imburgs agblad

Brandwond

Vrijdag 18 februari 1994

76e jaargang nr. 41.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown - Losse nummers ƒ 1,75

Maastrichtenaar tien jaar in cel voor hasjhandel

Van onze correspondent

TONGEREN – De rechtbank van Tongeren heeft gisteren de 36-jarige Oscar van de M. uit Maastricht veroordeeld tot een gevangenisstraf van tien jaar en een boete van 360.000 gulden. Van de M. wordt beschouwd als de spil in een grootschalige hasjsmokkel naar Groot-Brittannië.

Op 8 oktober 1992 onderschepten de Belgische rijkswacht en de douane in de haven van Zeebrugge een vracht van 1.089 pakjes hasj van één kilogram. Die zaten verstopt in een vrachtwagen, die tuinmeubelen en terracottavazen naar Birmingham vervoerde. De vrachtauto was eigendom van een bedrijf uit Bilzen. Uit het onderzoek bleek dat het niet de eerste keer was dat met een dergelijke lading een overtocht over het Kanaal werd gemaakt. Tijdens het proces was er zelfs sprake van acht zendingen.

De 'zwarte' hasj was afkomstig uit Marokko. Naast Van de M. zijn nog zes andere verdachten veroordeeld. Ze liepen celstraffen van twee tot vijf jaar op, alsmede zware geldboetes. De rechters waren strenger dan de openbare aanklager, die gevangenisstraffen van twee tot zes jaar had gevorderd.

Vierdaagse ook bij V&D bespreekbaar

DEN HAAG – Het warenhuisconcern Vroom en Dreesmann (13.500 werknemers) is bereid met de vakbonden te praten over invoering van een vierdaagse werkweek van 35 uur. Dat is gebleken tijdens de eerste ronde van onderhandelingen over een nieuwe cao. Momenteel geldt bij V&D een 36-urige werkweek.

Met de bereidheid over de vierdaagse te praten, komt het concern tegemoet aan de voornaamste wens van de dienstenbonden. Als voorwaarde stelt V&D wel dat de lonen twee jaar lang niet omhoog gaan. Voor de verkorting van de werkweek hoeven de werknemers echter niet in te leveren.

max. 3º C

min. -7º C

WEINIG VERANDERING

Ook vandaag wordt met een oostelijke stroming droge lucht aangevoerd. Er is wat sluierbewolking, maar verder is het overwegend zonnig. De middagtemperatuur loopt op tot 3 graden en vannacht zakt het kwik op de thermometer naar -7 graden. De wind is zwak tot matig en komt uit oostelijke richting.

Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-9775.

VANDAAG:		
zon op:	**07.48**	**onder: 17.55**
maan op:	**10.31**	**onder: 01.44**
MORGEN:		
zon op:	**07.46**	**onder: 17.57**
maan op:	**11.10**	**onder: 02.44**

Vrachtverkeer op Schiphol gegroeid

• Gunda Niemann

Uitkomst enquête Limburgs Dagblad: informatiecampagne provincie faalt

Limburg gruwt van afvaloven

DOOR EGBERT HANSSEN EN LAURENS SCHELLEN

HEERLEN/MAASBRACHT – Een overgrote meerderheid (66 procent) van de Limburgse bevolking wijst de bouw van een afvalverbrandingsinstallatie in de directe omgeving pertinent af. Zij vreest – in tegenstelling tot Gedeputeerde Staten – dat een afvalverbrander de lucht vervuilt, schadelijk is voor de gezondheid en stank veroorzaakt.

Bovendien vinden de meeste Limburgers (60 procent) dat het provinciebestuur onvoldoende rekening heeft gehouden met de massale bezwaren en inspraakreacties. Zeventig procent van de bevolking vindt dat de provincie ernstig heeft gefaald in het geven van informatie over de geplande mammoet-afvaloven in Maasbracht.

Dat zijn de meest in het oog springende resultaten uit een representatieve enquête die Buro M-4 Marktonderzoek uit Tilburg in de afgelopen dagen heeft gehouden in opdracht van het Limburgs Dagblad. Zelf heeft het provinciebestuur bewust afgezien van een dergelijk onderzoek op grond van wat zij zelf noemt de 'aanzienlijke risico's en onvoorspelbare invloed ervan op de meningsvorming'.

Ondanks de massale weerstand tegen afvalverbranden in de eigen omgeving denkt een krappe meerderheid (bijna 52%) van de Limburgse bevolking dat afvalverbranding 'ergens in deze provincie' tóch noodzakelijk is.

Niettemin zijn ruim zeven op de tien mensen van oordeel dat juist andere afvalverwerkingsmethoden de voorkeur verdienen, mits deze installaties milieuvriendelijker zijn. Bijna evenveel Limburgers zijn zelfs bereid daarvoor een hogere reinigingsheffing te betalen.

Dat er het nodige schort aan informatie door het provinciebestuur blijkt ondermeer uit het feit dat bijna veertig procent van de ondervraagden niet eens weet dat de provincie van plan is een grootschalige afvaloven te bouwen.

Bovendien is één op de vijf Limburgers (in Midden-Limburg zelfs één op de vier) ervan overtuigd dat er in de afvaloven in Maasbracht ook chemisch afval zal worden verbrand. Dat laatste is niet het geval, omdat er uitsluitend huishoudelijk en (niet-chemisch) bedrijfsafval worden verwerkt.

Een andere verrassende uitkomst is dat bijna de helft van de Limburgers het als onmogelijk beschouwt de eigen afvalproduktie verder te verminderen. De provincie Limburg gaat in haar milieubeleid juist nadrukkelijk uit van een forse reductie.

Slechts een minderheid (43 procent) van de bevolking in Limburg ziet de dure afvalzak, zoals in de Noordlimburgse gemeente Beesel is ingevoerd, als een oplossing voor het afvalprobleem. Wel is één op de twee Limburgers uiteindelijk toch bereid die dure zakken aan te schaffen.

Meer nieuws over de enquête op extra-pagina 12
● **Afvalverbranden mag alleen ver van huis**

● ANC-leider Nelson Mandela omringd door premier Lubbers en de ministers Kok en Kooijmans tijdens een foto-sessie voor het Catshuis. De ANC-leider is sinds gisteren in Nederland. Mandela verklaarde dat hij ondanks de drukke verkiezingstijd in Zuid-Afrika toch naar Nederland is gekomen 'omdat de bevolking en de regering door de jaren heen de strijd tegen de apartheid gesteund hebben'. Hij zei verder te hopen dat de Inkatha-Vrijheidspartij van Zulu-leider Buthelezi toch aan de verkiezingen van eind april deelneemt. Het ANC en de regering hebben de conservatieve Vrijheidsalliantie aangeboden de Grondwet zo te veranderen dat etnische groepen regionale zelfbeschikking krijgen. Dat was de belangrijkste eis van de Alliantie, waarin extreem-rechtse blanke partijen en Inkatha zich hebben verenigd.

Foto: REUTER

Zie verder pagina 5
● **Catshuis met Mandela centrum van de wereld**

Overplaatsing van cel naar inrichting bepleit

'Ricardo de la B. wel degelijk geestelijk ziek'

DOOR ROB PETERS

HEERLEN/UTRECHT – Ricardo de la B. (39) uit Heerlen, die onder andere voor moord en het medeplegen van moord tot levenslange gevangenisstraf is veroordeeld, was op het moment dat hij zijn misdaden pleegde wel degelijk geestelijk ziek. De staf van het Pieter Baan Centrum in Utrecht komt volgens een zeer recent verschenen observatierapport tot de slotsom dat de man die Jan Collard uit de weg ruimde en verantwoordelijk was voor de liquidatie van Harrie van Mulken en Louis Schneider in elk geval verminderd toerekeningsvatbaar was.

Psychologen en psychiaters van de kliniek adviseren daarom ook de opname en behandeling van De la B. in een tbs-kliniek in plaats van een zeer langdurig (in de praktijk 20 jaar) verblijf in een gevangeniscel.

Districtspsychiater prof. dr. A. van Leeuwen uit Maastricht verklaarde tijdens het proces verleden jaar februari in Maastricht De la B. volkomen toerekeningsvatbaar. De rechtbank in Maastricht kwam juist vanwege het heldere advies van Van Leeuwen tot de oplegging van de in Nederland maximale gevangenisstraf.

Advocaat mr. Henk Peters uit Geleen, die op 7 maart De la B. in hoger beroep voor het Hof in Den Bosch zal bijstaan, wilde gisteren niet reageren op de verrassende uitslag van het observatie-onderzoek.

Zie verder pagina 15
● **Advocaat bestreed advies van districtspsychiater**

Vier jongens beroofden kinderen

ARNHEM – De Arnhemse politie heeft vier Arnhemse jongens in de leeftijd van veertien tot zestien jaar aangehouden. Zij worden ervan verdacht elf keer jonge kinderen onder bedreiging van een mes beroofd te hebben. Een 14-jarige jongen wordt ook verdacht van zware mishandeling van een meisje van zestien.

De 14-jarige werd aangehouden, nadat hij een 16-jarig meisje zonder reden zo hard geschopt had, dat zij haar enkel brak. Uit onderzoek bleek dat de jongen zich ook schuldig had gemaakt aan afpersingen.

De drie andere Arnhemse jongens konden later worden aangehouden. Zij hebben inmiddels bekend dat zij geregeld in de buurt van een winkelcentrum in Arnhem-Zuid jonge kinderen uitzochten die zij achtervolgden tot op een stille plek. Daar dwongen zij hun slachtoffers geld of horloges af te geven, soms onder bedreiging van een vlindermes.

Wapens weg rond Sarajevo na akkoord met Rusland

Serviërs blazen aftocht

Van onze redactie buitenland

DEN HAAG – De Bosnische Serviërs zijn gisteravond begonnen zich terug te trekken uit de heuvels rond de belegerde hoofdstad Sarajevo. De terugtrekking begon nadat Rusland de Serviërs had beloofd 400 Russische VN-militairen naar Sarajevo te sturen. Ook heeft Rusland het Westen opgeroepen de moslims onder druk te zetten, opdat ook zij hun zware wapens uit Sarajevo weghalen.

Het hoofdkwartier van de VN in Sarajevo bevestigde gisteravond dat de Bosnische Serviërs zich aan het terugtrekken zijn. De Serviërs zouden de VN hebben beloofd al hun materiaal rond Sarajevo binnen 36 uur weg te halen. Woordvoerder Aitken sprak van een 'hartverwarmende' ontwikkeling. Volgens hem was de terugtrekking 'zeer aanzienlijk'.

De ommezwaai in het standpunt van de Bosnische Serviërs, die tot dusver nauwelijks bereid waren hun zware wapens weg te halen of onder controle van de VN te plaatsen, kwam na uren van diplomatiek overleg tussen Rusland, de VS en het Bosnisch-Servisch hoofdkwartier in Pale. De Russische president Jeltsin had zijn gezant Tsjoerkin naar Pale gestuurd om de Serviërs tot de aftocht te bewegen.

Na afloop van dat beraad zei de Bosnisch-Servische leider Karadzic dat hij het voorstel van Tsjoerkin had aanvaard en opdracht had gegeven het wapenarsenaal rond Sarajevo weg te halen. Hij was akkoord gegaan 'omdat de Russen hadden beloofd VN-militairen naar Sarajevo te sturen om toe te zien op de terugtrekking'.

Als de terugtrekking inderdaad binnen 36 uur wordt gerealiseerd, is de kans op een Navo-luchtaanval een stuk onwaarschijnlijker geworden. De Bosnische-Serviërs hebben van de Navo tot maandagochtend 01.00 uur de tijd gekregen om hun arsenaal te verwijderen. Zijn de wapens dan niet verdwenen, dan zullen deze door Navo-vliegtuigen worden gebombardeerd.

Rusland noemde de overeenkomst een belangrijke diplomatieke overwinning die luchtacties overbodig maakt. De Russen hebben zich van meet af aan verzet tegen luchtaanvallen tegen de Serviërs. Ook EU-bemiddelaar David Owen acht het minder waarschijnlijk dat er luchtacties plaatsvinden, nu de Serviërs hun wapens weghalen.

De moslims in Bosnië reageerden sceptisch op het nieuws. Zij verzetten zich tegen het akkoord, omdat ze menen dat de Russen niet neutraal zijn.

Ondertussen gaan de voorbereidingen op eventuele luchtaanvallen gewoon door.

k

Nieuwe produktie Opera Zuid staat in de steigers

Lucas Vis met de billen bloot

DOOR JOS FRUSCH

MAASTRICHT – Hij leek vergeten in Limburg. Eind jaren zeventig, begin jaren tachtig was Lucas Vis kind aan huis in Maastricht en omstreken. Als 'vasteloavesdirigent' van het LSO genoot 'den Hollender' bekendheid bij een groot publiek, als dirigent van de concerten met hedendaagse muziek werd hij gewaardeerd door een kleine, maar selecte groep bewonderaars. Daarna werd het stil in onze provincie rond de huidige chef-dirigent van het Noordhollands Philharmonisch Orkest. Totdat zijn naam dit jaar ineens weer veelvuldig opduikt: als artistiek leider van de (eventuele) Tweede Fase-opleiding van de conservatoria van Maastricht en Tilburg én als dirigent van Falstaff, de nieuwe produktie van Opera Zuid die zaterdag 26 februari in het Theater aan het Vrijthof in première gaat.

● *Lucas Vis: „Verdi ziet kans een heel orkest uit zijn bol te laten gaan."* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Falstaff. Het meesterwerk van een bijna 80-jarige. Met de superlatieven die over deze triomfantelijke bekroning van Verdi's oeuvre zijn heengestort, zou je met gemak een pagina kunnen vullen. Lucas Vis kan zich het beste vinden in 'een volmaakte eenheid tussen tekst en muziek' en 'een lyrische comedie met een overstelpende rijkdom aan schitterende melodieën'. En hij voegt er zelf aan toe: „Verdi ziet kans een heel orkest uit zijn bol te laten gaan en tegelijkertijd drie, vier mannen en vrouwen een flitsende conversatie te laten voeren. Het is allemaal zo helder, zo getimed. Die verdeling van de muziek in de tijd, op toneel en in de orkestbak, is geniaal. Verdi bereikt de hoogste graad van perfectie in de ordening van de ideeën die hij kwijt wil. En niet te vergeten de schitterende ensembles met die fantastische fuga aan het einde."

Fluitend

Maar hiermee is ook voor de dirigent nog niet alles over dit meesterwerk verteld. Hij roemt het hoge tempo, de afwisseling, de diversiteit, de prachtige harmonieën. „Echt ongelooflijk, tijdens de repetities lopen de rillingen me soms over mijn rug."

Het mag duidelijk zijn dat Vis deze dagen fluitend naar zijn werk gaat. Vooral ook omdat hij het heerlijk vindt een langere periode met een groep bezig te zijn. „Dat groeiproces heeft me altijd al gefascineerd aan opera. Een verzameling mensen komt bij elkaar en gaat een samenleving vormen. Dan komt er iets moois op gang. De dirigent heeft een mening, hij leert de regisseur kennen die eveneens zijn opvattingen heeft. Je beïnvloedt elkaar, corrigeert jezelf en de ander, discussieert, denkt na en stelt je ideeën bij. Dan zijn er de zangers, ook met hun eigen achtergrond. Zij brengen weer nieuwe ideeën in. Zo ontstaat er een plaatje dat steeds opnieuw wordt bijgesteld. Wekenlang ben je op die manier met elkaar aan de produktie aan het sleutelen. Dan komt het orkest erbij. De resultaten van het proces moet je gaan overbrengen op de musici. Een heerlijk moment."

Hoewel zijn curriculum enkele operaprodukties vermeldt – onder andere Maderna's Satyricon in de Scala van Milaan en Otto Kettings Ithaka bij de opening van het Amsterdams Muziektheater – heeft Lucas Vis vooral naam gemaakt als symfonisch dirigent; als gast bij het Concertgebouworkest, het Residentie Orkest en het Rotterdams Philharmonisch en als vaste dirigent van het Nederlands Ballet Orkest, Het Brabants Orkest en sinds 1988 van het Noordhollands Philharmonisch Orkest.

Voor Vis is het onderscheid tussen operadirigent, orkestdirigent en koordirigent een valse en kunstmatige scheiding. „Je moet als dirigent op alle mogelijke gebieden thuis zijn. Technisch en muzikaal. Ik vind het juist erg vruchtbaar regelmatig van de ene categorie naar de andere over te stappen. Dat geldt trouwens ook voor hedendaagse muziek. Ik beschouw de muziekgeschiedenis als één ononderbroken lijn. Dan is het onderscheid tussen barok, klassiek, romantische of modern niet relevant. Het is in mijn ogen dan ook niet verstandig je als dirigent te specialiseren. Al zijn er natuurlijk grenzen. Als men mij hier had gevraagd voor een Monteverdi opera, dan had ik nee gezegd. Maar je kunt het ook anders stellen: voor Monteverdi vraagt men mij niet."

Zuchtjes

In Maastricht is de fase van de laatste afwerking aangebroken. Voor een dirigent het uur U. Zuiver praktische zaken als synchroniteit tussen orkest en solisten maar ook muzikale bevlogenheid, ze komen samen in de hand van de maestro. Lucas Vis: „Het gaat om zuchtjes, om subtiliteiten, om fijnafstemming. Die moet je letterlijk en figuurlijk in de hand houden. Maar je moet ook muzikaal iets te vertellen hebben. Bij opera ga je als dirigent met de billen bloot."

Waarmee Vis niet wil zeggen dat een operaproduktie alleen staat of valt bij de inbreng van de dirigent. Hij noemt en roemt de Duitse regisseur Christof Loy, met wie hij uitstekend kan samenwerken, de Britse bariton John Rawnsley in de titelrol, zijn landgenote, de sopraan Valerie Masterson als Alice Ford, de Zwitserse bariton Bruno Balmelli als haar man, het Zuidelijk Theaterkoor en het LSO. „Opera maak je samen. Dat is juist het intrigerende van deze kunstvorm. Als je de juiste mensen bij elkaar zet, dan kan er iets moois groeien."

Of dat laatste het geval is bij de nieuwste produktie van Opera Zuid kan na de première in het Theater aan het Vrijthof in Maastricht nog in negen andere Nederlandse theaters worden bekeken en beluisterd: de Schouwburg van Tilburg (1/3), de Rotterdamse Schouwburg (3/3), de Maaspoort Venlo (5/3), de Stadsschouwburg Eindhoven (8/3), de Stadsschouwburg Utrecht (10/3), de Stadsschouwburg Heerlen (12/3), Stadsschouwburg Concordia Breda (15/3), Casinotheater 's-Hertogenbosch (17/3) en De Stadsschouwburg Sittard (19/3).

ld-theatertip

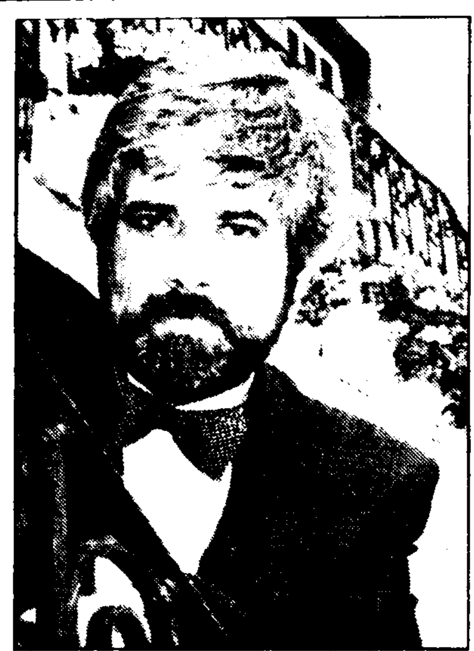
● *Het Prazak Kwartet*

In de serie Kamermuziek uit het Oosten treedt zondagavond het Prazak Quartet op in het Wijngrachttheater van Kerkrade. Dit Tsjechische ensemble, in 1972 opgericht door vier studenten van het Praags Conservatorium, verwierf al snel internationale faam. Dit naar aanleiding van eerste prijzen op belangrijke kamerfestivals in Praag (1974) en Evian (1978). Vooral met uitvoeringen van de grote werken uit de Tsjechische kwartettraditie heeft het ensemble een internationale reputatie opgebouw[d]. Sinds vorig seizoen biedt h[et] Prazak Quartet 'Boheemse fes[ti]vals' aan, geconcentreerd ro[nd] de werken van Antonin Dvorá[k].

Ook in het Wijngrachtthea[ter] speelt het Praags kwartet Dv[o]rák: zijn befaamde Strijkkwart[et] in Es opus 51. Het programm[a] wordt aangevuld met het Strij[k]kwartet in F, KV 590 van Moza[rt] en het Strijkkwartet nr. 4 va[n] Jindrich Feld. Het concert be[]gint om 20 uur.

Bröcheler bij Sonja

HEERLEN – Voor de tweede keer in korte tijd verschijnt John Bröcheler op de Nederlandse televisie. De sympathieke Limburgse bariton, die momenteel in Amsterdam furore maakt in de spraakmakende produktie Wozzeck bij de Nederlandse Opera, is zaterdagavond eregast bij Sonja. Twee weken geleden speelde Bröcheler een uur lang de hoofdrol in het muziekprogramma 'Reiziger in Muziek' van Han Reizeiger. De aanhoudende euforie over zijn bijdrage aan Wozzeck heeft nu geresulteerd in een uitnodiging voor de Talkshow van Sonja Barend, die zaterdagavond vanaf 21.08 uur via Nederland 3 wordt uitgezonden.

● *John Bröcheler, opnieuw op tv.*

Nederlandse schrijvers gastdocent in Parijs

PARIJS/HEERLEN – Nederlandse schrijvers kunnen voortaan ook een gastdocentschap vervullen in Parijs. Hella S. Haasse zal de eerste Nederlandse auteur zijn die in het najaar naar de Sorbonne in de Franse hoofdstad wordt uitgezonden. Ze zal er één à twee maanden blijven. Vorig jaar startte het Literair Produktiefonds met gastdocentschappen in de Europese steden Londen, München en Berlijn.

Die Europese programma's werden ingesteld uit onvrede met de bestaande gastdocentschappen in de VS. Schrijvers verbleven daar voor negen maanden aan de University of Texas in Austin en de University of Minnesota in Michigan. Die writer-in-residence-plaatsen zijn inmiddels opgeheven. Wel zal er eens in de twee jaar, voor een periode van vier maanden, een schrijver worden uitgezonden naar de University of Michigan in Ann Arbor. Ook overweegt het Produktiefonds naar New York te gaan. Er worden onderhandelingen gevoerd met de City University of New York en de Colombia University aldaar. Mogelijk zullen Nederlandse schrijvers daar drie weken blijven om een aantal colleges te geven. Een vast gastdocentschap zit er waarschijnlijk niet in.

Afgelopen jaar waren writer in residence A.F.Th. van der Heijden (Berlijn), Margriet de Moor (München) en J. Bernlef (Londen). Nieuwe gegadigden zijn Kristien Hemmerechts (Berlijn) en Leon de Winter (München). Wie naar Londen gaat, is nog niet bekend.

Meer kansen op conservatorium voor talenten

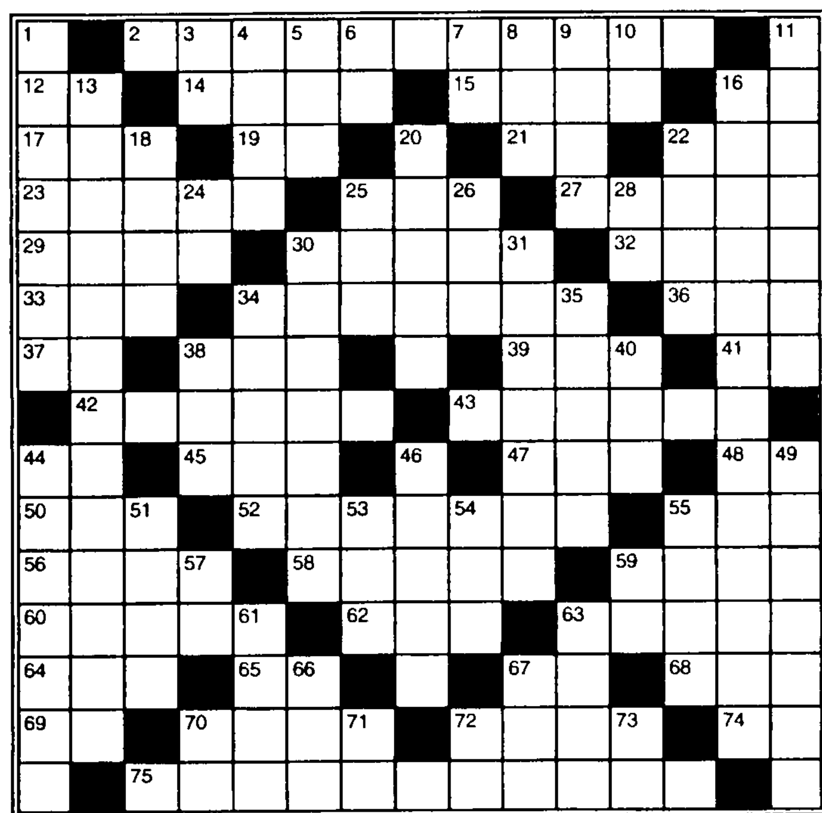
UTRECHT/HEERLEN – Jonge muziektalenten kunnen op 7 en 8 mei in Utrecht voor het eerst aan een landelijke manifestatie meedoen. Het 'Nationaal Jong Talent Weekend' zal een jaarlijkse gebeurtenis zijn en is bedoeld voor jonge (8-15 jaar), zeer begaafde muziektalenten om zich aan de professionele muziekopleiding te presenteren. Tijdens het eerste weekeinde zal een aanmoedigingsprijs, de 'VSB Jong Talent Trofee', aan een veelbelovende jonge muzikant worden uitgereikt. Organisator is het Utrechts conservatorium dat in ruim tien jaar naam heeft gemaakt als opleider van prijswinnende jonge talenten.

Doordat gemeentelijke muziekscholen hun traditionele rol als 'toevoerkanaal' van jonge muziektalenten aan conservatoria veelal hebben verloren, hebben sommige beroepsinstellingen dit zelf ter hand genomen. Ook samenwerking met particuliere muziekdocenten is belangrijker geworden dan voorheen.

Op de conservatoria in Den Haag en Rotterdam bestaan zelfs geïntegreerde Mavo- en Havo-opleidingen. In Utrecht is hiervoor niet gekozen: binding met het ouderlijke gezin en de eigen woonplaats worden daar belangrijk geacht voor de groei van jonge muziektalenten. Circa tachtig procent van de Utrechtse conservatoriumstudenten komen van buiten.

Voor meer informatie: 030 - 314044.

puzzel van de dag

1	■	2	3	4	5	6		7	8	9	10		■	11
12	13	■	14				■	15				■	16	
17		18	■	19		■	20	■	21		■	22		
23			24		■	25		26	■	27	28			
29				■	30				31	■	32			
33			■	34						35	■	36		
37		■	38			■		■	39		40	■	41	
■	42						■	43						■
44		■	45			■	46	■	47			■	48	49
50		51	■	52		53		54			■	55		
56			57	■	58					■	59			
60				61	■	62			■	63				
64			■	65	66	■		■	67		■	68		
69		■	70			71	■	72			73	■	74	
	■	75											■	

P&P E1813

15	59	43	64	46	50	56	63	47	9	49	14	54	72	31

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: **2** blizzard; **12** slede; **14** hemellichaam; **15** kledingstuk; **16** vogel; **17** ten opzichte van; **19** plus; **21** Gr. letter; **22** grenswisselkantoor; **23** reeks; **25** trek; **27** afgemeten; **29** eiland in de Oostzee; **30** insekt; **32** grauwe; **33** kunstprodukt; **34** stijgen; **36** dorpsgemeenschap; **37** achter; **38** sprookjesfig.; **39** honingdrank; **41** faire suivre; **42** oplettend; **43** stormram; **44** de oudere; **45** gelofte; **47** onderwijs; **48** Centr. Station; **50** limited; **52** hoofdtelw.; **55** vruchtenat; **56** kelner; **58** gebruiken; **59** tegen; **60** model; **62** voorz.; **63** plaats; **64** schel; **65** ondernemingsraad; **67** titel; **68** lidw.; **69** bijwoord; **70** deel van N.-Brabant; **72** weigering; **74** ferrum; **75** censuur.

VERTIKAAL: **1** netheid; **3** vervoersmij.; **4** gast; **5** lidw.; **6** oude plaats; **7** namelijk; **8** mak; **9** werkstuk; **10** noot; **11** vrienden; **13** zoogdier; **16** nader bepalend; **18** vuil; **20** pl. in Frankrijk; **22** gewichtje; **24** oude maat; **25** bijb. fig.; **26** tot en met; **28** televisie; **30** insekt; **31** fijngemaakt; **34** tapijt; **35** pakken; **38** godin; **40** riv. in Duitsl.; **44** varkensvoer; **46** marterachtige; **49** draden maken; **51** part; **53** tocht; **54** Europeaan; **55** wond; **57** Rep. Libanon; **59** reeds; **61** goal; **63** groente; **66** belemmering; **67** van de; **70** onmeetb. getal; **71** maanstand; **72** tegenwoordig; **73** de onbekende.

oplossing gisteren

OPLOSSING E 2037

HORIZONTAAL: **1** produktieproces; **13** la; **14** area; **15** slap; **16** de; **17** kim; **18** t.a.v.; **19** zr.; **21** wel; **23** kijk; **25** km.; **26** ieder; **28** eis; **30** notie; **32** eend; **33** inter; **35** koen; **36** R.P.; **37** IJlst; **39** toch; **41** St.; **42** aval; **43** baal; **44** ga; **46** Esau; **48** kool; **49** a.v.; **51** ever; **53** mulat; **55** zode; **57** broek; **59** rat; **60** beker; **61** R.O.; **62** nol; **64** den; **64** nr.; **66** per; **68** bel; **69** ik; **71** gene; **72** amen; **74** e.a.; **75** krankzinnigheid.

VERTIKAAL: **1** plezier; **2** ra; **3** da; Urker; **5** keil; **6** tam; **7** Est; **8** plak; ravijn; **10** op; **11** e.d.; **12** segment; reep; **21** wedijveren; **22** fit; **24** kokh zen; **25** kies; **27** dn.; **28** ent; **29** set; t.o.; **33** islam; **34** robot; **38** las; CAO; **44** gebruik; **45** AVRO; **47** uu **48** kat; **49** Aden; **50** verraad; **52** e.o **54** lam; **56** o.k.; **58** kopek; **60** bele **63** Lenz; **64** demi; **67** rei; **68** ban; Kr.; **71** GN; **73** N.H.; **74** ei.

Winwoord: AFKEURINGSTEKEN

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen

Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739886
Algemeen 045-739911
Piccolo-advertenties 045-719966

Fax:
Advertenties 045-739204
Algemeen 045-739364
Redactie 045-739264

Banken:
ABN-AMRO Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100

Rayonkantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 046-746868
Kerkrade 045-452932
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 046-515577

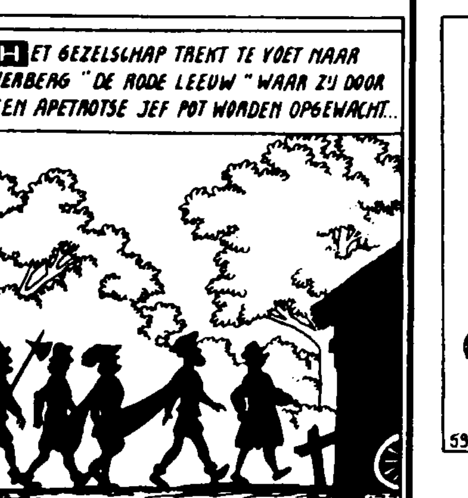
Abonnementsprijzen:
Bij voorbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:
per maand ƒ 29,00
per kwartaal ƒ 86,90
Per acceptgiro:
per maand ƒ 30,50
per kwartaal ƒ 88,40
Losse nummers ƒ 1,75
Bfr. 32

Alle orders worden afgesloten en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

de pottenproever

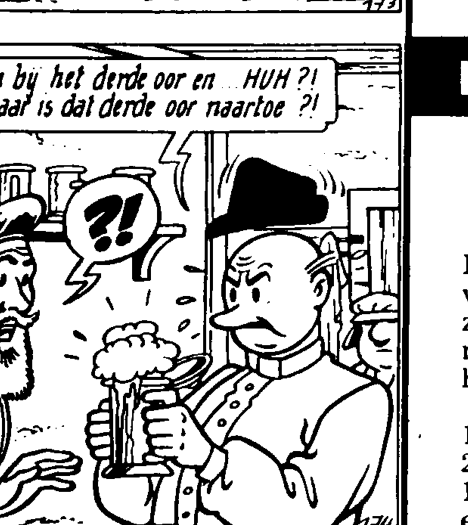

(C) Standaard Uitgeverij Antwerpen

de rechter

recept

Perzikmousse

Dit recept ziet er het mooist uit wanneer u het serveert in glazen coupes op een voetje. Het dessert is zo simpel en snel te maken dat u het recept zeker niet aan eventuele gasten door moet geven want het dessert oogt en smaakt als hogeschoolkeuken!

1 groot blik perziken op sap.
2,5 dl (1/4 l) slagroom
1 zakje vanillesuiker
eventueel amandelkrullen

Laat de perziken uit blik op een zeef uitlekken. Pureer de perziken met een staafmixer in een foodprocessor of wrijf de halve vruchten door een groentezeef. Klop de slagroom met de inhoud van het zakjes vanillesuiker stijf en spatel slagroom en perzikpuree gelijkmatig dooreen. Zet de mousse in de koelkast om door en door koud te worden. Serveer het dessert eventueel met een amandelkrul (banketbakker).

Als u erg van zoet houdt, kunt u nog wat extra suiker naar smaak aan de slagroom toevoegen.

Op dezelfde manier kunt u ook abrikozenmousse maken!

Anti-abortusgroep zegt De Schreeuw te hebben

OSLO – Noorse anti-abortusactivisten hebben gisteren laten doorschemeren dat zij verantwoordelijk zijn voor de diefstal van één van 's werelds beroemdste schilderijen, De Schreeuw van Edvard Munch. Dieven haalden het doek zaterdagochtend vroeg uit het Nationale Museum in Oslo.

Boerre Knudsen, oud-priester en fel tegenstander van de liberale Scandinavische abortuswetgeving, zei dat het doek mogelijk weer kan opduiken indien een omstreden anti-abortusfilm, de Stille Schreeuw, op de nationale tv-zender NRK wordt vertoond.

Knudsen weigerde te zeggen waar het schilderij, waarschijnlijk het waardevolste in Noors bezit, zich bevindt. Op de vraag of hij De Schreeuw zou willen stelen om zijn ideeën te verbreiden, antwoordde hij voor de NRK-radio met 'ja'.

De Noorse politie zei de uitspraken van Knudsen, die al eerder wegens zijn campagne tegen abortus werd aangehouden, te onderzoeken en sloot niet uit dat hij zal worden verhoord.

Ook een boodschap die een plaatselijk radiostation ontving, wijst in de richting van anti-abortusactivisten. De zender kreeg gisteren per fax een tekening van een schreeuwende foetus. „Wat is belangrijker: een kind of een schilderij?" stond op de anonieme boodschap.

Het gestolen schilderij toont in expressieve kleuren een gezicht met een van angst opengesperde mond. Het doek dateert uit 1893. Kunstkenners vermoedden al dat achter de diefstal een publiciteitsstunt school.

'Geen Italiaanse toestanden in Nederland'

Politieke infiltratie geen echt probleem

Van onze redactie binnenland

DEN HAAG – De infiltratie van de georganiseerde misdaad in de politiek is geen 'kolossale tijdbom onder het democratisch bestel'. Het aantal pogingen valt op de vingers van één hand te tellen, aldus een geruststellende minister Van Thijn (Binnenlandse Zaken) gisteren in de Tweede Kamer.

Net als de Kamerleden nam de minister veel gas terug na de commotie die vorig jaar oktober in de politiek ontstond over de uitlatingen van de Amsterdamse hoofdcommissaris Nordholt dat er sprake zou zijn van infiltratiepogingen. In het debat over het jaarverslag van de Binnenlandse Veiligheidsdienst (BVD) zei Van Thijn dat het 'om zeer weinig gevallen' gaat, zodat het een 'ongepaste overdrijving' is alsof er Italiaanse toestanden in Nederland plaatsvinden. Er mag geen sprake zijn van naïviteit, maar er mag ook geen 'totaal misplaatste blaam' op de politiek en de overheid terechtkomen.

Voor zover bekend zijn er drie gevallen van infiltratie opgespoord, waarvan er één nu strafrechtelijk wordt onderzocht. Er is ook een standaardprocedure ontwikkeld voor toekomstige gevallen. Als de infiltratie wordt opgemerkt, zullen politie, justitie en de burgemeester worden ingeschakeld. Daarna onderneemt de BVD actie.

Verder bepleitte Van Thijn en de voorzitter van de vaste commissie, de CDA'er Brinkman, terughoudendheid. De politieke partijen zullen hun 'zelfreinigend vermogen' moeten aanwenden om infiltratie te voorkomen. De BVD richt zich in haar lopende onderzoek naar 'zwakke plekken' in de overheid die voor pogingen tot corruptie of infiltratie in aanmerking kunnen komen, vooral op diensten waar veel geld te vergeven valt.

CDA-woordvoerder Mateman vroeg aandacht voor het probleem van misdaadorganisaties die tegen forse betaling asielzoekers naar Nederland zouden lokken. Het zou volgens Mateman gaan om 'een heel groot deel van de asielzoekers in ons land', die zo binnenkomen en „die het klimaat ten aanzien van het asielzoeken in ons land aan het vergiftigen zijn." Volgens Van Thijn zijn er echter geen concrete aanwijzingen dat dit op grote schaal gebeurt.

Embargo tegen buurland Macedonië nog verder verscherpt

Brussel gispt Griekenland

Van onze redactie buitenland

BRUSSEL – Met het verwijt dat het eenzijdig afgekondigde Griekse embargo tegen Macedonië de 'Europese familiegeest' verstoort, heeft de Europese Unie gisteren Athene diplomatiek een stevige tik op de vingers gegeven. Griekenland ontzegde woensdag buurland Macedonië het gebruik van de havenstad Tessaloniki, en zette daarmee een nieuwe stap in de oude vete tussen de twee landen. De andere landen van de Europese Unie hadden gehoopt dat Griekenland, nu het een half jaar de EU voorzit, niet op eigen houtje zou optreden.

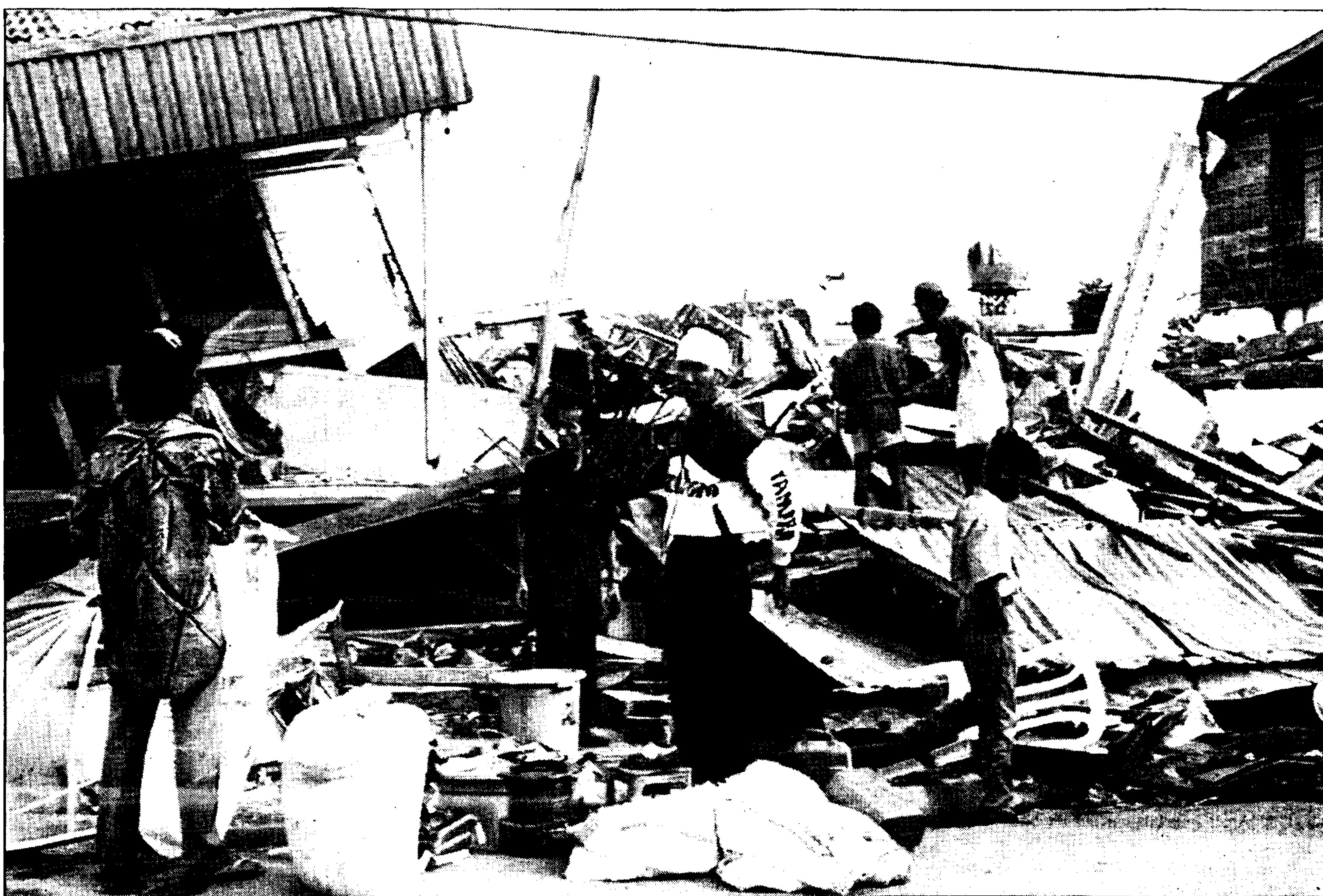
Griekenland verscherpte gisteravond het embargo tegen Macedonië verder door op een aantal plaatsen de grenzen te sluiten. Zo werden Nederlandse vrachtwagens tegengehouden, meldde het ministerie van Buitenlandse Zaken in Den Haag. Griekenland weigert Macedonië te erkennen omdat de voormalige deelstaat van Joegoslavië aanspraken zou maken op Grieks grondgebied. De andere EU-landen zijn wel diplomatieke banden met 'Skopje' aangegaan.

Zij ergeren zich al lang aan het eigengereide optreden van Griekenland in het Balkanconflict, dat verder tot uiting komt in een duidelijke sympathie voor de Serviërs. Achter de schermen hebben de EU-landen Athene duidelijk gemaakt dat ze niet zullen accepteren dat het halfjaarlijkse EU-voorzitterschap door de Grieken wordt misbruikt voor deze afwijkende politiek. Als voorzitters stelden de Griekse onderhandelaars zich tot nu toe dan ook uiterst correct en meegaand op. Binnen de Navo spraken ze zelfs geen veto uit over mogelijke luchtaanvallen op de Bosnische Serviërs.

Een woordvoerder van de Europese Commissie, het Brusselse dagelijks bestuur van de EU, liet zich gisteren ongekend hard uit over de afsluiting van de haven van Tessaloniki. Hij noemde het Griekse besluit 'slecht voor de opbouw van de Europese samenwerking en de familiegeest'. Brusselse diplomaten spraken van 'een bedreiging voor de eenheid', terwijl Frankrijk en Denemarken de stap openlijk betreurden.

Griekse diplomaten in Brussel waren zichtbaar verlegen met de harde kritiek, omdat ook zij nauwelijks vooraf van het besluit op de hoogte waren gesteld. Zij beperkten zich tot de mededeling 'dat in Athene is gezegd dat deze stap een gevolg is van de zorg voor onze nationale veiligheid'.

Na de beving

● *De inwoners van het Indonesische stadje Liwa op zoek naar overlevenden van de aardbeving van woensdagochtend. Het dodental van de beving is gisteren opgelopen tot 184. Bijna zevenhonderd mensen zijn zwaar gewond geraakt. Ook de huizen die de beving hebben doorstaan, bleven gisteren verlaten. De mensen hielden zich – bang voor een nieuwe schok – op straat warm onder plastic en dekens of in tenten die het Indonesische leger heeft aangevoerd. Terwijl Liwa weer met de buitenwereld is verbonden, zijn reddingswerkers er nog niet in geslaagd het kleine eiland Pisang te bereiken. Het lot van de 1.500 eilandbewoners is nog onduidelijk. De aardbeving met een kracht van 6,5 op de schaal van Richter heeft in Liwa naar schatting driekwart van alle gebouwen verwoest. Rond 75.000 mensen zijn dakloos.* Foto: AP

Ziekenfondsen en awbz komen weer miljarden te kort

DEN HAAG – In de kassen van de ziekenfondsen en bij de awbz is door het beleid van het huidige kabinet een tekort ontstaan van 3,6 miljard gulden. Hiervan komt 2,2 miljard voor rekening van de ziekenfondsen. De Ziekenfondsraad heeft dit gistermiddag bekendgemaakt.

De tekorten zijn door bewust overheidsbeleid ontstaan, aldus de raad. Er wordt veel te optimistisch gedacht dat maatregelen in de gezondheidszorg tot bezuinigingen zullen leiden. Bovendien worden de premies voor ziektekosten uit koopkrachtoverwegingen te laag vastgesteld.

De raad heeft berekend dat er ook weer nieuwe kostenoverschrijdingen in de zorgsector zijn. In 1993 beliepen die 592 miljoen gulden bij de ziekenfondsen en 862 miljoen gulden in de awbz. Voor dit jaar worden ook weer te hoge kosten voorzien. Bij de ziekenfondsen wordt gerekend op een tegenvaller van 572 miljoen gulden. Bij de awbz gaat dat volgens de Ziekenfondsraad 511 miljoen gulden zijn.

Maij-Weggen wil geen sta-treinen

AMERSFOORT – Minister Maij-Weggen van Verkeer en Vervoer wijst het inzetten van een sta-trein tussen Rotterdam en Hoek van Holland af. Zij zal de NS hierop aanspreken. De minister heeft dat gisteravond op een CDA-bijeenkomst in Amersfoort bekendgemaakt.

De NS willen de sta-trein inzetten om meer reizigers te vervoeren. Een groot deel van de stoelen wordt daartoe uit de coupés verwijderd. Maij-Weggen: „Ik vind dit niet erg wervend gedrag van de NS."

Awacs-vluchten verboden bij aanval

Hongarije tegen ingrijpen Navo

Van onze redactie buitenland

BOEDAPEST – De Hongaarse regering zal een actie van de Navo tegen de Serviërs in Bosnië niet ondersteunen. In Boedapest leeft de vrees dat steun aan het Navo-ingrijpen gevolgen kan hebben voor de 400.000 Hongaren in de Servische provincie Vojvodina. Sinds twee weken is er daarom sprake van een lichte toenadering tot Belgrado.

Zo kondigde premier Peter Boross totaal onverwacht aan dat de Awacs-verkenningsvliegtuigen uit Teveren, die de Navo boven Hongarije heeft vliegen en die vandaaruit de oorlog in het voormalige Joegoslavië in de gaten houden, moeten verdwijnen als de Navo echt tot luchtaanvallen op Servische doelen overgaat.

Uit angst voor de positie van de Hongaarse minderheid heeft Hongarije zich de afgelopen tijd al ruimhartiger opgesteld dan de meeste andere Europese landen. Zo eist Boedapest als één van de weinige landen geen visum van Joegoslavische reizigers, erkent het als enige nog de Joegoslavische autoverzekeringspapieren en verzet het zich tegen een verdere verscherping van de economische sancties, die immers net zo goed de Servische als de Hongaarse inwoners van Klein-Joegoslavië treffen.

Onvrede

In Boedapest bestaat bovendien grote onvrede over het feit dat de Verenigde Naties nog steeds geen financiële compensatie geven aan die landen die door de sancties tegen Belgrado worden getroffen. Als buurland had Hongarije intensieve handelsbetrekkingen met Klein-Joegoslavië.

Van Navo-zijde is met berusting gereageerd op de aankondiging dat de Awacs in geval van een Navo-actie niet meer boven Hongarije mogen vliegen. Volgens verklaringen uit Brussel levert dat op zich geen probleem op, omdat de verkenningsvliegtuigen boven de Adriatische Zee voldoende informatie leveren.

Gratie gevraagd voor pitbull

HARDERWIJK – De in Harderwijk wonende Amerikaan Kevin Peace heeft koningin Beatrix in een gratieverzoek gevraagd zijn pitbull in leven te laten. Het 3-jarige beest moet volgens Justitie worden vernietigd omdat de hond niet tijdig was gesteriliseerd. De pitbull werd vorig jaar op 4 september in beslag genomen omdat het dier zonder muilkorf op straat liep en niet was aangelijnd.

In een laatste poging de hond terug te krijgen, heeft Peace een gratieverzoek ingediend bij de koningin. Het verzoek is mede-ondertekend door buurtbewoners en kinderen van een school bij hem in de buurt.

Officier van Justitie Greive in Zwolle zegt dat gratie alleen voor mensen is bestemd en niet voor dieren. Niettemin heeft hij van het ministerie van Justitie te horen gekregen dat het gratieverzoek waarschijnlijk wel in behandeling wordt genomen. In afwachting van een beslissing is het afmaken van de hond voorlopig uitgesteld.

Kevin Peace had zijn gratieverzoek ingediend nadat de Hoge Raad diens verzoek had verworpen om het vorig jaar gevelde rechterlijk doodvonnis voor zijn pitbull nietig te verklaren. Justitie had Peace wel toegezegd dat hij de hond in elk geval nog een keer mag zien voordat het dier wordt afgemaakt.

punt uit

● Infiltratie

De Nederlandse Politiebond (NPB) overweegt zich te verzetten tegen diepte-infiltratie van politiemensen. Volgens NPB-voorzitter Van Duijn levert dit werk binnen de criminele milieus te veel gevaar op. Ook in de vijf nieuwe IRT's die momenteel actief zijn, zou volgens Van Duijn van infiltratie gebruik worden gemaakt. „Terwijl het steeds meer de vraag is of de gevaren verantwoord zijn," aldus Van Duijn.

● Carpool

De PvdA wil het gebruik van de carpoolwisselstrook op de A1 verbeteren door ook auto's met twee inzittenden toe te staan. Het antwoord van minister Maij van Verkeer en Waterstaat op die suggestie lijkt echter al vast te staan: uitgesloten. Een woordvoerder van Verkeer en Waterstaat beklemtoont dat de strook er niet is om de files te verminderen, maar om carpoolers filevrij te laten rijden.

● Excuus

CDA-lijsttrekker Brinkman weigert zijn excuses aan te bieden aan PvdA-fractievoorzitter Wöltgens. Deze drong daar gisteren in een open brief op aan, nadat Brinkman de PvdA eerder deze week verweet de koopkracht van uitkeringsgerechtigden en bejaarden uit te hollen. Brinkman zwakte zijn beschuldiging gisteren tijdens een CDA-manifestatie in Amersfoort wel iets af.

● Al eerder

Voor de gevaren van besmetting met het aidsvirus via bloedtransfusies heeft de Raad van Europa al in 1983 gewaarschuwd. „Maar niemand schonk indertijd aandacht aan de aanbevelingen, en niemand waarschuwde de patiënten. Men vond aids niet belangrijk genoeg," zegt de Franse afgevaardigde Jean-Yves le Deaut. Hij reageerde op de publikatie van het tien jaar oude rapport van de Raad.

● Corsica

Het Corsicaans Bevrijdingsfront heeft gisteren een nieuwe golf terroristische aanslagen aangekondigd. Tijdens een nachtelijke persconferentie kondigde een zwaarbewapend commando van het FLNC aan dat de vorige zomer aangekondigde wapenstilstand niet meer geldig is.

● Stammenstrijd

De etnische onlusten tussen de Kokomba's en de Nanumba's in Noord-Ghana hebben in de afgelopen twee weken aan ondertussen meer dan 1.000 mensen het leven gekost. Meer dan 7.000 mensen, voor het merendeel Nanumba's, zijn naar het buurland Togo gevlucht. Het dodental ligt waarschijnlijk echter veel hoger. De gevechten braken 3 februari uit toen een lid van de Nanumba-stam een Kokomba-man op de markt doodde tijdens een ruzie over de prijs van een parelhoen.

● Lesgeld

Het lesgeld gaat het komend schooljaar met 36 gulden omhoog tot 1.385 gulden. Daartoe heeft minister Ritzen van onderwijs gisteren besloten. Lesgeld moet worden betaald voor scholieren van 16 jaar of ouder in het middelbaar beroepsonderwijs, voortgezet en speciaal onderwijs. Het gaat daarbij om ruim 475.000 leerlingen op dagscholen. Degenen die een tegemoetkoming in de studiekosten krijgen of recht hebben op aanvullende studiefinanciering krijgen de lesgeldverhoging van 36 gulden gecompenseerd.

Vakantie, atv en 40 uur voorkomen massa-werkloosheid

Totaal aantal werkuren op zelfde niveau als in 1966

DOOR WILCO DEKKER

DEN HAAG – De invoering van de 40-urige werkweek, uitbreiding van het aantal vakantiedagen en de in de jaren tachtig grootschalig ingevoerde arbeidstijdverkorting (atv) hebben ons land behoed voor een gigantische massa-werkloosheid. Sinds de jaren vijftig zijn er namelijk twee keer zoveel werknemers bijgekomen, terwijl in dezelfde periode het aantal gewerkte uren maar met een kwart steeg. Het aantal werkuren ligt op dit moment zelfs niet hoger dan zo'n dertig jaar geleden: 8,4 miljard, net zoveel als in 1966.

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) greep gisteren de nieuwste cijfers over de snel oplopende werkloosheid aan voor een nadere studie van het fenomeen. De rekenmeesters hebben becijferd dat de situatie nog veel ernstiger was geweest als er de afgelopen decennia niet zoveel aan allerlei vormen van deeltijdwerk was gedaan. De vele miljoenen nieuwkomers op de arbeidsmarkt hebben namelijk een baantje kunnen vinden doordat de hoeveelheid werk meer verdeeld werd. Niet doordat die hoeveelheid werk zoveel groter is geworden.

In 1950 waren er 3,8 miljoen mensen met werk, van wie één miljoen als zelfstandige of als meewerkend gezinslid. Vorig jaar waren er in ons land 6,6 miljoen mensen met werk, van wie 800.000 als zelfstandige of meewerkend gezinslid. Het totale aantal werknemers nam dus toe van 2,8 miljoen in 1950 tot 5,8 miljoen in 1993.

De ruime verdubbeling van het aantal werknemers geeft echter een te rooskleurig beeld van de hoeveelheid werk die in ons land verzet wordt, aldus het CBS. In 1950 kwam deeltijdwerk namelijk bijna niet voor. Het aantal 'voltijdsarbeidsjaren' was toen 2,8 miljoen, net als het aantal werknemers zelf. De 5,8 miljoen werknemers van vorig jaar maakten met zijn allen echter maar 4,8 miljoen arbeidsjaren vol. Het aantal arbeidsjaren groeide dus met twee miljoen, bijna eenderde minder dan het aantal werknemers groeide.

Volgens de CBS-cijferaars wordt de situatie nog somberder als gekeken wordt naar het aantal gewerkte uren. Hield de term 'arbeidsjaar' in 1950 nog 2.369 uren werk in, vorig jaar was dat door vakantie, atv en de kortere werkweek gezakt tot nog maar 1.740 uur. In 1950 werkten alle werknemers samen 6,6 miljard uur, vorig jaar 'maakten' alle werknemers 8,4 miljard uren. Een kwart meer, maar wel met twee keer zoveel mensen.

De CBS-rekenmeesters somberen bij hun werkloosheids-analyse nog even verder. Sinds het begin van de jaren zeventig is de werkloosheid bij elke inzinking van de arbeidsmarkt naar een hoger niveau gestegen. Met andere woorden: bij het herstel was de banengroei steeds niet voldoende om de werkloosheid terug te brengen tot het oude niveau.

Op dit moment loopt de werkloosheid weer in sneltreinvaart op. Ook nu zal weer een herstel van de economische groei volgen. Of ook na deze inzinking van de arbeidsmarkt de banengroei straks onvoldoende blijkt, durft een woordvoerder van het CBS niet te zeggen. „Dat is afhankelijk van zoveel zaken die nog onduidelijk zijn."

Fraude kan lonen bij faillissement

DEN HAAG – Het stijgend aantal faillissementen met een luchtje groeit de Economische Controle Dienst (ECD) boven het hoofd. Een kwart van de aangemelde zaken over 1992 is op de plank blijven liggen wegens gebrek aan personeel. Verbetering is voorlopig niet in zicht. „Het ziet er niet naar uit dat de stroom meldingen opdroogt," aldus C. Schouten, hoofd van de ECD.

De ondernemer die slim fraudeert en het niet al te bont maakt, heeft een gerede kans iets over te houden aan het faillissement van zijn bedrijf. In 1993 gingen 6.325 bedrijven failliet, een totale schuldenlast van 4,3 miljard gulden achterlatend. Uit onderzoek is gebleken dat bij ongeveer 30 procent van die faillissementen sprake was van frauduleuze handelingen, oftewel ruim 1.600 faillissementen.

In 50 procent van die gevallen gaat het om eenvoudige bankbreuk, het ontbreken van een deugdelijke administratie. De andere helft betreft bedrieglijke bankbreuk, oftewel het wegsluizen van geld uit de onderneming vóór het faillissement.

Over 1992 deden de bewindvoerders bij ongeveer 200 faillissementen aangifte bij de ECD, tegen 60 over 1991. „Dan praten we alleen over de gevallen waarbij de curatoren denken het verduisterde geld terug te kunnen vorderen. Is de zaak te klein of te ingewikkeld, dan doen ze helemaal geen aangifte," aldus Schouten. De curator wordt betaald uit de failliete boedel. Zodra hij of zij denkt dat er toch geen geld te halen is, laten ze de mogelijke fraudeurs ongemoeid en richten ze hun aandacht op andere faillissementen.

Hoewel de ECD eind 1992 de afdeling financieel-economische recherche zag verdubbelen tot 32 rechercheurs, blijft de werkdruk te hoog om iedereen aan te pakken. „Ik weet niet hoeveel van de vijftig onbehandelde aangiftes binnen een redelijke termijn alsnog aangepakt gaan worden. We zijn in gesprek met het openbaar ministerie om afspraken te maken welke zaken we wel, en welke we niet onderzoeken. Daarbij denken we aan het onderzoeken van personen die al vaker gefraudeerd hebben en verder zal het afhangen van de hoogte van het fraudebedrag," aldus Schouten. Het ECD-hoofd kan niet aangeven hoe groot het totale bedrag is dat jaarlijks op frauduleuze wijze aan een faillissement wordt onttrokken.

ANC-leider ontvangt kopstukken tijdens logeerpartij

Catshuis met Mandela centrum van de wereld

DOOR PIET ARP

DEN HAAG – Even is het Catshuis in Den Haag vandaag zo'n beetje het centrum van de wereld, zegt een medewerker van de Rijksvoorlichtingsdienst vergenoegd. De reden? ANC-leider Nelson Mandela logeert bij premier Ruud Lubbers en krijgt vandaag achtereenvolgens PLO-leider Jasser Arafat en Johannes Rau, minister-president van de Duitse deelstaat Nordrhein-Westfalen op bezoek. Tegen het middaguur haast men zich naar andere verplichtingen.

Mandela is kort in Nederland, om geld in te zamelen voor de Zuidafrikaanse verkiezingen. Een kans om niet te laten lopen. Gisteren was hij vooral gast van Lubbers en andere kabinetsleden vóórdat hij aan de Vara-televisie-actie deelnam. Maar ook vanuit het buitenland stromen de bezoekers toe.

Zoals Arafat, inmiddels een oude kennis van Mandela. Zij wilden elkaar al geruime tijd weer eens treffen. Nederland, of beter het Catshuis, bleek een prima ontmoetingsplaats. Bovendien, Arafat had ook nog veel te overleggen met de Nederlandse overheid over investeringen in ondermeer de Gazastrook. Vandaar dat minister Kooijmans (Buitenlandse Zaken) de PLO-leider gisteravond van het vliegveld ophaalde.

Staatssecretaris Yvonne van Rooy van Economische Zaken sprak begin januari nog met Arafat in Tunis, enige weken later bezocht zij de Gazastrook. De PLO-voorzitter is vandaag enige uren te gast bij de staatssecretaris. Nederland speelt namelijk een belangrijke rol bij de a[...] van een haven en ook willen d[...] lestijnen gebruikmaken van [...] Nederlandse kennis van land[...] winning, aldus een zegsman o[...] PLO-kantoor in Den Haag. Sn[...] het gesprek met Van Rooy, wa[...] ter ook Lubbers en Kooijman[...] aanschuiven, spreekt Arafat m[...] kenmensen vóór hij aan het [...] van de ochtend het vliegtuig [...] naar Tunis neemt.

Mandela krijgt intussen in het [...] huis na het vroege ontbijt met [...] fat – die wegens de ramadan [...] zonsopgang gegeten moet hebb[...] premier Rau op bezoek. „Rau w[...] al langer bij Mandela langsko[...] maar een reis naar Zuid-A[...] kwam maar steeds niet van [...] grond," vertelt een medewerk[...] van de Duitse ambassade.

„Toen Rau hoorde dat Man[...] even in Den Haag zou zijn, gree[...] zijn kans. Het bespaart een v[...] reis." Er valt veel te bepraten, z[...] de toekomstige handelsrelatie [...] sen de Duitse deelstaat en Z[...] Afrika. Rau is in de loop van de [...] tend alweer op weg naar huis, M[...] dela vertrekt dan naar Amsterd[...] Daar legt hij 's middags de [...] fleur van de zakenwereld uit [...] het zaken doen in Zuid-Afrika i[...] werk gaat. Aan het begin va[...] avond is ook hij op weg terug [...] huis en lijkt de wereld weer gr[...]

Nederlanders gaan steeds minder naar de kerk

Samenleving verandert snel

Nederland ontkerkelijkt in snel tempo. Tegen het jaar 2020 bestaat er grote kans dat driekwart van de bevolking buitenkerkelijk zal zijn: vijftien procent katholiek, zes procent hervormd, drie procent gereformeerd en nog eens drie procent 'anders'. Dat is een dramatische omslag sinds 1958: toen was driekwart van de Nederlanders kerkelijk, en zelfs in 1991 was het aantal kerkelijken nog 57 procent. Terwijl de christelijke godsdiensten hun aantrekkingskracht verliezen, groeit met name de islam sterk. Maar we hoeven niet bang te zijn dat Nederland een islamitisch land wordt.

DOOR LOUIS BURGERS

RIJSWIJK – Nederland verandert. Soms gaat het openlijk en snel, soms ook verloopt de cultuuromslag haast in het geniep. Terwijl 's zondags de groepen kerkelijken met bijbel of gezangenboek nauwelijks meer te zien zijn, bepalen tegenwoordig vooral de vrouwen met hoofddoeken en de mannen bij de moskeeën het beeld in de grote stad.

Uit een onderzoek van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) blijkt dat Nederland ontkerkelijkt, maar dat tegelijkertijd de aanhang van sommige nieuwe godsdiensten toeneemt. Terwijl het christendom zich in Nederland op de terugtocht bevindt, groeit de islam. Zelfs, zo verwacht onderzoeker dr. J. Becker, zou de islam in het jaar 2000 wel eens de vierde stroming (na niet-kerkelijken, katholieken en hervormden) van ons land kunnen zijn.

„Er hebben zich de afgelopen 25 jaar fundamentele veranderingen voorgedaan. Dat hebben we kunnen constateren, ook al is het niet direct op straat zichtbaar." Dr. Becker noemt de meest ingrijpende verandering de in de jaren zestig geconstateerde omslag van een verzuilde samenleving naar de vrijheden van de 'permissive society'.

„De verzuiling werd gekenmerkt door een rigide controle op het gedrag van de leden van de zuil. De ontkerkelijking zie ik als een verandering in het denken." Dat de omslag in Nederland veel ingrijpender was dan in veel andere landen wijt Becker aan het karakter van de verzuiling. „Er was een inhaaleffect, een duidelijke reactie; 1966 vormde een breekpunt."

Maar Nederland was niet uniek. In de VS werden demonstrerende studenten doodgeschoten, terwijl zowel in Frankrijk (mei 1968) als in Duitsland veel studentenacties plaatsvonden. In die periode kwam er ook een eind aan de verzuiling.

„Er is nog geen sluitende verklaring voor, waarom dat juist in periode gebeurde, maar ik geloof dat het vooral een gevolg was van de toegenomen welvaart bij grote groepen en van andere factoren."

Na het herstel van na de oorlog gaat begin jaren zestig de welvaart duidelijk groeien. In Nederland kwam een einde aan de periode van de wederopbouw, de herverdeling van inkomens begon, en men had een verleden waar velen van af wilden.

„Meer mensen kregen de beschikking over meer geld, en kregen ook meer en beter onderwijs. Men ging kennis nemen van andere standpunten, ook via de televisie. Het is niet zo verwonderlijk dat er een grotere nadruk kwam op de mondigheid van de mensen. Daar ging men gebruik van maken."

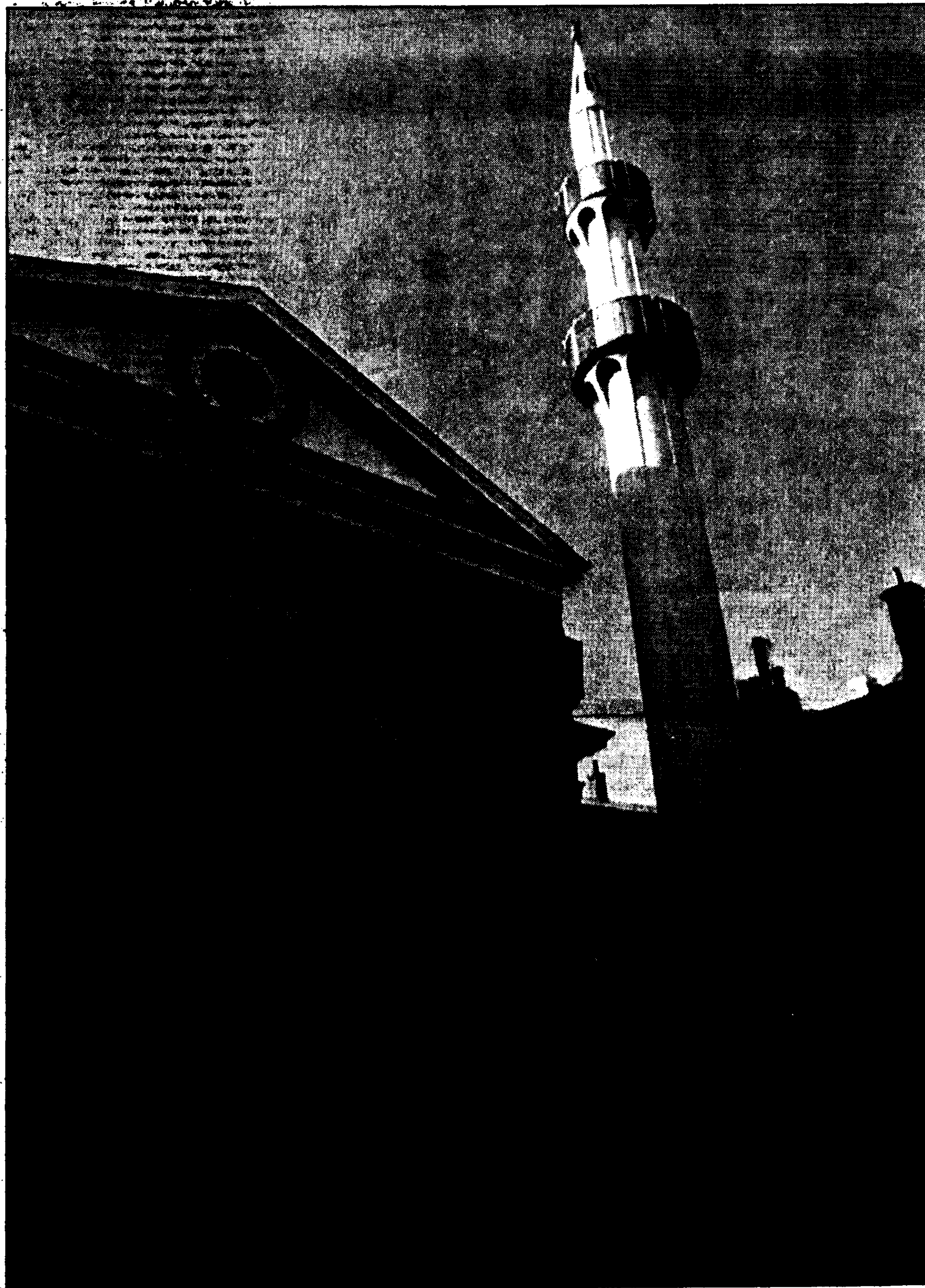
De ontkerkelijking kwam in die periode ook goed op gang. Maar terwijl de achterliggende kwart eeuw het aantal christenen, of mensen die zich godsdienstig noemen, afnam, groeide het aantal andersdenkenden. Becker durft de voorspelling aan dat na het jaar 2000 het aantal islamieten in Nederland (dan geschat op minimaal 600.000 personen) groter zal zijn dan het aantal synodaal gereformeerden.

Toch zal de islam niet het karakter van Nederland gaan bepalen. „Dat doen de gereformeerden nu immers ook niet," zegt de onderzoeker. „De islamieten vallen misschien op, en ze horen in onze samenleving, maar ze zullen ons culturele klimaat niet bepalen. We kennen in Nederland een strikte scheiding van Kerk en Staat. Ook is hun aantal niet groot genoeg en is de afstand tussen de Nederlandse cultuur en de islam te groot."

Die botsing van culturen bleek al tijdens de Rushdie-affaire. Aan de andere kant geeft het rapport aan dat Nederlanders vinden dat een godsdienst bescherming verdient.

Een meerderheid van de Nederlanders lijkt voorstander van de mogelijkheid tot het verbieden van publikaties. Men aanvaardt echter niet dat het leven van de schrijver bedreigd wordt. „Maar er valt uit het onderzoek wel op te maken dat de Nederlanders vinden dat godsdiensten een zekere bescherming verdienen," zegt Becker.

Dat neemt niet weg dat er best plaatsen in de grote steden zullen zijn waar de islam een grote invloed uitoefent. Zo zijn er delen van Den Haag waar twintig moskeeën staan, maar voor het hele land is er geen sprake van een dergelijke concentratie. „Hoewel bijvoorbeeld in het hele land de invloed van het gereformeerde volksdeel aanwezig is, draagt Nederland niet een gereformeerd stempel. Voor de islam zal hetzelfde gelden."

● *Verwacht wordt dat de islam rond het jaar 2000 is uitgegroeid tot de op drie na grootste godsdienstige stroming in Nederland. Op de foto een moskee in Den Haag, een stad met een grote concentratie van islamitische gebedshuizen.* Foto: GPD

Strafvervolging wegens voorkennis HCS-affaire

AMSTERDAM – Joep van den Nieuwenhuyzen is „zeer verheugd" dat hij „eindelijk na tweeëneenhalf jaar in het openbaar kan aantonen dat er geen sprake is geweest van misbruik van voorwetenschap bij HCS." Zo reageert de voormalig groot-aandeelhouder van het failliete technologiebedrijf HCS op het bericht dat er alsnog strafvervolging komt in de zogenaamde HCS-affaire. Het zou de eerste zaak worden waarin aandelenhandel 'met voorkennis' uiteindelijk voor de rechter komt.

De drie voormalige groot-aandeelhouders van het failliete technologiebedrijf HCS – Van den Nieuwenhuyzen, Melchior en Albada Jelgersma – worden ervan verdacht bij een laatste reddingsoperatie de koers van het HCS-aandeel te hebben gemanipuleerd.

De Amsterdamse officier van Justitie W. van Nierop bevestigt dat hij de zaak tegen de drie ondernemers wil doorzetten. Binnen acht dagen kan het drietal nog bezwaar indienen bij de Amsterdamse rechtbank, die hierover in besloten zitting een oordeel moet vormen. Tot dat moment wil de officier van Justitie niet ingaan op de aard van de beschuldigingen.

Van den Nieuwenhuyzen zal geen bezwaar maken. Hij zegt via zijn advocaat de uitspraak van de rechtbank met vertrouwen tegemoet te zien. De voormalig groot-aandeelhouder van HCS voelt zich daarbij gesteund door de rapporten van de getuigendeskundigen prof. Van [...] Grinten, prof. Groenhuijsen en [...] Rietkerk. Van der Grinten en [...] kerk constateerden een tijdje [...] den manipulatie van de koe[...] maar geen misbruik van voor[...] nis. Prof. Groenhuijsen sprak[...] onderzoek van een „ingewikk[...] kwestie."

In de zomer van 1991 was, in [...] menwerking met huisbankier A[...] Amro, een plan opgesteld om [...] kapitaal van het noodlijdende [...] aanzienlijk te vergroten. Voor [...] ongeveer 50 miljoen die de dri[...] nanciers in het technologiebe[...] wilden investeren, zouden nie[...] aandelen HCS in hun bezit kom[...] Om de uitgiftekoers van die nie[...] aandelen te drukken, zou het dri[...] eerst zo'n vier miljoen aandele[...] koop hebben aangeboden, w[...] door de toch al lage koers van [...] noodlijdende bedrijf bijna halv[...] de. De nieuwe aandelen zoude[...] die manier goedkoop in handen [...] men van het drietal. Een dergel[...] koersmanipulatie is echter straf[...] omdat het andere aandeelhou[...] benadeelt.

Justitie heeft, evenals het int[...] onderzoeksbureau van de Effec[...] beurs en de ECD, al tientallen [...] vallen van mogelijke handel [...] voorkennis onderzocht. Geen [...] die onderzoeken heeft ooit tot [...] gerechtelijke vervolging geleid. [...] voornemen van de officier om [...] drietal van de HCS-affaire we[...] vervolgen, zal daar mogelijk ve[...] dering in brengen.

'Zo'n riddergeval is toch wel leuk'

Van onze redactie binnenland

ROTTERDAM – Het nieuwe decoratiestelsel wordt op 12 april in de Eerste Kamer behandeld. In Den Haag is zeker zo'n dertig jaar over een modernere lintjesregeling gepiekerd. Maar voor de gemiddelde Nederlander is de koninklijke onderscheiding niet iets waar hij van wakker ligt. Behalve misschien in de tijd dat hij er zelf één krijgt opgespeld, want waardering voor het verschijnsel lintje is er nog altijd.

Dat bleek gisteren in Rotterdam tijdens het ambtenarencongres „Koninklijke Onderscheidingen, elitair of sociaal" van de Stichting Kennisoverdracht Rijksoverheid. Daar uitgezonden straatinterviews uit Amsterdam, Rotterdam en Den Haag maakten duidelijk dat de meeste burgers als het om lintjes gaat wel de klok hebben horen luiden, maar slechts hoogst zelden weten waar de klepel hangt.

Van alle geïnterviewden was er slechts één – een dame in Den Haag – die een redelijke inventarisatie kon geven van de verschillende onderscheidingen. De onderscheiding 'Ridder in de Orde van Oranje-Nassau' is nog het bekendst, maar voor de rest klonk het: „Ja, zo'n riddergeval, ik zou 't verder niet weten"; „Zoiets krijg je als je veel goeie dingen hebt gedaan,"; „Jaap van Meekeren heeft er één gehad", en „Het zijn van die dingen in de krant die je leest om te zien of je er zelf bij staat."

Desgevraagd vinden verschillende mensen een koninklijk schouderklopje wel op zijn plaats. „Dat mag best hoor, als je iemand hebt geholpen die is aangevallen of zo." Verder willen sommige mensen hun moede[...] weleens een lintje geven. Ee[...] koninklijke onderscheiding i[...] leuk om te krijgen: „Op mij[...] werk doen ze er altijd heel raa[...] over, maar als ze er zelf één kri[...] gen reageren ze heel anders."

Een vaak gehoorde klacht is da[...] het hoger geplaatsen eerder e[...] betere lintjes krijgen dan ande[...] ren. Dat is nu net iets waar d[...] nieuwe wetgeving iets aan moe[...] veranderen.

De voornaamste officiële punten van kritiek op het bestaande decoratiestelsel waren: de lage positie van de ere-medailles verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau; deze ere-medailles worden vooral toegekend aan de lagere klassen; ere-medailledragers worden geen lid van de Orde van Oranje-Nassau, in tegenstelling tot bijvoorbeeld de ridders.

Verder maakte men zich boo[...] over de bureaucratische gan[...] van zaken bij de toekenning e[...] over de bijna-vanzelfsprekendheid van lintjes voor sommigen, terwijl speciale verdiensten van anderen minder aandacht krijgen.

De ere-medailles worden nu ge[...] schrapt. Er komt een nieuwe graad van Orde-lid (dus nog geen ridder, maar de onderscheiden man of vrouw wordt wel in de Orde van Oranje Nausau of van de Nederlandse Leeuw opgenomen). Het is volgens Binnenlandse Zaken nadrukkelijk niet de bedoeling dat deze onderscheiding de ere-medaille als lintje voor de lagere maatschappelijke groeperingen vervangt. Iemand die tot nog toe een eremedaille zou krijgen, kan straks voor meer dan het lidmaatschap in aanmerking komen.

Gevluchte slachtoffers herkennen beulen op straat

Oorlogsmisdadigers uit Bosnië in Nederland

DOOR PIET ARP

DEN HAAG – In Nederland is de jacht begonnen op enkele Joegoslavische oorlogsmisdadigers. Die zijn de afgelopen twee jaar ondermeer uit Bosnië naar Nederland gevlucht. Samen met velen van hun slachtoffers. Deze vluchtelingen zagen hun voormalige beulen vrij, in Nederland, rondlopen en waarschuwden de politie.

Sinds vorige week verzamelt de afdeling vreemdelingenzaken van het ministerie van Justitie de getuigenverklaringen over een paar verdachten. Voor de aanhouding van vermeende oorlogsmisdadigers is het nog te vroeg.

Volgens woordvoerster A. Pols van het ministerie is Justitie vorige week vrij onverwacht met dit probleem geconfronteerd. „Allereerst worden nu alle getuigenissen vergaard over misdrijven die door de verdachten zijn gepleegd. Dat zijn heel emotionele gesprekken, waar we heel voorzichtig mee omgaan. De slachtoffers moeten vertellen waar die-en-die wat heeft gedaan. En dat zo gedetailleerd mogelijk." Het contact met de getuigen is nog broos, reden voor de woordvoerster om weinig over de inhoud van de getuigenissen te vertellen. „Dat zou te snel naar de slachtoffers of de verdachten te herleiden zijn. De slachtoffers zouden misschien uit angst verder hun mond houden. Terwijl we juist meer getuigenverklaringen nodig hebben." Doel is een spijkerhard pakket van verklaringen over beulen en moordenaars samen te stellen.

In Duitsland is deze week een Serviër aangehouden die wordt verdacht van oorlogsmisdaden; ongeveer tien andere verdachten wacht nog arrestatie.

Voordat de Nederlandse politie tot arrestatie overgaat, moet eerst duidelijk zijn, aldus Pols, welke mogelijkheden het Nederlandse strafrecht biedt voor berechting. In Duitsland bestaat een wetsartikel dat berechting toestaat voor oorlogsmisdaden die elders zijn gepleegd. Voor zover gisteren bekend, bestaat zo'n wetsregel in Nederland niet. Dit maakt het veroordelen van de misdaden heel moeilijk.

Er bestaan, zegt Pols, vooralsnog twee opties, indien de aantijgingen tegen de verdachten aannemelijk zijn. Het intrekken van de verblijfsvergunning (de verdachte moet het land verlaten) of de zaak voor het oorlogstribunaal in Den Haag brengen. Dit VN-oorlogstribunaal over de burgeroorlog in het voormalig Joegoslavië mag wel veroordelen.

Er waren al langer signalen, dat in Nederland tussen de ontheemden uit Joegoslavië mogelijk ook mensen zijn ondergebracht die in de oorlog ver over de schreef zijn gegaan. Informeel horen medewerkers van de Centrale Opvang Asielzoekers af en toe geruchten en beschuldigingen. Als het gevoel bestaat dat de verhalen serieus zijn, wordt Justitie gewaarschuwd, vertelt COA-zegsman De Lange.

Vakbonden zien af van hogere lonen in metaal

NIEUWEGEIN – De vakbonden zien af van loonsverhogingen als zij daarmee de onderhandelingen over een nieuwe cao voor de metaal-industrie weer op gang kunnen brengen. Ook zijn zij bereid te praten over flexibeler werktijden. Daardoor zou in bedrijven ook gemakkelijker op zaterdag gewerkt kunnen worden. De 'cao-grootmetaal' geldt voor zo'n 200.000 mensen.

De werkgeversorganisatie FME heeft volgens de bonden het aanbod van de vakbeweging afgewezen. De aanpassing in het eisenpakket gaat de ondernemers niet ver genoeg. Volgens de bonden, die hun nieuwe voorstellen vandaag gezamenlijk presenteerden, willen de werkgevers wezenlijke verslechteringen aanbrengen in de arbeidsvoorwaarden die nu in de metaal-industrie gelden.

De werkgevers zijn ondermeer uit op een systeem waarbij in geval van ziekte een werknemer niet meer zijn volledige loon krijgt doorbetaald. Bovendien willen zij een verlaging van de sum-uitkering (de benaming die in de metaal aan de wut wordt gegeven). De uitkering zou van 87,5 procent omlaag moeten naar 80 procent.

De bonden zijn de cao-onderhandelingen drie weken geleden ingegaan met een looneis van (in het algemeen) 2,5 procent, ruwweg een bedrag dat voldoende zou moeten zijn om de stijging in de kosten van het levensonderhoud goed te maken. Zij waren al bereid daarvan af te zien als de werkgevers garanties zouden geven dat werkgelegenheid op zijn minst in stand zou blijven en bij voorkeur zou worden vergroot.

In hun nieuwste voorstellen zien zij af van verhoging van de lonen. Zij menen dat zij de ondernemers daarmee vergaand tegemoet zijn gekomen, vooral ook omdat zij meer flexibiliteit in het werk – waaronder het werken op zaterdag – bespreekbaar willen maken. Afspraken daarover zouden in de individuele bedrijven moeten worden uitgewerkt.

Na de afwijzing van de nieuwe vakbondsvoorstellen door de werkgevers gaan de bonden nu hun leden in de bedrijfstak raadplegen. Daarna zal worden nagegaan of en hoe de cao-onderhandelingen kunnen worden losgetrokken.

Forse stijging werkloosheid

VOORBURG – De werkloosheid is de afgelopen maanden nog sneller gestegen dan daarvoor. Het Centraal Bureau voor de Statistiek kwam gisteren uit op 480.000 geregistreerde werklozen ofwel 7,5 procent van de beroepsbevolking. Vorig jaar rond deze tijd was dat nog 5,8 procent.

Vanaf medio 1992 tot de laatste maanden van vorig jaar steeg het aantal werklozen met gemiddeld 8.000 per maand. In de periode van november vorig jaar tot januari dit jaar was de werkloosheid echter 42.000 hoger dan in de drie maanden ervóór.

De stijging van de werkloosheid is naar verhouding het grootst bij jongeren tot 25 jaar. Het werkloosheidspercentage onder jongeren is nu 11,5 procent tegenover 7,6 procent een jaar geleden. Het aantal werkloosheidsuitkeringen (inclusief wachtgeld voor voormalig overheids- en onderwijspersoneel) is gestegen naar het absolute record van 800.000.

Aantal werklozen kan met 10.000 per jaar dalen

Economie draait veel beter dan verwacht

DEN HAAG – De Nederlandse economie zal de komende jaren veel beter draaien dan tot voor kort werd gedacht. De economische groei zal volgens de jongste verwachtingen vanaf 1995 per jaar op zo'n 2,5 procent uitkomen. Dat is bijna een procent meer dan eerder gemaakte ramingen.

De verbeterde vooruitzichten blijken uit eerste becijferingen van het Centraal Planbureau (CPB) voor het Centraal Economisch Plan 1994 en de periode 1995-1998. In de berekeningen is overigens nog geen rekening gehouden met kabinetsbeleid en de effecten daarvan op de economie.

Voor 1995 laten de computers nu een groei zien van 2,5 procent. Voor 1996 zou zelfs gerekend kunnen worden op 3 procent. Dit jaar blijft de groei nog beperkt tot circa 1 procent. Feitelijk betekenen de CPB-vooruitzichten dat afgestapt kan worden van het zogenoemde 'behoedzame scenario' voor de komende vier jaar. Nu wordt het 'gunstige' scenario gehanteerd. Alle politieke partijen hebben hun verkiezingsprogramma op het behoedzame beeld gebaseerd.

Bij het CPB zelf wil men het behoedzame scenario formeel nog niet afschrijven. „Er kunnen best een paar jaren met hogere groei zijn, maar dan kun je over vier jaar gemeten toch nog op gemiddeld 1,75 procent uitkomen," aldus een zegsman.

Door de verbeterende economie zal de werkgelegenheid veel sneller stijgen. Het vooruitzicht dat de werkloosheid jaarlijks met zo'n 15.000 tot 20.000 mensen zou toenemen, is als sneeuw voor de zon verdwenen. In plaats daarvan kan nu worden gerekend op een daling van de werkloosheid met een kleine 10.000 mensen per jaar. Ook het koopkrachtbeeld voor de burgers komt er in het optimistische scenario anders uit te zien. In eerdere becijferingen ging het CPB er vanuit dat iedereen er de komende jaren op achteruit zou gaan. Die daling zou ongeveer 1 procent zijn. Nu wordt een stijging van de koopkracht met gemiddeld een half procent voorspeld.

Op basis van de nieuwe voorspellingen kan het financieringstekort van het Rijk dalen tot bijna nul in 1998. Het huidige kabinet rekende tot nu toe nog op een tekort van 2,5 procent in dat jaar. De snellere daling van het overheidstekort kan de komende jaren een meevaller van 15 miljard gulden opleveren.

Financiële markten verrast door Duitse Bundesbank

Rentedaling in Europa zet onverwachts door

Van onze redactie economie

AMSTERDAM – De rente in Europa gaat weer omlaag. Dat is goed nieuws voor de kwakkelende economieën in dit deel van de wereld. De financiële markten durfden nauwelijks meer op een versoepeling van het monetaire beleid van de Duitse Bundesbank te hopen. Maar na bijna vier maanden stilzwijgen ging gisteren het officiële Duitse disconto plotseling met een half procentpunt naar beneden tot 5,25 procent.

De Nederlandsche Bank volgde met een verlaging van de voorschotrente met een kwart procentpunt tot 5 procent. Het voor Nederland belangrijke promessedisconto kwam daarmee automatisch op 5,5 procent.

„De rentehobbel is genomen," stelt een financieel analist in Amsterdam tevreden vast. De laatste twee à drie weken waren de rentes op de geld- en kapitaalmarkten in Europa zelfs weer licht gestegen. Een langzaam stijgende dollarkoers en een dreigend conflict in Duitsland over looneisen in de metaalsector maakten een renteverlaging door de Bundesbank op dit moment niet echt voorspelbaar. Zeker geen daling met een half procent ineens.

Met de relatief forse renteverlaging in Duitsland en elders in Europa is de stemming op de aandelen- en obligatiemarkten ook meteen weer omgeslagen. De obligaties, die eerder op de dag nog in mineur waren, veerden op. Aandelen die het de laatste weken minder goed deden – zoals de banken en verzekeraars – sprongen in koers omhoog.

De officiële reden voor de Bundesbank om op dit moment de rentes eindelijk weer eens te verlagen, is de meevallende inflatie in Duitsland. Van december op januari was de inflatie gedaald van 3,7 naar 3,5 procent op jaarbasis. Nog altijd te veel voor de Bundesbank, maar het lijkt in ieder geval de goede kant op te gaan. Door het groeiend aantal werklozen is men bij de Bundesbank blijkbaar niet zo bang dat lopende cao-onderhandelingen uit de hand gaan lopen.

De daling van het Duitse disconto en de Nederlandse voorschotrente betekent vooral dat kortlopende leningen zoals rekening-courant voor bedrijven en particulieren goedkoper kunnen worden. Voor het 'rood staan' bij de bank geldt het promessedisconto (nu 5,5 procent) als uitgangspunt, waarboven de bank een vergoeding rekent. Voor de belegger betekent de lagere rente aan de andere kant dat kortlopende deposito's bij banken nog meer van hun aantrekkingskracht verliezen.

Hoogovens maakt minder aluminium

IJMUIDEN – Hoogovens gaat per 1 maart zijn produktie van primair aluminium met nog eens tien procent (24.000 ton) verlagen. Vorig jaar was de produktie in Delfzijl en het Duitse Voerde ook al met tien procent beperkt. Van de smeltercapaciteit van 219.000 ton aluminium per jaar, komt zo in totaal 42.000 ton stil te liggen. Onduidelijk is nog bij welke smelters de klappen vallen. Hoogovens heeft eigen smelters in Nederland en Duitsland en is mede-eigenaar van een moderne smelter in Canada.

Met de vermindering haakt het staal- en aluminiumconcern Hoogovens in op de onlangs bereikte wereldwijde afspraak om de produktie van aluminium tijdelijk te beperken. Mede door het enorme aanbod van Russisch aluminium en de tegenvallende vraag naar dit materiaal, zijn de prijzen enorm gekelderd. Hoogovens Aluminium draait dan ook al enige tijd met miljoenenverliezen. Met de produktiebeperking stijgen naar verwachting de opbrengstprijzen.

Tussendoortjes

● *Reizigers die vóórdat ze op Schiphol in het vliegtuig stappen nog even willen werken of vergaderen, golfen, sporten of naar de sauna willen, kunnen sinds kort terecht op de tweede verdieping van de terminal tussen de E- en F-pier. De zakenman op de foto heeft zijn bagage even opzij gezet en doet wat 'putt'-oefeningen terwijl hij op zijn vliegtuig wacht.* Foto: ANP

Olieprijs op laagste niveau in vijf jaar

LONDEN – De olieprijzen zijn gisteren op het laagste peil sinds vijf jaar terechtgekomen. Op de termijnmarkt van Londen daalde de notering van de oliesoort Brent Blend voor levering in april tot ongeveer 12,75 dollar per vat (159 liter). Woensdag was dat nog 13,27 dollar.

Het is voor het eerst sinds 1988 dat de olieprijs onder de dertien dollar per vat is gedoken. In reële prijzen uitgedrukt is olie nu goedkoper dan ten tijde van het Arabische olie-embargo in 1973. De prijsdaling is een gevolg van het inzakken van de stookolieprijzen in de Verenigde Staten. Na de barre kou daar is een weersverbetering in zicht, die onvermijdelijk leidt tot vermindering van het verbruik.

Verder is het de vraag of de Opec (Organisatie van Olie Exporterende Landen) in staat is de olieproduktie voor het traditioneel zwakke tweede kwartaal te verkleinen.

Blijven de bij de organisatie aangesloten landen bij hun huidige produktie, dan is het aanbod van olie op de wereldmarkt te groot om een prijsstijging te rechtvaardigen.

Aandelenruil vindt plaats met gesloten beurzen

Volvo en Renault gaan nu definitief uit elkaar

Van onze redactie economie

BORN – De autoconcerns Volvo en Renault gaan definitief uit elkaar. De sinds 1990 bestaande kruisverbanden via deelnemingen in elkaars aandelenkapitaal zullen zij verbreken. Het Zweedse concern zal de eigen aandelen van Renault terugnemen, terwijl het Franse bedrijf zijn eigen stukken van Volvo weer in handen krijgt.

Dat heeft Volvo gisteren bekendgemaakt. De mededeling komt twee maanden nadat de drie jaar lang voorbereide plannen tot een volledige fusie op het laatste moment door Volvo werden afgeblazen.

In de door Volvo gisteren verklaring staat dat de twee bedrijven na het afketsen van een totale samenwerking op de reeds bestaande banden opnieuw onder de loep hebben genomen. „Beide bedrijven zijn nu vrij om onafhankelijk van elkaar te opereren," aldus de verklaring. Slechts op een beperkt aantal terreinen gaan Volvo en Renault voorlopig gezamenlijk verder. De twee zullen de al afgesproken levering van motoren handhaven, evenals de samenwerking op het gebied van marktonderzoek voor personenwagens. De overige verbanden worden stuk voor stuk bekeken.

De ontvlechting zal in twee fases plaatshebben. Eerst zal AB Volvo het belang van 25 procent dat Renault heeft in de personenwagendivisie Volvo Car Corporation terugnemen, terwijl Renault SA de deelneming van 45 procent van Volvo in de vrachtwagen- en autobusdivisie RVI weer in handen krijgt. Deze aandelenruil zal met gesloten beurzen tot stand komen. Daarna zal AB Volvo het belang van 45 procent overnemen dat Renault heeft in de vrachtwagendivisie Volvo Truck Corporation. Dat gebeurt in het kader van de privatisering van Renault, die voor het begin van dit jaar op het programma staat. Het privatiseringsplan van de Franse regering was één van de belangrijkste aanleidingen voor het mislukken van de fusie. Parijs wilde in het Zweeds-Franse concern een 'gouden aandeel' houden dat een doorslaggevende stem zou geven bij belangrijke beslissingen. In Zweden werd dit gezien als een uitverkoop van de nationale industrie. Ook aandeelhouders en directieleden van Volvo waren bang dat Renault in de nieuwe combinatie te veel macht zou krijgen.

beurs

Gefopt

AMSTERDAM – De verlaging van het Duitse disconto, dat later op de dag werd gevolgd door een actie van De Nederlandsche Bank, was een verrassing voor de Amsterdamse beurshandelaren. „Typisch Bundesbank," zei een handelaar gisteren. „Ze verlagen de tarieven als je het niet verwacht." De daling van het disconto met een half procentpunt tot 5,25 was behoorlijk, zo vond de vloer. De dollar ging als gevolg van de renteverlagingen in Europa omhoog.

De AEX-index die tijdens de ochtendhandel nog lusteloos op verlies stond, sprong omhoog naar een winst van ruim twee punten. Daarna verdampte een gedeelte van de winst en sloot de index op 432,91, een plus van 1,3. Ondanks het goede nieuws aan het rentefront is de handel sceptisch. De koersen zijn de afgelopen maanden wel erg hard gestegen. Veel professionele beleggers staan dan ook aan de zijkant. De beleggers zijn nerveus: „Iedereen wacht op een correctie". Er werd voor f 4,2 miljard omgezet, waarvan slechts f 1,4 miljard aan aandelen. De goede vooruitzichten voor de kopieerapparatenfabrikant Océ-van der Grinten, na een daling van de nettowinst in 1993 met 29 procent, bevleugelden de koers. Océ stoomde door tot f 76, een winst van f 2,40. Om 15.15 uur noteerde Océ de hoogste dagkoers op f 76,40. Begin januari werd er een laagste niveau genoteerd van f 65,50. De hogere dollarkoers, shortdekking en enige bescheiden vraag uit het buitenland lieten Akzo stijgen tot f 213,70, een plus van f 4,50. Koninklijke Olie herstelde van een dieptepunt op f 209,70. Na de renteverlaging trok Koninklijke Olie aan tot f 212,20, een plus van f 1,40. Sphinx op de lokale markt schoot omhoog tot f 57, een winst van f 3,70.

Hoofdfondsen

	v.k.	sk
ABN Amro Hold.	68,70	69,90
ABN Amro A.in F.	92,10	92,00
ABN Amro L.Gr.F.	179,90	179,90
ABN Amro Obl.Grf.	206,10	206,00
Aegon	103,10	104,30
Ahold	51,80	52,00
Akzo	209,20	213,70
Alrenta	277,80	277,50
Amev cert.	83,00	83,20
Bols Wes. c.	44,20	45,00
CSM cert.	73,20	74,40
Dordtsche Petr.	197,90	198,50
DSM	111,70	112,80
Elsevier	186,60	186,00
Fokker cert.	20,70	20,80
Gist-Broc. cert.	54,10	54,00
Heineken	236,70	236,20
Heineken Hold.	209,00	208,50
Hoogovens nrc	63,40	63,80
Hunter Douglas	88,50	87,60
ING c.	88,50	88,40
KLM	51,60	51,00
Kon. KNP BT	47,50	47,20
Kon. Olie	210,80	212,20
Nedlloyd	78,60	79,30
Océ-v.d.Gr.	73,60	76,00
Pakhoed cert.	56,00	56,70
Philips	47,40	47,70
Polygram	80,00	79,60
Postb.Beleggf.	67,60	67,50
RG Florente F.	132,00	131,90
Robeco	128,60	129,60
Rodamco	62,90	63,00
Rolinco	131,30	131,90
Rorento	99,60	99,50
Stork	43,00	43,50
Unilever cert.	228,90	228,60
Van Ommeren nrc	50,10	50,60
Ver.Bezit VNU	193,30	193,00
Wolters-Kluwer	120,50	119,00

Avondkoersen Amsterdam

ABN Amro Hold. 69,90-70,00 (69,90)
Akzo 212,50-213,50 (213,70)
KLM 50,50-50,80 (51,00)
Kon. Olie 209,50-212,20 (212,20)
Philips 47,40-47,70 (47,70)
Unilever 227,80 (228,60).

Binnenl. aandelen

Aalberts Ind	72,50	74,00
ABN AmroHld.prf.c.	6,59	6,65
ABN Amro pref.	68,20	70,00
ACF-Holding c.	59,60	60,10
Ahrend Groep c.	138,30	139,80
Asd Options Tr.	16,10	16,30
Asd. Rubber	2,90	2,90
Ant. Verff.	395,00b	–
Atag Hold. cert.	150,30	150,30
Athlon Groep	67,00	68,00
Athlon Groep nrc	66,50	67,50
Aut.Ind.R'dam	74,50	74,50
BAM Groep	133,50	133,00
Batenburg	141,00	141,00
Beers	139,00	143,00
Begemann Groep	54,00	54,20
Belindo	319,80	319,00
Blydenst.-Will.	30,50	30,50
Boer De Winkelb.	76,00	76,00
Borsumy Wehry	147,90	148,50
Boskalis cert.	49,10	49,60
Braat Beheer	33,50	33,80
Breevast	9,70	9,80
Burgman-Heybroek	1625,00	1625,00
Calvé-Delft pref	905,00	905,00
Calvé-Delft cert.	1490,00	1485,00
Cap Volmac	23,00	23,50
Cindu Intern.	98,20	–
Claimindo	315,30	315,30
Content Beheer	25,20	25,00
Credit LBN	47,40	48,40
Crown v.G. cert.	153,00	153,00
CSM	73,40	74,40
Delft Instrum.	24,80	24,80
Dorp-Groep	48,20	48,20
Draka Holding	40,00	40,90
Econosto	26,50	26,50
EMBA	180,00e	–
Eriks Holding	107,50	107,60
Flexovit Int.	64,00	64,00
Fokker div'94	20,60	20,60
Frans Maas cert.	52,70	54,00
Fugro McClelland	38,80	38,70
Gamma Holding	106,00	106,00
Gamma pref.	6,80	6,80
Garzarelli $	12,00	12,00
Getronics	47,20	47,40
Geveke	30,00	30,20
Giessen-de N.	404,00	405,00
Goudsmit	29,50	29,50
Grolsch cert.	43,50	43,30
GTI-Holding	188,00	189,00
Hagemeyer	150,00	149,50
HAL Trust B	22,00	22,10
HAL Trust Unit	22,00	22,10
HBG	293,00	291,00
Hes Beheer c.	21,50	21,50
Heijmans	56,30	55,50
Hoek's Mach.	81,00	81,00
Holl. Colours	66,00	66,00
Holl.Sea S.	0,66	0,62
Holl. Ind. Mij	59,00	59,20
Hoop Eff.bank	11,40	11,40
Hunter D.pref.	2,20	–
IHC Caland	43,40	43,60
Internat.Muell.	87,50	88,00
ING	8,22	8,23
Kas-Associatie	70,00	71,00
Kempen & Co	15,20	15,20
Klene Holding	97,70	97,70
Kondor Wessels	46,60	47,20
KBB	121,00	120,00
Kon. Sphinx	53,30	57,00
Koppelpoort	430,50	432,00
Krasnapolsky	169,00	166,00
Landré & Gl.	43,50	43,00
Macintosh	58,00	59,00
Maxwell Petr.	180,50	182,50
Moeara Enim	1715,00	1708,00
M.Enim OB-cert.	22000,00	22100,00
Moolen Holding	40,60	40,20
Mulder Boskoop	36,00b	37,00b
Multihouse	1,90a	1,60
Naeff	430,00b	–
NAGRON	101,50	101,00
Nat. Inv. Bank	110,50	110,00
NBM-Amstelland	16,50	17,10
NEDAP	64,20	64,00
Nedcon Groep	55,50	47,00
NKF Holding	204,00	204,70
Ned.Part.Mij	56,10	56,10
Ned.Springst.	5750,00b	5750,00b
Norit	22,00	21,30
Nutricia GB	143,50	144,00
Nutricia VB	143,50	144,00f
Nijv.-Ten Cate	95,50	95,80
Océ vd Gr. div'94	72,10	74,50
OPG cert.	56,60	57,00
Orco Bank cert.	93,90	93,70
OTRA	282,50	283,00
Philips div'94	46,50	46,70
Pirelli Tyre	16,80	16,60
Polynorm	154,00	153,00
Porc. Fles	27,00	27,50
Randstad	67,90	68,70
Reesink	113,00	114,00b
Rothmans Int.	4,49	4,48
Roto Smeets Boer	49,00	48,00
Samas Groep	59,50	60,30
Sarakreek	12,80	12,80
Schuitema	1795,00	1795,00
Schuttersveld	43,00	43,00a
Smit Intern.	39,50	40,00
St.Bankiers c.	17,10	17,80
Stad Rotterdam c.	46,20	46,90
Telegraaf De	162,00	162,50
Textielgr.Twente	71,50	71,50a
Tulip Computers	17,00	17,00
Tw.Kabel Holding	232,00	233,80
Ubbink	104,50	104,50
Union	43,70	44,40
Vereenigde Glas	497,70	497,70
Volker Stevin	86,80f	85,60
Vredestein	18,40	18,20
Wegener	112,00	112,50
West Invest F.	11,00	11,00
West Inv.F. wb	70,00	70,00
Wolters Kluwer	500,00	–
Wyers	26,50	26,30

Beleggingsinstellingen

ABN Amro Aand.F.	103,70	104,00
ABN Amro Amer.F.	81,70	80,60
ABN Amro Eur. F.	94,20	94,40
ABN Amro Far E.F.	84,60	84,80
ABN Amro Neth.F.	121,10	121,30
ABN Amro rent.div	162,10	162,10
Aegon Aandelenf.	51,60	51,70
Aegon Spaarplus	5,20	5,20
Aldollar BF $	32,60	32,60
Alg.Fondsenbez.	285,50	287,00
Alliance Fund	10,10	10,10
Amvabel	109,60	109,30
Asian Cap.F.$	65,70	66,50
Asian Tigers F.	120,20	122,30
Asian Select. F.	122,00	125,00
Austro Hung. F.	8,20	8,50
Bemco RentSel.	64,60	64,60
Bever Holding	4,40	4,50
CL Aandelenfonds	105,90	106,00
CLN Obl. Div. F.	124,10	124,00
CLN Obl.Waardef.	136,10	136,00
Delta Lloyd Inv.	38,20	39,30
DP America Gr.F.	36,80	37,50
EGF Investm.	177,50	177,00
EMF Rentefonds	87,10	87,20
Eng-Holl.Bel.Tr.	19,50	19,50
Eng-Holl.Bel.Tl	10,60	10,60
Envir.Growth F.	49,00	49,00
Esmeralda part.	43,30	43,20
Eur.Ass. Trust	9,80	9,80
EMS Growth Fund	109,90	109,90
EMS Income Fund	106,40	106,40
EMS Offsh. Fund	111,70	111,70
EOE Index Fnd	464,00	466,00
Euro Growth Fund	69,00	69,50
Euro Spain Fund	8,50	8,80
Far East Sel.F.	96,00	95,00
Gim Global	70,90	70,60
Groeigarant	1,37	1,37
Holland Fund	93,10	94,00
Holl. Eur. Fund	67,50	67,50
Holl. Obl.Fonds	141,00	141,00
Holl. Pac. Fund	152,80	151,00
Holl. Sel.Fonds	103,30	103,50
Hooge Huys Hypf.	137,30	136,70
ING Bnk Dutch F.	66,50	66,70
ING Bnk Geldm.F.	59,87	59,87
ING Bnk Glob.F.	59,10	59,20
ING Bnk Oblig.F.	39,80	39,80
ING Bnk Spaard.F.	102,70	102,75
ING Bnk Rentegr.F	137,20	137,50
ING Bnk Vastg.F.	26,20	26,20
Innovest	77,00	77,50
Interbonds	559,00	559,00
Intereffekt 500	31,80	31,50
Intereffekt wt	45,20	44,50
Investa part.	82,80	83,00
IS Himal.Fund $	21,50	21,00
Jade Fonds	238,00	242,70
Japan Fund	26,00	26,00
Jap.Ind.Alpha F.	7050,00	–
Jap.Sect.Rat.Yen	5400,00	–
Korea Pac.Tr. $	12,80	13,20
Leveraged Cap	67,40	67,20
Liquirent	53,35	53,35
Mal.Capital F.$	15,80	15,50
Mees Obl.Div.F.	132,80	132,50
Mexico Income F.	29,00	26,50
Mondibel	84,30	84,30
Nat.Res.Fund	84,40	84,90
New Asia Fund	11,80	11,70
Nomura Warr. F.	0,34	0,31
Obam, Belegg.	348,00	349,50
OAMF Rentefonds	15,05	15,10
Orange Fund	28,90	28,90
Pac.Dimensions	149,80	149,40
Pac.Prop.Sec.F.	46,20	46,20
Pierson Rente	131,80	131,70
Postb.Aand.f.	63,40	63,40
Postb.Obl.f.	56,30	56,20
Postb.Verm.gr.f.	64,90	64,80
Rentalent Bel.	175,00	175,00
Rentotaal NV	41,40	41,30
RG America F.	157,50	159,00
RG Divirent F.	55,10	55,10
RG Europe F.	138,00	139,80
RG Nettorente F.	103,90	103,90
RG Pacific F.	151,80	152,00
RG SP Groen	66,00	66,00
RG SP Blauw	65,80	65,80
RG SP Geel	65,80	65,80
Rodin Prop.$	78,00	78,00
Rolinco cum.p	96,10	–
Schrod.Int.Pr.F	32,80	32,80
Sci/Tech $	17,50	17,90
Suez Liq.Grf.	196,90	196,90
Technology Fund	17,20	17,20
Tokyo Pac.Hold.	250,00	252,00
Trans Eur.Fund	98,00	99,10
Transpac.F.	388,00	386,00
Uni-Invest	23,50	23,20
Unico Inv.Fund	79,00	79,00
Unifonds DM	32,70	32,70
Vaste Waard.Ned	63,50f	63,30
VastNed	117,40	118,90
VIB NV	64,30	64,70
VSB Aand.F.	104,30	104,30
VSB Mix Fund	66,00	66,20
VSB Obl.Groeif.	114,80	114,60
VSB Rente Fonds	115,60	115,30
WBO Intern.	85,00	84,70
Wereldhave NV	130,00	131,00
Yen Value Fund	95,50	95,90
ZOM Florida F. $	33,00	–
Zonnespectrum	9,75	9,70

Parallelmarkt

Alanheri	31,70	34,00e
ABF	128,40	128,00
ARTU Biolog.	4,60	4,60
ASN Aandelenf.	55,80	55,90
Austria Global	1197,00	1197,00
AXA E&L Belegg.1	96,40	96,80
AXA E&L Belegg.2	93,50	93,70
AXA E&L Belegg.3	115,50	115,50
AXA E&L Belegg.4	92,80	93,00
AXA E&L Kap.Rente F.	121,40	121,30
Besouw Hold.	29,30	29,00
Biogrond Belegg.	10,80	10,80
Comm.Argeus F.	95,80	95,80
Comm.Benacus F.	97,40	97,30
Comm.Cea F.	95,50	95,70
De Drie Electr.	15,00	14,90
Delta Ll.Dollarf.	69,90	69,70
Delta Lloyd ECU	64,90	64,70
Delta Lloyd Mix	77,80	77,80
Delta Lloyd Rent	67,40	67,40
Free Record Shop H.	27,30	27,20
German City Est.	34,50	34,20
Gouda Vuurvast	66,20	66,20
Helvoet Holding	28,40	28,40
Inter/View Eur.	5,60	5,60
Management Share	1,60	1,60
Neways	7,10	7,10
Ohra Aand.F.	69,90	70,10
Ohra Liq.Grf.	53,50	53,50
Ohra Obl.Df.	59,50	61,00
Ohra Obl.Grf	57,30	57,20
Ohra Onr.G.F.	72,20	72,30
Ohra Totaal F.	64,50	64,50
Pan Pac. Winkel	4,00	4,00
P & C Groep	111,80	–
Pie Medical	5,30	5,30
Pitcher	48,00	48,20
Rood Testhouse c.	2,50	2,50
Satcom Hold.	11,60	11,50
Simac Techniek	16,10	16,10
Suez Gr.Fund	55,90	55,60
VHS Onr. Mij	4,40	4,40
Wolff	50,20	50,20

Parallel top-15

Bergh. Pap.	52,70	52,00
DICO Intern	84,00	84,00
EHCO KLM	36,00	36,00
Gelderse Pap.	75,80	75,50
Groenendijk	32,10	32,60
Grontmij	69,50	69,40
Kühne+Heitz	40,30	40,00
LCI Comput.Gr.	2,60	2,65
Melle, van nrc	80,00	80,20
Nedschroef Hold.	71,00	72,00
Ordina Beheer	16,90	16,90
Sligro Beheer	97,00	97,00
Vilenzo	44,10	43,60
Welna	51,30	51,20
Weweler	27,50	27,50

Wall Street

	16/02	17/02
allied signal	79 7/8	80
amer.brands	35	34 1/2
amer.tel.tel	54 5/8	54 1/4
amoco corp	53 1/8	53
asarco inc.	25 1/2	26
bethl. steel	22 3/4	23 1/8
boeing co	46 1/2	47 3/4
can.pacific	17 3/8	17 3/8
chevron	89 1/2	89
chiquita	15	14 7/8
chrysler	59 1/2	58 5/8
citicorp	41 1/8	40 5/8
cons.edison	29 1/8	29 1/8
digit.equipm.	29 3/8	28 5/8
dupont nemours	54 7/8	54 5/8
eastman kodak	42 3/4	42 5/8
exxon corp	66 3/4	66 3/4
ford motor	65 1/8	64 5/8
gen. electric	108 7/8	109 1/8
gen. motors	61	59 7/8
goodyear	47	47 1/4
hewlett-pack.	89 1/8	89 3/4
int. bus.mach.	54 5/8	52 3/4
int. tel.tel.	104	100 1/8
klm airlines	26 5/8	26 1/4
mcdonnell	118 7/8	119 3/4
merck co.	33 1/8	33 1/8
mobil oil	81 1/8	80 7/8
penn central	27 7/8	27 1/2
philips	24 1/2	24 1/2
royal dutch	109 1/4	108 3/8
sears roebuck	46 1/4	46
sfe-south.pac.	23 1/4	23 1/4
texaco inc.	66 5/8	66 3/4
travelers	39 1/8	38 3/4
united techn.	71	70 5/8
westinghouse	14 5/8	14 3/4
whitman corp	16 1/4	16
woolworth	24 1/4	24

Advieskoersen

amerik.dollar	1,870	1,990
austr.dollar	1,31	1,43
belg.frank (100)	5,29	5,59
canad.dollar	1,370	1,490
deense kroon (100)	27,10	29,60
duitse mark (100)	109,55	113,55
engelse pond	2,72	2,97
finse mark (100)	33,20	35,70
franse frank (100)	31,40	34,15
griekse dr. (100)	0,67	0,85
hongkong dlr.(100)	22,00	26,00
ierse pond	2,62	2,87
ital.lire (10.000)	10,60	12,30
jap.yen (10.000)	183,00	189,00
noorse kroon (100)	24,40	26,90
oost.schill. (100)	15,68	16,18
port.escudo (100)	1,01	1,19
spaanse pes. (100)	1,28	1,46
turkse lira (100)	0,0075	0,0135
zweedse kr. (100)	22,60	25,10
zwits.fr. (100)	135,50	135,00

Wisselmarkt

amerik.dollar	1,93625-1,93875
antill.gulden	1,0750-1,1050
austr.dollar	1,3760-1,3860
belg.frank (100)	5,4455-5,4505
canad.dollar	1,44125-1,44375
deense kroon (100)	28,695-28,745
duitse mark (100)	112,1400-112,1900
engelse pond	2,8585-2,8635
franse frank (100)	32,965-33,015
griekse dr. (100)	0,7250-0,8250
hongk.dollar (100)	24,9750-25,2250
ierse pond	2,7450-2,7550
ital.lire (10.000)	11,500-11,550
jap.yen (10.000)	186,600-186,700
nwzeel.dollar	1,1100-1,1200
noorse kroon (100)	25,915-25,965
oostenr.sch. (100)	15,9510-15,9610
port. escudos (100)	1,0900-1,1300
spaanse pes. (100)	1,3690-1,3790
zweedse kr. (100)	24,095-24,145
zwits.frank (100)	133,075-133,125
e.c.u.	2,1695-2,1745

Goud en zilver

Amsterdam - Prijzen van 14.00 uur.
Goud onbewerkt 23,700-24,300, vorige 23,600-24,200, bewerkt 25,900 laten, vorige 25,800 laten.
Zilver onbewerkt 290-360, vorige 290-360, bewerkt 400 laten, vorige 400 laten.

Indexen

EOE-index	431,61	432,91
cbs koersindex	290,70	292,00
Dow Jones	3922,64	-14,63

Optiebeurs

	serie		omzet	v.k.	s.k.
abn amro	c apr	70,00	1386	2,40	2,70
abn amro	c apr	72,50	1709	1,50	1,90
abn amro	c apr	75,00	323	1,00	1,00
abn amro	c apr	80,00	320	0,60a	0,50
abn amro	c jul	70,00	499	3,70	4,20
abn amro	c okt	72,50	662	3,30b	3,90
abn amro	c j96	52,50	520	18,00	19,20a
abn amro	p apr	67,50	893	2,00	1,30
akzo	c feb	210,00	388	1,00	3,60
akzo	c feb	215,00	329	0,10a	0,80
akzo	c apr	210,00	285	7,20	9,90
akzo	p okt	135,00	302	0,30a	0,30
d/fl	c feb	195,00	480	0,40	0,40
d/fl	c mrt	195,00	515	1,80	2,20
d/fl	c dec	205,00	300	4,30	4,50
eoe	c feb	425,00	266	6,50	8,00
eoe	c feb	430,00	1768	3,00	3,40
eoe	c feb	435,00	1720	1,00	0,90
eoe	c feb	440,00	345	0,30	0,10
eoe	c feb	445,00	1900	0,10	0,10
eoe	c mrt	430,00	667	10,30	11,00
eoe	c mrt	435,00	313	7,90	8,60
eoe	c mrt	440,00	321	5,60	6,20
eoe	p feb	425,00	354	0,50	0,10
eoe	p feb	430,00	1605	1,90a	0,60
eoe	p feb	435,00	862	4,80	2,70b
eoe	p feb	440,00	460	9,20	7,30
eoe	p mrt	400,00	765	1,30	0,90
eoe	p mrt	410,00	1714	2,50	2,00
eoe	p mrt	425,00	616	5,70	4,70b
eoe	p mrt	430,00	921	7,80	6,30
eoe	p apr	400,00	1961	3,00a	2,20
goud	c feb	380,00	759	4,00	4,50b
goud	c apr	400,00	350	5,50a	5,30
hoog	c apr	60,00	415	6,00	6,30
ing	c apr	90,00	349	3,00	3,00a
olie	p jul	210,00	400	9,50a	8,00
phil	c feb	45,00	579	2,70	3,10
phil	c feb	47,50	422	0,50a	0,50
phil	c mrt	47,50	604	1,80a	1,80
phil	c jul	55,00	280	1,30a	1,30
phil	c okt	45,00	351	6,00	6,30
phil	p feb	47,50	406	0,40	0,20
top5	c feb	800,00	328	0,80	0,90
top5	p feb	790,00	435	5,50	1,10
unil	c feb	230,00	362	0,90	0,60
unil	c apr	230,00	443	6,50b	6,50
unil	c apr	240,00	311	2,80	2,80a
x018	c nov	–	500	3,55a	3,40
x057	c dec	–	820	7,72	7,05

amsterdam eoe-index	432,91
omzet totaal	58743
omzet calls	38371
omzet puts	20372
open contracten	1850632

a=laten	g=bieden+ex.div.
b=bieden	h=laten+ex.div.
c=ex-claim	k=gedaan+h
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten	sk=slotkoers gisteren

Auto-Info

EUROPA WORDT EEN

U SPAART GELD MET VOORDELIGE GEBRUIKTE MOTORFIETSEN UIT AKEN.

Wij als BMW handelaar kunnen U circa 130 gebruikte Motorfietsen van verschillende fabrikaten aanbieden. Bijvoorbeeld:

BMW K 1 DM 21.950,-

BMW K 100 RS DM 14.950,-

BMW K 1100 RS DM 21.450,-

BMW K 75 DM 13.450,-

BMW K 1 DM 15.950,-

BMW R 80 R DM 12.450,-

BMW K 1100 LT DM 22.950,-

KAWASAKI KLX 650 DM 7.950,-

SUZUKI GSX-R 1100 DM 9.950,-

Wij bieden U natuurlijk ook nieuwe motorfietsen van BMW, Kawasaki en Triumph aan.

Aken · Neuenhofstraße 160

KOHL ZWEIRAD-TREFF
Wir machen Träume wahr

Delta Autotechnik GmbH

Mobiel telefoneren in heel Europa!

Wij zijn uw partner in het GSM-netwerk

Delta Autotechnik GmbH, Uhlandstr. 2 / Hoek Tivolistr. Düren, Tel: 09-49-2421-41027 Fax: 44778

APK ƒ 39,99
Alleen op telefonische afspraak
SUBARU
AutoGarant
Schelsberg 126, Heerlen (tussen Hendriks en Bristol) Telefoon 045-725586

Vencken NR.1 IN OCCASIONS

NO RISK

	'89, '90
Audi 80 1.8 S + 1.6i	'92
Audi 2 L 90 PK, wit, nieuw model	'90, '91
Alfa 33 1.7 groen/zwart 1.3	'89 + '90
BMW 316i wit	'88
Ford Escort 1.4, zwart	'90-'91
Mazda 323 1.6 wit + rood	'91
Mazda F 1.6i, GLX, grijsmet.	'91
Nissan Primera wagon antraciet	'91
Nissan Primera wit	'91
Nissan Sunny 1.4 groenmet.	'91
Opel Corsa 1.4 Swing grijsmet.	'92
Opel Astra 1.4 zwart	'91
Opel Vectra blauwmet.	'90
Peugeot 405 DL 1.9 autom., blauwmet.	'90 t/m '92
VW Passat CL 1800 90 pk, div. kleuren	
VW Golf GTI, groenmet.	
VW Golf 1.4 CL, mintgroen, rood	'88, '90,
VW Polo 1050 cc CL, blauw, coupé rood	

Diverse goedkope inruilers

V·A·G — Audi

VERKOOPCENTRUM Vencken B.V.
Het grootste verkoop-inruilcentrum van Zuid-Limburg
Peter Schunckstr. Heerlen, tel. 045-412641

FINALE FAUTEUILERIE ZITRUIMING.
Beslis vandaag. Morgen laatste dag!

Als u later nog opgeruimd aan onze zitruiming wilt terugdenken, moet u nú beslissen. De laatste kans op een topfauteuil die u buitengewoon lang trouw blijft. Dankzij de degelijke kwaliteit, de perfecte zitvorm en de fraaie uitvoering. En dat voor een opruimingsprijs! U weet ons te vinden?...

Royale, Zweedse draaifauteuil, eenvoudig te verstellen. Van comfortabel zittend tot luxueus luierend. Gedeeltelijk bekleed met zeer soepel rundleer, in diverse kleuren leverbaar. Van 1595,- voor 1195,-

Comfortabele relaxfauteuil met verstelbaar glide-mechanisme voor een ontspannen zithouding. Houten draaivoet en een geheel leren bekleding met fraaie sierstiksels in rug en zitting. Van 1645,- voor 1195,-

Elegante, Scandinavische draaifauteuil met buighouten frame, naar keuze in blank of zwart gelakt. Bekleding van eersteklas soepel rundleer. Comfortabele, hoge rug met verdikt hoofdkussen. Opruimingsprijs 995,-

Elegante kuipfauteuil geheel bekleed met rundleer. Ondanks de compacte afmeting verrassend comfortabel zittend. Leverbaar in diverse modieuze kleuren. Van 1175,- voor v.a. 895

Comfortabele Lazyboy-relaxfauteuil, bekleed met uitstekende kwaliteit rundleer. Verstelbare voetensteun en schommeltechniek. De zithoogte is aan te passen. Van 3695,- voor 2995,-

VERKOCHT

Perfect afgewerkte, sierlijke eiken fauteuil. Bekleed met een hoogwaardige mohair stof. Van 3588,- voor 1995,-

Zweedse draaifauteuil met luxe verstelsysteem en zwart frame. Bekleed met bordeaux-kleurig leer. Van 2495,- voor 1995,-

VERKOCHT

Roomwit gebeitste fauteuil met webbing. Bekleed met een zeer kwalitatieve stof. Van 2590,- voor 1790,-

Robuuste, Zweedse draaifauteuil in een prima groene kwaliteit leer. Een fauteuil voor de echte relaxer!! Het zitcomfort is te regelen door allerlei verstelmogelijkheden. Van 3290,- voor 2695,-

VERKOCHT

Bruin gebeitste, beuken fauteuil, verstelbaar. Bekleed met een mooie dessinstof. Compleet met hocker. Van 1690,- voor 1195,-

Uit voorraad, direct in huis!
Steeds aanvulling van nieuwe, afgeprijsde modellen uit ons magazijn.
WEG = WEG EN OP = OP

fauteuilerie

In de Cramer 154 - Woonboulevard Heerlen - Telefoon 045-754224.

auto caubo — Audi

Wij bieden u aan

Audi 80 1.8 S	metallic, orig. schuifdak	1988
Audi 80 1.8 S	automaat, metallic, zonnedak	1990
Audi 80 1.9	diesel, metallic	1990
Opel Astra GT	1.8 ltr., 3-deurs, metallic	1991
[illegible]	2.0 ltr., kleur rood	1992
VW Golf CL	1.8 ltr., 3-deurs, metallic	1992
VW Golf CL	1.9 turbo diesel, metallic, 3-drs.	1993
VW Polo coupé	1.3 ltr., kl. zwart	1988
VW Polo coupé	1.3 ltr. CL, zilvermetallic	1990
[illegible]	1.7 ltr., automaat, 4-drs., metallic	1992
[illegible]	kl. rood, 3-deurs	1992
VW Passat CL	1.8/90 pk, stuurbekr., metallic	1991
VW Golf CL	1.4 ltr., 3-deurs, kl. rood	1992
[illegible]	4×4, 14.900 km, kl. zwart	1991
Ford [illegible]	stationcar, 1.6 ltr.	1991

12 maanden volledig

Valkenburg - Tel. 04406-[illegible]
Meerssen - Tel. 04455-1833

SCHOON WATER BROODNODIG

"IEDEREEN HEEFT RECHT OP SCHOON WATER"

SIMAVI

CORSTENS-VERSCHUREN
Helmond koopt

Rolluiken
(Hercal-systeem)
Zonwering
Kunststofkozijnen
Th. Hendriks
Past. Brounsstr. 40 SCHINVELD
tel. 045-254371
Vraag vrijblijvend prijsopgave

BEDRIJFSHOGESCHOOL KATHOLIEKE LEERGANGEN
BKB, PDB, MBA, SPD

Provincie Limburg

mededeling M 46/07-93

Gedeputeerde Staten van Limburg, gelet op artikel 14.3 lid 2 Wet milieubeheer, maken bekend, dat op 04-08-'93 bij hen is binnengekomen: de aanvraag d.d. 03-08-'93 van Ingenieursbureau van Kleef BV, namens Zuiveringschap Limburg om een vergunning ingevolge de Grondwaterwet voor het tijdelijk onttrekken van grondwater t.b.v. een bemaling voor aanleg transportriool gelegen te Schinveld-Nieuwstadt (ingeschreven onder nummer BW 8139, 406 WO). De aanvraag en ontwerp-beschikking en andere ter zake zijnde stukken liggen ter inzage van 21-02-'94 tot 21-03-'94 en wel: - in het Provinciehuis te Maastricht (bureau Bibliotheek) tijdens de werkuren; - in het Gemeentehuis van Sittard tijdens de werkuren en bovendien 's zaterdags van 14.00 tot 17.00 uur, alsmede tijdens de werkuren na laatstgenoemde datum op deze plaatsen tot het einde van de termijn waarbinnen beroep kan worden ingesteld tegen de beschikking op bovenvermelde aanvraag. Tot uiterlijk 18-03-'94 kunnen tegen het ontwerp van de beschikking schriftelijk gemotiveerde (bezwaren) bedenkingen worden kenbaar gemaakt, onder vermelding van het registratiezaaknummer (BW 8139) van de aanvraag, bij Gedeputeerde Staten, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht. Desgevraagd kunnen mondelinge (bezwaren) bedenkingen worden ingebracht tijdens de gedachtenwisseling over het ontwerp van de beschikking. Deze gedachtenwisseling is gepland op 15-03-'94, om 10.30 uur in het gemeentehuis te Sittard. Degene die van deze mogelijkheid gebruik wenst te maken dient dit vóór 18-03-'94 telefonisch kenbaar te maken (043-897660). Degene, die een bezwaarschrift indient, kan verzoeken zijn persoonlijke gegevens niet bekend te maken. Alleen degenen, die (bezwaren) bedenkingen hebben ingebracht op de wijze als bovenomschreven en een ieder die aantoont, dat hij daartoe redelijkerwijs niet in staat is geweest, en degenen die (bezwaren) bedenkingen hebben tegen eventuele wijzigingen die in de beschikking t.a.v. het ontwerp daarvan zijn aangebracht, zijn later tot het instellen van beroep gerechtigd.

limburgs dagblad

Compleet nieuw autopark op Bedrijfsauto RAI

Particulier kan nog steeds 'grijs rijden'

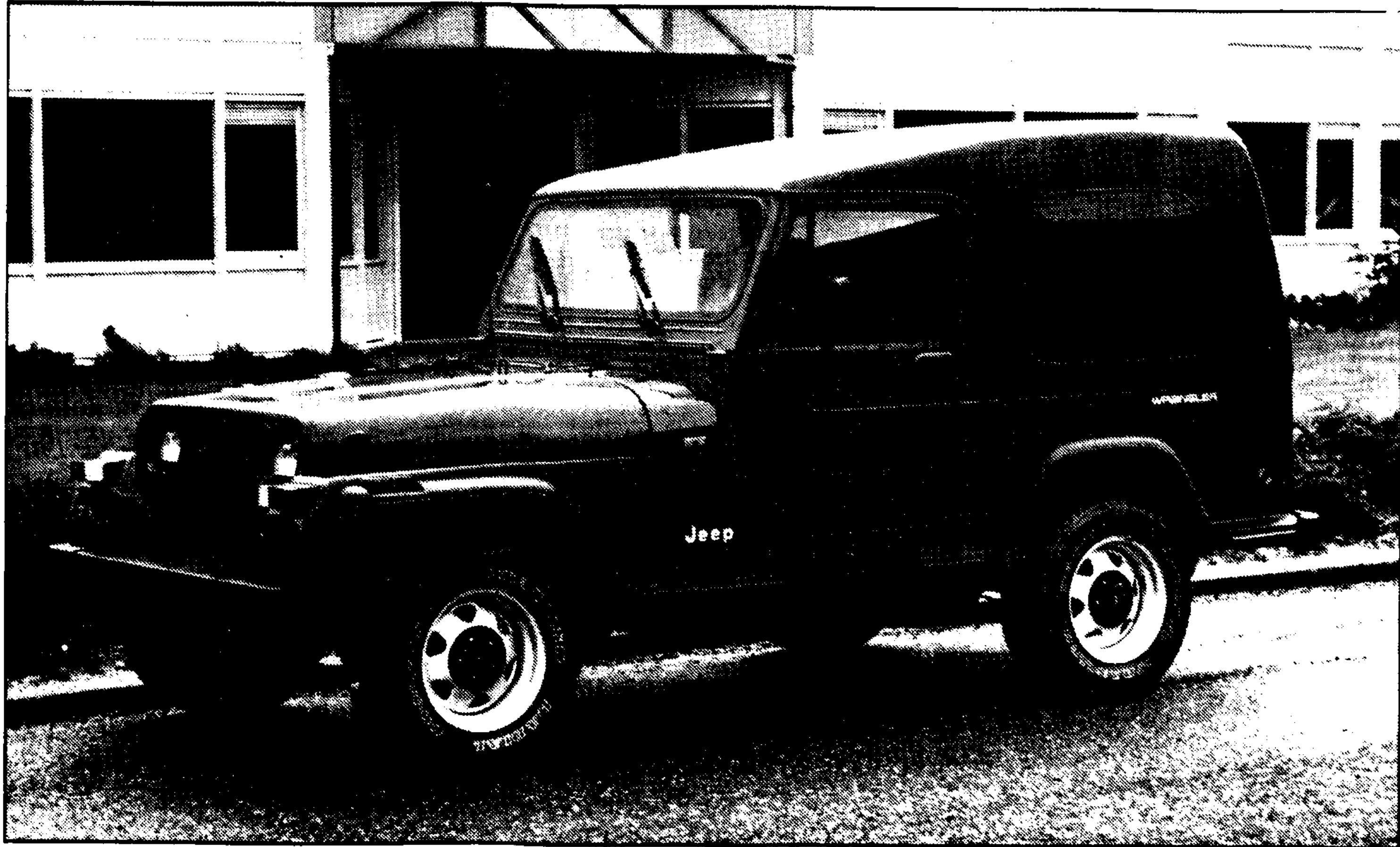
DOOR NOL VAN BENNEKOM

aags voor de opening van e Bedrijfsauto RAI kropen , gewapend met meetlinn door de schier ontelbare rijze RAI-primeurs: drie mbtenaren van het ministrie van financiën. De beoeling was duidelijk. Financiën wilde wel eens eten wat zij met de nieue wetgeving in het land an de grijze kentekens had angericht. Maar wat een aalslag had moeten woren onder de bestelauto's, leek een aanzienlijk nieuw rijs wagenpark, prima gechikt voor 'oneigenlijk ebruik', te hebben opgeleerd. Want dat heeft de wetever niet opgelost. Oneienlijk gebruik mag nog teeds, zij het niet voor alle nodellen. Den Haag denkt ntussen al weer over aancherpen.

en woordvoerster van de Rai erklaarde deze week dat de aatregelen van de overheid op et grijs-rijden tegen te gaan, ucces lijken te hebben. Volgens aar zijn er voor de particulier auwelijks nog interessante uto's om op grijs kenteken te aten registreren.

Een rondgang op de beurs levert echter een heel nieuw grijswagenpark op. Weliswaar voldoen populaire personenautos' oals de Peugeot 205, Golf en Escort niet meer aan de eisen, maar voor de particulier die grijs wil blijven rijden, zijn er tal van mogelijkheden.

Het tentoonstellingscomité kan het absolute record aan grijze 'RAI-primeurs' in haar annalen bijschrijven. Want de importeurs hebben het er niet bij laten zitten. Tal van auto's die buiten de boot zouden zijn gevallen zijn zodanig verhoogd, verlengd en afgeschot, dat ze binnen de nieuwe grijze wetgeving zijn gebleven.

● *De Jeep Wrangler van Chrysler, een van de nieuwe modellen met een grijs kenteken.*

Of de nieuwe modellen er allemaal mooier op zijn geworden kan in veel gevallen ernstig worden betwijfeld. Pick-ups met dubbele cabine blijken met veertig centimeter tot een soort king size-auto te zijn verlengd, bestelauto's kregen een polyester bobbel op het dak. De omschrijvingen van de RAI-bezoekers varieerden van een 'hoge hoed' tot 'jeukbulten'.

Ombouwers

Waar komen al deze nieuwe auto's vandaan? Er is geen fabrikant in de wereld die er aan kan beginnen aparte modellen speciaal voor de betrekkelijk kleine Nederlandse markt te produceren. Maar toch moet de bevolking van dit 'eiland in Europa', waar bovendien de wettelijke regelingen om de haverklap worden gewijzigd, worden bediend. De hoge daken en de schotten worden geleverd door verbazend inventieve carrosseriebedrijven, zoals Terberg en Snoecks. In razend tempo hebben deze voor elk – binnen de nieuwe eisen – kansrijk model een dakaanpassing ontworpen.

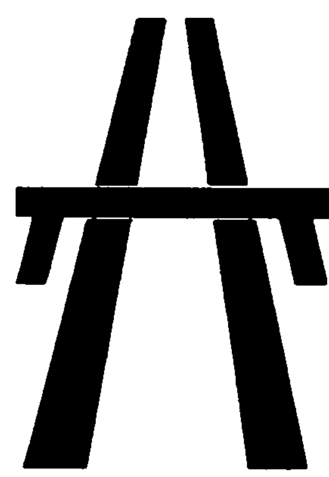
Creativiteit

Natuurlijk kost het de overheid geld. Maar je kunt een autoverkoper moeilijk verwijten dat hij zich aan de wet houdt. Of, zoals een ambtenaar het in het blad 'Auto Contour' uitdrukte: „Creativiteit is tenslotte niet verboden. Dat hele grijze kenteken komt ons na een paar jaar eerlijk gezegd de neus uit."

Hij voegt daar aan toe: „De regels staan nu zwart op wit, dus zolang iedereen zich daaraan houdt zie ik niet dat er op korte termijn nog eens wordt ingegrepen."

Dat staat overigens nog te bezien. Op de dag van de opening van de Bedrijfsauto RAI spraken staatssecretaris Van Amelsvoort en de Tweede Kamer hun bezorgdheid uit over de nu gepresenteerde grijze auto's.

Van Amelsvoort beloofde de ontwikkelingen scherp in de gaten te houden. „Als blijkt dat de autofabrikanten nieuwe wegen hebben gevonden om particulieren alsnog grijs te laten rijden, dan zal de wetgeving verder aangescherpt moeten worden."

Markant automerk bestaat 75 jaar

Geschiedenis Citroën uitvoerig in beeld

● *De in talloze gangsterfilms optredende Traction Avant is 23 jaar lang geproduceerd.*

DOOR SIEM LEEUWENKAMP

André Citroën, als zoon van een Amsterdamse diamanthandelaar geboren in Parijs, had talloze lumineuze ideeën. Zijn Traction Avant is wel de meest opvallende creatie geweest. Geschiedenis, techniek, publiciteit, vormgeving en toekomst van Citroën komen volgende maand uitvoerig in beeld. Op diverse plaatsen in Amsterdam wordt aandacht besteed aan het 75-jarige bestaan van dit markante Franse automerk.

Grondlegger André was een eigenzinnige baas. In 1931 gaf hij een opdracht aan zijn staf: „Binnen een paar jaar wil ik hier een wonderauto produceren. Hij moet licht van gewicht zijn, vier passagiers comfortabel kunnen vervoeren met een snelheid van 100 km/u, niet meer dan 1:10 gebruiken en er vooral uiterst aantrekkelijk uitzien."

De in talloze (boeven)films optredende Traction Avant is liefst 23 jaar geproduceerd. Daarna kwamen de roemruchte Deux Chevaux ('Lelijke Eend'), de DS en de ID. Momenteel heeft het merk aparte modellen als de XM en Xantia in het gamma.

Baanbrekend werk verichtte André Citroën (1878-1935) ook op het vlak van publiciteit en marketing. Spectaculaire stunt, rally's, verkoopkaravanen naar de kleinste Franse dorpjes en een barre tocht naar China, brachten het merk regelmatig in het wereldnieuws. In de jaren '20 plaatste men als eerste paginagrote krante-advertenties, spraakmakende affiches, 250.000 lampjes die de naam Citroën op de Eiffeltoren vormen, het geeft aan hoe het merk aan zijn faam kwam.

In de Amsterdamse Beurs van Berlage is er van 12 maart t/m 24 april een grote tentoonstelling over deze talrijke aspecten, waarvan dagelijks tussen 11.00 en 17.00 uur kennis kan worden genomen. In die periode zijn er op de zondagmiddagen van 13.00 tot 14.00 uur lezingen over internationaal autodesign.

In het Maison Descartes, Vijzelgracht 2a is een aparte expositie over de oprichter van het merk: André Citroën. Open: maandag tot en met vrijdag 10-18 uur en zaterdag 10-17 uur.
In het Nederlands Filmmuseum, Vondelpark 3 draait van 17 tot en met 23 maart dagelijks om 19.00 en 21.30 uur de originele film 'La Croisière Jaune' over de beroemde expeditie naar China.

Volgende maand verschijnt ook het boek 'De Eend', waarin de rol die de Citroën 2CV in Nederland heeft gespeeld wordt beschreven. Meer dan 200 grotendeels onbekende historische foto's markeren een tijdperk van conservenblik tot klassieker.

Met veel informatie over speciale modellen en uitvoeringen, een overzicht van in België geassembleerde Eenden, een bijlage over kleuren, motoren, chassisnummers, produktie- en verkoopcijfers maakt het boek als naslagwerk compleet. Deze uitgave van Elmar/Rijswijk omvat 112 gebonden pagina's en wordt voor ƒ 29,50 in de boekhandel verkocht.

Rij-simulator voor beter rijgedrag

Veilig Verkeer Nederland heeft een nieuwe rij-simulator ingezet voor een beter verkeersgedrag van de Nederlandse automobilist. Met deze simulator is het voor bestuurders mogelijk op onvoorspelbare wijze alle denkbare verkeerssituaties, weeromstandigheden en (gevaarlijk) weggedrag na te bootsen.

Een verkeersdeelnemer, die in het bezit van een rijbewijs moet zijn, gaat achter een beeldscherm zitten. Gedurende een nagebootste autorit van zo'n vijf minuten worden de bestuurder allerlei verkeerssituaties voorgeschoteld.

Er wordt gereden bij mooi weer, mist, regen, sneeuw en bij gladheid, overdag en 's avonds en temidden van verkeersdeelnemers, die soms de gevaarlijkste manoeuvres uithalen. Verkeersonderwerpen die tijdens de autorit op de rijsimulator aan bod komen zijn onder andere maximum-snelheden, alchohol en verkeer, weersomstandigheden en de reactie- en het gezichtsvermogen. Er wordt deelgenomen aan het verkeer op autosnelwegen, op plattelandswegen, in woonbuurten en op drukke en stille momenten.
VVN zal de simulator inzetten op plaatsen waar veel mensen aanwezig zijn, zoals exposities, beurzen en publieksmanifestaties. Na afloop wordt de gesimuleerde autorit geanalyseerd en met een begeleider beoordeeld.

Nieuwe praatpaal

● *In Wassenaar is vorige week de nieuwe ANWB praatpaal in gebruik genomen. Het ontwerp kwam tot stand na samenwerking van Rijkswaterstaat, ANWB en PTT telecom. Een medewerker van de PTT maakt de eerste praatpaal gereed voor de gasten.* Foto: DIJKSTRA

Antieke auto's in Jaarbeurs

De Oldtimer Jaarbeurs Vehikel op 4, 5 en 6 maart in Utrecht toont in elfhonderd kramen en stands antieke auto's, motoren en bromfietsen, onderdelen en accessoires, miniaturen en lectuur.
Vrijwel de gehele klassieke Citroën- lijn zal worden geëxposeerd met medewerking van tien Citroën-clubs. Een andere bijzonder auto is de Nederlandse Spyker die in 1907 een race Peking-Parijs heeft gereden. De motor- en bromfietsfabrikant Puch, die veertig jaar bestaat zal present zijn met allerlei types. Openingstijden alle dagen va 10 tot 17 uur. Inlichtingen: 030-328808.

Motor van 1800 cc vervangt de 1.6

Toyota houdt nieuwe Celica onder 50 mille

DOOR NOL VAN BENNEKOM

Op de Tokyo Motor Show in oktober was hij al een onverbiddelijke publiekstrekker, dezer dagen vergaapten de weggebruikers in en om het Portugese Lisabon zich aan deze nieuwe coupé: de inmiddels zesde generatie van de Toyota Celica. Begin maart staat hij bij de 155 Nederlandse dealers voor een tamelijk concurrerende prijs: 49.990 gulden voor de goedkoopste 1.8 versie.

Voor dat psychologische prijskaartje is door importeur Louwman en Parqui met de fabrikant een stevig robbertje gestoeid. Maar de Celica moet het dan ook opnemen tegen de Opel Calibra, de coupé van de BMW 3-serie en de Honda Prelude.
Beschikte de vorige Celica nog over een 1.6 motor, zijn opvolger heeft in het 'instapmodel' een nieuw ontwikkelde 1762 cc machine, evenals de 2.0 GT versie een zestienklepper. Directeur F. de Munck van Louwman en Parqui denkt dat negentig procent van de negenhonderd Celica's die hij dit jaar hoopt te verkopen uit 1.8's zal bestaan.

Dat is zeer waarschijnlijk want de 2.0 GT (175 pk) is een heel stuk duurder: 71.415 gulden. Deze tweeliter motor was in zijn basisvorm al te vinden in de vorige Celica, maar is verder ontwikkeld.

Qua model mag de Celica geslaagd worden genoemd. Hij vertoont duidelijke familietrekken met de hoger geklasseerde Supra. De ontwerpers hebben met opzet afgezien van de alom in dit soort auto's toegepaste klapkoplampen om de auto meer persoonlijkheid te geven. In de stijl aflopende ronde neus zitten nu vier enigszins schuin achterover geplaatste koplampen. Een grille ontbreekt.

In vergelijking met de vorige Celica is het nu geïntroduceerde model niet alleen breder, maar ook 10 procent lichter en twintig procent stijver geworden. Dat laatste is van belang voor de cabrioletuitvoering, die wij eveneens op de autoshow in Tokio aantroffen en die op een later tijdstip naar Europa zal komen. Op dit moment is nog niet vastgesteld in welke produktiemaand de fabriek de Europese versie van de cabriolet zal gaan maken.
Het onderstel is voor en achter voorzien van MacPherson veerpoten. De stand van de wielen is zodanig dat ook in bochten een groot contactvlak tussen banden en wegdek ontstaat, hetgeen is verkregen door een iets negatieve wielvlucht.

Wie meer wil kan als optie op de GT-uitvoering nog een zogenoemde 'super strut' voorwielophanging kiezen. Daarmee hebben de veerbewegingen geen invloed op de stand van de wielen.
Overigens laat de standaardwielophanging weinig of niets te wensen over, zo stelden wij vast tijdens een uitgebreide proefrit in Portugal.
De 1.8 motor maakt met zijn 115 pk de Celica bepaald geen uit zijn krachten gegroeide auto. Accelereren vraagt wel het maken van flink wat toeren, maar wie daarmee weet te spelen vindt in de 1.8 een krachtdadige kameraad.

● *De nieuwe Toyota Celica vertoont trekken van de Supra.* Foto: NPA

Voor en achter beschikt de Celica over schijfremmen, waarvan de voorste geventileerd zijn. Opmerkelijk is dat de handrem werkt op twee extra trommelremmen die in de schijven zijn opgenomen.
Standaard mist de Celica ABS en een airbag.
Beide veiligheidverhogende elementen kunnen wel als optie worden geleverd, met dien verstande dat er geen airbag voor de passagier voorhanden is. Airconditioning is op alle modellen leverbaar. Wellicht dat de concurrerende prijs deze voorzieningen van het standaardpakket heeft uitgesloten.
Uiteraard beschikt de wagen over een snelheidsafhankelijke stuurbekrachtiging. Opvallend is de goede geluidsisolatie. Hinderlijk lawaai van motor, banden en wind dringt amper in het interieur door.
Een aardige bijzonderheid is de zitvlakverstelling van de voorstoelen. Wordt de zitting omhoog gedraaid dan wordt deze tegelijkertijd langer, zonder dat de rugleuning meekomt.

Op de weg gedraagt de Celica zich bijzonder vertrouwwekkend. Het stuurgedrag is prettig en de wegligging uitstekend. De versnellingspook werkt met korte directe bewegingen en de bak zelf is zeer soepel.

Limburgs Dagblad
piccolo's

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,40.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,25 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,90.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts).
Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,90.
Afwijkende tarieven Kontakten/Klubs en 06-lijnen: ƒ 2,35.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.

Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en mét legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco-Summo Scanner)

Limburgs Dagblad
vraagt
Bezorg(st)ers voor Voerendaal en Simpelveld
Voor meer info over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdiensten en extra's kunt u tijdens kantooruren even langskomen of bellen. Limburgs Dagblad, In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen. Tel. 045-739330.

Wegens uitbreiding zoekt Euro Queen Heerlen
Dynamische Telemarketeers/Telefonisten
heeft u: een aangename stem, doorzettingsvermogen en overtuigingskracht. Dan bieden wij u: een part-time functie in een aangename werksfeer met doorgroeimogelijkheden. Interesse? Bel 045-712229. Vraag naar mevr. Deroost

Bouw aan uw eigen succes
Expanderend bedrijf biedt zakelijk ingestelde mensen met leidinggevende capaciteiten de mogelijkheid te delen in nationale en internationale marktuitbreiding. Hoog inkomen mogelijk. Full/part-time. Training voorhanden. Voor informatie bel: 045-750076 of 043-259929.

Limburgs Dagblad
vraagt
Bezorg(st)ers voor Kerkrade en Schaesberg
Voor meer info over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdiensten en extra's kunt u tijdens kantooruren even langskomen of bellen. Limburgs Dagblad, Markt 42, 6461 ED Kerkrade. 045-452932.

Wegens uitbreiding zoekt Euro Queen Heerlen
Vertegenwoordigers
liefst met ervaring in de bouwsector. Om te werken in een aangename werksfeer met doorgroeimogelijkheden. Interesse? Bel 045-712229. Vraag naar dhr. Hugaerts.

CONSULENTES voor natuurlijke cosmetica. Verdienste ca. ƒ 100,- per avond. Interne opleiding. Bel Yacana 040-547511.

Taxibedrijf zoekt TAXI-CHAUFFEURS. Persoonlijk aanmelden: Hompertsweg 12, Landgraaf.

AANNEMER gevraagd voor interieur-verbouwing in Luik, vergunning voor Luik noodzakelijk. Bouwburo SBA. Telefoon: 070-3912298.

Uniek THUISWERK aangeboden: hoge verdiensten mogelijk. Voor info. schrijf met ingesl. gefrank. envelop naar: Thuiswerk, Postbus 1002, 3360 BA Sliedrecht.

BLOEMISTERIJ zoekt (liefst) jongeman voor 20 uur per week. Br.o.nr. B-05154, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Huishoudelijke HULP gevr. voor 4 uur per week, omg. Heerlen-Zuid. Inl. 045-422252 na 18.00 uur.

ROADSTAR vraagt voor direct BETONTIMMERMAN en metselaars voor Duitsland, hoog loon, goede sociale voorz. Tel. 045-225050, tijdens kantooruren.

Hallo, mijn naam is Michael en ik ben 8 jr. oud. Mijn moeder zoekt voor mij een lieve OPPAS die op mij kan letten na schooltijd en tijdens vakantie's. Bent u geïnteresseerd bel haar dan even. O ja, ik woon in Brunssum-Noord (Klingbemden) ☎ 045-256311 na 18.00 uur.

Gezocht ser. MEDEWERKERS voor leuke bijverdiensten. Plm. 1500 DM p.mnd. Info. 0049-2405-18025.

Te huur gevraagd

Te h. gevr. EENGEZINSWONING in Limburg. Huur max. ƒ 800,-. 045-210942.

Onroerend Goed

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

Oud woonhuis met spoed GEVRAAGD, liefst met wat tuin. Telefoon 040-128897.

Te koop gevraagd mooie of kleine BOERDERIJ. Telef. 09-49-2451.34197 na 18.00 uur. Günter Hubers, Liebigstr. 13, 47441 Moers.

MAASTRICHT-Zuid te k.: uitst. onderh. vrijst. landhuis, met onder architectuur-aangel. vijvertuin. Ind.: grote hal, ruime living (45 m2), keuken, bijkeuken, 3 grote slaapk., badk., vaste trap naar zolder (mog. 4e slaapk.). Pr.n.o.t.k. Telef. 043-611559.

MERKELBEEK, Geerstraat 14. Halfvrijst. woonhuis met vrij uitzicht, ƒ 240.000,- k.k. Tel. 04492-5950.

Personeel aanbod

Schilder
kan nog binnen-, schilder- en behangwerk aannemen, met winterschilderskorting. Vraag ook prijs buitenwerk voor 1994. Vrijblijvende prijsopgave ☎ 045-320550.

SCHILDER kan nog voor 1994 binnen-buiten schilderwerk aannemen en behangwerk. 045-229431.

OG te huur

Te huur in GULPEN Rijksweg 60, winkelpand. Centraal gelegen bij busstation. Ind.: winkelopp. 50m2. Overig: kantoor, toilet, keuken en magazijnruimte. Tot. opp. 83m2. Tweezijdige bereikbaarheid. Aanvaarding direkt. Huurprijs n.o.t.k. Inl.: 04759-2860/04749-1830. Fax: 04749-2218.

Te huur/overname per 1 maart FRITURE nabij Grensdelpein Valkenburg. Te bevragen 04406-13012/14306.

Te h. te Chevremont-Kerkrade nabij station: 1-pers. gestoff. APPARTEMENT met kamer, keuken en grote slaapkamer, incl. ijskast, magnetron, gasfornuis en wasmachine. Telef. 045-458580 na 20.00 uur.

VALKENBURG appartement te huur voor 2 pers. Telef. 04459-2081.

Te huur gunstig gelegen appartement te BRUNSSUM. Telef. 045-715294.

Te huur grote BOVENWONING met dakterras in centrum Geleen met overname. Tel. 046-757373 en na 18.00 uur 758273.

Appartement te huur in HEERLEN Zuid. Telef. 045-422400.

HYPOTHEEKCENTRALE Nederland. Hypotheken tot 135% v.d. ex-waarde. Ook voor 2-verdieners. Rente v.a. slechts 5,6%, spaar 5,9%. Uw hypotheek verhogen? ☎ 073-220300.

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN. Gebr. Swinkels, Beitel 74, Heerlen. 045-422025.

Auto's

Hoge beloning
Voor aanwijzingen die leiden tot de oplossing van een misdrijf, gepleegd tussen 8 en 10 februari en tot terugverkrijging van MITSUBISHI GALANT, kleur bruin, GG - DV - 38, alles ontvreemd vanaf de Laurastraat te Eygelshoven. Inlichtingen welke discreet zullen worden behandeld, schriftelijk of telefonisch aan de directie van A & M Verzekering Maatschappij NV, Postbus 1145, 6201 BC Maastricht. Tel. 043-217366.

Te k. Opel KADETT, bwj. '80, APK 2-'95, ƒ 1.250,-. Telef. 045-315884.

Te koop Opel CORSA 12S, 3-drs. bwj. '83, i.z.g.st. pr. ƒ 3.350,-. Tel. 045-316940.

Opel KADETT HB, bwj. '84, vr.pr. ƒ 2.750,-. Dr. L.T.H. Wietenstr. 17, Brunssum. Telef. 045-255304.

Te k. PEUGEOT 205 GTi 1900, model '88, zeer veel extra's, kleur zwart, i.z.g.st. telef. 045-216189.

Te k. RENAULT 5 Alpine turbo '82, speciale uitvoering. Telefoon 045-715903

Saab 9000i-16, 5-deurs, kl. d.blauw, bwj. 11-'89, el. ramen. Off. SAAB dealer KOMPIER, Heerlerbaan 66, Heerlen, ☎ 045-428840.

Eurocasions
zoals het hoort

Speciale aktie
ZX Furio 1.8 3-drs. 1993
ZX Aura 1.8 3-drs. 1993
XM CT turbo 1993
ZX 1.4 Reflex 1993
ZX 1.4 Avantage 5-drs '93
Xantia 1.6 X 1993

Tot ƒ 10.000,-
Citroën BX Diesel 1987
Peugeot 305 SR 1983
Nissan Micra 1983
Volkswagen Polo 1983
Peugeot 309 1986
Citroën Visa 1.1 RE 1986
Citroën BX 1.4 1986
Citroën BX 1.9 1986
Fiat Panda 1000 CL 1989

Tot ƒ 20.000,-
Citroën BX 1.6 TRi 1989
Citroën BX 1.4 RE 1988
Citroën BX 1.4 inj. 1989
Citroën AX 1.1 TGE 1990
Citroën BX 1.6 RE 1989
Citroën BX 1.4i 1989
Nissan Bluebird 2.0 1989
Citroën AX 1.1 TGE 1991
Citroën AX 1.1 TRE 1988

Tot ƒ 30.000,-
Opel Kadett 1.8 1991
Citroën ZX 1.4 Reflex 1992
Toyota Cambry 2.0 1991
Citroën BX Cannes 1991
Audi 100 1988
Alfa 33 1.4 1992
Nissan Primera 2.0i SLX '91

Stationcars
Citroën BX 1.9 TZi 9-1991
Citroën BX 1.9 TZi 2-1990
Citroën 1.6 TGi 4-1990
Renault 21 1.7GTS 10-1991

Citroëndealer
Autobedrijf SONDAGH BV
☎ 045-223300

Wegens aanschaf nieuwe auto te koop Opel REKORD 2.3 TD, bwj. 31-8-'84, APK-gek. van RDW, servolenkung, centr. vergr., bekl. velours, kl. blauwmetall. vr.pr. ƒ 5.800,-. Tel. 045-327354.

Maintenance & Management '94
23 - 25 februari 1994 MECC Maastricht
stand 501
Bouten-Service
bevestigingsmaterialen & gereedschappen
Bouten-Service Limburg b.v.
Industrieterrein 'De Koumen' • Wijngaardsweg 44 • Heerlen • tel: 045 231818 • fax 045 231929
stand 501
Dé specialist voor vakmensen

Off. FSO Dealer. Autobedrijf P. van DIJK & Zn. Nieuw FSO Prima 1.5 SLXi v.a. ƒ 17.995.- ook in luxe GLXi en 1.9 diesel en 1.9 diesel pick-up; Fiat Tempra 1.6i SX '91 ƒ 18.750,-; Mazda 626 2.0i GLX 5-drs autom. '91 ƒ 22.750,-; Mitsubishi Galant 2.0 GLi 5-drs '91 ƒ 18.750,-; Opel Astra 1.4, 5-drs., 0 km '93 ƒ 27.900,-; Peugeot 205 Look '92 ƒ 14.900,-; Opel Omega 2.0i LS '91 ƒ 26.750,-; Ford Escort 1.4i CL nw. type '93 ƒ 23.750,-; Ford Fiësta 1.1i Cheers '93 ƒ 18.750,-; Ford Siërra 2.0i Solar '93 ƒ 27.750,-; Ford Siërra 2.0 CL Sedan '92 ƒ 24.750,-; Ford Siërra 2.0i 5-drs '90 ƒ 17.750,-; Ford Fiësta 1.1 Finesse '89 ƒ 11.750,-; Ford Scorpio 2.0i CL aut. '88 ƒ 18.750,-; Ford Fiësta 1.4 Sport '87 ƒ 7.750,-; Renault 25 TX 2.2i 40.000 km '91 ƒ 26.750,-; VW Polo 2-drs '87 ƒ 7.750,-; Renault 5 TL 5-drs '87 ƒ 6.750,-; Opel Ascona 1.6 '84 ƒ 3.750,-; BMW 316 4-drs '85 ƒ 8.250,-; Fiat Ritmo 60 '85 ƒ 2.750,-; Citroën BX 1.4 '87 ƒ 5.250,-; FSO Prima SLX '90, ƒ 3.750,-; Nissan Bluebird 1.6 '86 ƒ 7.250,-; Ford Escort 1.1 '84 ƒ 4.750,-. Inruil, financ. Bovag-garantiebewijs. Autobedrijf en APK keuringsstation. P. van Dijk & Zn., Hompertsweg 33, Landgraaf. ☎ 045-311729.

Opel Rekord 2.0 S automaat kleur antracietmet., bwj. '85, ƒ 3.950,-. Off. Saab Dealer KOMPIER Heerlerbaan 66, Heerlen. Tel. 045-428840.

VW GOLF 1300, model '83, APK, i.z.g.st., ƒ 2.750,-. Tel. 045-317675.

Te k. van particulier: VOLVO 360 GL, bwj. '85, APK 11-'94, diverse extra's, supermooie auto, vr.pr. ƒ 4.250,-. Telef. 045-728188.

Te k. VOLVO 740 GL 2.3 combi, 9-'86, prima onderh., ƒ 12.750,-. Tel. 045-440468.

Te k. Opel CORSA 1.4i, bwj. '91, km.stand 34.000, kleur rood, met sportieve uitbouw en access. Tel. 045-317800.

Moet weg! Opel CORSA, bwj. '85, i.z.g.st., pr.n.o.t.k. Telef. 045-423135.

Te k. Opel KADETT 1600 SL, 5-bak, bouwjaar 8-'89. Telefoon 046-583392.

NISSAN 200 SX turbo intercooler 16V, bwj. okt. '89, km. st. 53.000, vr.pr. ƒ 35.000,-. Tel. 045-464614 of 453065.

Te k. BMW 728i automaat, bwj. '81, kleur grijs, brede velgen, schuifdak, vr.pr. ƒ 3.500,-. ☎ 045-444660.

Saab 900 SE 2.5 V6 automaat, kl. Eucalyptus-groenmet., bwj. 9-'93, demo., leder, 2'airbag. Off. SAAB dealer KOMPIER, Heerlerbaan 66, H'rln, ☎ 045-428840.

Saab 9000 2.0 16 Turbo, antracietmet, bwj. 11-'88, airco, lm-vlgn., cruise contr., spoiler. Off. Saab Dealer KOMPIER Heerlerbaan 66, Heerlen. Tel. 045-428840.

GOLF Diesel, type '83, APK, in zeer goede staat, ƒ 2.800,-. Tel. 045-317675.

Te k. VW GOLF CL, nieuw model, type '85, i.z.g.st., ƒ 5.800,-. ☎ 045-210062.

Te k. GOLF D, i.z.g.st., gar. onderhouden, bwj. '82, vr.pr. ƒ 2.750,-. Tel. 04492-2423.

VW GOLF Cabrio, '84, wit, APK, prijs nader overeen te komen. Tel. 043-641321.

Te k. gevr. loop-, sloop- en
Schadeauto's
Ik betaal de hoogste prijs in Limburg. Tel. 045-272019.

BMW 730i, kleur ... met., ... radio BMW. Off. Saab Dealer KOMPIER Heerlerbaan 66, Heerlen. Tel. 045-428840.

Te koop van part. CITROEN BX 16 TRi, donk.blauw, bwj. nov. '89, APK nov. '94, i.z.g. st., div. extr. o.a. trekh. ƒ 14.000,-. Tel. 045-315465.

Johan SCHMIDT autohandel heeft diverse auto's in voorraad van ƒ 750,- tot ƒ 6.000,-. Alles met APK. Tel. 04492-2888. Hommert 24, Vaesrade.

Nissan SUNNY 1600 GLX 10-'86; 3 x Ford Escort 3- en 5-drs. v.a. '82 tot '85; 2 x Opel Manta '82 tot '85 1900 en 1800 GT HB; Opel Ascona 5-drs. HB '82; Opel Kadett 4-drs. 12S HB '84; Opel Kadett 1600 '85; Opel Kadett diesel '83; VW Passat Sedan '85; Volvo 360 LPG 2.0, ƒ 750,-; Mitsubishi Galant 1600 GLX '81, gek. tot 2-'95 ƒ 950,-. Inruil en financ. mogelijk. Autobedrijf M. Hogenhout, Wilhelminastr. 146, Hoensbroek. Telef. 045-215557.

Auto KALDEBORN. Wij betalen de hoogste prijs voor uw auto!!! ☎ 045-411572.

Te koop BMW 728i, bwj. '84, in goede staat, vraagprijs ƒ 5.000,-. Tel. 045-424742.

Te koop BMW 316, bwj. '84, APK-gek. tot jul '94, vr.pr. ƒ 6.500,-. Tel. 045-751727.

Te koop BMW, bwj. '79. Telefoon 045-251708.

AUTO'S. U belt, wij kopen!! Ook 's avonds met vrijwaringsbewijs. ☎ 045-427671.

Te koop Fiat UNO 55 S, bwj. '85, i.z.g.st. APK 2-'95, ƒ 2.450,-. Tel. 045-217268.

Te koop Ford ESCORT 1.4, bwj. febr. '88, vr.pr. ƒ 11.000,-. 045-727091

Te k. Ford ESCORT 1.6, model Bravo, '85, 5-bak, zeer mooi, ƒ 3.950,-. Telef. 045-454087.

FORD Capri 2.0 GL aut., bwj. '79, i.g.st., plaatschade rondom. Tel. 04404-2478.

Te koop Ford SIËRRA, grijsmet., bwj. '85, i.z.g.st., APK 3-'95, vr.pr. ƒ 5.250,-. Tel. 045-229786.

Te koop Ford ESCORT 18 Diesel, CL, i.z.g.st., bwj. 6-10.'89, ƒ 7.250,-. Telef. 045-412510.

Te koop Honda CIVIC 1300 nieuw model, bwj. '80, APK '95, ƒ 1.500,-. 045-217685.

Jaguar Daimler 3.6, kleur roodmetallic, bwj. '88, automaat, leder, airco., radio, cruise-contr., l.m.-velgen. Off. SAAB dealer KOMPIER, Heerlerbaan 66, Heerlen, telef. 045-428840.

... da's, ook Samara. ☎ 04958-91917, b.g.g. 06-52.964552.

Te k. MERCEDES 300 E, 137.000 km., bwj. '86, diamantzwart, electr.: rameri; schuifd.; buitenspiegels, 4 hoofdst., wortelnoot dashboard en stuur, airco, ABS, automaat, Pullman bekl., helemaal AMG uitgevoerd, vaste prijs ƒ 33.950,-. 04406-12121 of 043-473122.

Te koop gevr. alle merken auto's. Bet. HOOGSTE prijs!! 045-416239 tot 21. u. open.

Te koop MB 300 TD, bwj. '87, div. extra's, i.nw.st. ƒ 32.000,-. Telefoon 04454-63693 tussen 9.00 en 13.00.

MITSUBISHI Galant 1.6 GL, type '87, APK, in prima st., ƒ 4.600,-. Tel. 045-317675.

Te koop gevraagd voor expert PERSONENAUTO'S, vracht en bestel, hoogste prijzen. Tel. 045-456963.

Saab 900 c 2.0 LPG, kleur blauwmet., rose quartsmet., antrancietmet., '87, '86, '85, 3- en 4-drs. Off. Saab Dealer KOMPIER Heerlerbaan 66, Heerlen. ☎ 045-428840.

Lancia Thema 2.0 16 V Turbo kleur donkerblauw, bwj. '90, lm-velgen, alcantara, mistl.voor. Off. Saab Dealer KOMPIER Heerlbaan 66, Heerlen. Tel. 045-428840.

Te koop enkele AUTO'S rond de duizend gulden (APK gekeurd). Bernhardstraat 12, Munstergeleen.

Te k. OPEL Corsa 1.2 S, bwj. '84, rood, 3-drs., radio/cass., APK 11-'94, nw. banden, i.z.g.st., ƒ 3.650,-. 046-527379.

Te k. VW GOLF TD, bwj. 7-'90, kl. wit, getint glas, 5-gang, schadevrij, in staat van nieuw, 3-drs., Madison-uitvoering, ƒ 14.750,-. Inruil mogelijk. ☎ 046-740382.

TAUNUS 16 L, bwj. '79, ƒ 750,-. Tel. 045-217920.

Te koop TALBOT Solara, bwj. 4-'82, APK 6-'94, ƒ 600,-. Tel. 045-462014.

Te koop PRIMERA 2.0 SLX, 7-'91, 1e eig., 60.000 km., electr. ramen/spiegels, centr. vergr., goed onderh., radio/cass. speler. vr.pr. ƒ 19.500,-. Tel. 045-242137.

Te koop BMW 520i, bwj. '89, kleur donkerblauw, schuif/kanteldak met vele extra's en serviceboekje. ☎ 045-245237 na 18.00 uur.

SWALMCARS biedt aan: Mercedes Jeep 280GE jubileumuitv.; Lada Niva 4x4 bwj. '83; Mercedes 200D bwj. '83; Mercedes 200 automaat 1e eig. bwj. '77; Escort 1.6 zwart bwj. '84; Escort XR3 zeer mooi bwj. '81; Micra bwj. '84; Citroën Axel klein en rood bwj. '86; Fiat Panda '84/'86; Ritmo '85/'86; Siërra Ghia 2.3 bwj. '84; Granada bwj. '83; Kadett bwj. '83/'87; Manta gerest. ats apart mooi bwj. '77. Diverse kleine en grote goedkope inruilers. Inruil verkoop financiering mog. Heerlerbaan 74-76. Telef. 045-413568.

VOLVO 340 diesel, bwj. '85, Sedan, 4-drs, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 3.250,-. Tel. 04958-91917.

Autohandel O.K. CARS: Opel Kadett Club HB '88; Kadett Sedan '86; Corsa TR '84; Corsa HB '84; Ascona 1.6 '82; Fiat Ritmo '85/'83; Panda 34 '82; Ford Siërra '86; Mini Cooper '86; BMW 320 '81; Toyota Corolla HB ... 1.5 '85; Golf diesel '86; Golf GTD '87; Volvo 740 '85. Verlengde Lindelaan 23, Oirsbeek. Telefoon 04492-5782.

Bedrijfswagens

MERCEDES Bus 207D, kleur wit, zonder reclame, bwj. 1986, i.pr.st., ƒ 12.500,- excl. BTW. Inl. Willems Nuth b.v. ☎ 045-244540.

Te koop CITROEN C25 D bestelbus, bwj. '82. Tel. 04405-2152.

Proficiat

Mam
van harte met je ver...

Rob en Ingrid, Anita ... Yolanda en Hub, Pa... Nicolle, Tom en Su... Tot straks!!

Reparaties

TV/VIDEO reparatie. ... voorrijkosten. Görge... dustrieterr. Abdiss... Landgraaf. Tel. 045-31...

TV/VIDEO defect? ... vakkundige ... Meestal binnen 1 d... E + E Electronica, ... tiusstraat 2, ... Brunssum. Tel. 045-23...

KOELKASTREPARATIE... Geen voorrijkosten ... Vroko 045-441566/4616...

TEBBEN koeltechniek... kast/diepvriesreparaties... garantie. Voor part... voorrijkosten. ☎ 045-46...

DIEPVRIES en koel... paraties, zonder v... ten. 046-745230. binnen 24 uur met gara...

(Brom)fietsen

Ruime keuze gebr. ... racefietsen. GAZELL... ga en Giant fietsen ... voorr. leverb. Div. ... scooters. Bert Reker... lemstr. 85, Hrl. 045-726...

ROCK-SHOX serv... ter. Alle rep. en tunin... in 1 dag. ATB ... Math. Salden Sittard.

Koop of reserveer nu ... BROMFIETS of ... voor de oude prijs. ... maart duurder. Rens... sen. Ganzeweide 54, ... len. Tel. 045-211486.

Te koop gevraagd ... SCOOTER en snor... en damesbrommer. 045-321231.

Voor Piccolo's zie verder pagina ...

Bel 045-719966 Piccolo's voor snel méér resultaat Bel 045-719966

SUPERCLUB
zoekt leuke Ned. meisjes, zeer hoge verd. 045-228527.

Meisjes gevr. voor zeer exclusieve Privé club. Intern mog. Met gar. loon.
Mata-Hari.
Telef. 06-52.983125, b.g.g. 045-218067.

MEISJES gevraagd voor club Mirabelle. Tel. 045-222786, na 22.00 uur 045-427120. Tevens escort.

Bemidd. buro zoekt nog jonge MEISJES tot 25 jr. Verd. tsn. ƒ 500,- en ƒ 800,- p. dag gegarandeerd!! (intern mog.)Info: Tel. 045-275564.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Wil jij m'n slipje en BH aan. Dat windt me zo op! 1gpm
06.320.322.55

Haar man kijkt
Evy verwent een jongen. Oh ja... toe Grietje!!!
06-320.340.36 - 1 gpm.

Anky's avontuur
Met 2 jonge inbrekers vergeet ze haar man, (de trio-standjes)
06-320.340.69 - 1 gpm.

Ik wil dat je me in de lift masseert. Zachtjes hoor ben 18 jr. 1 gpm.
06.320.320.22

Stroop m'n rokje omhoog en laat je vingers in m'n slipje glijden. 75 cpm. Hard!
06.320.320.77

(75 cpm.) Is van achteren een STANDJE? vroeg 't onervaren meisje, 18 jr. En wat is klaarkomen?
06-340.340.21

N-I-E-U-W
Voor 'n lekkere hete wip bel 06-320.330.72 - 1 gpm.

De LEKKERSTE keuzes! 1 Nummer - 10 meisjes 24 uur per dag heerlijk GENIETEN. 100 cpm
06-320.320.40

D-O-L-C-E V-I-T-A !
Alleen voor de lekkerste livesex. Day/night 1gpm.
06-9707

Iris in haar eigen tuinhuisje
door 2 kerels...
06-320.329.25 - 1 gpm.

Haar man kijkt
Evy verwent een jongen. Oh ja.. toe, Grietje!!
06-320.340.36 1 gpm.

Anky's avontuur.
Met 2 jonge inbrekers vergeet ze haar man (de trio-standjes)
06-320.340.69 1gpm.

Praat nu zelf de heetste
vrouwen
jouw (hotel)bed in!
Bel nu 06-9664 (100 cpm)

Gratis Sexkontakt
voor vrouwen: 06-4300
Mannen 06-9604 (75cpm)

Tippellijn
hete vrouwtjes zoeken een vluggertje? 06-9530 (75cpm)

Anonieme Sexdating
Sexkontakt met eenzame vrouwen 06-9706 (100 cpm)

Gratis telefoonsex
voor vrouwen. Dames bellen gratis 06-4300. Mannen bellen via 06-9512 (75 cpm)

SM-VOOR-2
snelle SM kontakten!!
06-320.329.99 (75cpm)

Sex via je Postcode!
Toets de cijfers van je Postcode in en ontdek de Sex/Adressen in jouw direkte leef/woon omgeving!
06-95.46
1 gpm (alle Ned. Postcodes)

Lesb. VROUWEN zoeken sex! Hete stories, dating, strippen! Kies maar! 1 gpm
06.320.320.37

06.320.323.13
HARDLESB! Wij gebruiken de wildste middelen! Gluur mee! 1 gpm.

MEISJESBORDEEL 18 jr.! Laat doorverbinden voor 'n livegesprek. 1gpm. Livebox!
06.320.326.18

Gescheiden Vrouwtjes willen verwent worden. Slippertjes Date. 1 gpm
06.320.328.58

06-320.327.57
Sex"O"foon Kies: 1 Hete stories, 2 Sexafspraakjes, 3 Striptease, 4 Hoogtepunten 1 gpm. Hete tieners / rijpe vrouwen!

Taboe...Beestachtig. 1 gpm.
06-320.327.20

Sex voor 2, gratis voor vrouwen 06-4366.
Mannen bellen:
Super sex 06-9716
Sex direct 06-9894
Telefoonsex 06-9713
Sexcontact 06-9635
Sexplezier voor 2. 06-9718
Live sex 06-320.325.00
Regio sex 06-320.325.92
ƒ 1,-p.m. (alleen mannen).

Wat zat er in de wijn?
Naakt
belandt ze in dat stille huis...
06-320.321.32 - 1 gpm.

Anonieme
sexadresjes van vrouwen.
Bel nu 06-9737 (75cpm)

Eenzame meisjes
zoeken snel sexkontakt!
Bel nu 06-9780 (75cpm)

Opwindend
sexgesprek met hete vrouw
06-320.330.81 (75cpm)

Homo-jongens
Hoor ze heet TEKEER gaan.
06-320*330*88 (75cpm)

Gratis-Sex
voor vrouwen: 06-4300, heren bel 06-320.330.91 (75cpm)

Vrouwen 40
zoeken stoute jongens
Bel 06-9844 (75cpm)

SM-Kontakt
bij jou in de regio!
06-320.325.80 (100cpm)

Huisvrouwtjes
zoeken overdag sexkontakt
Bel 06-9661 (110cpm)

Homo-kontakt
Direkt apart met een hete knul uit Limburg!!
Bel nu 06-9614 (nu 50 cpm)

Hete vrouwen uit de regio
Limburg
06-350.230.47 (100 cpm)

Anonieme
sexafspraakjes in Limburg.
06-320.330.79 (75 cpm)

Heerlijk discreet
direkt apart met hete vrouwen uit Limburg!
06-320.322.11 (75 cpm)

Perverse sex
met jonge vrouwen
06-340.340.90 (1 gpm)

(50 cpm) Ze lag naakt te zonnen en werd begluurd door hem. "Kom hier KNUL, ik zal je leren wat SEX is!"
06-340.350.60

Homokontakten
Zoek je 'n hete jongen?
06-320*330*18 (75cpm)

Privé telefoonnrs. van
hete vrouwen
thuis! (75 cpm) * 06-9502 *

Privé telefoonnrs. van hete vrouwen thuis! (75 cpm)
*** 06-9605 ***

Gratis telefoonsex voor meiden
(boven 18 jr.)
06-4622.
Mannen bellen 06-9845
ƒ 1,- pm.

Het 1e NUMMER van Nederland. 100 cpm
Eroti-call
06-320.320.69.

EROX! De Madam verbindt je door, zeg maar naar wie! Zalig zo'n hoogtepunt! 1gpm
06*95*06

Romy
06-320.331.04
Bel me als niemand je kan zien of horen en doe precies wat ik je vraag. ƒ 1,- pm.

*** Griekse Sex ***
Lisa draait z. om 100 cmp
06-320.325.55

RIJPE PORNO! 1gpm. Ik zou een prostituee willen zijn.
06-320.320.53

Meiden LIVESEX! Doe jij m'n onderbroekje maar uit, schatje! Heerlijk heet. 1 gpm.
06-320.320.65

LADY B. Superieure en geestelijke behandeling. 1 gpm.
06-320.324.68

GRIEKSE LIVESEX. Alleen live voor Grieks! Ik buk me wel schat! 1gpm.
06-95.05

Nieuw!!!!
DIREKT APART hete stoeipoezen. 06-9824 1 gpm

ONE ON ONE
06-9891
Direkt Apart met 'n leuk meisje. 75 cpm.

Homo
Direkt Apart reg. Limb. hete boys: 06-9887. NU 50 cpm.

100% Wilde Live Sex
06-9714
Geen wachttijd. 1 g.p.m.

Direkt-privé
Reg. L'burg meisjes vertellen alles. 06-9826 / 1gpm
06.96.09

RIJPE vrouwen willen een live-sexgesprek ! Laat je doorverbinden! 1 gpm.

Livesexgesprek met topsex-meisjes. Laat je verwennen. 1gpm. Heerlijk zo met jou!
06-97.22

Livesex. Hier kunnen jonge jongens lekker met Rijpe Vrouwen rommelen. 1 gpm.
06-98.48

Dikke Vrouwen Live. Live met mollige vrouwen, enorme bollen. 1 gpm.
06-98.70

Sex op SPANNENDE plekken! In de bios glijdt je hand in mijn slipje. Ik tintel van genot, langzaam kreunen we naar 'n hoogtepunt.1gpm.
06-320.320.19

EROTIFOON
06-320.320.12
Heb je ook zo'n zin?
ƒ 1,- pm

PORNOFOON
06-320.320.54
Maak jij al mijn knoopjes los?
ƒ 1,- pm

Super S&M 1 gpm. De Gravin nodigt je onverwacht uit in haar kerker, luister en loop mee en gehoorzaam!
06-98.68

06-95.92
Grieks lekker achterom! Ze staat al gebukt.

Partnerruil
Direct Apart vrouwen sexruil.
Bel 06-340.350.71 75 cpm.

SM direct apart
Strenge Katja wacht op jou
06-340.350.72 (75 cpm)

SEXMEISJES live! Voorzichtig, ben net 18 jr. U bent gelijk aan de beurt! 1 gpm.
06-96.36

06-97.11
Sabrina i.h. pashokje! Je komt te vroeg binnen. Geeft niet, zegt ze, pak me, ik buk wel! 1 gpm.

Thuiskontakt
hete vrouwen in jouw regio.
Bel nu 06-9811 (75 cpm)

Direkt apart
met vrouwen. Vrouwen bel 06-4300, mannen bellen 06-9757 (75 cpm)

Sexgesprek
direkt apart met 'n meisje.
Bel 06-9701 (75 cpm)

DISCREET SEXKONTAKT met rijpe vrouwen. 75 cpm
06-350.290.37

Eenzame hete vrouwen zoeken
anoniem
sexkontakt.
Bel nu 06-9511 75cpm

Kontakten/Klubs

HUIZE LYDIA
THE BEST....Groenstr. 64, Geleen. 046-749862.
NIEUW....SHIRLY!!! Wij zoeken nog EEN meisje.

Paren- en alleenstaanden Club
XXX VILLA LIBERTA XXX
Woensdag, vrijdag en zaterdag v.a. 21.00 u.
Maaseikerweg 24, Susteren
NIEUWE uitgebr. Bandinfo 04499-4928.

Charme, Elegantie & Nivo
Bij H.H.S. een vanzelfsprekendheid!
* escortdames v. heren/dames * escortheren v. dames/heren * escortparen * striptease m/v * dinner-dates
04750-34272 ma t/m za 14-02 u.

Porky's Pretpark II Roosteren
☎ 04499-5500, Schansberg 2
7 Mooie meisjes aanwezig.

Escort all in
045-326191

Paradiso-Landgraaf
Europaweg Nrd 158
Zat. + zond.
v.a. 20.00 uur,
ma t/m vrijd.
v.a. 14.00 uur 045-317032

Anita Privé
en escort!!! 045-352543.

Nieuw, Nieuw
Verwen uzelf 2x 4x 6x relaxen ƒ 200,- all-in. Open sex of privé! 2x Hoogtepunt ƒ 100,-. Dagelijks v.a. 14 u. Rijksweg Zuid 105, Geleen. ☎ 046-756335.

Teeny
ontv. privé. Tel. 045-354207. Meisje gevraagd.

Flamingo
privé en escort
Gezellige meisjes verwennen u (ook Grieks) van 12.00-24.00 uur van maandag t/m zaterdag. We hebben nog ruimte voor enkele leuke meisjes. 045-217633. Oranjestr. 30, Hoensbroek. Groetjes Petra! Vraag naar onze aanbieding.

Erotische massage voor dames en koppels door JONGE HEREN
045-275813.

Diana Escort
☎ 045-320323
vanaf 10.00 uur.

Peggy Privé
Escort ma.-vr. 11-22.30 u. Wo. tot 19 u. 046-374393. Grieks mogelijk. Tevens meisje gevraagd.

Club & Escort Mirabelle.
onze club is open vanaf 22.00 uur tot 05.00 uur. 6 Leuke dames verwennen U. Burg. Franssenstr. 4, Kerkrade. Tel. 045-427120.

Privé Candy
Met nieuwe meisjes, massage, trio of lesbisch 045-212816/211391.

Romantica
Bel 045-419742
Nieuw Kessy, 19 en Yvonne 18 jr en 4 leuke meisjes verwachten U. Nieuw meisje welkom.

Club Enjoy
Exclusief en betaalbaar! Nieuwe meisjes aanwezig! Ma.- zat. 14.00-01.30u. Industriestr. 56, K'rade Tel. 045-428305. Net meisje altijd welkom.

Jonge vrouw 27 jr.
Hot Item
U wenst het beste in het leven, u wilt beslist geen flop. 'n uur duurt echt maar even, kies daarom voor de top. 045-330391, vrgn naar Leon.

Angelique
onze massage is un... Ook privé met 2 mei...
☎ 045-3111...

Lady esco...
charmant en discre... 10 Charmante dam... ☎ 045-275262.

Escort-Serv...
Meisjes vanaf 18 ja... Boys vanaf 18 ja... Striptease m/v. ☎ 045-2...

2 jonge meisjes voor ...
ontsp. mass...
Tel. 045-353489.

Manuela Es...
. met zeer veel mog., ... voor dames. ☎ 045-41... Leuk meisje welko...

Monika's es...
M. jong meisje 045-7...

Twilight esc...
045-275618

!Angel & Bo...
Bem./escort: 045-27...

Surprise Esc...
Tel.: 045-275900...

Huize Parad...
Exclusieve SM, Privé, ... massage door 5 da... nieuwe SM studio's, ... Telef. 045-462720...

De prettigste meisj...
Club Paris
Oirsbeek ☎ 04492-1...

Sexy vrouw...
ontvangt thuis. 043-47...

Petra's Escort
snel en discreet ... Nieuw telefoonnumm...
☎ 045-3545...

ƒ 50,- all i...
Eens geweest en je k... terug!! 045-423606...

Willem van Kooten wil zendschip op IJsselmeer

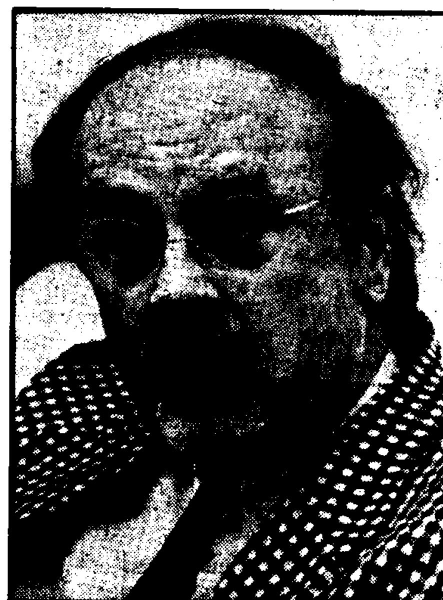
DOOR JELLE BOONSTRA

kenman annex disc-jockey llem van Kooten (alias Joost n Draaijer) is van plan in Porgal het voormalige zendschip mmunicator' van zeezender ser 558 te kopen. Met deze ot wil hij vanaf het IJsselmeer ddengolf-uitzendingen gaan zorgen voor de commerciële iozender Holland FM, die tot toe alleen via de kabel te besteren is.

21 januari kreeg Holland FM estemming van minister D'Anna om met één grote zender en gen zwakke steunzenders uit zenden op 246 meter middenlf. Maar omdat er nog geen st is gebouwd en alle zenders steld moeten worden, kan het ker zes maanden duren voor Holland FM niet alleen op de bel maar ook op begeerde ddengolf te horen is. Dat is llem van Kooten, aandeelhou en initiator achter Holland I, een doorn in het oog. Temeer omdat naaste concurrent Radio 10 Gold op 1 februari al op de middengolf begon. Radio 10 kreeg vergunning om de voormalige zender van Radio 3 (675 AM) in te nemen, en die stond kant en klaar voor gebruik. Er was alleen een lijntje naar de studio nodig.

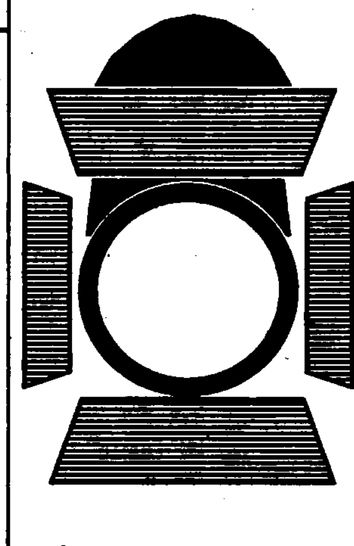
Voor Holland FM dreigt een fikse achterstand bij de slag om de luisteraar. „Je weet hoe het gaat in dit land", zegt Van Kooten kwaad. „Je hebt bouwvergunningen nodig, stukjes land voor zendmasten en er zijn milieu- en hinderwetperikelen. Dat duurt eeuwen! Ik wil liever vandaag dan morgen aan de slag".

De keuze voor een zendschip lijkt op het eerste oog niet onlogisch voor Willem van Kooten. Hij begon z'n carrière bij Radio Veronica, die toen nog vanaf een 'piratenschip' voor de Scheveningse kust uitzond. Ook andere DJ's bij Holland FM (zoals Eddy Becker en Tony Berk) begonnen bij de piraten. Toch, aldus Van Kooten, speelt nostalgie volstrekt niet mee, „hoewel het geinig is dat zenden vanaf een boot nu ook binnen de territoriale wateren mogelijk is. En nog wel met een vergunning van de minister op zak. De keuze voor het zendschip is vooral praktisch van aard. Aan boord staan twee AM-zenders van 25 kiloWatt, er zijn studio's, antennes en generatoren en alles moet op relatief korte termijn aan de praat te krijgen zijn".

● Kees van Kooten alias Joost den Draaijer

Het beoogde zendschip ligt sinds 1990 aan een kade in Lissabon. Tussen 1984 en 1987 trokken de uitzendingen van Laser 558 miljoenen luisteraars. Maar met gebroken masten, averij en -bovenal- een flink geldgebrek moest het schip uiteindelijk een Engelse haven binnenvaren. Eind 1989 werd de boot gekocht door de Amerikaanse Underground Church die er een evangelische zender van wilde maken. In Portugal werd het schip voor een miljoen gulden opgelapt, maar na onderling geruzie verzandde het idee en de Communicator wacht er nog steeds op een koper.

D'Ancona bereid tot experiment met abonnee-tv

Minister D'Ancona van WVC is bereid de door haar ingediende Mediawet zodanig te wijzigen dat de Nos in staat is op experimentele basis aan abonneetelevisie te doen. Maar aan die toestemming verbindt ze wel enkele voorwaarden. Bovendien zal D'Ancona niet zelf met een voorstel komen. Zij wacht initiatieven van de Kamer af.

Een en ander bleek deze week tijdens een technisch overleg in de Tweede Kamer over de behandeling van de nieuwe Mediawet. De minister vindt het wijzigingsvoorstel van het VVD-kamerlid Dees te ver gaan. Dees' amendement voorziet in een volledige toegang voor de Nederlandse Omroep Stichting tot abonneetelevisie.

Het bezwaar van de minister tegen het VVD-alternatief richt zich onder meer tegen de oneerlijke concurrentie die zal optreden. „Het zou inderdaad nogal bijzonder zijn als een door de overheid gefinancierde publieke omroep, zoals de Nos, een commerciële activiteit gaat ontplooien", aldus een zegsvrouw van D'Ancona.

Niettemin is de minister bereid de Nos toestemming te geven tot bepaalde experimenten. Bijzonderheden daarover gaf zij echter niet. WVC verwacht dat donderdag bij de hervatting van de behandeling een nieuw amendement wordt ingediend, waarin de precieze voorwaarden voor abonnee-tv worden geregeld. De Kamer steunt het oogmerk van het plan Dees. Bij de Nos gaat men ervan uit dat de Mediawet, inclusief een paragraaf over abonneetelevisie, in mei van kracht wordt. De Nos wil met TV Plus (breedbeeld) en FilmNet (abonnee-tv) livebeelden uitzenden van onder andere de wedstrijden in de PTT Telecompetitie. Vooralsnog is dit wettelijk verboden.

'Mensen vragen zich af of ik wel echt spelen kan'

'Pietertje Swing van Oranje' op vleugels voor goede doel

DOOR HANS VISSER

Het gebeurde vrijdagacht. We reden bij Zeist en aar zag ik een auto langs e weg staan. Helemaal kabt. En iedereen reed erngs, maar ik dacht: dáár is n ongeluk gebeurd, laten e even kijken. Verderop g een jongen van een jaar achttien. Op zo'n moent weet je gewoon waaree je bezig bent, waar je or werkt, waaròm je die ncerten geeft. Ik heb later ouders van die jongen g gebeld om even te inrmeren. En dan merk je e belangrijk het is als je ts voor die mensen in zo'n tuatie kunt doen."

e 'Pietertje Swing van Oranje' ert weer door het land. Anders zegd, mr. Van Vollenhoven, htgenoot van prinses Margriet, at weer op tournee met zijn evleugelde vrienden'. Samen et Louis van Dijk en Pim Jabs speelt hij de komende aanden twintig keer een proamma waarin hij de geschiedes van de musical vertelt. Een eks concerten die is bedoeld n geld in te zamelen voor het onds Hulp aan Slachtoffers.

atend over zijn optredens in nnen- en buitenland straalt de orpret hem al van het gezicht. zou graag nog veel meer willen optreden, maar ja, de agen..." Toch laat Van Vollenhoven et na te vertellen hoe belangk het is dat de hulp aan slachtfers op alle mogelijke manier rdt gesteund.

j ontkent niet dat juist hij, in n bijzondere positie, iets kan en voor deze mensen. Hij kan rdienstelijk pianospelen, vind t leuk daarmee op te treden en n de andere kant vindt het publiek het aardig om dat eens te n in combinatie met twee piaisten van wie de kwaliteiten uwelijks nog toelichting nodig bben. Het nuttige met het aanname verenigd.

et is misschien een beetje emd, een avondje leuk mu maken, terwijl het gaat om achtoffers van misdaden en rkeersongelukken. En ik moet geven, dat ik in het begin ook l moeite heb gehad om die vergang te maken van de chtoffers naar de muziek. ar ik vertel iets over ons doel probeer een verband te leggen met de voorstelling, zodat dereen zich daar toch weer in n herkennen."

Met zo'n serie voorstellingen reiken we heel veel mensen, 'n 20.000 per jaar. En je merkt n altijd weer hoe goed die het nden om op deze manier cont met je te hebben. Oók achtoffers. Mensen die iets hebben meegemaakt. Ze vinden et prettig als ze in de pauze iets gen je kunnen zeggen. Zo heb eens opgetreden in België. Daar werkte in het theater iemand met een dochter die een zwaar ongeluk had gehad. Het deed hem enorm goed te weten waarmee wij die avond bezig waren."

„Kijk, de meeste slachtoffers van een misdrijf of ongeval komen bij de afwikkeling daarvan terecht in een waar doolhof. Een beetje hulp is vaak al een hele steun, al is het maar bij het invullen van een schadeformulier van de verzekering. Om nog maar te zwijgen over de begeleiding van mensen bij een rechtszaak, waar ze worden geconfronteerd met de dader, of bij het verwerken van emoties."

● Pieter van Vollenhoven speelt ten bate Fonds Slachtofferhulp — Foto: ROLAND DE BRUIN

„Denk bij voorbeeld eens aan zo'n vrouw die over straat loopt met een kinderwagen en plotseling wordt aangerand. Door zo'n man die dreigt haar te vermoorden als ze daarmee naar de politie gaat. En die voor haar raam blijkt te staan als ze de volgende ochtend naar buiten kijkt. Hoe lang zal het duren voor deze vrouw weer alleen de straat op durft?"

„Met die concerten brengen we jaarlijks een paar miljoen bij elkaar. Waarmee we het werk van de organisatie ondersteunen. Het is natuurlijk niet zo dat het publiek een hele serieuze avond te wachten staat. Het is zèlt leuk. En als de zaal groot genoeg is, worden daar ook nog lichtbeelden bij vertoond. Dia's die iets laten zien van uit de musicalhistorie, van Showboat tot Miss Saigon."

„En daarnaast hebben we wat plaatjes van onzelf erbij. Die zijn erg grappig, daar moet ik steeds weer vreselijk om lachen. Het wordt dus geen echte lezing met lichtbeelden. Maar het is ook geen vrolijke conférence. Stràk, zo moet de tekst zijn. En het kan niet strak genoeg. Het kan altijd korter. De muziek, dáár komen de mensen voor. Daarom blijf ik schaven aan de tekst."

„Het gekke daarbij is dat ik eigenlijk nooit een musicalliefhebber ben geweest. Ik wist er ook helemaal niets van. Maar uit boeken kun je heel wat leren. Kijk, je moet iets brengen wat de mensen leuk vinden. Het begon met het vorige programma rond de muziek van Gershwin. Die componist heeft me altijd al aangesproken, vooral Rhapsodie in Blue."

„Leuk programma, maar op zeker moment moesten we iets anders gaan doen, want iedereen zei dat je een programma niet langer mag brengen dat twee seizoenen. Achteraf valt dat mee. Uiteindelijk moet je toch iets nieuws brengen, want op den duur zou je een concurrent van jezelf worden. De mensen komen niet naar het theater voor iets dat ze al kennen. Daarom is het goed om ook af en toe eens in het buitenland op te treden."

„Omdat Gershwin zo goed beviel - een componist van veel musicals - kwam ik in dat genre terecht. Maar ik ben blij dat ik geen beroepsartiest ben. Als je weet hoe kritisch het publiek kan zijn. En als ik zie hoe soms wordt gereageerd op artiesten die een 'one man show' spelen. Die brengen dan telkens een heel nieuw programma, maar toch moeten ze accepteren dat er mensen zijn die zeggen dat ze de nieuwe voorstelling toch eigenlijk niet zo goed vonden als de vorige."

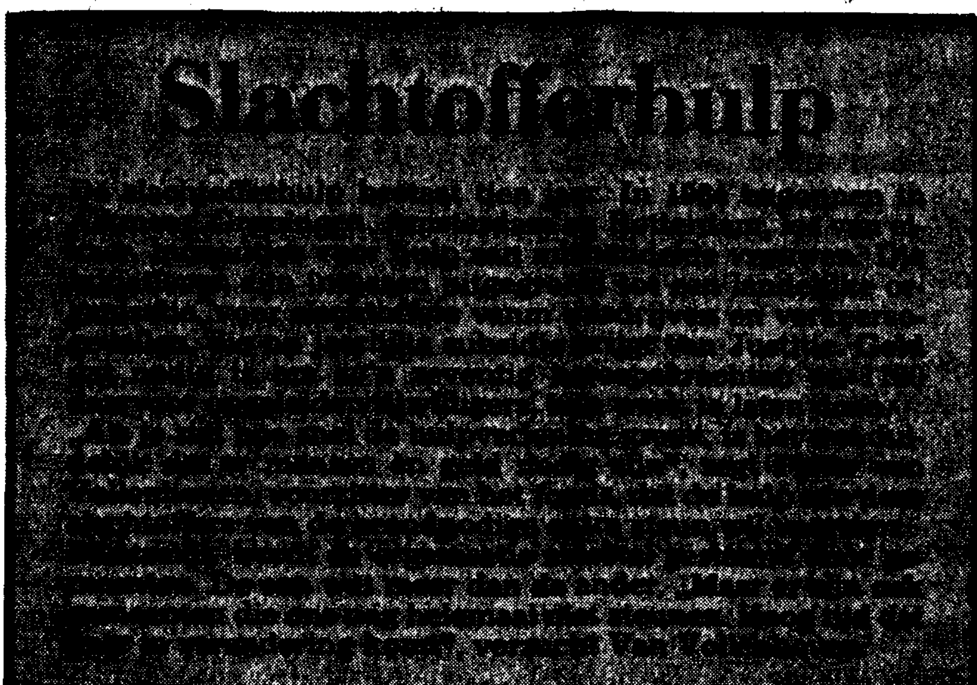
„Je hebt natuurlijk mensen die nieuwsgierig zijn, die zich afvragen of ik echt wel piano kan spelen. In ieder geval is het voor mij telkens weer een uitdaging. Het zou zo langzamerhand wat vanzelfsprekender moeten gaan, maar dat wil nog maar niet lukken. Nog altijd zit ik vijf minuten voor aanvang vol spanning. Maar voorbereiden op een concert is niet meer zo nodig. De muziek zit als het goed is in de vingers. Alleen de tekst, die moet ik eens per week doornemen."

„Improviseren... Dat hoort nu eenmaal bij de jazz. Maar ik speel daar wèl met een paar pianisten die daar aardig wat mee weten. Dat betekent dat je heel goed naar elkaar moet blijven luisteren. Want als je niet oppast kun je een ander behoorlijk voor de voeten lopen. Als het op zo'n moment niet goed, tenzij ze op tafel liggen natuurlijk."

„De mensen vragen ook wel eens of we niet met orkest kunnen optreden, maar dat zou nu écht te duur worden. Bovendien zou ik elke keer vol zenuwen voor het begin even door een kier de zaal in kijken om te zien of het wel vol zou zitten. Maar ik heb dat wel eens gedaan. Met studenten van het Rotterdams Conservatorium en het Metropole Orkest. Dat is echt een feest."

„Bovendien zijn we intussen voor de schouwburgen al een duur programma geworden. Dat wil zeggen dat de theaters een groot risico nemen om ons te vragen. Ik kan natuurlijk ook zèlf een zaal huren en dán uitverkocht is breng ik nog veel meer geld mee naar huis. Dat wel. Maar ja..."

'The history of the musical', door de Gevleugelde Vrienden Louis van Dijk, Pim Jacobs en Pieter van Vollenhoven. Tournee door Nederland.

EO: man van nu heeft 't zwaar

Laten we er niet langer omheen draaien: de man van vandaag heeft het best zwaar. Toch? Waarom zou de Evangelische Omroep er anders een televisieprogramma aan wijden? Man en Macht, gaat het heten. Hoog tijd voor emancipatie, een reisje naar het innerlijk van de ruwe bolster. Want dat de moderne vent wel eens met zijn bestaan worstelt is een feit, volgens Peter Maris, producent van het programma, maar het wordt niet altijd hardop gezegd: „En het doet wél pijn."

In de eerste van acht afleveringen, die komende zaterdag laat wordt uitgezonden (Nederland2 23.15 uur), vertelt een geslaagde manager openlijk over de struikelpartijen op zijn levenspad. Adriaan Koppens, managementtrainer te Renswoude, joeg jarenlang het succes na. Lange werkweken, een steeds mooiere auto en eigendunk: kennis werd macht. Maar toen hij op een dag thuis kwam, hadden vrouw en kinderen teleurgesteld hun biezen gepakt: Adriaan had te lang met oogkleppen op geleefd.

Een wereld stortte in. Had hij niet juist voor vrouw en kinderen zo hard gewerkt? Dat normen en waarden wel eens pijnlijk afwijken van waar thuis prijs op wordt gesteld, leer je meestal pas achteraf, stelt Adriaan vast in de eerste aflevering van Man en Macht, getiteld 'Je bent wat je werkt': „Je voelt je als een dweil weggegooid, want je hebt het beste met je gezin voor. Maar tegelijkertijd heb je niet in de gaten dat ze het slachtoffer zijn geworden van je eigen succes. En als man ben je vaak met succes bezig, want in succes ligt ook acceptatie."

Adriaan Koppens is inmiddels hertrouwd. Hij relativeert meer, durft meer vanuit de vraag dan vanuit de feiten te leven, zoals hij het zelf zegt, en vindt in dat proces baat bij de Bijbel. Maar de worsteling is nog niet afgelopen. Dat een man zich kwetsbaar durft op te stellen is nog allerminst gemeengoed, heeft hij ondervonden. En zeker niet in het zakenleven.

Een man is een ingewikkeld schepsel, dat wanhopig probeert zijn emoties te paren aan wat er allemaal van hem verwacht wordt. In het rollenspel tussen man en vrouw is de man de laatste jaren behoorlijk in de schaduw terecht gekomen, vonden ze bij de EO. „Als je in de boekhandel gaat kijken, staat er zeven meter literatuur over vrouwen, en zul je er misschien twee of drie boeken over 'de man' vinden", volgens producent Maris. „Sociologisch heeft hij het gewoon moeilijk, in de westerse maatschappij. De kans om een beetje naar je binnenkant te gaan is klein."

Man en Macht probeert middels interviews, sketches en discussies, deels opgenomen in villa Lenteleven in Zeist, dat gemis een beetje goed te maken.

Eerste uitzending zaterdag 19 februari, 23.15 uur. Ned2

Veronica's Amazones wil goed gesprek over sex

'We zijn niet op zoek naar geile verhalen'

DOOR SUZANNE VAN VELZEN

Rond de teppan yaki, de bakplaat in een Japans restaurant, raakte regisseur Geert Tomlow met een vriendin in gesprek over sex. Het had wel iets geinigs vond hij, zo laat op de avond in een ontspannen sfeer en vlakbij een Japanse kok en andere gasten over iets intiems als sex te praten. Daar zit een programma in, was de conclusie van Tomlow. Met collega Peter Gersen is hij het idee gaan uitwerken en Veronica was direct enthousiast over de formule. Resultaat: Amazones, een late-night-praatprogramma waarin drie vrouwen die hetzelfde beroep hebben openhartig vertellen over hun ervaringen, voorkeuren en dromen op gebied van sex. Een programma waar je laat op de avond samen op de bank met een goed glas whisky in de hand naar kijkt, zo hoopt Geert Tomlow. Hij praat vijf weken lang met de vrouwen in het Amsterdamse café Dantzig.

De gasten hebben allemaal beroepen waarin volgens Tomlow vaak of makkelijk een link naar sex wordt gelegd. Zo praat hij in de eerste uitzending met de bardames Petra, Judith en Ruby, die bijna dagelijks met flirtende mannen geconfronteerd worden. In de volgende uitzendingen zijn het verpleegkundigen, fotomodellen, studenten en secretaressen. Tomlow's eerste gasten mogen dan openhartig zijn, erg verrassend zijn hun ideeën over sex niet.

● Regisseur Geert Tomlow

Petra wil graag door een man versierd worden. „Wat dat betreft ben ik ouderwets. Een man is een man en hij moet veroveren". Ruby meent dat een vrouw meer van sex kan genieten dan een man omdat een vrouw minder prestatiedrift heeft. En dan haar dooddoener dat een man niet knap hoeft te zijn als hij van binnen maar mooi is.

„We hebben gekozen voor vrouwen in een bepaald beroep om wat lijn in het programma aan te brengen. Drie willekeurige vrouwen in een uitzending kan voor de kijker verwarrend zijn. Maar het beroep is niet meer dan een handvat. De drie vrouwen zitten zo in ieder geval op dezelfde golflengte", vertelt Tomlow.

Het programma moet volgens eindredacteur Peter Gersen mensen aanzetten om makkelijker en opener over sex te praten. „Dat gebeurt te weinig. Binnen relaties blijken nog veel misverstanden te bestaan over sex. Mensen die voor het eerst met elkaar naar bed gaan, geven te weinig aan wat ze wel en niet willen."

De redactie heeft gekozen uit zo'n 150 vrouwen waar gesprekken mee zijn gevoerd. Tomlow vond de vrouwen verrassend openhartig. „Maar we waren op zoek naar vrouwen die ook iets zinnigs te vertellen hebben over sex. Het moeten geen platte anecdotes zijn", aldus Tomlow.

Debuut

Voor Geert Tomlow betekent Amazones zijn televisiedebuut. Hij werkte jarenlang als regisseur voor programma's van De Heilige Koe tot Zeg 'ns AAA. „Bij dit programma is het presenteren een kwestie van zorgvuldig zijn en geen ondertoontje hebben. Het moet geen sensatie worden, maar een eerlijk gesprek over sex. Om er geen onderonsje van te maken is gekozen voor een mannelijke presentator", legt Tomlow uit. „We hebben voor de opnames ook niet dagenlang met elkaar gepraat. Het is beter om elkaar niet te goed te kennen. Dan blijk je makkelijker over sex te kunnen praten voor de camera."

Eerste uitzending dinsdag 1 maart, Veronica: 22.40 u. Ned 2

Adria Caravans

een begrip voor kwaliteit!

Adria Caravan Promotie Nederland: 078-180100.

Saxofoonaanbieding:

Dixon altsax, kwaliteitssax met hoge Fis klep, superaanbieding voor ƒ 995,- (excl. koffer), 2 jaar vertrouwde Stalmeiergarantie, Musica tenorsax met hoge Fis klep van ƒ 2.465,- voor ƒ 1.395,- (excl. koffer). Beide saxen: niet goed geld terug binnen 8 dagen. Koop bij de man die het ook bedienen kan!

STALMEIER MUSIC de muziekspecialist

Donderdag koopavond.

R.B. Sound SERVICE: a.s. zaterdag 19 febr. van 9.00-17.00 uur grote occasion-verkoop (met goederen uit eigen verhuur-afdeling & inruilers). Kruisstraat 22, Stein.

Te k. KNOPACCORDEON, Chanon Freres, 120 bass, in staat van nieuw. Tel. 045-426336 na 20.00 uur.

Te k. VISCOUNT orgel ƒ 580,-. Tel. 045-713751.

PRAAG OF ROME

Praag 6 dg. v. 7/3 ƒ 439,- of Rome 8 dg. v. 11/3 ƒ 735,-
KRISTAL REIZEN
Den Bosch ☎ 073-131491
Berlicum ☎ 04103-4500

WIJ BELOVEN VEEL

in ons gratis Vakantieprogramma 1994. Dit jaar mag u het dan ook niet missen. Bel vlug naar
KRISTAL REIZEN
Den Bosch ☎ 073-131491
Berlicum ☎ 04103-4500

SNEEUWLIEF-HEBBERS

doen het met Kristal Reizen Zuid-Tirol 8 dg. v. 6/3 ƒ 645,- of 7 dg. voor slechts ƒ 615,-. Zillertal 10 dg. v. 4/3 ƒ 785,-. Voor gratis Winterprogramma bel: 073-131491 of 04103-4500.

OPKIKKER NODIG

Vraag dan nu om de gratis Vakantiegids van:
KRISTAL REIZEN
Den Bosch ☎ 073-131491
Berlicum ☎ 04103-4500

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Te k. Renault 50 pk; HANOMAG Briliant 60 pk met frontlader; Deutz D 15. ☎ 04498-54836 van 12.00-13.00 uur of na 18.00 uur.

Uit voorraad leverb. HETE-LUCHTKANONNEN. met of zonder thermostaat, nu speciale prijzen. J. Spons, Eijsden. Tel. 04409-3500.

Uit voorraad leverbaar nieuwe machines voor speciale prijzen: Lely kunstmeststrooiers en rotorkopeggen; Landrollen ook vulbaar met water; kiepkarren 3-4-6 en 8,5 ton; diverse vaste tand cultivatoren; gegalvaniseerde weidehekken 3 t/m 5 m; veewagens 2-4 koeien en 6-8 koeien tandem-as; weideslepen 4-5-6 m, ook met banden, gegalvaniseerd en hydr. opklapbaar of paletten; gebr. mach.; grondfrees 1.30 m; aardappelafweegmachine; veewagens 1-2-3-4 koeien; kiepwagens 3.5 ton; vaste tand cultivatoren en triltand cultivatoren. LMB. J. SPONS, Eijsden. Telef. 04409-3500.

SPAARBRIEFBEURS Eindhoven, 040-457060. Discrete verzilvering van waardepapieren aan toonder. Advies voor discreet sparen i.v.m. EG-maatregelen. Boschdijk 383.

Ter overname aangeb.: goedlopende sfeervol-ingerichte CHOCOLADERIE/lunchroom, gel. in centrum middelgrote plaats in Oost. Mijnstreek. Lage overnamekosten. Br.o.nr. B-05155, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl. America, Th.Watsonln 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open+maand. gesl.

Mechelse HERDERPUPS te koop, ingeënt en ontwormd. Telefoon: 045-271826.

Te k. BASTAARDHONDJES, ontwormd en geënt. Valkenburgerweg 25, Wylre, na 12.00 uur.

Te k. Duitse HERDER met stamboom. Telefoon 045-316271.

Totale verzorging van uw langharige poezen, nagels, oren vacht evt. trimmen en in SHOW-CONDITIE brengen. Info. 045-410850.

Te koop wegens beëindiging van kennel, div. ROTTWEILERS o.a. 5 teven, 1 reu v.a. 3 mnd. tot 3 jr. met en zonder stamboom t.e.a.b. Telef. 045-462720.

Wij geven U de HOOGSTE prijs voor Uw auto, sloop- en schade-auto. 045-225774.

Te koop gevraagd sloop- en SCHADE-AUTO'S. Autosloperij Marxer: 045-720418.

Te koop gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. ☎ 045-228045.

Wij betalen de beste prijs voor Uw AUTO en sloopauto. Telef. 046-523828.

Te koop gevr. schade- en oude sloopauto's. Tev. onderd. Autosloperij K. KORFER, 045-227377, Industriestr. 7, Hoensbroek.

Te koop gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S en auto-onderdelen te koop ☎ 046-512824/046-519637

RAPIE vraagt loop- sloop- en schadeauto's, met vrijwaringsbewijs. Locht 70, Kerkrade. ☎ 045-423423.

SCHILDERS, kunnen nog diverse behang- en binnen schilderwerk aannemen. Tel. 045-210020.

NEW LOOK BV Landgraaf. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, Tel. 045-312154. Fax 323402.

Hans LIPS voor timmer-, dak- en zinkwerk met garantie. Vraag vrijbl. advies/offerte. Bel 045-453818.

Ervaren vakman biedt zich aan voor streekwerk o.a. opritten, Ook voor gehele tuinaanleg, zeer SCHERPE prijzen. Gratis offerte: 045-323178.

KLEUREN TV grote sortering vanaf ƒ 65,-. Radio/TV van Voorst, Ganzeweide 48 Heerlerheide. 045-213879.

Goede KLEUREN TV'S, met garantie, zeer grote sortering, v.a. ƒ 95,-. 25 Jaar TV Occasion Centrum Geel, Grasbroekerweg 25, Heerlen, telef. 045-724760.

Kleuren TV's 12-16 kan. v.a. ƒ 60,- met afst.bed. v.a. ƒ 125,- met teletekst v.a. ƒ 250,- o.a. Philips. Radio/TV. FRANK BV, Bokstr. 33 Heerlerheide. ☎ 045-213432.

Sla nu uw slag! Superlage prijzen! GOERGEN Zonnehemels. De grootste zonnebank-speciaalzaak in de regio. Alles met 3 jaar garantie. Uit voorraad leverbaar. Rijksweg Noord 97, Sittard. Telef. 046-583002 (oude pand Smeco t.o. ziekenhuis bij tankstation).

Te k. 10-lamps dubbel gebogen zonnehemel compleet ƒ 795,-. Win een zonnehemel Pampero van ƒ 1.695,- in onze prijzencarroussel. AU SOLEIL, grooth. in zonne-apparatuur, Markt 38, Kerkrade. ☎ 045-461417.

ZONNESTUDIO Vivi. ƒ 10,- Reduktie op zonnekuur. Kap. Ramakersstr. 16A, Heerlerheide, ☎ 045-214626.

FEESTI Chalet met ruime ervaring in party-service biedt zich aan om uw thuisparty geheel te verzorgen, eten, drinken, aankleding, u hoeft alleen nog maar aan tafel te gaan. ☎ 045-427743.

COMMUNIE? Voor totale verzorging van uw communiefeest: Party Chalet, Landgraaf. ☎ 045-310447.

Te koop MOTOR met V-bak voor Ford Fiesta 1100, bwj. '81, ƒ 150,-. ☎ 045-752[illegible]

[illegible]

In- en verkoop 2e HANDS meubelen en antiek. Tel. 045-724943, Rotterdamstr. 80a, Heerlen.

In- en verkoop 2e hands MEUBELEN en antiek. Iedere dag geopend tot 18.00 uur. Voskuilenweg 91, Heerlen. Tel. 045-741708.

Te k. compl. INBOEDEL, o.a. antieke kast + eethoek (90 jr. oud); leren bankstel (eiken) en div. antieke spullen. Zat. v.a. 10.00 u.-15.00 u. Benzeraderwg. 193, Heerlen.

INBOEDEL te k. oa. eiken meubels, electr. kookplaat met oven etc. ☎ 045-224993.

Te k. ZONNESCHERM 4,00 mtr. breed; eiken bankstel; surfplank met zeil; eiken bureau; eethoek. ☎ 045-726595.

Te koop SOFTIJSMACHINE 3 taps, 6 jaar oud met Labo en vitrine. Huppertz, telef. 045-711129.

Opruiming tot 50% korting, gaskachels / houtkachels. KACHELSMID, Walem 21, Klimmen. Tel. 04459-1638.

OPENHAARDHOUT te koop ƒ 55,- en ƒ 80,- per kub. Gratis bezorgd. Tel. 04459-1675.

Te koop KAWASAKI GPZ 1000 RX, bwj. '86, km.st. 16.000, in zeer goede staat. Tel. 045-722736, na 15.00 u.

Te koop KAWASAKI ZXR 750, groen/wit/blauw, bwj. '91. ☎ 045-245237.

KAMER te huur incl. gas, water, licht, gebruik v.d. badk. Burg.Lemmenstr. 90, Geleen. Inl. Dhr. Dekkers.

Te huur in HEERLEN Centrum, kamer in studentenhuis. Telef. 043-251634.

WERKPLAATS/opslagruimte te huur per 1 mrt., omg. Heerlen/Brd. ☎ 045-219134.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Te k. GEVRAAGD antieke meubels en inboedels. P. Cornelissen 00-3212261136

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad ruimt u uw oude spulletjes snel op. Piccolo's doen kleine wonderen. Probeer eens! Tel. 045-719966.

PLAFONDS EN INTERIEURS VOOR ELKE STIJL.

...dse dimensie in uw huis ...ur van Gepla. In onze showrooms zijn vele voorbeelden toegepast uit ons ...en plafondverfraaiingen.

PLAFONDS
In div. kleuren, formaten en materialen;

SYSTEEM-SCHEIDINGS-WANDEN

OP MAAT:
WINKELINTERIEURS, BALIES, WANDMEUBELS, SCHUIFDEURKASTEN, BADKAMERMEUBELS;

ELEKTROTECHNISCHE BINNEN-INSTALLATIES
Spots, armaturen, etc. desgewenst kompleet geïnstalleerd.

...een de materialen leveren ...nst, zorg dragen voor ...tse.
...end ideeën opdoen en ...schillende systemen en ...kt werkelijk 'n juweeltje

Gepla, Sanderboutlaan 17, Elsloo, (Industrieterrein) Tel. 046-370340

Openingstijden showroom:
ma. t/m vrijd. 8.00-17.00 uur,
zat. 10.00-13.00 uur

GEPLA
MAAKT WAT U VRAAGT!

Grafisch medewerker m/v

voor een drukkerij in Geleen. Het werk bestaat uit monteren, kopijlinen en micro-/macro-montage. U hebt een diploma MTS-Grafisch en enige relevante werkervaring. Deze baan in 2-ploegendienst is voor ± 2 maanden en bij gebleken geschiktheid voor langer. Informatie: 046 - 75 61 56, Nathalie Verlaan, Geleen, Rijksweg Zuid 1a

tempo-team uitzendbureau

a a n b e s t e d i n g

Gemeente Heerlen

Schoonmaakonderhoud Stadhuiscomplex

Burgemeester en wethouders van Heerlen roepen gegadigden op tot inschrijving voor ...ropese aanbesteding met voorafgaande sele... ...or schoonmaakonderhoud en onderste... ...g binnenhuismilieu van het Stadhuisco... ...x van ca. 18.000 m² (bruto).

Ingangsdatum ... het contract zo mogelijk 2 augustus 1994, ...piratiedatum 01.08.1997. Geschat totaalbe...g exclusief omzetbelasting bedraagt ƒ. 510.00...-.
Door de aanvrage... ...t deelneming dienen bij de aanmelding de onderstaande gegevens verstrekt te worden:

a. naam, adres en rechtsvorm van de onderneming;
b. bewijs van inschrijving van de onderneming in het beroepsregister;
c. een specificatie van de jaaromzetten van de laatste twee jaar (1992-1993), voorzien van een accountantsverklaring;
d. een organisatieschema;
e. een actueel jaarverslag, voorzien van de sociale paragraaf;
f. relevante lidmaatschappen (zoals O.S.B.);
g. uw aanpak ten aanzien van kwaliteitsbeheer;
h. informatie over de in te zetten schoonmaakmiddelen.

Bij de selectie en d... ...gunning zullen de navolgende crite...a word... ...anteerd:
1. kwaliteit (vraag e... aanbo...
2. kosten (offertepri...s versu... ...statie);
3. organisatie van het werk ...eschikt... van het bedrijf;
4. algemene aspecten zoals referenties ... en lidmaatschappen.

Uiterlijk op vrijdag 22 april 1... zullen ... uitnodigingen tot insch... ...n mini... maximaal 10 ondernem... ...rden v...

De aanvrage tot deelnem... in de nederlandse taal en ... ...op vrijdag 1 april 1994 in het bez... ...de dienst Interne Zaken, afdeling fac...es/inkoop, Postbus 1, 6400 AA Heerlen.

De aankondiging is in februari 1994 verzonden aan het bureau voor officiële publicaties van de E.E.G.

Er blijven natuurlijk altijd dingen die er niet in passen.

Boten, paarden, zweefvliegtuigen. Dat soort dingen passen dus niet in de nieuwe Golf Variant (in geen enkele stationcar trouwens). Maar goed, trekhaak met aanhanger erachter, opgelost.

Wat er allemaal wèl in past?

Met de achterbank omhoog: vier volwassenen en bijna twee keer zoveel bagage als in de gewone Golf.

En met de achterbank neergeklapt (kan ook in delen): 1425 liter aan van alles en nog wat. Rekent u rustig zelf even uit hoeveel honden, meubels of babyspullen dat zijn.

En alles gaat er makkelijk in, dankzij de lage drempel en de vlakke laadvloer.

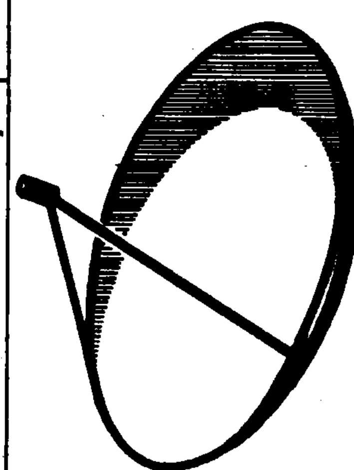
Ook al stouwt u hem helemaal vol, u merkt er onder het rijden niets van. Dankzij het aangepaste chassis rijdt de Variant gewoon als een Golf.

De Golf Variant is verkrijgbaar in CL-, GL- en GT-uitvoering, uitgerust met vele standaard extra's. Zoals de vijf versnellingen, de toerenteller en de in hoogte verstelbare bestuurdersstoel. En natuurlijk hebt u de keus uit een groot aantal verschillende benzine- en dieselmotoren.

Alles wat u van de Golf mag verwachten, vindt u in de Variant. En, dat mag duidelijk zijn, achterin veel en veel meer.

De Golf Variant van Volkswagen. Wie anders?

ER IS AL EEN GOLF VARIANT VANAF ƒ 34.190,-. AFGEBEELD DE GOLF VARIANT GL. PRIJZEN ZIJN VANAF-PRIJZEN INCLUSIEF BTW EN BPM, EXCLUSIEF KOSTEN RIJKLAAR MAKEN. WIJZIGINGEN VOORBEHOUDEN. IMPORTEUR: PON'S AUTOMOBIELHANDEL B.V., POSTBUS 72, 3800 HD AMERSFOORT, TELEFOON: 033-949944.

Nederland 1

...D/Ncrv
...0 Journaal.
...7 Alles kits. Met om:
...7 De wind in de wilgen.
...0-08.30 ONTBIJT-TV. Met om ...30, 8.00 en 8.25 Journaal.
...1 Topscore met Ted de Braak.
...0 Journaal.
...7 Prettig weekend, Nederland.
...1 Kook TV.
...0 Dynasty.
...0 Magnum P.I.
...0 Italiaans voor beginners.
...0 Engels voor beginners.
...0 (TT) Journaal.
...1 (TT) Oppassen!!! (herh.).
...1 (TT) Lingo. (herh.).
...1 Kassa! (herh.).
...3 Mullen dicht. (herh.).
...1 De ronde van Witteman.
...0 (TT) Journaal.
...9 Young riders. Amerikaanse ...stenserie. Afl.40: Color blind.
...4 Trekkingsuitslag bankloterij.
...4 Tee Vee studio. Programma ...r televisie.
...8 Topscore met Ted de Braak.
...9 Nijntje. Afl.: Klein duimpje.
...5 Sesamstraat. Kinderprogram... Afl.: Boos/mislukken.
...0 (TT) Jeugdjournaal.
...0 (TT) Klokhuis. Afl.: Vragen.
...9 Hangin' with Mr. Cooper. ...mer. comedyserie. Afl.: Warriors.
...7 (TT) Ambulance. Serie over le...nsveranderende incidenten.
...0 (TT) Journaal.
...5 Meeste stemmen gelden. ...scussieprogramma.
...9 Reporter. Thematische actuali...iteitenrubriek: over ultimatum NAVO. ...ee dagen voor het verstrijken van ...t ultimatum rond Sarajewo bekijken ...trokkenen het wegtikken van de ...ok met gemengde gevoelens.
...3 The Saint. Engelse misdaadse... Afl.: Kat en muis.
...7 Sporen: Het ouderlijk huis. ...portageserie waarin mensen her...neringen ophalen aan hun ouderlijk ...uis.
...3 2 point 4 children. Comedy.
...3 Trekkingsuitslag giroloterij.
...3-00.08 Journaal.

Nederland 2

Tros/NOS
09.30 Journaal.
09.35 Olymp. Winterspelen Lillehammer. Met om: Samenvatting van vorige dag en vooruitblik op vandaag.
09.55 Rodelen: 2 mans heren. Aansl.: Biathlon: 15km dames.
12.30 Noordse combinatie skispringen 90 meter-schans individueel.
13.00 Journaal.
13.05 Noordse combinatie skispringen 90 meter-schans individueel.
13.45 (TT) Schaatsen: 1000 meter heren.
15.30 IJshockey: Duitsland-Rusland. Aansl.: Noordse combinatie skispringen 90 meter.
17.30 Candid camera.
17.53 Zorgspot.
17.58 2 vandaag. Met om:
18.00 Journaal.
18.15 Actualiteiten.
18.40 Sportjournaal.
18.50 Hoofdpunten van het nieuws gevolgd door het weer.
18.55 (TT) Onderweg naar morgen. Nederlandse soapserie. Afl.40. Daphne probeert Frank van zijn toespraak af te houden en Aafke en Jan maken zich zorgen over de ontwikkeling tussen Pim en Renée.
19.25 Natte neuzen. Spelprogramma voor hond en mens.
19.58 (TT) Balistraat. Reportageserie over het werk van de politie in oude stadswijken. Afl.3.
20.38 Olymp. Winterspelen. Met hoogtepunten van de dag.
21.06 IJshockey: Finland-Oostenrijk en Tsjechië-Noorwegen. Aansl.: Kunstrijden op de schaats: ijsdansen verplichte elementen.
22.00 (TT) Journaal.
22.15 Studio Lillehammer. Sportmagazine rond de Olympische Winterspelen.
22.47 IJshockey: Tsjechië-Noorwegen. Aansl.: Kunstrijden op de schaats: ijsdansen verplichte elementen.
23.35 Vermist! (Missing persons). Amer. serie. Afl.6: De aanhouder wint.
00.22-00.27 Journaal.

Nederland 3

NOS/Vara
08.53 Nieuws voor doven.
09.00-09.15 Koekeloere. Afl.35.
09.30-09.45 Nijntje en haar vriendjes. Afl.18: Ik kan sommen maken.
10.00-10.20 (TT) Nieuws uit de natuur. Afl.19: Eieren.
10.30-10.50 Sybe Satellyt en Sjef. Afl.6. (herh.).
11.00-11.30 (TT) Schooltv-weekjournaal. Afl.19.
13.00-13.07 en 15.53 Nieuws voor doven en slechthorenden.
16.00 Shift. Afl.: Het werkt!
16.27 Beestenboerderij. Afl.5: Spiegeltje, spiegeltje.
16.38 (TT) Nieuws uit de natuur. Afl. Eieren.
16.59 (TT) Schooltv-weekjournaal. Actualiteitenrubriek.
17.30 Villa achterwerk. Met Fred Experts. Afl.4.
18.00 Journaal.
18.17 Comedy op 3: Een schone heks. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Three wishes. Drie wensen van een schone fee zijn prettig, maar aan die van je schoonmoeder zit een luchtje.
18.46 Uitzending politieke partijen: Groen Links.
18.52 (TT) Lingo. Spelprogramma.
19.21 Binnenland. Actueel magazine over multicultureel Nederland.
19.55 In mijn ogen. Tom Egbers in gesprek met programmamakers.
20.20 Kunstmest. Wekelijks kunstprogramma.
21.02 Parnell: Koning zonder kroon. Engelse serie. Afl.3. Politieke tegenstanders van Parnell proberen hem de moord op twee partijleden in de schoenen te schuiven. Ondertussen is ook de relatie met Katharine wereld- kundig geworden.
22.00 (TT) Journaal.
22.15 Nova. Actualiteitenprogramma.
22.45 Gesprek minister-president.
22.55 Trekking dagelijkse lotto.
22.56 Passages. Literair discussieprogramma. Vandaag met Cyrille Offermans, Joost Nijsen en Fred Schmidt.
23.36-23.41 Nieuws voor doven.

RTL4

06.30 Hei elei kuck elei. Luxemburgs programma.
07.00 Nieuws & krantenoverzicht.
07.07 Three little ghosts.
07.30 Nieuws & krantenoverzicht.
07.37 Eigen huis & tuin.
08.00 Nieuws & krantenoverzicht.
08.08 The bold & the beautiful. Amerikaanse soap.
08.30 Nieuws.
08.35 Santa Barbara. Amerikaanse soap. Deel 1. (herh.).
09.00 Nieuws & krantenoverzicht.
09.10 Santa Barbara. Amerikaanse soap. Deel 2. (herh.).
09.35 Goede tijden, slechte tijden. Nederlandse dramaserie. (herh.).
10.05 As the world turns. Amerikaanse serie.
10.50 Sons & daughters. Australische soapserie. (herh.).
11.15 RTL Shop. RTL Club shopping.
11.25 Clip van de dag.
11.30 Rad van fortuin. Spel. (herh.).
12.00 Telekids. Kinderprogramma.
13.05 Barend & van Dorp. (herh.).
14.00 Gezond en wel. (herh.).
14.30 As the world turns. Amerikaanse serie.
15.15 RTL Shop. RTL Club shopping.
15.20 Santa Barbara. Amer. soap.
16.10 The Oprah Winfrey show. Amerikaanse talkshow.
17.00 5 uur show. Gev. magazine.
17.50 Wedden dat ik V op 5 heb.
18.00 Zes uur nieuws.
18.15 Ooggetuige.
18.30 Rad van fortuin. Spelprogram.
19.00 Zeven uur nieuws.
19.20 Weer. Door: John Bernard.
19.30 The bold & the beautiful. Amerikaanse soap.
19.55 Goede tijden, slechte tijden. Nederlandse dramaserie.
20.25 Miniplaybackshow. Presentatie: Henny Huisman.
21.25 Klasgenoten. Vanavond: Ria Valk. (herh.).
22.20 Every which way but loose. Amerikaanse speelfilm uit 1978. Met: Clint Eastwood, Sondra Locke e.a.
00.15 Gorp. Amerikaanse speelfilm uit 1980 van Joseph Ruben.
02.00 Nachtprogramma.

RTL5

10.00 Quantum thuiswinkel.
11.30 RTL text.
14.30 Quantum thuiswinkel.
16.00 RTL text.
17.00 Happy days. Amer. comedy.
17.30 MacGyver. Amer. politieserie.
18.15 Family ties. Amer. comedyserie.
18.40 Paradise Beach. Australische serie.
19.10 Miami Vice. Amer. politieserie.
20.00 Acht uur nieuws.
20.30 Weer.
20.35 Sisters. Amerikaanse dramaserie.
21.30 Murphy Brown. Amerikaanse comedyserie. (herh.).
22.00 Sportnieuws.
22.15 I.S.C.H.A.. Talkshow.
23.00 Late nieuws.
23.15 Ring of fire. Amerikaanse western uit 1961 van Andrew Stine. Met: David Janssen, Joyce Taylor, Frank Gorshin, Joel Marston e.a.
00.45 Hei elei, kuck elei aktuell. Luxemburgs programma.
01.15 Quantum thuiswinkel.
04.15 RTL text.

● *Clint Eastwood met oerang-oetan in de Amer. speelfilm 'Every Which Way But Loose'. (RTL4 - 22.20 uur).*

BBC 2

07.20 Open University. 09.00 Breakfast news. 09.15 Westminster daily. 10.00 Schooltv. 11.20 Around Scotland. 11.40 Over the moon. 11.55 Schooltv. 14.20 Charlie Chalk. 14.35 Bump. 14.40 Schooltv. 15.00 nws. Aansl. Schooltv. 15.15 Open view. 15.20 Olympic Grandstand. Kunstrijden op de schaats: IJsdansen; Rodelen: Tweepersoons; Biathlon: 15 km dames; Schaatsen: 1000 m heren; Schansspringen: Individueel. Met om 16.00 nws. 16.50 nws. 17.00 Today's the day. 17.30 Dilemmas. 18.00 Catchword. 18.30 The making of Middlemarch. 19.00 Olympic Grandstand. Kunstrijden op de schaats: IJsdansen, verplichte kür; IJshockey: Rusland - Duitsland en Finland - Oostenrijk; Biathlon; Rodelen; Schansspringen; Schaatsen. 22.00 Red dwarf. Sf-comedyserie. 22.30 Gardeners' world. 23.00 Blackadder II (Slot). Aansl.: Sarajevo. 23.30 Newsnight. 00.15 What the papers say awards. 00.55 Fantasy football league. Spelprogr. 01.25 Cluzot. Le mystère Picasso. Documentaire.

RTBF/La Une

16.15 Vacaturebank. 16.30 Nouba nouba. Kinderprogr. 17.30 Croc-Blanc. Frans-Canadese serie. Afl.13: Le cri du loup. 17.50 Monsieur Belvedere. Amerikaanse serie. Afl.50: Le moulin à papier. 18.00 Monsieur Belvedere. Vervolg. 18.20 L'empire des médias. Spelprogr. 18.50 Servi chaud. Gev. magazine. 19.30 Nieuws. 20.10 Bon week-end. Amusementsprogr. 20.45 Charlemagne, 3-delige tv-film van Clive Donner. Afl.2: Le roi. 22.25 L'Odyssée de l'esprit, 6-delige documentaireserie over de menselijke hersenen. Afl.6: La pensée - L'esprit. 23.25 Laatste nieuws. 23.45 Beursberichten. 23.50-01.35 Ciné-club de minuit: Europa. Deens-Franse speelfilm uit 1991. Met Franse ondertiteling.

MTV

06.00 Awake on the wild side. 09.00 Ingo. 12.00 The soul of MTV. 13.00 Greatest hits. 14.00 Simone. 16.30 The report. 16.45 At the movies. 17.00 News. 17.15 3 from 1. 17.30 Dial MTV. 18.00 Music Non-Stop. 20.00 Greatest hits. 21.00 Most wanted. 22.30 Beavis & Butt-head. Tekenfilm. 23.00 The report. 23.15 At the movies. 23.30 News at night. 23.45 3 from 1. 00.00 Unplugged with Nirvana. 01.00 Marijne van der Vlugt. 02.00 Chill Out Zone. 03.00-07.00 Night videos.

Sports 21

19.30 Nieuws (tevens in gebarentaal). 20.10 Basketbal. Quaregnon - Namen. 21.50-22.25 Nieuws en beursberichten.

CNN

07.30 Moneyline. 08.00 World wide update. 08.30 World report. 09.45 CNN newsroom. 11.30 World report. 12.30 Business morning. 13.30 Business day. 14.30 Business Asia. 15.00 Larry King live. 17.30 CNN & Co. 18.00 NewsHour. 20.00 World business today. 21.00 Intern. hour. 22.45 World sport. 23.00 World business today update. 23.30 Showbiz today. 00.00 The world today. 01.00 Moneyline. 01.30 Crossfire. 02.00 Prime news. 03.00 Larry King live. 05.30 Showbiz today.

RAI Uno

06.00 Ochtendprogr. 12.25 Che tempo fa. 12.30 TG1 Flash. 12.35 Ai Confini dell'Aldila. 13.30 Telegiornale. 14.00 Week-end. 14.20 Il mondo di Quark. 15.00 Uno per tutti. 17.55 Oggi al Parlamento. 18.00 TG1-Previsioni sulla viabilita. 18.15 Fortunatamente insieme. 18.45 In Viaggio nel tempo. 19.40 Almanacco del giorno dopo. 19.50 Che tempo fa. 20.00 Telegiornale. 20.30 TG1 Sport. 20.40 Al voto al voto. 22.30 Tg1. 22.35 Carlo Magno. 23.00 Zeropera. 00.00 TG1 notte - Che tempo fa. 00.30 Oggi al Parlamento. 00.40 DSE DSE Sapere.

Duitsland 1

...55 JOYrobic. Ochtendgymnastiek.
...00 ZDF-Morgenmagazin. Ontbijt...levisie met elk half uur heute en ...ympisch nieuws.
...00 heute.
...03 Dallas. Amerikaanse serie. ...: Die Bombe platzt. (herh.).
...45 Yoga. Afl.4.
...00 heute.
...03 Karl der Grosse. Documentai...serie over Karel de Grote. Afl.1.
...50 Hundert Meisterwerke. Serie ...unstbeschouwingen. Vandaag: Die ...uttergottes in der Rosenlaube van ...fan Lochner. (herh.).
...00 heute.
...03 Ein unvergessliches Woche...nde...auf Capri. Tv-film. (herh.).
...35 Umschau.
...55 Presseschau.
...00 ZDF-Mittagsmagazin. ...et heute.
...45 ARD-Sport extra. Tennis: ATP ...oernooi van Stuttgart, kwartfinale ...eren. Met om ca.15.00-15.03, ...16.00-16.03 en 17.00-17.05 Tages...chau en om ca.17.50-17.51 Tages...chau-Telegramm.
...!! VOLGENDE AANVANGSTIJ...DEN ONDER VOORBEHOUD!
...50 Tagesschau-Telegramm.
...55 ARD vor acht. 18.55 Die Dinos. ...fl.: Fragen Sie Fran! 19.25 ●● ...erzblatt, spelprogramma.
...57 Heute abend im Ersten.
...00 (TT) Tagesschau.
...15 (TT) Verbrechen aus Leiden...schaft: Mörderischer Verdacht (In ...efense of a married man) Ameri...kaanse speelfilm uit 1990.
...49 Tagesthemen-Telegramm.
...50 ARD-exclusiv.
...30 Tagesthemen. Met Bericht aus ...onn.
...00 Sportschau. Sportmagazine ...et Bundesliga-voetbal en Tennis: ...ATP Toernooi van Stuttgart.
...45 Diesseits von Gut und Böse. ...Fragmenten van het programma van ...et cabarettheater Distel uit Berlijn.
...15 Tagesschau.
...20 Vier Frauen (Femmes de per...sonne) Franse speelfilm uit 1984. ...et: Jean-Louis Trintignant e.a.
...05-02.10 Zuschauen - Entspan...nen - Nachdenken. Schlacht-Felder. ...fl.: Leipzig.

Duitsland 2

05.55 JOYrobic. Ochtendgymnastiek.
06.00 ZDF-Morgenmagazin. Ontbijttelevisie met elk half uur heute en Olympisch nieuws.
09.00 Fünf Freunde auf dem Leuchtturm. Engelse jeugdserie.
09.40 Millionär für eine Nacht. Chinese tekenfilm.
09.50 ZDF-Olympia-Studio. Olympisch sportprogramma met reportages en interviews en vanaf: 9.55 Rodelen: 2-persoons. Commentaar: Klaus Angermann; Biathlon: 9.55 Biathlon: 15 km dames. Commentaar: Hermann Ohletz en Herbert Fritzenwenger; 12.25 Noordse combinatie: Schansspringen individueel. Commentaar: Peter Leissl; 13.55 Schaatsen: 1000 m heren. Commentaar: Wolf-Dieter Poschmann; 14.55 IJshockey: Duitsland - Rusland. Commentaar: Marcel Reif. Presentatie: Magdalena Müller. Met om ca.14.45 heute en om ca.16.20 heute en weerbericht. Aansl.: Heute-Schlagzeilen.
17.55 Ein Heim für Tiere. Duitse serie. Afl.: Das Tierheim streikt.
19.00 heute.
19.20 Weerbericht.
19.25 Der Nelkenkönig. Duitse serie. Afl.: Mal oben, mal unten.
20.15 (TT) Ein Fall für Zwei. Misdaadserie. Afl.: Der wahre Reichtum.
21.15 ZDF-Olympia-Studio. Olympisch sportprogramma met de hoogtepunten van vandaag, gasten en IJshockey: Finland - Oostenrijk; Kunstrijden op de schaats: Verplichte kür ijsdansen; IJshockey: Tsjechië - Noorwegen.
21.45 heute-journal.
22.15 ZDF-Olympia-Studio. Olympisch sportprogramma met IJshockey: Tsjechië - Noorwegen.
22.30 aspekte. Cultureel magazine. Vandaag o.a. het Filmfestival van Berlijn.
23.15 Für immer jung. Duitse tv-film uit 1990 van Vivian Naefe. (herh.).
00.40 heute.
00.45-02.30 Supermann des Wilden Westens (The great scout and cathouse thursday) Amerikaanse western uit 1976 van Don Taylor. Met: Lee Marvin, Oliver Reed, Robert Culp e.a.

Duitsland 3 West

08.15 Ochtendgym. 08.30 Cursus biologie. 09.00 Sport-Oldies. Afl.21. Vandaag o.a. een portret van Heide Rosendahl. 09.15 Muster ohne Wert - Kultur im Abseits? 10.00 Schooltv. 12.00 Vale Tudo - Um jeden Preis. Afl.34. 12.30 Linie K. 13.15 Frauen-Fragen. Vandaag: Wie die Seele mit dem Körper spricht. 14.00 West 3 aktuell. 14.05 Hit-Clip. 14.30 Anna, Schmidt & Oskar. Afl.19. 14.45 Tiere der Heimat. Afl.6 : Die Libelle. 15.00 West 3 aktuell. 15.05 FensterPlatz. 16.00 Wenn die Welt ein Garten wäre. 16.30 Cursus biologie. 17.00 A - Z Lifeshow. 17.15 Sixteen. 18.00 NRW. 18.05 KuK - Klön und Klaaf. 18.30 Konto. 18.45 Aktuelle Stunde. 19.25 Fensterprogramme der Landesstudios. 19.45 Lippes Lachmix. 20.15 Westpol. 21.00 West 3 aktuell. 21.15 Lustfaktor 10. Spelprogr. 22.00 B. trifft ...Talkshow. 23.00 Leonard Bernstein: Musik als Geschenk. 00.30 Nachrichten. 00.35 Nachtprogr.: Tagesschau vor 20 Jahren. 00.50 Tagesthemen. 01.20 Aktuelle Stunde. 04.00 Schooltv. 06.00 Cursus biologie. 06.30 Westpol. 07.15 B. trifft ... 08.15-09.00 Lustfaktor 10.

Duitsland 3 SWF

08.15 Tele-Gym. 08.30 Cursus biologie. 09.00 Schooltv. 10.45 Non-Stop-Fernsehen. 13.00 Saar-Report. 13.30 Politik Südwest. 14.30 This week. 14.45 Aktuelles. 15.00 Hallo, wie geht's? 15.15 Geschichten aus unserem Land. 15.45 Documentaire over de opkomst van de dansscholen. 16.15 Freut euch des Nordens. 17.00 Cursus biologie. 17.30 Raten Sie mal ...18.00 Menschen und Tiere. Afl.30. 18.24 Kinder-Verkehrsspot. 18.25 Unser Sandmann. 18.30 Südwest aktuell. 18.35 Hallo, wie geht's? 18.50 Fahr mal hin ...Documentaire. 19.20 Landesschau. 19.48 Landesschau aktuell. 20.00 Tagesschau. 20.15 MuM-Wirtschaftsmagazin. 21.00 Nachrichten. 21.15 Träume unterm Hammer. 22.15 Nachtcafé. 22.45 Dempsey and Makepeace, politieserie. 00.30 Berlinale-Studio. 00.40 Schlussnachrichten. 00.55 Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

06.00 RTL aktuell. 07.00 Guten Morgen Deutschland. 09.10 Den of wolves. 10.00 The bold and the beautiful. 10.30 Paradise Beach. 11.00 Der Preis ist heiss. 11.30 Familien Duell. 12.00 Punkt 12. Middagmagazine. 12.30 Springfield Story. 13.20 California Clan. 14.10 Days of our lives. 15.00 Ilona Christen. Thema: Obdachlose. 16.00 Hans Meiser. Vandaag: Plötzlicher Kindstod. 17.00 Who's the boss? 17.30 Family ties. 18.00 Paradise Beach. 18.30 Achtzehn30 - Das Telefon-Thema. 18.45 RTL aktuell. Nieuws, sport en weerbericht. 19.10 Explosiv - Das Magazin. 19.40 Gute Zeiten, schlechte Zeiten. 20.15 Miami Vice. Afl.: Der King. 21.15 Cheese. Humor en sketches. 21.45 Unter einer Decke. Comedyserie. 22.15 Wie Bitte?! Humoristisch consumentenmagazine. 23.15 Gottschalk. Late night-show. 00.00 RTL Nacht-Journal.~00.30 NACHTS! Talkshow. 01.00 Liebe ohne Stundenplan (Il medico...'a studentessa) Italiaanse softsexfilm uit 1976. 02.25 Zwölf Schwedinnen in Afrika. Duits-Spaans-Franse Softsexfilm uit 1981. 03.55 en 04.50American Gladiators. Actieshow. 05.40 Tekenfilm.

SAT 1

06.00 Deutschland heute morgen. Ontbijttv. 09.05 Alf. 09.30 Love Boat. 10.25 Bonanza. 11.20 The young and the restless. 12.15 Glücksrad. Spelshow. 13.00 Love Boat. 14.00 Neighbours. Afl.: Liebe oder Freundschaft. 14.30 Alf, comedyserie. 15.05 Bonanza. 16.00 Star trek: The next generation. 17.00 5 mal 5. Spelprogr. 17.30 Regionale progr.'s. 18.00 Geh aufs Ganze! 19.00 Sat.1 Newsmagazin. 19.19 täglich ran. 19.30 Glücksrad. 20.15 Almost an angel. Amer. komedie uit 1990. 22.05 ran. Voetbalmagazine. Aansl.: TopNEWS. 23.05 Von Haut zu Haut. Duitse erotische thriller uit 1969. 00.20 Ein Elefant irrt sich gewaltig. Franse komedie uit 1976. 02.10 Star trek: The next generation, (herh.). 03.00 Vorsicht Kamera. Humor. 03.25 Ein Elephant irrt sich gewaltig. (herh.). 05.10 Voetbalmagazine.

België/TV 1

14.30 Fletch. Amerikaanse speelfilm uit 1985 van Michael Richie.
16.05 African skies. Jeugdserie. Afl.24: Inside moves.
17.30 Meisje uit de toekomst (Girl from tomorrow). Australische jeugdserie. Afl.7.
17.55 Tik tak. Animatieserie. Afl.49.
18.00 Journaal.
18.10 Mooi en meedogenloos (The bold and the beautiful). Afl.880.
18.35 Top Score. Quiz.
19.03 Buren (Neighbours). Australische serie. Afl.1305.
19.25 Mededelingen en overzicht.
19.30 Journaal en sport.
20.00 F.C. De kampioenen. Serie. Afl.: Verliefd.
20.30 De droomfabriek. Magazine.
22.00 Buiten de zone, 10-delige komische jeugdserie. Afl.4: Avontuur.
22.35 Vandaag en sport.
23.00 Tropical heat. Amerikaanse misdaadserie. Afl.36: Patsy.
23.50-23.55 Coda. Jan van der Hoeven leest voor uit eigen werk.

België/TV 2

18.50 Journaal.
19.00 Schooltv: Egypte. Afl.4.
19.30 Het capitool (Capitol). Afl.722.
19.52 Kronieken. Korte documentaire. Afl.: De Keizerlijke lei.
20.00 Vlaanderen vakantieland. Vandaag: Binnenland: Waals-Brabant: rijkunst (paarden) en mooie dorpjes; Buitenland: Napels.
20.40 Document: Stemmen uit een vergeten land. Documentaire over Valia Balkanska, een levende legende in Bulgarije. Haar zangstem is in de jaren '70 als voorbeeld van een menselijke stem met het Amerikaanse ruimteschip Voyager de ruimte in gestuurd, waar deze 60.000 jaar zal rondtoeren.
21.30 Journaal en sport.
22.00 Couleur locale. Multi-cultureel programma over mensen die kleur geven aan Vlaanderen.
22.30-24.00 la double vie de Véronique. Frans-Poolse psychologisch drama uit 1991 van K. Kieslowski. Met: Irène Jacob, Philippe Volter e.a.

Eurosport

06.00 Olymp. ochtend. progr. -overzicht en alle informatie vanuit Lillehammer. 06.30 Eurosportnews. 07.00 Olymp. nieuws. 07.30 Olymp. ochtend. 08.00 Olymp. Winterspelen. Met: Alpine skiën. Super-G heren. Hoogtepunten. 09.00 Kunstrijden op de schaats. Verplichte kür heren. 10.00 Biathlon. 15 km individueel dames. Live. 12.15 Noordse combinatie. Schansspringen individueel 90 meter. Live. 14.30 Schaatsen. 1000 meter heren. Live. 15.45 Noordse combinatie. Schansspringen individueel 90 meter. 16.30 Rodelen. 2-persoons dames en heren. 17.30 Olympisch nieuws. 18.00 IJshockey. Duitsland - Rusland. 19.00 Kunstrijden op de schaats. Verplichte kür ijsdansen. Live. 22.15 Tennis. ATP-toern. 00.00 Olymp. nieuws. 00.30 Eurosportnews. 01.00 IJshockey. Duitsland - Rusland. 02.00 Kunstrijden op de schaats. Verplichte kür ijsdansen. 03.00 Olymp. nieuws. 03.30 Eurosportnews. 04.00-06.00 Noordse combinatie. Schansspringen individueel 90 meter.

BBC 1

07.00 Business breakfast. 08.00 BBC Breakfast news. 10.05 Kilroy. 10.45 Newshound. 11.00 nws. 11.05 Playdays. 11.30 Gev. ochtendmagazine. Met om 12.00 en 13.00 nws. 13.15 Pebble Mill. 13.55 Regionaal nws. 14.00 nws. 14.30 Neighbours. 14.50 The travel quiz. 15.20 Holiday. 15.50 The flying doctors. 16.35 Tekenfilm. 16.45 Open a door. Afl.: New Zealand. 16.50 Moomin. 17.15 Jackanory. 17.30 The animals of Farthing Wood. 17.55 Newsround extra. 18.10 Grange Hill. 18.35 Neighbours. 19.00 nws. 19.30 Regionaal nws. 20.00 Home truths. Vandaag o.a. Terry Wogan. 20.30 Tomorrow's world. Vandaag: Een elektronisch gehoorapparaat. 21.00 Only fools and horses. 21.50 Drive. Afl.: Danger spots. 22.00 nws. 22.30 Love hurts. 23.20 High plains drifter. Amer. speelfilm uit 1973. 01.05 The internecine project. Amer. speelfilm uit 1974.

NBC

05.30 NBC news. 06.00 Super shop. 06.30 NBC news. 07.00 ITN World news. 07.15 US market wrap. (herh.). 07.30 CNBC Business report. 08.00 ITN World news. 08.15 US Market wrap. 08.30 NBC news. 09.00 Super shop. 12.00 Today's business. 12.30 FT Reports. 13.00 Today. 13.30 FT business today. 14.00 Today. 14.30 The money wheel. 17.30 FT business tonight. 18.00 Today. 19.00 ITN World news. 19.30 Culture calendar. 20.00 Documentary showcase. 21.00 Auto-en motormagazine. 22.00 ITN World news. 22.30 FT business tonight. 22.50 US market wrap. 23.00 The Tonight Show with Jay Leno. 00.00 Real personal. 00.30 NBC network news. 01.00 Equal time. 01.30-02.00 Turn of fate. Serie.

TV 5

06.00 Ochtendprogr. 12.00 Nieuwsflits. 12.05 La chance aux chansons. 12.40 Weerbericht. 12.45 Zwitsers nieuws. 13.05 Monsieur le ministre. 13.30 L'oeil écoute. 14.30 Grands solistes. Werken van Vivaldi en Mozart. 15.05 Le grand frisson. IJsshow. 16.00 Nieuws. 16.10 Vision 5. 16.25 Oxygène. 16.50 Gourmandises. 17.05 Une peche d'enfer. 17.35 Paris surface. 18.10 Questions pour un champion. 18.30 Nieuws. 18.55 Revue de presse des pays arabes. 19.00 Des chiffres et des lettres. 19.30 Belgisch nieuws. 20.00 Strip tease. Reportages. 21.00 Nieuws en int. weerbericht. 21.40 Sacrée soirée. 23.10 Santé à la une. 00.10 Nieuws. 00.35 Médiasud. 00.50 Kaleidoscope. Korte films. 01.20 Paris surface. 01.50 La chance aux chansons. 02.25 Temps présent. 03.20 Bucarest, gare du nord. Documentaire. 04.20 Coté science. 04.50 Découverte. 05.20 Eurojournal.

TV FILMS VIDEO

België/TV 1
14.30 uur - Fletch - (1985-USA). Komedie van Michael Ritchie waarin Chevy Chase in vorm is als journalist die onder duikt in de drugswereld om een sensationeel verhaal te schrijven. Zakenman biedt hem geld voor een moord.

Duitsland 1
20.15 uur - In Defense of a Married Man - (1990-USA) Michael Onkean wordt verdacht van moord op zijn minnares. Toch besluit zijn vrouw Laura Light hem als advocate te verdedigen. Regie: Joel Oliansky.

RTL4
22.20 uur - Every Which Way But Loose - (1978-USA) Clint Eastwood als prijsvechter die met zijn orang-oetang een onverslaanbaar team vormt. Verder met: Sondra Locke en Geoffrey Lewis. Regie: James Fargo.

België/TV 2
22.30 uur - La Double Vie de Véronique - (1991-PL/F) Twee meisjes, die goede dubbelrol van Irène Jacob, zijn identiek, maar niet van elkaars bestaan op de hoogte. Prachtige beelden vol symboliek van Krysztof Kieslowksi.

RTL5
23.15 uur - Ring of Fire - (1961-USA) Misdaadfilm van Andrew Stine met een onwaarschijnlijk verhaal over criminelen die een agent kidnappen en een bos in brand steken. Met: David Janssen en Joyce Taylor.

BBC 1
23.20 uur - High Plains Drifter - (1973-USA) Western van Clint Eastwood waarin hij zelf een vreemdeling speelt die in een stadje aankomt en gevraagd wordt de bevolking te beschermen. Zelf heeft hij ook nog wat te vereffenen.

RTL4
00.15 uur - Gorp - (1980-USA). Twee kelners vrolijken tijdens een zomerkamp de boel op: de natuurfilms worden vervangen door pornofilms. Stupide film van Joseph Ruben met Michael Lembeck, Dennis Quaid en Rosanna Arquette.

Duitsland 1
00.20 uur - Femmes de Personne - (1984-F) Regisseur Christopher Frank laat het leven zien van vier vrouwen die zich hebben losgemaakt van het rollenpatroon en proberen een eigen weg te vinden. Met: Jean-Louis Trintignant en Marthe Keller.

● *Goede dubbelrol van Irène Jacob in het psychologische drama 'La Double Vie de Véronique' van K. Kieslowski. (België/TV2 - 22.30 uur).*

Duitsland 2
00.45 uur - The Great Scout and Cathouse Thursday - (1976-USA). Drie oude westernhelden zijn op zoek naar een oude vriend die hun bedrogen heeft en daarom kidnappen ze zijn vrouw. Western-comedy van Don Taylor met Lee Marvin.

RTL Television
01.00 uur - Il Medico e la Studentessa - (1976-I) Verwaarloosde echtgenote van gepensioneerde kolonel zoekt troost bij de buurman. Aanleiding voor Silvio Amadio tot het maken van erotische plaatjes. Met: Gloria Guida.

RTL Television
2.25 uur - Zwölf Schwedinnen in Afrika - (1981-D/E/F). Twee Parijse vrienden en een tas vol geld komen twee rondborstige Zweedse vrouwen tegen. Melige softsex vol toeristische plaatjes van Max Pecas. Met: Xavier Lepetit.

---

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 16.30, 17.30 Nieuws. 7.07 VARA Radio 1 vrijdageditie. 9.05 Het balkon. 10.05 NL-Buitenland. 11.05 Argos. 12.07 VARA Radio I vrijdageditie. 14.05 Langs de lijn - extra. 16.05 Welingelichte kringen. 17.07 TROS Aktua. Elk heel uur en om 18.30 en 6.30 Nieuws. 18.07 TROS Aktua. Vervolg. 19.04 Talkradio. 20.04 God zij met ons. NCRV/NOS/ 22.04 De laatste ronde. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04-7.00 TROS Nachtwacht.

Radio 2
7.04 Thank God it's friday. 9.04 Adres onbekend (muziek terwijl u zoekt). 12.04 Het hart van twee. 14.04 Het paleis. 17.04 Fileradio. 18.04 Alle mensen. 19.04 Club Veronica trend. 20.04 De avond van het sentiment, met om: 20.04 De hits van...; 22.04-24.00 Listen to the music.

Radio 3
AKN: 6.02 Breakfast-club. 9.04 Arbeidsvitaminen. 12.04 De steen & been show. 14.04 Carola. AKN: 15.04 Popsjop (I en II). 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 De Avondspits. 19.04 Spoor 7. 20.04 Paperclip magazine. 21.04 Villa 65. 0.04 Countdown café. 2.02-6.00 Oh, wat een nacht.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00 Nieuws. 7.02 Ouverture. Barokmuz. 8.04 Opus 4. 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.00 Het ochtendconcert. Radio Symf. Ork. Stuttgart met piano. 13.04 En nu...mijn verzoek. 14.00 Middagconcert: Het internationale concertcircuit. Symf. Ork. van de BR met sopraan en tenor. 15.20 De pianist Krystian Zimerman speelt Chopin. 16.00 De Nederlanden. Nederlandse barok in de kerstsfeer. 17.00 Operette. Lied. met Lucia Popp. Om 18.00 en 20.00 Nieuws. 18.04 Klassieke meesters. 19.10 Morales: Requiem. La Capella Reieal de Catalunya en Hesperion XX o.l.v. Jordi Savall. 20.02 Avondconcert: De matinee. Radio Filharm. Ork. met piano. 22.00 3 Thomaskantors. 22.45 VARA's IJsbrekerserie. Cuarteto Latinoamericano met sopraan. 0.00-1.00 Vier na middernacht.

Radio 5
Elk heel uur t/m 17.00 Nieuws. 6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepsvaartberichten. 7.05 Vroeg op 5. 8.55 Waterstanden. 9.02 NCRV-vrijdag op vijf, met om: 9.02 Het gesprek; 9.40 Plein publiek; 11.02 Rondom het woord. 12.02 Bonnefooi. RVU: 12.30 Werken aan werk. 13.10 Gebeurtenissen. 14.02 De ronde tafel van Pam. 15.02 Opium. 17.10 Radio UIT. PP: 17.50 GPV. Om 18.00 Nieuws. NMO: 18.02 Religieus programma in twee talen: 18.02 Arabisch programma; 18.30 Turks programma. 19.00 Waar waren we ook alweer? 19.15 Nieuws en actualiteiten in het Turks. 19.50 Nieuws en actualiteiten in het Marokkaans en Berbers. 20.40 Nieuws en actualiteiten in het Chinees. 21.00 Licht en uitzicht. 21.39 EO-Metterdaad hulpverlening. 21.40 Boeken wijzer. 22.00 Zicht op Israël. 22.20 De psalmen. 22.40 Theologische verkenningen. 23.07-24.00 Met het oog op morgen.

Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws. 7.00 Limburg Aktueel. 8.00 RadioNieuwsCentrale, binnen/buitenlandrubriek. 8.30 Regionaal nieuws. 8.35 Limburg aktueel. 9.00 Tussen de bedrijven door. Verzoekplaten van bedrijven en instellingen. 11.00 Op de valreep, tips voor het weekeinde. 12.00 Limburg Actueel. 13.00 RadioNieuwsCentrale, binnen/buitenlandrubriek. 13.30 Regionaal nieuws. 13.35 De Buurt. 14.00 Licht Limburgs, nonstopmuziek. 15.00 Profiel. Een gast uit de (semi-)aktualiteit zal een half uur lang zijn of haar verhaal vertellen. Presentatie: Jacques Heyen. 16.00 Cultureel magazine Festival, met filmrubriek. 17.00-18.00 Limburg Aktueel: nieuws en actualiteiten. Presentatie: Alf Poell.

BRTN/Radio 2
O6.00 Nieuws. 6.05 Radio 2 regionaal. 8.00 Nieuws 8.10 Het leven is mooi. 10.00 Nieuws 10.03 Gewoon genieten (om 11.00 Weerbabbel door Bob de Richter). 11.50 Het koekoeksnest. 12.00 Radio 2 regionaal. 13.00 Nieuws. 13.10 Goed op vrijdag. 14.00 Het Algemeen Belang. 16.00 Abraham al gezien? 17.00 Radio 2 regionaal. 18.00 Nieuws. 18.10 Hitriders. Toppers en platen van vroeger. 20.00 Wie zoekt die vindt. Programma met platen waaraan een verhaal is verbonden. 22.00 nieuws. 22.05 Country-Side. Country- en westernmuziek met Erik Bayens. 23.30 Nachtradio (vanaf 24.00 elk heel uur nieuws).

België/BRF
Nieuws: 6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 12.30, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30 en 20.00 uur.
6.05 Radiofrühstück + Spiel 'Glückstreffer' (6.15 Wort in den tag; 6.45 Hörergrusslotterie; 7.15 Veranstaltungskalender; 7.30 Regionalnachrichten; 8.30 Presseschau). 9.05 Regionalnachrichten. 9.10 Gut Aufgelegt. Tips und Themen am Vormittag. 12.05 Musik à la carte (12.30 BRF Aktuell). 13.00 Presseschau. 13.05 Musikbox. 16.05 Popcorn. 18.00 Regionalnachrichten. 18.05 BRF-Aktuell (Aktuelles am tage). 18.40 Jazz. 20.05-21.00 Lieder, Chansons & Folk.

Happy RTL Radio
Elk heel uur nieuws.
5.00 Dauwtrappen. 7.00 De start met Bart, Bart van Leeuwen. 10.00 Koffiekringen, Jan de Hoop. 12.00 Goeiemiddag Nederland, Marc Jacobs. 14.00 De Goudmijn met Jan van de Putte. 16.00 Vrijheid Blijheid met Ron Bieschop. 19.00 De Zeven uur Show. 22.00 De Goudmijn. 24.00-05.00 RTL Nightshift.

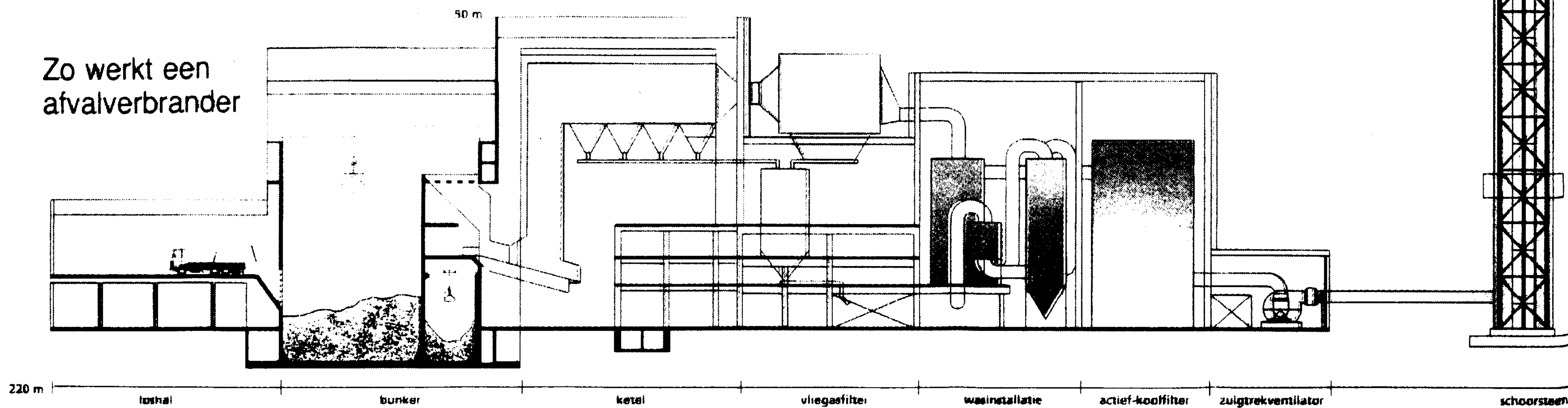
WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.05 Morgenmelodie. 8.07 Morgenmelodie und Wetterbericht. 9.05 Musikpavillon. 12.00 Nachrichten, Zur Sache. 12.07 Gut aufgelegt (met om 13.00 Mitmenschen en 14.00 Nachrichten, Stichwort Wirtschaft). 15.00 Café-Konzert. 16.05 Heimatmelodie. 17.00 Der Tag um fünf. 17.07 Musikexpress. 20.00 Nachrichten. 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 21.00 Musik zum träumen. 22.30-4.05 Nachtexpress.

Verantwoording

Afvalverbranden is een *hot item* in Limburg. Reden voor het Limburgs Dagblad om te peilen hoe de Limburgse bevolking over de kwestie denkt. Een enquête is daarvoor een geschikt middel. Overigens een middel waaraan het provinciebestuur zijn vingers niet durfde te branden door de 'te grote risico's en de onvoorspelbare effecten op de publieke opinie'.

Het Limburgs Dagblad wil deze discussie juist niet uit de weg gaan. Buro M-4 Marktonderzoek in Tilburg werd dan ook begin februari gevraagd een representatief telefonisch onderzoek te verrichten. Het onderzoek stond onder leiding van drs. Jeroen Barten en drs. Joop Crombach. De steekproef werd verricht onder in totaal 612 volwassen personen, allen woonachtig in de provincie Limburg.
Omdat de discussie over de afvalverbrander vooral in Midden-Limburg plaatsvindt, heeft het bureau gebruik gemaakt van een 'disproportioneel gestratificeerde' steekproef. Dit betekent dat driehonderd geslaagde vraaggesprekken zijn gevoerd met inwoners van Midden-Limburg en met driehonderdtwaalf personen woonachtig in de rest van Limburg (Noord- en Zuid-Limburg). In de totale steekproef is Midden-Limburg dus over-vertegenwoordigd.
Om echter conclusies over de totale bevolking van Limburg mogelijk te maken, heeft het bureau gebruik gemaakt van een herwegingsprocedure. Het effect hiervan is dat de invloeden van de antwoorden van de Midden-Limburgers worden teruggebracht tot proporties die overeenkomen met de feitelijke verhouding.

Vandaag nemen Provinciale Staten van Limburg één van de meest besproken en zeker ook één van de meest omstreden beslissingen uit hun historie: de bouw van een van 's werelds grootste verbrandingsinstallaties in het Middenlimburgse Maasbracht. Daar zal jaarlijks – maximaal – 600.000 ton afval van zowel huishoudens als bedrijven uit heel Zuidoost-Nederland worden verwerkt.
Aan het definitieve besluit van het Limburgs provinciebestuur is een jarenlange periode van hoog opgelaaide discussies, felle demonstraties en een ongekende lawine aan bezwaarschriften vooraf gegaan. Vooral in Midden-Limburg was en is het verzet tegen de afvaloven even hardnekkig als massaal. Onder aanvoering van de stichting Brandend Hart, die als platform fungeert voor alle actiegroepen en protesterende burgers, is het provinciebestuur van meet af aan ervan beschuldigd veel te weinig oog te hebben voor alternatieve en meer milieuvriendelijke vormen van afvalverwerking. De massale protestacties zijn niet zonder resultaat gebleven. Een brede meerderheid in de Limburgse Staten heeft milieu-gedeputeerde Jan Tindemans gemaand om in de verdere uitwerking van de plannen nadrukkelijk de mogelijkheid te bestuderen om een milieuvriendelijke voorscheidings- annex vergistingsinstallatie te koppelen aan de verbrandingsoven. Daardoor wordt niet alleen de uitstoot van schadelijke rookgassen verder teruggebracht, ook de totale capaciteit van de verbrandingsinstallatie kan op die manier een heel eind omlaag. Dat neemt echter niet weg dat er binnen enkele jaren in Maasbracht hoe dan ook een mammoet-afvalverbrander zal verrijzen.

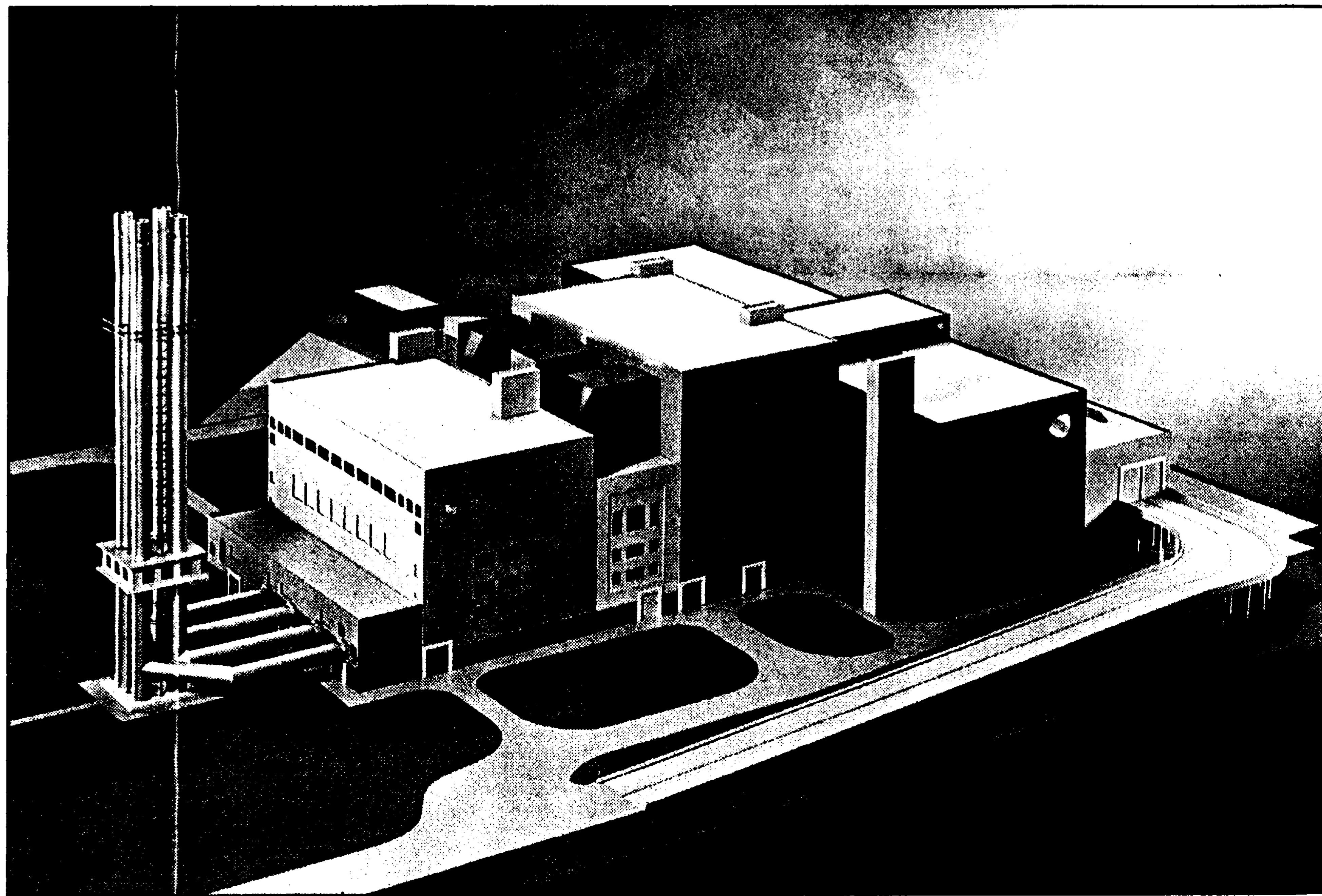

Enquête legt 'niet-in-mijn-achtertuin-syndroom' bloot

Afvalverbranden mag alleen ver van huis

HEERLEN/MAASBRACHT – Liefst 66 procent van de Limburgse bevolking duldt geen afvaloven als die op minder dan tien kilometer afstand van de eigen woning wordt gebouwd. Op dertig kilometer afstand is nog maar 41 procent tegen. Daarentegen is 51,6 procent vóór indien wordt gevraagd of een afvaloven *ergens* in Limburg moet komen te staan. Het zogenoemde 'nimby-syndroom' *(not in my backyard)* is hiermee overduidelijk aangetoond. Limburgers vinden afvalverbranden kennelijk oké als het maar niet in hun eigen achtertuin gebeurt, maar ergens ver weg.

TEKSTEN:
Laurens Schellen en Egbert Hanssen
ILLUSTRATIES:
Afvalverwerking Zuid-Nederland (AZN)

● *Een maquette van de afvalverbrandingsinstallatie die in Moerdijk binnenkort gebouwd gaat worden. Een soortgelijke installatie - eveneens met een capaciteit van 600.000 ton per jaar - is in Limburg gepland. De installatie in Moerdijk gaat 900 miljoen gulden kosten.*

Het is niet verwonderlijk dat de enquête in Midden-Limburg - waar 40.000 bezwaarschriften werden verzameld - een significant ander beeld geeft. In deze regio geeft slechts veertig procent aan het afvalverbranden als een noodzakelijk kwaad te zien. Driekwart van de Midden-Limburgers wijst een afvaloven af als die dichtbij huis komt te staan en ruim de helft (55%) is ook nog tegen als de installatie op dertig kilometer afstand wordt gebouwd.

Geschikt

Ditzelfde verschil tussen Midden-Limburg en de rest van Limburg komt terug in de vraag of verbranden al of niet een geschikte methode is om huisvuil te verbranden. Precies de helft van *alle* ondervraagden zegt het een geschikte methode te vinden, 24% vindt het een ongeschikte methode en - ook opmerkelijk - iets meer dan een kwart zegt het gewoon niet te weten.
Gespecificeerd naar Midden-Limburg, blijkt dat hier slechts 37% verbranden een geschikte methode vindt en 38% zegt: ongeschikt. Van de andere kant zegt ook hier een kwart het niet te weten.

Op de vraag of Maasbracht een geschikte lokatie voor een vuilverbrander is, zegt eenderde ja, eenderde nee en eenderde weet het niet. Dat is het provinciale beeld.
In Midden-Limburg vindt evenwel slechts een kwart van de mensen het een geschikte lokatie en 58 procent wijst de lokatie ronduit af.

Opmerkelijk

Opmerkelijk genoeg is er ook een aantal enquête-vragen waaruit blijkt dat de hele provincie eender denkt als Midden-Limburg. Met het oog op de heftige discussies in laatstgenoemde regio, is de verwachting gerechtvaardigd dat hier al het nodige aan afvalpreventie gebeurt. Dit blijkt in de praktijk echter niet zo te zijn. Tachtig procent van de Middenlimburgse bevolking zegt wekelijks maar één zak of container aan de weg te zetten, provinciaal is dat 75 procent.

Iets minder dus, maar niet significant. Ook op de vraag of het mogelijk is minder afval te produceren, is er nauwelijks verschil: 53% zegt ja (M-Limburg 57%), terwijl 45% nee zegt (M-Limburg 41%).

Ook blijkt er overal een grote bereidheid (88%) te bestaan om mee te doen aan het apart inzamelen van groente-, fruit- en tuinafval. Slechts acht procent wil niet mee doen; bij de 60-plussers is dat overigens 16%.

Een gelijke provinciale score was er ook om mogelijkheden aan te geven van gescheiden afvalinzameling. Alleen wist men in Midden-Limburg duidelijk beter aan te geven dat zélf composteren ook een goed middel is.

Kennelijk is het composteren in eigen tuin hier al meer ingeburgerd vanwege de verspreiding van compostvaten. Dat kan natuurlijk ook een reden zijn waarom men in Midden-Limburg denkt niet minder afval te kunnen produceren. Een groot aantal mensen composteert hier reeds thuis. Daarmee komt reeds de helft van het huishoudelijk afval niet in de vuilniszak terecht.
Tenslotte mag opvallend worden genoemd dat een grote meerderheid bereid is meer reinigingsrechten te betalen als men weet dat daardoor afval op een milieuvriendelijkere wijze (dan verbranden) wordt verwerkt: 67% (Midden-Limburg: 74%). Slechts een kwart zegt daar nee tegen (Midden-Limburg 20%).
Opmerkelijk is dat het succes van de Beeselse afvalzak, die iets meer dan twee gulden kost en heeft geresulteerd in 60% minder afval, niet door iedereen herkend wordt. Slechts 43 procent vindt een dure afvalzak een bijdrage aan de oplossing van het afvalprobleem, tegen 44 procent die dat wel vindt. Van de andere kant blijkt dat de helft van de geënquêteerden bereid is de dure afvalzak aan te schaffen. In Midden-Limburg zelfs 60 procent. Ongeveer een derde geeft echter aan dat niet te doen.

Hoogste tijd

Het pretentieuze Communicatieplan Afvalverbrander van de provincie heeft tot nu toe geen steek opgeleverd, zo blijkt uit de enquête van Buro M-4. Het beoogde 'maatschappelijk draagvlak' om in deze provincie een afvalverbrander te introduceren, is bij lange na niet bereikt. Er is kennelijk iets mis gegaan en dat kan het provinciebestuur verweten worden. Sterker nog, de kloof tussen burger en politiek blijkt ook in deze provincie nog altijd gapend. Bepaald geen opsteker, in het licht van het door de reeks corruptie-affaires toch al danig gedeukte vertrouwen in de Limburgse politiek.

Van de andere kant blijkt uit de enquête overduidelijk dat de Limburger niks te maken wil hebben met een afvalverbrander, ook al erkent de kleinst mogelijke meerderheid de noodzaak er van. Dat is dezelfde houding als bij de lokatie van een nieuw woonwagencentrum: prima, maar onder geen beding in mijn straat.

Wat de afvalverbrander betreft, na de dioxine-affaire in de Lickebaerdpolder is natuurlijk iedereen terecht op zijn hoede. De angstgevoelens werden deze week nog verder gevoed door de onthulling dat de spiksplinternieuwe verbrandingsoven in Amsterdam (kosten: ruim 1,1 miljard gulden) aanzienlijk méér giftige dioxines uitstoot dan de vergunning toestaat. Dat is nou precies waar iedereen zo geweldig bang voor is. Dat zijn risico's waar het Limburgs provinciebestuur wel erg laconiek over denkt. Er staat immers in Nederland nog nergens een afvaloven die volgens de gestelde normen funktioneert. En als die in Maasbracht straks ook niet blijkt te voldoen, wordt de installatie dan stilgelegd? Dat gelooft inmiddels niemand meer.

Maar de enquête brengt nog een ander ding duidelijk aan het licht: Limburg is rijp voor verandering op het gebied van afvalverwerking. Iedereen beseft dat er iets moet gebeuren. Milieuvriendelijkere methoden hebben de voorkeur, zelfs als dat duurder is. Waarom zou Limburg dan niet de opgelopen achterstand met betrekking tot afvalverwerking omzetten in een voorsprong? Nu kan het nog.

E.H. & L.S.

Vooral jongeren voor verbranden

HEERLEN – Opvallend cijfer uit de enquête is dat vooral jongeren (in de leeftijdscategorie 18 tot 29 jaar) vóór verbranden van huisvuil zijn. Zestig procent van deze categorie is voor, tegen gemiddeld slechts vijftig procent. Dat is een niet te verwaarlozen verschil.

In de vragen over de eventuele vestiging van een afvaloven in de eigen omgeving is dat verschil overigens niet meer terug te vinden. Dan wijzen ook jongeren een verbrander af, even massaal als de rest. Ook als de installatie op dertig kilometer afstand van de eigen woning wordt gebouwd.

Wel blijkt 45 procent van de jongeren Maasbracht een geschikte lokatie te vinden, terwijl dit maar voor 33 procent van alle ondervraagden geldt. Ook dit is een opmerkelijk verschil.

Wat de ouderen (60+) betreft blijkt dat deze leeftijdscategorie minder goed op de hoogte is om chemisch en ander afval gescheiden in te zamelen. Alhoewel het verschil met de jongeren ook weer niet overdreven moet worden.

Omdat de leeftijdscategorie 18-59 jaar in dit opzicht zo hoog scoort met percentages van ruim negentig procent, vallen de 60-plussers met tachtig procent toch op.

Bevolking Limburg kraakt voorlichting en inspraak afvaloven

Provincie faalt met informatiecampagne

MAASTRICHT – De intensieve voorlichtingscampagnes die het Limburgs provinciebestuur heeft opgezet om de bevolking te informeren over de geplande mammoet-afvalverbrandingsinstallatie in Maasbracht zijn hun doel vrijwel volledig voorbijgeschoten. Zeventig procent van de Limburgse bevolking geeft ronduit te kennen door de provincie onvoldoende te zijn ingelicht over de voor- en nadelen van de vuilverbrander. Slechts één op de zeven Limburgers zegt 'voldoende' over het onderwerp te zijn geïnformeerd. Buiten de direct betrokken regio Midden-Limburg is dat aantal zelfs nóg minder.
Deze ernstige kritiek op de voorlichtende rol van de provincie heeft niet alleen betrekking op de afvalverbrander zelf. Een grote meerderheid (bijna 66 procent) van de ondervraagden zegt eveneens onvoldoende te zijn geïnformeerd over andere – milieuvriendelijker – vormen van afvalverwerking, zoals voorscheiding en vergisting. Niet méér dan zestien procent van de geënquêteerden zegt hierover voldoende informatie te hebben gekregen.

Minstens even ontluisterend is het beeld dat de Limburgse bevolking heeft van de mate waarin het provinciebestuur rekening houdt met de overweldigende stroom (ruim 40.000) bezwaarschriften en inspraakreacties van burgers. Slechts een opvallend kleine minderheid (minder dan vijftien procent) is van oordeel dat de provincie die bezwaren en inspraakreacties voldoende heeft meegewogen in haar beslissingen.
Deze uitkomsten staan in schril contrast met het tweede doel van de provinciale informatie- en inspraakcampagnes: het creëren van een 'zo breed mogelijk draagvlak' voor de vuilverbrander bij de Limburgse bevolking.

De gebreken en het uiterst magere rendement van de informatie-campagne, die het Limburgs provinciebestuur hoofdzakelijk heeft uitbesteed aan een gespecialiseerd bureau, komen ook langs andere weg aan het licht.
Bijna vier op de tien ondervraagden zegt nog nooit iets te hebben vernomen van de plannen van de provincie voor een afvalverbrandingsinstallatie, een opmerkelijk hoge score. Ook het feit dat ruim 35 procent van de Limburgers nog steeds niet weet welk soort afval in Maasbracht verbrand gaat worden, terwijl ook nog eens bijna twintig procent ten onrechte denkt dat het om chemisch afval gaat, vormen een duidelijke aanwijzing van de geringe effectiviteit van de voorlichtingscampagnes.

Daarbij moet overigens worden aangetekend dat concrete effectmetingen van de provinciale informatie over de vuilverbrander onmogelijk zijn, omdat er voorafgaand aan de start van de campagne geen peiling (de zogenoemde 'nul-meting') is verricht.

Verschillen

Een andere kanttekening die in dit verband op zijn plaats is, zijn de soms vrij behoorlijke verschillen in informatie-beoordeling tussen de Middenlimburgse ondervraagden aan de ene en die uit de rest van de provincie aan de andere kant. Die 'informatiekloof' kan met name worden verklaard door het gegeven dat de bouw van een mammoet-vuilverbrander in Maasbracht directe(re) gevolgen heeft voor de bevolking in Midden-Limburg. Zo blijken burgers uit laatstgenoemde regio in het algemeen beter op de hoogte te zijn van de provinciale plannen voor een vuilverbrander, maar bijvoorbeeld ook van milieuvriendelijke alternatieven.

imburgs agblad egionaal

ijdag 18 februari 1994

lgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown

Dure lift

ASTRICHT – De bereidwillig- d van een 25-jarige Amerikaan Georgia om twee ex-Joegosla- n op weg van Amsterdam naar astricht mee te nemen is hem ur komen te staan. Toen het etal woensdagmiddag rond 17 r bij een tankstation aan de Dr. haepmanstraat in Maastricht pte om te tanken, stapte de nerikaan even de winkel in om n pakje sigaretten te kopen. en hij terugkwam bleken de lif- s met de auto verdwenen. De op was des te erger omdat het chtoffer een sportas met 2800 llars in de auto had liggen.

Oude postcode van Nieuwenhagenaren goed voor tientje

LANDGRAAF – De Nationale Postcodeloterij heeft inwoners van het Landgraafse kerkdorp Nieuwenhagen blij gemaakt met een dode mus. De loterij deelde de afgelopen week prijzen van een tientje uit aan alle mensen met de postcode 6391. Menig Nieuwenhagenaar maakte een luchtsprongetje, want dat is de oude postcode van de voormalige gemeente Nieuwenhagen. Voor de herindeling wel te verstaan.
Want het kerkdorp heeft inmiddels een nieuwe code: 6373. En die valt helaas niet in de prijzen.

Een medewerkster van de Postcodeloterij kan zich de teleurstelling van de Nieuwenhagers niet goed voorstellen. „Onze loterij wordt gespeeld met gefingeerde lotnummers, niet per se de eigen postcode. Iedereen mag zijn persoonlijke code samenstellen, als die dan maar bestaat uit vier cijfers en twee letters," verklaart ze.
De code 6391 zit dus in het bestand van de Nationale Postcodeloterij. „Iemand in Nederland speelt met die cijfercombinatie, maar dat heeft niets te maken met de oude gemeentecode van Nieuwenhagen," zegt de medewerkster. „Jammer voor die mensen."

looglerauar kritisch over differentiëren belastingen gemeenten

'Oppassen met voeren van inkomenspolitiek'

Van onze verslaggeefster

ERLEN – „Gemeenten oeten oppassen met het voe- n van inkomenspolitiek. Dit een taak van de rijksover- id. Gemeenten kunnen wel n voorzet geven." Dit zei J. n der Dussen, hoogleraar penbare Financiën van de gere Overheden aan de Ka- olieke Universiteit Brabant steren tijdens een politieke rumdiscussie in de Heerlen- Open Universiteit.

n der Dussen reageerde hiermee uitspraken van de Heerlense thouder Jos Zuidgeest die aan- f de onroerend zaakbelasting nieuw te willen bekijken omdat waarde van huizen volgens hem id lager wordt geschat dan ze kelijk is. Dit heeft volgens hem ral voordelen voor de hogere in- mensgroepen. Ook gaf hij al eer- r te kennen dat bij de milieuhef- gen rekening moet worden houden met de hoeveelheid afval e iemand produceert. Dit zou vol- ns hem betekenen dat mensen et hogere inkomens meer betalen ndat zij het meeste afval zouden ebben. Van de andere kant vindt uidgeest het wel bespreekbaar om oor bijvoorbeeld de Schouwburg n de muziekschool mensen de wer- elijke kosten te vragen. In werke- ikheid betekent dit dat een kaartje oor de Schouwburg twee keer zo uur wordt.

olgens Van der Dussen kan een emeente echter niet zoveel invloed uitoefenen op de hoogte van de hef- ngen en als ze het al kan doen oor bijvoorbeeld te heffen naar oeveelheid afval, vindt hij dit niet eel. De hoogleraar vreest namelijk at mensen hun afval dan bij hun uren of ergens anders naartoe rengen.

ovendien zit de gemeente volgens an der Dussen vast aan kosten die e afvalverwerking met zich mee- rengt. „De kosten van het ophalen n het afleveren bij de vuilverbran- er of het stort zijn heel hoog en die oeten gewoon betaald worden. En at geldt ook voor de zuiverings- osten. Gemeenten kunnen daar iet op toe leggen," aldus Van der ussen.

aar de gemeente wel invloed op an uitoefenen, is volgens de hoog- eraar de onroerend zaakbelasting. aar als je die verhoogt en daar een eel van de milieukosten van be- alt, loop je het risico dat mensen et lage inkomens die in dure hui- en wonen de dupe worden, zei de oogleraar.

ie verder pagina 15
● Weinig steun voor idee van Zuidgeest

Toestand patiënten meningitis stabiel

OERMOND – De toestand van rie jeugdige patiënten die in het oermonds ziekenhuis verblijven met verschijnselen van mogelijk eningitis epidemica is stabiel. oewel andere berichten de ronde oen, is het aantal tot deze drie be- erkt gebleven, aldus internist W. rave gisteren.

Simpelveldse proefkonijnen

● Een medewerker van Healthcare Systems, het bedrijf dat de chipkaart heeft gemaakt, legt een vrouw het gebruik van de smartcard uit. Foto: DRIES LINSSEN

Operatie smartcard: 'Big brother is watching you'

DOOR STEP VAESSEN

SIMPELVELD – „Normaal is Simpelveld niet zo vooruitstrevend maar met de smartcard lopen we toch maar mooi voorop," roept een oudere dame enthousiast. „Ach," moppert een vriendin. „Waarom moet dat allemaal. Door al die techniek raken straks weer mensen werkloos." Huisarts Crützen reageert terughoudend. M. Vleugels, die net als de vriendinnen zijn kaart bij de huisarts komt ophalen, vat het kort maar krachtig samen: „Big brother is watching you."

Hoewel de mensen met gemengde gevoelens reageren op het invoeren van de chipkaart, lijkt Simpelveld een ideale proeftuin voor het Nederlandse experiment. Ruim vierduizend inwoners hebben inmiddels het kaartje met de medische gegevens opgehaald. Geduldig leggen twee medewerkers van Healthcare Systems, het bedrijf dat de chipkaart heeft gemaakt, uit dat ze deze kaart mee moeten nemen naar hun huisarts of apotheek omdat dan nieuwe gegevens of medicijnen worden bijgeschreven. Als ze ook zelf de kaart willen inzien, moeten ze een pincode aanvragen.

„Deze hoeft de kaart niet meer, die is dood." Deze pijnlijke taferelen spelen zich ook af bij het ophalen van de smartcard. „Vanochtend kwam een vrouw met de brief voor haar man die al elf jaar dood is. Dat is natuurlijk heel tragisch," vertelt een medewerker van Healthcare Systems. Mensen die dood of verhuisd zijn, zelfs mensen die maar een keer in hun leven bij de huisartsenpraktijk in Simpelveld zijn geweest, allemaal worden ze uitgenodigd mee te doen aan dit experiment met de supersonische chipkaart. De fabricagekosten van de kaart bedragen twintig gulden. „Een dure manier om de bestanden op te schonen," verzucht Pieter Pannekeet van Healthcare Systems. Hij vervloekt openlijk de slordigheid van de huisarts die zijn gegevens niet nauwkeurig heeft bijgewerkt. „Maar," zegt hij relativerend, „Vergeleken met andere plaatsen is het hier nog goed bijgehouden."

De bedoeling is dat mensen dit jaar nog met de kaart terecht kunnen bij de Eerste Hulp van het De Weverziekenhuis in Heerlen. Ook enkele specialisten hebben interesse getoond.

Zie verder pagina 16
● 'Alleen voordelen voor farmaceutische industrie'

Dagopvang verslaafden Maastricht uitgesteld

Van onze correspondent

MAASTRICHT – De tijdelijke plaatsing van porto-cabines als dagopvang voor drugsverslaafden op het braakliggende terrein aan de Sint Gerardusweg in Maastricht wordt uitgesteld. Dit heeft de rechter gisterochtend besloten naar aanleiding van twee kort gedingen, die buurtbewoners van Wijckerveld bij de arrondissementsrechtbank in Maastricht hadden aangespannen.

De rechter oordeelde dat de gemeente bij de nog te behandelen bezwaarschriften extra aandacht moet besteden aan de randvoorwaarden die een rol hebben gespeeld bij de lokatiekeuze. Daarnaast moet de gemeente in de beantwoording van de bezwaarschriften ingaan op de overige lokaties die in beeld zijn geweest voor de vestiging van een dagopvang voor drugsverslaafden.

Het stadsbestuur mag pas overgaan tot eventuele plaatsing van de cabines zes weken na de beslissing op het bezwaarschrift. Dit betekent dat pas in mei de dagopvang gerealiseerd zou kunnen worden. Oorspronkelijk zou de dagopvang al eind vorig jaar zijn deuren moeten hebben geopend. De moeizame zoektocht naar een geschikte plek en de voortdurende tegenacties van de buurtbewoners zijn er de oorzaak van dat het opvanghuis nog steeds niet is gerealiseerd.

Bewoners Heerlen krijgen verkeerde kandidatenlijst

HEERLEN – Een stemkaart voor Heerlen, met de kandidatenlijst van buurgemeente Voerendaal. Dat vonden de bewoners van enkele straten in de wijk Heerlerbaan in hun brievenbus. Dat maakt het natuurlijk moeilijk om als Heerlenaar een goede keuze te maken uit de plaatselijke kandidaten.

De Heerlense PTT erkent dat een fout is gemaakt. „We bezorgen de post ook in een deel van Simpelveld en Voerendaal. Op een tafel lag een stapeltje Voerendaalse kandidatenlijsten. Een besteller dacht dat het Heerlense lijsten waren en bezorgde ze in Heerlerbaan." De PTT belooft dat alle betrokken Heerlenaren alsnog een goede kandidatenlijst krijgen. In veel gevallen is dat inmiddels al gebeurd.

'Hieringbiete' werd chauffeur te veel

HEERLEN – Een politiepatrouille zag donderdagochtend op een bank aan de Weltertuijnstraat in Heerlen een Amsterdamse vrachtwagenchauffeur liggen. De man had te veel gedronken. De chauffeur was met zijn vrachtwagen naar Heerlen gereden, maar kon de vracht niet eerder lossen dan op donderdag.

Hij parkeerde de wagen en ging een kijkje nemen bij het 'hieringbiete' in Welten. Alcohol en haringen hebben hem kennelijk niet goed gedaan. Door de politie werd hij naar zijn wagen gebracht, waar hij zijn roes kon uitslapen.

Hoge geldboete voor oplichter ATC-project

AMSTERDAM – Het gerechtshof in Amsterdam heeft donderdag de 63-jarige L.F. die onder valse naam betrokken was bij het American Trade Center-project in Maasmechelen veroordeeld tot een boete van veertigduizend gulden. Er was vijfentwintigduizend gulden geëist. Het rechtscollege verhoogde dit bedrag mede omdat F. eerder voor een soortgelijk misdrijf is veroordeeld. Het zogenaamde ATC-project speelde omstreeks 1988 en 1989,

In eerste instantie heeft de rechtbank F. bovendien een gevangenisstraf van een jaar opgelegd. Deze eis liet de procureur-generaal in hoger beroep vallen. Hierbij speelde tijdsverloop een belangrijke rol. Indien de verdachte de boete die nu door het gerechtshof is opgelegd niet kan betalen, wacht hem alsnog zes maanden celstraf.

F. verzweeg zijn werkelijke naam tegenover ondermeer de financiers van het ATC-project. In plaats van zijn eigen naam gebruikte hij de achternaam van zijn moeder. Ook bij de Kamer van Koophandel schreef F., die een kantoor in Amstelveen heeft maar officieel niet in Nederland woont, twee stichtingen en een onderneming onder de naam van zijn moeder in.

Momenteel is de verdachte samen met een partner druk doende het ATC-project in Berlijn te verwezenlijken. Samen met zijn compagnon heeft F. inmiddels een optie op de grond waar het handelscentrum verwezenlijkt moet worden. De financiering van het project is echter nog niet rond.

Parfumzaak beroofd

HASSELT – In het centrum van Hasselt hebben twee dieven voor ongeveer 17.000 gulden aan parfums buitgemaakt. Ze sloegen gisteren om vier uur 's ochtends toe. Een van hen gooide een stoeptegel door de glazen deur en ging regelrecht naar de rekken, waar parfums van de merken Cartier en Chanel stonden. Hij graaide de flacons uit de rekken en gooide ze in twee meegebrachte kratten. Toen de rijkswacht na enkele minuten ter plaatse verscheen, waren de dieven al gevlogen.

'Beheer St.-Pieter in een hand

MAASTRICHT – De Statenfractie van de VVD vindt dat voor het beheer van de St.-Pietersberg in Maastricht één instantie verantwoordelijk moet zijn. Dat schrijven de Statenleden Wien Wijnen en Jan Schrijen aan het college van Gedeputeerde Staten van Limburg. Sinds 1 januari is de stichting Het Limburgs Landschap verantwoordelijk voor het Nederlandse deel van de St.-Pietersberg. Het Belgische deel, Caestert, valt buiten de verantwoordelijkheid van de stichting. De VVD-Statenfractie vindt dat het beheer grensoverschrijdend moet worden aangepakt.

Vorst vertraagt werk aan spoorbaan

MAASTRICHT – De NS heeft de voor komende zondag geplande werkzaamheden aan het baanvak Valkenburg-Maastricht Randwijck voorlopig uitgesteld. De verwachte vertragingen zijn daarmee voorlopig ook van de baan. De aanhoudende vorst maakt het onmogelijk de bovenleidingen te verplaatsen en een deel van de rails te verleggen. Dat is nodig om tussen Maastricht en Valkenburg nieuwe, bredere treinen te kunnen laten rijden. De NS weet nog niet wanneer de werkzaamheden nu zullen plaatsvinden.

Kok bezoekt Noord-Limburg

VENLO – Minister Wim Kok van Financiën brengt aanstaande maandag een werkbezoek aan Noord-Limburg. 's Middags staan bezoekjes aan de bedrijven Enckevort Deatil in Blerick en Nedinsco Instrumenten Compagnie in Venlo op het programma. Ook gaat de vice-premier op visite bij de familie Broekman in Tegelen. Op Tweede Kerstdag was Kok daar ook te gast toen hij zich in Noord-Limburg op de hoogte kwam stellen van de gevolgen van de watersnood. Kok sluit zijn bezoek af met een toespraak tijdens een bijeenkomst van de PvdA in het Venlona Paviljoen in Venlo.

Management Rank Xerox levert in

VENRAY – Het hoger management van Rank Xerox in Venray gaat per 1 april aanstaande gemiddeld twintig procent inleveren op de salariskosten. De ongeveer veertig werknemers zijn akkoord gegaan met een vermindering van hun salarissen en de afschaffing van een aantal secundaire arbeidsvoorwaarden.

Cocaïnehandelaar aangehouden

LUMMEN – Op een motelparkeerplaats bij het autowegenknooppunt Lummen heeft de politie woensdag in de late namiddag een cocaïnedeal verijdeld. Daarbij is de Nederlander R.G. gearresteerd, naast een inwoner uit Hasselt en een uit Maasmechelen. R.G. had een pistool op zak. Bij de acie is een kilogram cocaïne, die in België een straatwaarde heeft van 225.000 gulden, in beslag genomen.

IVN mist aandacht voor AVI-protest

ROERMOND – Volgens de vereniging voor natuur- en milieueducatie afdeling Roermond zullen de burgers hun vertrouwen in Provinciale Staten verliezen, wanneer niet ernstig rekening wordt gehouden met de protesten vanuit de bevolking tegen de geplande afvalverbrandingsinstallatie in Maasbracht.

Geld voor lokale misdaadbestrijding

HEERLEN – Het kabinet trekt 5,4 miljoen gulden extra uit voor de bestrijding van criminaliteit en de zorg voor slachtoffers van criminelen. Staatssecretaris Kosto (Justitie) heeft dit bekend gemaakt op een congres in Utrecht. Met het geld moeten lokale projecten worden ondersteund. Voor het organiseren van een stadswacht of het uitbreiden van de activiteiten van al bestaande stadswachten is 1,8 miljoen gulden beschikbaar. Nog eens 2,7 miljoen is er voor projecten gericht op het voorkomen van criminaliteit. Ruim 900.000 gulden is bestemd voor slachtofferhulp.

o/z

Uitvoering van taken uit gehandicaptenwet kost Geleen 4 ton

GELEEN – De overdracht van taken uit de Wet Voorzieningen Gehandicapten (WVG) gaat Geleen vanaf 1996 structureel 400.000 gulden per jaar kosten.
Dit blijkt uit een nota van burgemeester en wethouders van Geleen over dit onderwerp.

De uitvoering is nu nog in handen van het Rijk, maar die schuift de taken per 1 april door naar de gemeenten. Het gaat onder meer om subsidiëring van woningaanpassing en vervoers- en leefvoorzieningen voor gehandicapten. Geleen is een sterk vergrijzende gemeente. Er wonen ten opzichte van de meeste andere plaatsen relatief veel gehandicapten en bejaarden, de doelgroepen van de regeling. Daarom krijgt deze gemeente de komende twee jaar ruim 1,1 miljoen gulden extra van het Rijk voor uitvoering van de WVG-taken. Daarna resteert alleen een aanvullende uitkering uit het gemeentefonds, zoals elke gemeente die met ingang van dit jaar krijgt. Geleen gaat voor deze nieuwe opdracht jaarlijks ruim 3 miljoen gulden ontvangen.
Ook het Geleens college wil dat de uitkering uit het gemeentefonds de WVG-kosten gaat dekken. Tot 1996 lukt dat dank zij de compensatie nog wel. Daarna kan alleen kostendekkend gewerkt worden als zo'n tien procent bezuinigd wordt op de uitvoeringskosten, maar het is volgens het college onzeker of dit haalbaar zal zijn. Bovendien is het mogelijk dat de uitkering van het Gemeentefonds over twee jaar ten nadele van de gemeenten wordt bijgesteld. Een andere onzekerheid is dat moeilijk valt in te schatten hoe groot het aantal aanvragen de komende jaren zal zijn.
Inmiddels is al beknibbeld op de subsidiëring van bijvoorbeeld vervoersvoorzieningen. Daarvoor krijgt een gehandicapte nu jaarlijks 2.275 gulden, dertig procent minder dan enkele jaren geleden. Het kabinet gaat er van uit dat de gemeenten dit bedrag verder omlaag brengen tot 1.625.
Maar zelfs dat is volgens B en W van Geleen niet toereikend om het financieringstekort van de WVG binnen de perken te houden. Daarom is het naar de mening van het Geleens college van het grootste belang dat in de Westelijke Mijnstreek een collectief vervoerssysteem wordt gerealiseerd. Plannen hiervoor zijn nog in ontwikkeling en moeten per 1 oktober aanstaande in praktijk kunnen worden gebracht.

Zo'n vervoerssysteem is een van de uitvloeisels van het overleg dat de zeven gemeenten in deze regio sinds vorig jaar voeren over uitvoering van de WVG-taken. Uitgangspunt is dat dit binnen de regio in elk geval zo uniform mogelijk gebeurt, om ongelijke behandeling te voorkomen.

†

Na een liefdevolle verzorging in de verpleegkliniek Schuttershof te Brunssum is heden van ons heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, mijn lieve man, onze goede en zorgzame vader, schoonvader, opa, schoonzoon, broer, zwager, oom en neef

Nico Bremen

echtgenoot van

Annie Vossenberg

op de leeftijd van 75 jaar.

In dankbare herinnering:

Heerlerheide: Annie Bremen-Vossenberg
Heerlerheide: Christien en Henk Hens-Bremen
Dennis
Hoensbroek: John en Marlie Bremen-Vlake
Glenn, Steven
Heerlerheide: Karin en Jürgen Ehwert-Bremen
Nicki
Familie Bremen
Familie Vossenberg

17 februari 1994
Martinusstraat 9, 6413 HE Heerlen

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op maandag 21 februari om 13.00 uur in de H. Corneliuskerk te Heerlerheide, gevolgd door de crematie in het crematorium Imstenrade te Heerlen.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Zaterdag a.s. om 18.45 uur rozenkransgebed, met aansluitend avondmis in voornoemde kerk.

U kunt afscheidnemen in een der rouwkamers van De Universele, Hoofdstraat 100, Hoensbroek. Bezoekgelegenheid dagelijks van 17.30 tot 18.00 uur. Zondag alleen van 14.00 tot 15.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Wij geven met grote droefheid kennis van het overlijden van

Frans Gerard Hinzen

echtgenoot van

Helena Hedwig Grooten

Hij overleed in de leeftijd van 63 jaar.

Heerlen: H.H. Hinzen-Grooten
Heerlen: Brigitte Bouts-Hinzen
Leon Bouts
Lieke
Veerle
Familie Hinzen
Familie Grooten

6418 CK Heerlen, 16 februari 1994
Heerlerbaan 172

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op zaterdag 19 februari a.s. om 12.00 uur in de parochiekerk van St.-Joseph te Heerlen-Heerlerbaan, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst in de kerk alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Gelegenheid tot afscheid nemen in de rouwkapel van het De Weverziekenhuis te Heerlen dagelijks van 16.00 tot 17.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Dankbaar dat zij samen met ons zo intens van het leven heeft mogen genieten, delen wij u met droefheid mede dat op 77-jarige leeftijd rustig is ingeslapen, onze lieve Maatje

Nelly Verheyen

weduwe van

Emiel Roumen

Voorzien van het h. sacrament der zieken.

Geleen: Lya en Theo Daelmans-Roumen
Geleen: Petra en Fons Quix-Daelmans
Kevin, Mitchel en Rowan
Neerbeek: Ans en Hub Claessens-Daelmans
Donald en Tim
Geleen: Jan en Gerry Roumen-Moonen
Monique
Austin/U.S.A.: Eddy
Geleen: Annemie en Frans Klinkers-Roumen
Jeroen
Geleen: Ralf en Wanda Klinkers-Franken
Familie Verheyen
Familie Roumen

6161 GL Geleen, 16 februari 1994
Markt 63

De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden maandag 21 februari a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk St.-Augustinus te Geleen-Lutterade, gevolgd door de teraardebestelling op het parochiekerkhof aldaar.

Bijeenkomst in de kerk alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren vanaf 10.30 uur.

De avondmis mede tot intentie van de overledene zal worden gehouden op zaterdag 19 februari om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Maatje is opgebaard in de rouwkapel van het Maaslandziekenhuis Barbarastraat 1 te Geleen alwaar gelegenheid tot bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Dankbaar voor het vele goede dat wij van haar mochten ontvangen, delen wij u mede dat heden van ons is heengegaan, op de leeftijd van 84 jaar onze lieve moeder, schoonmoeder, grootmoeder en overgrootmoeder

Maria Lambie

weduwe van

Frans Pötgens

Kerkrade: Wim en Christel Dill-Pötgens
Kerkrade: Paul en Annie Hertel-Pötgens
Schinnen: Ton en Elly Pötgens-Leclaire
Hoensbroek: Jacques Pötgens
En al haar kleinkinderen en achterkleinkinderen

17 februari 1994, Vroenstraat 943, Kerkrade
Corr.-adres: Holzstraat 49d, 6461 HM Kerkrade

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op maandag 21 februari 1994 om 13.00 uur in de parochiekerk van de H. Antonius van Padua te Bleijerheide, waarna begrafenis op de begraafplaats aldaar.

Bijeenkomst in de kerk alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Maria wordt bijzonder herdacht in de avondmis op zaterdag 19 februari a.s. om 18.00 uur in bovengenoemde kerk.

Er is gelegenheid tot afscheid nemen in het mortuarium Schifferheide, Schifferheidestraat 7, Kerkrade-West, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Met verslagenheid hebben wij kennis genomen van het overlijden van ons erelid

Frans G. Hinzen

Zijn grote inzet en opgewektheid zullen altijd in onze herinnering blijven.

Wij wensen zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen veel sterkte toe in deze voor hen moeilijke dagen.

Beschermheer, directeur, ereleden, bestuur en leden van het kerkelijk zangkoor St.-Caecilia, Heerlerbaan

---

Daar het onmogelijk is iedereen persoonlijk te bedanken voor de belangstelling en het medeleven na het overlijden en de aanwezigheid bij de uitvaart van

Christien Dorssers

echtgenote van wijlen

Ferd Van Den Heuvel

willen wij u langs deze weg hartelijk danken.

Familie Dorssers
Familie Van Den Heuvel

Urmond, februari 1994

De plechtige zeswekendienst zal gehouden worden op zondag 20 februari 1994 om 10.30 uur in de H. Martinuskerk te Urmond.

---

†

Zich bewust van haar naderend einde en in volledige aanvaarding daarvan is, voorzien van het h. sacrament der zieken van ons heengegaan onze lieve moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder

Odilia Bosch

weduwe van

Winandus Cornelius Hoeben

Zij overleed in de leeftijd van 89 jaar.

Kerkrade: Louise Bosch-Hoeben †
Piet Bosch
Simpelveld: Gerda Bleeckers-Hoeben
Pie Bleeckers †
Hoensbroek: [illegible]
Piet Hoeben-Kessen †
Kerkrade: Louis Hoeben
Paula Hoeben-Triepels
Kerkrade: Jo Hoeben
Nettie Hoeben-Gerkens
en haar klein- en achterkleinkinderen
Familie Bosch
Familie Hoeben

Kerkrade, 16 februari 1994
[illegible] Vroenstraat 97
Corr.-adres: Schoolstraat 20, 6463 EH Kerkrade

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op maandag 21 februari a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van St.-Petrus-Maria ten Hemelopneming te Kerkrade-Chevremont, [illegible] aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de begraafplaats Chevremont.

Bijeenkomst in de kerk. Er is geen condoleren.

De dierbare overledene wordt bijzonder herdacht in de h. mis van zondag 20 februari om 11.00 uur in voornoemde parochiekerk.

De overledene is opgebaard in de rouwkamer van het mortuarium Schifferheide van Linden, Uitvaartcentrum, Schifferheidestraat 7 te Kerkrade-West. Gelegenheid tot afscheid nemen aldaar, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Diepbedroefd, maar dankbaar voor de liefde en zorg waarmee hij ons gedurende zijn leven heeft omringd, delen wij u mede dat heden geheel onverwacht van ons is heengegaan, voorzien van het h. oliesel, op de leeftijd van 65 jaar, mijn lieve man, onze zorgzame vader, zwager, oom en neef

Ber Peters

echtgenoot van

Leentje [illegible]

[illegible]

15 februari 1994
Past. Broersstraat 20, [illegible]

[illegible] door de crematie in crematorium Imstenrade te Heerlen.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Zaterdag a.s. [illegible] in voornoemde kerk, [illegible]

U kunt afscheidnemen [illegible] van De Universele, [illegible] broek. Bezoekgelegenheid [illegible] tot 19.00 uur. Zondag [illegible] uur.

Zij die geen kennisgeving [illegible] gelieven deze annonce [illegible]

---

†

Na een moedig en waardig gedragen lijden is heden toch nog onverwacht van ons heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, op de leeftijd van 66 jaar, onze vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Piet Rooijackers

weduwnaar van

To Wilms

In dankbare herinnering:

Heerlen: Sjaar en Hetty Rooijakkers-Bogaert
Nicole, Björn, Roel
Amstenrade: Petra en Arno Beuten-Rooijakkers
Familie Rooijakkers
Familie Wilms

[illegible] Hunsstraat [illegible], 6419 [illegible] Heerlen

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op zaterdag 19 februari [illegible] 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Bavo te Nuth, gevolgd door de crematie in het crematorium [illegible] te Heerlen.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

[illegible] avondmis [illegible] van Huize Op den Toren, Valkenburgerweg 67 te Nuth.

U kunt afscheidnemen in een der rouwkamers van De Universele, [illegible] Bezoekgelegenheid dagelijks [illegible]

[illegible]

Uw zeer gewaardeerd medeleven, betoond bij het overlijden en de begrafenis van onze dierbare moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder

Maria Josephina Sluysmans-Groven

is voor ons een grote troost geweest.

De oprechte sympathie en vriendschap van allen die haar bij dit afscheid begeleid hebben, gaven ons veel steun.

Voor de aanwezigheid van zovelen bij de begrafenis, de talrijke condoléancebrieven en de h. missen zijn wij heel dankbaar.

Kinderen, klein- en achterkleinkinderen

De zeswekendienst zal plaatsvinden op zondag 20 februari a.s. om 11.30 uur in de parochiekerk van de Molenberg te Heerlen.

Dankbetuiging

Wij bedanken u allen voor de hartelijke condoléances, bloemen, h. missen en begeleiding naar de laatste rustplaats van onze lieve echtgenote, moeder, oma en zus

Mia Hambückers

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zaterdag 19 februari a.s. om 18.00 uur in de kerk van de H. Antonius van Padua te Kerkrade.

P. Bakker
kinderen en kleinkinderen

[illegible] na het overlijden en voor uw [illegible] onze onvergetelijke [illegible]

Elisabeth [illegible]-Peskens

[illegible] hartelijk dank. Uw reacties in woorden, bloemen en [illegible] waren en zijn voor ons een grote steun en troost. Daaruit blijkt dat zij door velen buiten ons gezin geliefd en gerespecteerd werd.

Kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen

Hoensbroek, februari 1994

De zeswekendienst zal worden gehouden op zondag 20 februari a.s. om 11.45 uur in de H. Hartkerk te Hoensbroek-Mariarade.

Voor uw hartelijk bewijs van medeleven, ons betoond na het heengaan van mijn dierbare vrouw, onze lieve moeder, oma en zus

[illegible] Gelissen

betuigen [illegible]

Uit aller naam:
Leo van Loo

Februari [illegible]
Molenberg [illegible] Heerlen

Enige en algemene kennisgeving

[illegible]

Emelie van Drunen

[illegible] 1994

Ruud en [illegible]
Joëlle
en familie

6467 CB Kerkrade, 13 februari 1994
Callistusstraat 35

De engelenmis en begrafenis hebben in besloten kring plaatsgevonden.

---

†

Onze moeder, mevr. J.M.H. Houben-v.d. List, is op 17-2-1994 rustig ingeslapen. Zij werd 87 jaar.

[illegible]

Johanna Maria Hendrika van der List

weduwe van

Franciscus Antonius Houben

Uit aller naam:
Kinderen, klein- en achterkleinkinderen
Familie Van der List
Familie Houben

[illegible] februari 1994
[illegible]

[illegible] De uitvaartdienst zal worden gehouden [illegible] op maandag 21 februari a.s. om 12.00 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw [illegible] [illegible]

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

[illegible] bijzonder herdacht in de h. mis [illegible]

De overledene is opgebaard in [illegible] van Linden, Uitvaartcentrum, Schifferheidestraat 7 te Kerkrade-West. Gelegenheid tot afscheid nemen aldaar, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

---

†

Dankbaar dat wij haar zolang in ons midden mochten hebben, maar ook bedroefd om het afscheid, delen wij u mede dat na een welbesteed leven in Gods vrede is overleden onze lieve moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Hubertina Schijns

weduwe van

Alexander Thelen

Zij overleed in de leeftijd van 91 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Geleen: Jo Thelen
Fien Thelen-Kärver
Kerkrade: Fanny Paffen-Thelen
Leo Paffen
Kerkrade: Alphons Thelen
Ingrid Bergsma
en haar klein- en achterkleinkinderen
Familie Schijns
Familie Thelen

Kerkrade, 16 februari 1994
Corr.-adres: Gretestraat 17a, 6464 EM Kerkrade

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op maandag 21 februari a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Catharina te Kerkrade-Holz, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de begraafplaats aldaar.

Bijeenkomst in de kerk alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Onze dierbare overledene wordt bijzonder herdacht in de h. mis van zondag 20 februari om 11.30 uur in voornoemde parochiekerk.

De overledene is opgebaard in de rouwkamer van het mortuarium Schifferheide van Linden, Uitvaartcentrum, Schifferheidestraat 7 te Kerkrade-West. Gelegenheid tot afscheid nemen aldaar, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Wij willen u bedanken voor de grote belangstelling en het medeleven dat ons werd betoond bij het overlijden en de begrafenis van mijn lieve man, vader en opa

Gerard Salari

Familie Salari

Sittard, februari 1994

De zeswekendienst wordt gehouden op zaterdag 19 februari om 19.00 uur in de kerk Johannes de Doper te Nieuwstadt.

Dankbetuiging

Groot is de leegte die zij achterliet, mooi zijn de herinneringen die blijven.

Diep getroffen waren wij door de volle kerk, stijlvolle eucharistieviering, de prachtige bloemstukken en de vele condoléances. Hiervoor betuigen wij u onze oprechte dank. [illegible] het verdriet door het plotselinge en [illegible] overlijden van mijn lieve, onvergetelijke vrouw, onze lieve moeder, schoonmoeder, oma

Ilse Hensen-ten Vaarwerk

te helpen verzachten.

Theo Hensen
kinderen en kleinkinderen

Hoensbroek, februari 1994

De zeswekendienst wordt gehouden op zaterdag 19 februari 1994 om 18.00 uur in de St.-Josephkerk (Passart) te Hoensbroek.

Enige en algemene kennisgeving

Hand in hand zijn wij gegaan,
tot aan de drempel.
Meegetreden, maar omringd door onze liefde
ben je moedig en rustig heengegaan.

Wij geven u kennis dat, op 75-jarige leeftijd, toch nog onverwacht van ons is heengegaan

Cor de Jong

levensgezel van

Ruth Otermans

Kerkrade: Ruth Otermans
Familie de Jong
Familie Otermans
Familie Mohnen
Familie Meulenberg
Familie Driessen

6465 SK Kerkrade, 13 februari 1994
Lupinestraat 78

Op de voorstel te kennen gegeven wens van Cor heeft de afscheidsplechtigheid, in het bijzijn van de naaste familie, in stilte plaatsgevonden.

Als je door verdriet wordt gedragen, het tobben om niemand kan vragen, dan is het goed dat je zoveel vrienden hebt, al vinden ook zij de juiste woorden niet.

Wij willen iedereen heel hartelijk bedanken voor de overweldigende belangstelling, h. missen, de vele condoléances, prachtige bloemen en het medeleven, betoond bij de ziekte, het overlijden en de begrafenis van onze goede zoon, mijn lieve vriend, onze broer, schoonbroer, oom en neef

Leon van Wissen

Een speciaal woord van dank aan pastoor Janssen, de rectoren van het AZM, de doktoren, verplegend personeel, van afd. A5 en het dagcentrum, de muziekvereniging, Buurtschap Termaar voor het gebed tijdens zijn ziekte, verder familie, vrienden en kennissen.

Familie Van Wissen
Frans Niks
Familie Niks

Sterre der Zeestraat 1
Margraten, februari 1994

De zeswekendienst zal zijn op zondag 20 februari a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Margarita te Margraten.

Daar het ons onmogelijk is iedereen persoonlijk te bedanken, willen wij langs deze weg allen hartelijk dank zeggen voor de vele condoléances, bloemen, ontvangen bij het overlijden van

Jo Cuperus

Het was ons tot troost.

In het bijzonder bedanken wij de weledele Dr. Venenkamp en afd. B1 van het St.-Gerardus ziekenhuis.

Uit aller naam:
broers, zusters, schoonzusters en zwagers
K. Waardenburg

[illegible]

Sef Hendriks

Wij wensen zijn familie veel sterkte bij het verwerken van dit verlies.

Het bestuur
St. Gezellenvereniging Jabeek
en medewerkers

Met grote verslagenheid hebben wij kennis genomen van het overlijden van ons toegewijd lid

Jurgen Gebranschik

Wij wensen zijn familie veel sterkte toe dit verlies te dragen.

Bestuur en leden van
Stichting Martial Arts Dojo

Vervolg familieberichten zie pag.

Omzetaandeel stijgt naar bijna twintig procent

Océ krijgt vaste voet aan de grond in VS

DOOR JOS VAN DEN CAMP

AMSTERDAM – Océ-van der Grinten, producent van hoogwaardige kopieerapparaten voor de kantorenmarkt, maar vooral voor tekenkamers, heeft bepaald dat de Verenigde Staten definitief zullen uitgroeien tot het voornaamste afzetgebied na Europa. Volgens drs. H. Meertens, lid van de raad van bestuur van Océ, is het omzetaandeel van Océ vorig jaar in de VS gestegen van zeventien naar negentien procent. „Het heeft tien jaar geduurd. Maar nu is het moment aangebroken dat we ook op een tweede been kunnen staan."

Recent geïntroduceerde gecombineerde digitale copiërs/printers vinden daar volgens hem een uitstekend onthaal. Een van de machines werd onlangs uitgeroepen tot de beste van het jaar. Na de gigant Xerox heeft Océ inmiddels in de VS een tweede plaats verworven op de ranglijst van meest verkochte kopieermachines voor tekenkamers. Op het gebied van copiërs voor de kantorenmarkt heeft Océ een marktaandeel van 'een paar procent'.

De voor Océ hoopgevende berichten uit de Verenigde Staten worden door het concern tevens gezien als een voorbode voor economisch betere tijden. „Een opleving van de economie zal zich naar verwachting ook vertalen in een toename van onze omzet en daardoor in een beter resultaat," aldus Pennings. „Deze ontwikkeling zien we nu al in de VS waar we in 1994 een toenemende bijdrage aan de winst verwachten."

Océ waagde in 1983 de overstap naar de Verenigde Staten, de thuismarkt van wereldberoemde kopiergiganten als IBM, Kodak en Xerox. Met name in Washington en in het kantorengebied van Manhattan timmerde Océ in die beginperiode aan de weg. In die tijd boekte Océ al opvallende succesjes: militaire geheimen van het Amerikaanse leger werden in het Pentagon op kopieerapparaten uit Venlo vermenigvuldigd.

Zie verder pagina 16
● Océ wacht op drukte in de tekenkamers

Informatieweek over banen bij Defensie

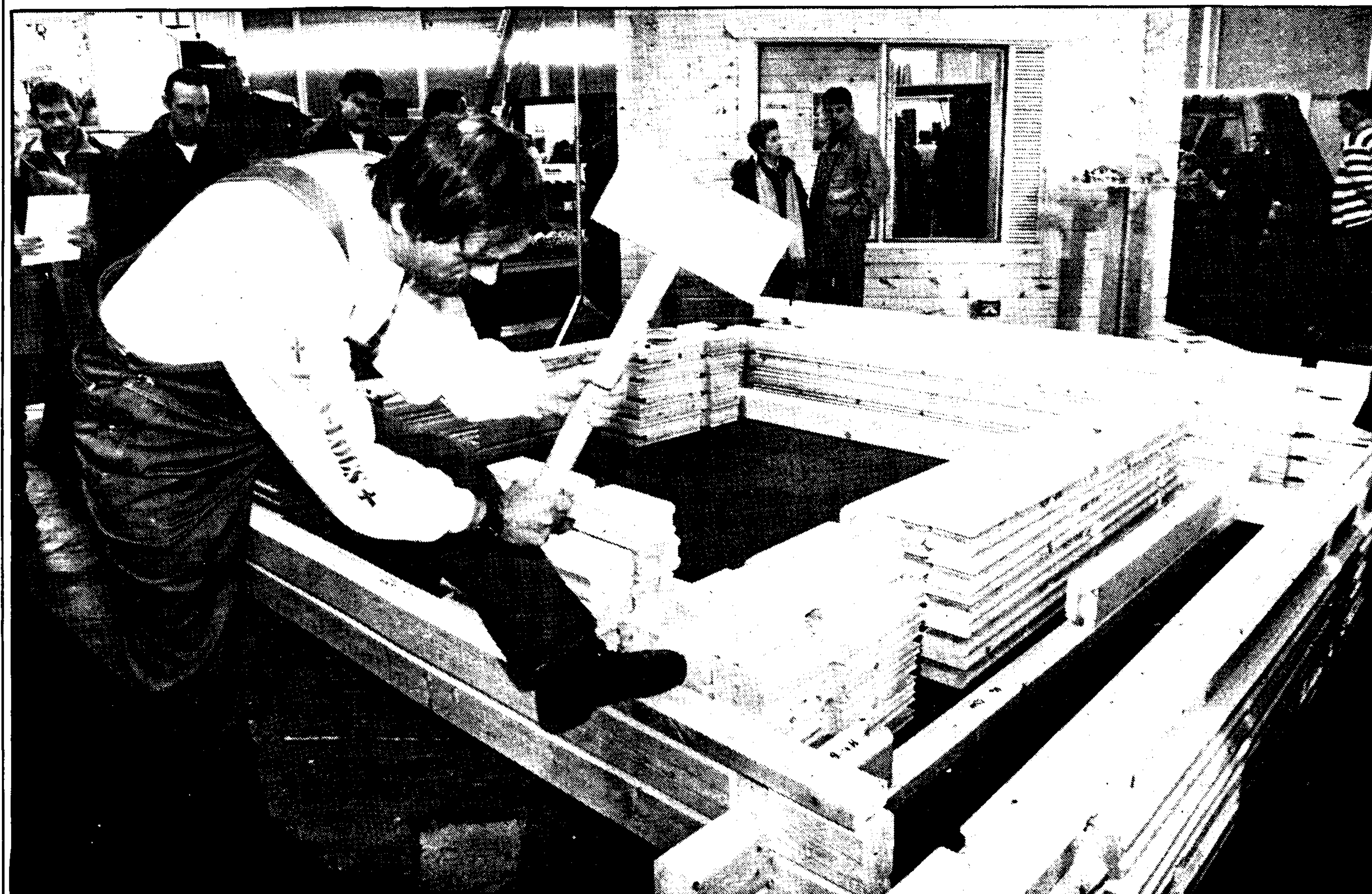
Van onze verslaggever

MAASTRICHT – De geplande afschaffing van de militaire dienstplicht heeft tot gevolg dat bij diverse afdelingen van de krijgsmacht nieuwe banen ontstaan. Defensie gaat nu bekijken of onder jonge werkzoekenden met uiteenlopende eigenschappen belangstelling bestaat voor een functie met een aanstellingsduur van twee jaar. Om de gegadigden op te sporen organiseert het arbeidsbureau in Maastricht een 'Defensie Informatie Week'.

Van maandag 21 tot en met vrijdag 25 februari kunnen belangstellenden de nodige informatie krijgen in het souterrain van het arbeidsbureau aan het Bat 12a in Maastricht.

Elke dag van de informatieweek zal een bepaald defensie-onderdeel worden gepresenteerd. Maandag is dat de Luchtmacht, dinsdag de Koninklijke Marechaussee, woensdag de marine en donderdag de landmacht. Om de informatieweek wat zichtbaar cachet te geven worden pal voor het arbeidsbureau onder andere een takelwagen en een mercedes-jeep van de landmacht opgesteld. De 'militaire banenmarkt' richt zich op jonge mensen die de Nederlandse nationaliteit hebben en tussen zeventien en 26,5 jaar oud zijn. Het arbeidsbureau in Maastricht is dagelijks geopend van 9.00 tot 12.30 uur en van 13.30 tot 16.00 uur. De informatieweek sluit vrijdag 25 februari om 12.30 uur.

Doe-het-zelf

● *Timmeren aan een houten huis op publieksbeurs Bouw Privé.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Houten huis en warme vloeren op bouwbeurs

Van onze verslaggeefster

MAASTRICHT – Iedereen die plannen heeft voor een verbouwing, de aankoop of het zelf bouwen van een huis kan zich op de publieksbeurs Bouw Privé vrijblijvend laten informeren. De beurs is niet alleen een commercieel evenement, maar heeft deze keer ook een sociaal tintje. Want watersnoodgedupeerden kunnen op vertoon van hun roze kopie van het recentelijk ontvangen schadeformulier gratis naar binnen. De beurs die gisteren officieel werd geopend door het 'gezicht' van de watersnoodramp, Col Claassen, duurt tot 20 februari in het Mecc.

Met het leggen van de eerste steen op een groots opgezette klussenplein, opende Claassen symbolisch de beurs. „Bouw Privé voorziet in de behoefte van bouwmateriaal voor mensen met natte voeten," aldus Mecc directeur D. Elzinga in zijn openingspraatje.

Van een muisstille verwarming en schuurmachines voor de parketvloer tot zelfklevende spiegels en masserende douchekoppen. Er is voor elk wat wils. Direct na de opening is het al behoorlijk druk in de gangpaden. Zo legt een vader zijn zoontje uit wat spouwmuren zijn. Het jongentje luistert zeer aandachtig en krabt vervolgens eens achter zijn oor. Hij begrijpt het blijkbaar niet. Op de achtergrond zijn diverse werkgeluiden te horen, alsof je je daadwerkelijk op een werkplaats bevindt. Een gesprek tussen twee dames wordt ruw verstoord door een boormachine. Geërgerd kijken zij achterom.

Niet alle aanwezige watersnoodslachtoffers waarderen het initiatief van de beursorganisatie. Sommigen trekken de goede bedoelingen in twijfel. „Tja, ze hebben het slim bekeken, onder het mom van hulp proberen ze aan je te verdienen. Die acht gulden entree had ik zelf wel kunnen betalen. Ik kijk alleen, maar koop niets," aldus een gedupeerde vrouw uit Itteren. Een andere bezoeker is milder gestemd: „Ach, ik vind het wel aardig, alleen mijn schade heb ik al hersteld." Opvallend is dat vooral de bezoekers zonder waterschade de hulp-actie van de beurs waarderen. Volgens hen is de actie 'goed bedoeld'.

Een 'creatief-met-kurk-vloer' trekt volop de aandacht van veel belangstellenden. Aandachtig luisteren zij naar het verkooppraatje. Even verderop kunnen beursbezoekers zelf de hamer ter hand nemen en meewerken aan de bouw van een houten huis.

Midden op de beurs staat een groot geraamte van een woning. „Binnen een dag opgezet," vertelt de verkoper. Vloeren en wanden zijn van een speciaal soort cellen-beton, dat optimaal schijnt te isoleren. „Daarmee heeft de koper nooit meer last van koude voeten." Maar of het helpt bij natte voeten? Daar weet de vlot pratende vertegenwoordiger geen antwoord op.

PCL juicht nieuwe 'patiëntenwet' toe

Van onze verslaggever

SITTARD – „Een prima wetsvoorstel dat eigenlijk al jaren geleden had moeten worden ingediend." Met die woorden reageert Patiënten/Consumenten Limburg (PCL), een overkoepelende organisatie van patiëntenplatforms in deze provincie op de Wet Geneeskundige Behandelingsovereenkomst.

Deze wet, die door een meerderheid van de Tweede Kamer wordt ondersteund, geeft de patiënten in de toekomst beduidend meer rechten. Medici worden verplicht aan patiënten alle informatie te geven over de behandeling. Bovendien moeten artsen straks voor iedere medische behandeling toestemming vragen aan de zieke. Verder hebben patiënten het recht op inzage in hun medisch dossier. Slechts in uitzonderingsgevallen kan een arts dat nog weigeren.

Volgens Anke Huppertz van PCL wordt door de nieuwe wet een al eerder afgesproken gedragsregel onderstreept. „In 1990 zijn patiëntenplatforms en artsenorganisaties overeengekomen om patiënten open te benaderen. Maar omdat het om een gedragsregel ging hoefde een arts zich daar niet per se aan te houden. Nu het allemaal in een wet wordt vastgelegd, kunnen ook sancties worden getroffen tegen een arts die de rechten van een patiënt niet respecteert. Dat gaat dus al een stap verder."

Partijen terughoudend over voeren inkomenspolitiek

Weinig steun voor idee van Zuidgeest

Vervolg van pagina 13

HEERLEN – „Verkiezingspraat," noemde lijsttrekker Peter van Zutphen de woorden van wethouder Jos Zuidgeest om bij de gemeentebelastingen meer rekening te houden met het inkomen van de burger en in dit verband de onroerend zaakbelasting opnieuw te bekijken. Alleen Groenlinks kon zich in de uitspraken van de PvdA-wethouder vinden. Het CDA hield zich op de vlakte en VVD, Stadspartij Heerlen-Noord, D66, en SP wezen om uiteenlopende redenen deze gedachte van de hand.

De burgers de echte kosten laten betalen voor bepaalde produkten zoals de Schouwburg en de muziekschool, wat Zuidgeest bespreekbaar noemde, stuitte ook op weerstand. Iemand uit het publiek rekende even voor wat een dagje Heerlen dan zo kosten.

De belastingdruk in Heerlen is gigantisch hoog, constateerde de discussieleider van het politieke forum A. Korsten, hoogleraar bestuurskunde. Heerlen neemt de derde plaats in van de 56 gemeenten in Limburg. Inwoners betalen 345 gulden per jaar. „Als dit zo doorgaat hebben we een probleem in Heerlen dat kan ik u verzekeren," probeerde Korsten de lijsttrekkers te prikkelen tot uitspraken.

Maar echt prikkelend werd het niet.

Woningvereniging halveert huur van waterslachtoffers

AFFERDEN – Woningbouwvereniging Cosmas & Damianus in Afferden (Limburg) heeft de maandelijkse huur eenmalig gehalveerd voor huurders die door de overstroomde Maas zijn gedupeerd. De vereniging vindt dat de huurders geen huur hoeven te betalen voor de tijd die zij niet in hun woning konden doorbrengen. Daarnaast krijgen de huurders tweehonderd gulden contant van de woningvereniging.

Het gaat om 36 aanleunwoningen in de wijk Well en acht eengezinswoningen in Oud-Bergen. Tijdens de overstroming stond twintig tot vijftig centimeter water in deze woningen. De bewoners moesten daardoor evacueren. „Ze betaalden wel huur, maar konden niet in hun woning wonen. Daarom hebben we nu eenmalig de huurprijs gehalveerd," vertelt directeur P. Keizers van de woningbouwvereniging. „De tweehonderd gulden is bedoeld als pleister op de wonde, om de eerste kosten op te vangen."

Kinderbescherming ongerust over advies tot inkrimping

Van onze verslaggeefster

MAASTRICHT – De raden voor de Kinderbescherming in Roermond en Maastricht zijn ongerust over het advies van organisatiebureau Berenschot om het personeelsbestand landelijk met 110 plaatsen in te krimpen. In heel Nederland werken 974 mensen full-time bij de Raden voor de Kinderbescherming. In Limburg zijn dat er 95.

Het onderzoek voerde Berenschot uit in opdracht van het ministerie van Justitie. Het onderzoek is een onderdeel van een vernieuwingsproject. Bij dit onderdeel werd de organisatiestructuur van de Raden voor de Kinderbescherming onderzocht. Het bureau adviseert de directies, die nu in elk van de negentien arrondissementen zijn vertegenwoordigd, terug te brengen naar vijf. In Den Bosch zou dan één directie voor heel zuid-Nederland verantwoordelijk zijn. De afdelingen in Roermond en Maastricht zullen wel blijven bestaan, maar zullen zonder directie opereren.

Volgens staf-functionaris I. Bessemans van de Raad voor de Kinderbescherming in Maastricht zullen de 110 full-time banen voornamelijk verdwijnen bij de directie, beheersmatige functies en de administratie. „Bij de praktijkbanen zullen weinig veranderingen optreden." Ook concludeert Berenschot dat een maatschappelijk werker voortaan meer alleen zal opereren, er zal minder ruimte voor overleg zijn. Nu wordt een besluit nog genomen in een driemansschap. Voordat een rapport aan de kinderrechter wordt uitgebracht zal nog wel moeten worden overlegd.

Bessemans hoopt dat er toch een directie in de provincie Limburg zal blijven. Hij vindt dat een bestuur in Den Bosch te ver weg zit. Vanaf maandag gaan de Raden van de Kinderbescherming drie dagen overleggen met het ministerie van Justitie. Voor 4 maart wordt waarschijnlijk een voorstel naar de Tweede Kamer gestuurd.

Advocaat bestreed advies van districtspsychiater

Vervolg van pagina 1

GELEEN – Advocaat Henk Peters zelf heeft vanaf het moment dat hij de verdediging van Ricardo overnam van de Maastrichtse strafpleiter mr. drs. Theo Schijlen getwijfeld aan de juistheid van het eerste psychiatrisch advies. In oktober wist hij het gerechtshof in den Bosch alsnog te overreden De la B. alsnog naar het Pieter Baan Centrum te sturen. Dit ondanks het bijna hartstochtelijke verweer van professor Van Leeuwen tegen de stelling dat 'elke moordenaar de facto wel gestoord moet zijn'.

De la B. werkte in Utrecht volledig mee aan het onderzoek. Hij heeft zijn psychiaters laten weten dat hij tijdens de het verblijf in de cel sinds 9 november 1992 zelf al tot de conclusie was gekomen dat zijn optreden in elk geval niet normaal is geweest. De la B. heeft volgens goed ingelichte bronnen veel moeite met de verwerking van zijn verleden. Ook vreest hij in zijn cel in de extra beveiligde inrichting wraakacties van nabestaanden van Collard, van Mulken en Schneider of de Colombiaanse maffia die middels de medewerking van de Heerlense Permstraat voor gek werd gezet.

● *Ricardo de la B.* Tekening KAREL GERRITS

Die ripdeal op 16 september 1992 was het begin van het einde van het imperium van Ricardo de la B. De in Indonesië geboren modefotograaf bleek de bedenker van de gewelddadige diefstal van zes kilo zuivere coke. Het plan mislukte en niet alleen vond een Colombiaan de dood, ook werden alle secondanten van De la B. opgepakt. Zijn adjudant Tonnie van der S. sloeg als eerst door en bekende onder andere de moord op Harrie van Mulken op 17 november 1987 in Geleen en die op Louis Schneider op 1 september 1989 in Heerlen. Steeds in opdracht van Rico, die ook de genius was achter twee niet volgens plan verlopen bomaanslagen op Peter van D. uit Heerlen, de man die toevallig ook in maart terecht moet staan op verdenking van amfetaminehandel.

Opvallend genoeg werd Rico normaal verklaard en dat terwijl tijdens de zitting van de rechtbank in Maastricht bleek dat 'Rambo' toch duidelijk kinderlijke trekjes vertoonde. Zijn verzamelwoede (slag-, steek- en schietwapens) gaf al aan dat het ging om iemand die leefde in een roes. Die zichzelf aan de ene kant zag als een gevierd roverhoofdman en ook zonder terughoudendheid fantaseerde over een criminele monsterorganisatie en anderzijds toch een normaal en eerbaar gezinsleven met vriendin Marjo en kind leidde.

Opvallend toch ook dat het bestaan van de misdadige organisatie in wiens opdracht hij zei te handelen, door de politie in elk geval nooit is aangetoond.

Met vijf anderen ontsnapt uit De Geerhorst in Sittard

Negen jaar cel en tbs geëist voor uitbraak met gijzeling

DEN BOSCH – Bij het gerechtshof in Den Bosch is gisteren negen jaar gevangenisstraf en tbs met dwangverpleging geëist tegen de 20-jarige R.S. uit Den Bosch. Hij stond terecht op verdenking van het gijzelen van bewakers tijdens ontsnappingen uit de gevangenissen van Den Bosch en De Geerhorst in Sittard. Ook moest de man voorkomen voor een aantal overvallen. S. kreeg eerder zes jaar en tbs van de rechtbank, maar zowel de officier van justitie als de verdachte ging hiertegen in beroep.

S. ontsnapte in april vorig jaar met vijf gedetineerden uit de Extra Beveiligde Inrichting (EBI) in Sittard. Twee bewaarders kregen het mes op de keel en werden gegijzeld. Zo dwongen de zes gevangenen andere bewaarders om de deuren voor ze te openen.

Op soortgelijke wijze ontsnapte de man in februari vorig jaar ook al met een ander uit het Huis van Bewaring in Den Bosch. Daar zat hij in voorlopige hechtenis voor twee overvallen en vier woninginbraken, die hij bekende.

Na de ontsnapping uit de EBI in Sittard duurde zijn vrijheid dertien dagen. In die tijd zou hij met anderen een gewapende bankoverval in Schiedam hebben gepleegd met een buit van 18.000 gulden en twee mislukte overvallen in Vlaardingen. In Nieuwkuijk zou hij een kappersannex sigarenwinkel hebben overvallen en op een hem achtervolgende getuige hebben geschoten.

De ontsnapten uit Sittard verkregen drie vluchtauto's door de inzittenden van passerende auto's met messen te bedreigen en ze uit hun auto's te sleuren. K.P., met wie de overval in Schiedam zou zijn gepleegd, wordt niet meer vervolgd voor de gijzeling en de overval. Hij is al veroordeeld tot de maximumstraf van twintig jaar voor medeplegen van moord op een orchideeënkweker in Rijswijk.

Een andere ontsnapte schoot na een bankoverval in Utrecht een politieman in Vinkeveen dood. Hij kreeg twintig jaar, maar is nog voortvluchtig.

Het gerechtshof doet uitspraak op 3 maart.

DOOR JOS VAN DEN CAMP

Elf procent Limburgse stemmen in 1990 per volmacht uitgebracht

Overheid blijft vechten tegen ronselen volmacht

HEERLEN – „Volmachtstemmen ronselen is een kwalijke volkssport die vooral in het Zuiden voorkomt. Het is een sport die blijkbaar niet valt uit te roeien," herhaalden de woordvoerders van de Kiesraad zich de laatste decennia het ene na het andere verkiezingsjaar.

In veel Zuidlimburgse gemeenten worden nog steeds veel stemmen per volmacht uitgebracht. Volgens cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) spanden Simpelveld en Thorn op provinciaal niveau de kroon bij de laatstgehouden gemeenteraadsverkiezingen in 1990. Maar liefst 16,5 procent van alle kiesgerechtigden machtigde in die plaatsen een ander om te stemmen. En in Valkenburg en Wittem kunnen ze er ook wat van, net als in Onderbanken, Susteren en Gulpen.
En dat terwijl ze toch in Sittard en Stein de naam hebben.

Doorgaans is niks aan de hand; maar stemmen per volmacht kan fraude in de hand werken. (Aspirant-)raadsleden zijn er in het verleden nogal eens van beschuldigd volmachten te ronselen. En dat is bij de wet verboden. Tal van plaatsen hebben hun eigen volmachten-affaires gehad waarbij het overigens zelden of nooit tot veroordelingen kwam. Een van de meest tot de verbeelding sprekende affaires van de laatste decennia was waarschijnlijk het volmachtenschandaal van Stein in 1986. De rijksrecherche stelde toen een uitgebreid onderzoek in naar aanleiding van het feit dat honderden stemmen per volmacht werden uitgebracht. Verscheidene verdachten gingen tijdens het onderzoek al vrijuit wegens gebrek aan bewijs. Tegen ex-wethouder Harie van Mulken werd wel vervolging ingesteld. Maar hij werd toen in hoger beroep vrijgesproken.

Bij de gemeenteraadsverkiezingen van 1990 wilde de nieuwe burgemeester van Stein, Ed Meijers, een herhaling van '86 voorkomen. Hij kondigde strengere maatregelen af. Ze leidden er mede toe dat het aantal per volmacht uitgebrachte stemmen teruggebracht werd naar 2151. En dat was 10,3 procent van alle kiesgerechtigden.

Maar ook in Heerlen leek het raak. Twee heao-studenten beweerden meteen na de laatste raadsverkiezingen van maart 1990 voor het Heerlense aspirant-CDA-gemeenteraadslid Ger Wagemans dagen in de weer te zijn geweest om telefonisch vanuit een kamer in het plaatselijke Grand Hotel 'actief te trachten' anderen over te halen de volmacht af te geven. Wagemans werd maart 1990 met ruim duizend voorkeurstemmen in de raad gekozen. Justitie hield een vooronderzoek en constateerde dat de oud-directeur van bejaardenhuis Douvenrade 'niet in strijd met de geest van de Kieswet' had gehandeld.

Omstreden praktijken moesten een halt worden toegeroepen, oordeelde iedere fatsoenlijke politicus. En dus volgde midden vorig jaar de tweede wijziging van de Kieswet in korte tijd. Om een einde te maken aan de ronselpraktijken werd in 1989 al een bepaling opgenomen dat het illegaal verzamelen van stemmen zou worden beboet met maximaal vijfduizend gulden boete of een maand cel. De sancties zijn nu verhoogd naar tienduizend gulden boete of een half jaar cel. Bij de minste of geringste verdenking moet de politie worden ingeschakeld en burgemeesters krijgen de bevoegdheid verzegelde paketten met oproepingskaarten te openen bij verdenkingen van onregelmatigheden. En de oplettende kiezer zal gemerkt hebben dat de oproepingskaarten inmiddels zijn voorzien van een waarschuwing om niet te lichtvaardig een volmacht af te geven.

PvdA, D66 en GroenLinks vinden dit alles nog niet ver genoeg gaan en verlangen dat de verkiezingen ongeldig verklaard zouden worden in geval van fraude en er dan nieuwe worden uitgeschreven. Maar volgens staatssecretaris De Graaff-Nauta kleven daaraan grondwettelijke bezwaren. Aangezien het volmachtenprobleem van plaats tot plaats kan verschillen, zijn nadere maatregelen aan de gemeentes overgelaten. De meeste gemeentes voeren de laatste weken een actieve voorlichtingscampagne.

Simpelveld is daar een goed voorbeeld van. Burgemeester P. Cammaert van die plaats roept alle inwoners in een persoonlijke brief op vooral zelf te stemmen ('Stemmen, dat doe je gewoon zélf'). En wie het vermoeden heeft het slachtoffer te zijn geworden van volmachten-ronselpraktijken, kan rechtstreeks telefonisch contact opnemen met een Simpelveldse ambtenaar. Landgraaf heeft besloten politieagenten in het stembureau op het gemeentehuis aanwezig te laten zijn om volmachten meteen te laten checken. En mocht het allemaal niet voldoende baten... Staatssecretaris De Graaff-Nauta heeft al aangekondigd bereid te zijn nog zwaardere maatregelen te treffen indien de ingezette kruistocht tegen de volmachtronselaars niet genoeg resultaat boekt.

Top tien van Limburgse gemeenten waar bij de gemeenteraadsverkiezingen van 1990 procentueel gezien het meest per volmacht werd gestemd:

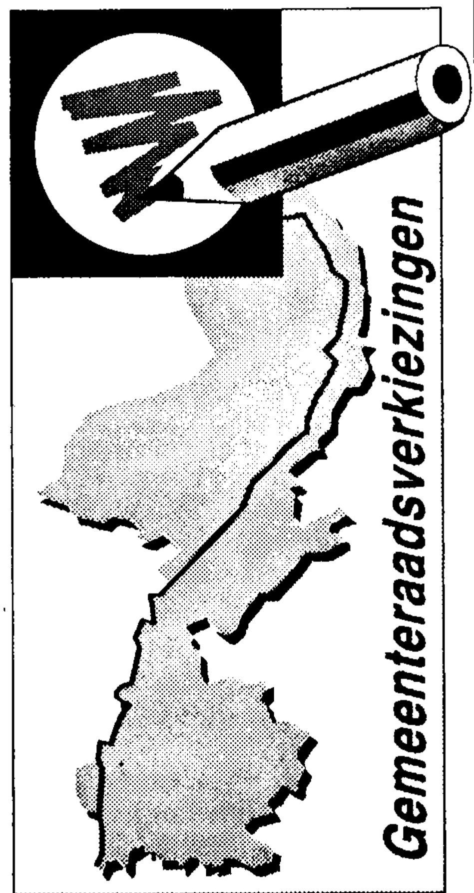
1	Simpelveld:	16,5 %
2	Thorn:	16,5 %
3	Valkenburg:	16,0 %
4	Wittem:	16,0 %
5	Onderbanken:	15,9 %
6	Susteren:	15,8 %
7	Gulpen:	15,1 %
8	Eijsden:	14,6 %
9	Voerendaal:	14,0 %
10	Echt:	13,7 %

Het gemiddelde van de 56 Limburgse gemeenten ligt op 11,1 %. (Opgave volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek).

● *Burgemeester Ed Meijer van Stein controleerde bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen van 21 maart 1990 de volmachtstemmen op stembureau Moutheuvel in Stein. Zijn eerder aangekondigde acties hadden succes.*

Archieffoto: PETER ROOZEN

Vandaag de tweede aflevering van een serie over de gemeenteraadsverkiezingen op woensdag 2 maart aanstaande. De rubriek keert elke dag, met uitzondering van de maandag, in de krant terug met verschillende onderwerpen. Vandaag: de volmachten.

Opleving zet volgens 'Venlose' multinational door

Océ wacht op drukte in de tekenkamers

Vervolg van pagina 15

AMSTERDAM - De introductie van nieuwe kopieerapparaten en het effect van interne reorganisaties liggen ten grondslag aan 'het krachtig herstel' dat zich in het vierde kwartaal van vorig jaar bij Océ-van der Grinten heeft voorgedaan. Het herstel zal zich dit jaar voortzetten. Dat zegt dr. J. Pennings, voorzitter van de raad van bestuur, in een toelichting op de gisteren gepubliceerde jaarcijfers van de voor een groot deel in Venlo gevestigde onderneming. Daarbij werkten vorig jaar nog wereldwijd bijna 11.700 mensen; zeshonderd minder dan in 1992. De meesten vertrokken via natuurlijk verloop.

Océ, gespecialiseerd in hoogwaardige kopieerapparaten voor tekenkamers en in mindere mate voor de kantorenmarkt, maakte vorig jaar bij een omzet van ruim 2,6 miljard gulden (een daling van vier procent) een winst van 62 miljoen gulden. En dat houdt een daling in van 'slechts' 29 procent ten opzichte van 1992. De vooruitzichten tot het derde kwartaal in 1993 waren namelijk veel pessimistischer. De nettowinst daalde de eerste negen maanden met maar liefst 42 procent. In het laatste kwartaal nam de winst echter weer toe en wel met 25 procent.

● *Bestuursvoorzitter J. Pennings van Océ.*

Toeleveranciers

In de laatste drie maanden werd volgens Pennings het effect van de reorganisaties zichtbaar. Onderdeel daarvan was een stringenter beleid ten aanzien van de bijna driehonderd toeleveranciers van onderdelen. Negentig procent van alle onderdelen wordt geleverd door toeleveranciers van wie velen in een straal van zo'n honderd kilometer rondom Venlo zijn gevestigd. Océ eist al enkele jaren dat die bedrijven professioneler en goedkoper leveren. Volgens Pennings heeft dat nog niet geleid tot een inkrimping van het aantal Noordlimburgse en Oostbrabantse toeleveranciers. „Maar ze zullen zich wel moeten aanpassen." Veertig procent van Noord-Limburg is volgens Pennings direct of indirect afhankelijk van Océ. „En je hebt als grote werkgever in de regio ook een sociale verantwoordelijkheid."

Ook verlagingen van inkoopprijzen van papier en film, de verlaging van servicekosten en een terughoudend beleid ten aanzien van de loonontwikkeling hadden een positieve bijdrage aan het winstherstel in het vierde kwartaal.

Duitsland

Maar misschien nog wel belangrijker is volgens de bestuursvoorzitter dat de verbetering van de winst een gevolg is van de stijging van de omzet. „Die bedenking dat er wel sprake is van een daling van de omzet, maar deze is wel gerealiseerd na negen maanden van omzetdaling," aldus Pennings niet zonder trots. Vooral de introductie van nieuwe gecombineerde digitale copiers en pinters die bijvoorbeeld zonder snelheidsverlies dubbelzijdig kopiëren zijn volgens Océ wereldwijd 'uitstekend ontvangen'. Belangrijkste afzetgebied van copiërs in Europa is nog steeds Duitsland of liever gezegd het voormalige Oost-Duitsland waar veel werd gebouwd in 1993. Drukte in de tekenkamers ging daaraan vooraf.
En dát zien ze graag bij Océ.

'Alleen voordelen voor farmaceutische industrie'

Vervolg van pagina 13

SIMPELVELD – Veel mensen komen de kaart ophalen omdat ze denken dat dit verplicht is. „Tja, dat stond misschien niet zo duidelijk in de brief," zegt een medewerker van het bedrijf Healthcare Systems, terwijl hij zijn schouders ophaalt. Hij geeft toe dat deze onduidelijkheid hem goed uitkomt. „Hoe meer mensen meedoen, hoe beter het experiment kan verlopen." Anderen die weten dat het om een proefproject gaat, werken daar vrijwillig doch enigszins terughoudend aan mee.

De 60-jarige Vleugels noemt het een enge gedachte dat hij zelf de kaart niet zomaar kan inzien. Alleen met een pincode kan hij bij de apotheek zijn gegevens lezen. Ook vindt hij het onhandig dat hij er alleen in Simpelveld mee terecht kan. „Ik vind dat de smartcard pas voordelen heeft als je er in het hele land mee terecht kan. Dat als ik bijvoorbeeld een ongeluk krijg in een andere plaats, de arts meteen mijn medische geschiedenis kan zien. Nu heeft het ding alleen administratieve voordelen voor de farmaceutische industrie," zegt Vleugels, met een knipoog naar de jongens van Healthcare Systems.

Vleugels verwoordt hiermee de gevoelens van de meeste proefkonijnen. „Voor de dokter is het handig als hij alle gegevens bij elkaar heeft, maar of het voor mezelf ook voordelen heeft, weet ik niet," zegt het gros van de bezoekers van de huisartsenpraktijk afwachtend. Toch vinden enkelen het een veilig gevoel dat ze hun medische gegevens op zak hebben. Ook noemen ze het een voordeel in het geval dat ze in het weekeinde een andere arts voor hun neus krijgen.

De huisarts zelf staat echter ook nog enigszins sceptisch tegenover het experiment in zijn praktijk. „Ik moet nu voorzichtiger zijn met de gegevens die ik over een patiënt noteer," vertelt J. Crützen. „Op de groene kaart zette ik altijd geheugensteuntjes, indrukken die ik van een patiënt heb die niet meteen gecontroleerd worden. Als ik deze dingen op de smartcard zet, schrikt de patiënt zich kapot als hij het leest. Zo schrijf ik bijvoorbeeld dat iemand neurotisch overkomt, terwijl dit nooit door een psychiater is onderzocht."

Ook vindt Crützen het een naar idee dat bepaalde gegevens jaren op die kaart blijven staan. „De meeste mensen komen namelijk met onduidelijke klachten bij de huisarts. Vaak zijn er dan relatieproblemen of is iemand gewoon bang dat hij iets heeft. Bijvoorbeeld iemand die zich wil laten testen op aids omdat hij risicogedrag vertoont. Als er dan niets aan de hand blijkt te zijn, is het vervelend dat dit voor eeuwig op die kaart staat, wat bijvoorbeeld een volgende huisarts weer kan zien."

Toch wegen voor Crützen de voordelen zwaarder dan de nadelen. „Als het goed functioneert, is de kaart ideaal. Ik kan verbanden leggen tussen bepaalde klachten, ik zie in een oogopslag de geschiedenis zodat ik sneller conclusies kan trekken." En dan schertsend: „Nu heeft een koe een oorbel met computergegevens. Het zou me niet verbazen als straks mensen een chip hebben in hun oorlel waarop hun adres en alle medische gegevens staan. Eng? Waarom? Misschien is het wel prima," zegt Crützen peinzend.

Maastrichtenaren helpen bij wederopbouw Kroatische stad

'Machteloosheid omzetten in positieve daadkracht'

Van onze correspondent

MAASTRICHT – Rokende puinhopen, platgebombardeerde steden en wanhopige gezinnen op de vlucht. Dat is het trieste beeld van voormalig Joegoslavië dat dagelijks via de televisie onze huiskamers binnendringt. Toch weigeren veel inwoners om bij de pakken neer te zitten. Zoals in het zwaar getroffen Kroatische Pakrac, waar de plaatselijke bevolking langzaam maar zeker begonnen is aan de wederopbouw van de stad. Zij krijgen daarbij steun van tientallen vrijwilligers uit heel Europa. Ook Limburg draagt zijn steentje bij.

Binnenkort vertrekken Eduard Disch (49) en Ivo Miesen (27) uit Maastricht samen met Amsterdammer Cuno Becking (41) naar de brandhaard in de Balkan om de handen uit de mouwen te steken. Om de reis- en verblijfkosten te financieren, is het 'Comité Hulp aan Pakrac' in het leven geroepen. Meteen met de oprichting van het comité werd een sponsoractie gelanceerd om het benodigde bedrag bij elkaar te brengen.

Granaten

„Deze sponsoractie biedt ons de mogelijkheid om gevoelens van machteloosheid om te zetten in positieve daadkracht," zegt Eduard Disch over beweegredenen. „Juist dit soort kleinschalige vredesactiviteiten geeft je de kans om daadwerkelijk een bijdrage te leveren. Elke helpende hand is welkom, want er moet nog ontstellend veel gedaan worden. Bovendien werkt de solidariteit van buitenlandse vrijwilligers gunstig op het moreel van de plaatselijke bevolking."

Disch kwam op het spoor van de grote nood in Pakrac via Sittardenaar Wam Kat die al geruime tijd in het Kroatische stadje een coördinerende rol speelt bij de hulpverlening. Samen met zijn twee reisgenoten zal hij zich aansluiten bij een internationale vrijwilligersgroep die sinds juli 1993 helpt bij de wederopbouw van Pakrac, dat twee jaar geleden door tweeduizend granaten met de grond gelijk werd gemaakt.

„Je merkt gewoon dat de mensen ontzettend veel steun hebben aan die voortdurende stroom vrijwilligers van allerlei nationaliteiten," zegt Ivo Miesen, die via werkkampen al vaker in Oost-Europa vertoefde. „Het van-mens-tot-menscontact geeft hen een geweldige impuls om de draad weer op te pakken."

Hulpgoederen

Het trio hoopt omstreeks 15 maart naar voormalig Joegoslavië te vertrekken om daar een maand 'keihard te werken'. De 750 manuren die ze beschikbaar stellen, kunnen à raison van 25 gulden per uur worden gesponsord. Behalve voor de reis-en verblijfkosten wordt de financiële steun gebruikt om hulpgoederen aan te schaffen alsmede een transportbusje.
„Tot nu toe hebben we al 7500 gulden binnen," zegt Eduard Disch vol goede moed. „Kenmerkelijk slaat de actie aan onder de vrienden, collega's en verenigingen die we hebben aangeschreven. Een goede start, maar we zijn er nog niet. Vooral om een een goedkopere transportbusje zitten we nog verlegen. Hopelijk meldt zich nog een gulle gever aan die ons ook in dat opzicht uit de brand helpt."
Mensen die meer informatie willen of het Comité Hulp aan Pakrac financieel willen ondersteunen, kunnen contact opnemen met Eduard Disch of Valence Sonnen, telefoon: 043-618584.

De Nederlandse das heeft weer toekomst. Tenminste, als natuurliefhebbers en jagers de handen ineen slaan om het nog niet zo lang geleden met uitsterven bedreigde ras in stand te houden. De das is het grootste in Nederland voorkomende landroofdier; een symbool voor wild, ongetemd leven. Dat mag niet verloren gaan. Daarvoor moet iedereen zich tot het uiterste inspannen, vinden de Vereniging Das & Boom en de Koninklijke Nederlandse Jagers Vereniging (KNJV).

in het nieuws

Jagers en natuurbeschermers sluiten convenant

Perspectief voor dassen

Van onze correspondent

Das & Boom en KNJV werken al geruime tijd samen om de das en zijn leefgebied in Nederland te beschermen. Die samenwerking is nu bestendigd en officieel gemaakt: de twee organisaties hebben een 'dassenconvenant' gesloten. Daarin beloven Das & Boom en KNJV elkaar te steunen in het streven de diersoort tot in lengte van jaren te behouden.

Het convenant is opvallend, enerzijds omdat de grootste natuurbeheerder van ons land, de overheid, er niet bij betrokken is, en anderzijds omdat twee ogenschijnlijke tegenpolen met elkaar in zee gaan. Nog niet zo lang geleden was het ondenkbaar dat natuurbeschermers en jagers hand in hand zouden opkomen voor het belang van een dier. Evenmin ligt het voor de hand dat het zich met bijna alles bemoeiende rijk slechts een bescheiden rol op de achtergrond speelt.

„De overheid treedt terug," zegt voorzitter J. Dirkmaat van Das & Boom, „ook als controleur in het veld. Toch is de overheid indirect de animator van onze afspraken met de jagers, want tien jaar geleden presenteerde het toenmalige kabinet een 'dassenbeleidsplan'. Dit plan beoogde de dassenstand terug te brengen tot een vroeger niveau en ervoor te zorgen dat de dieren zich weer zelfstandig over het land verspreiden. Dat plan moet natuurlijk worden nageleefd. Daarom hebben wij contact gezocht met de jagers, die net als wij actief zijn in bossen en velden, om te zorgen dat de dassen niet verder geweld wordt aangedaan."

De dassen hebben van jagers overigens weinig te vrezen, vertelt Dirkmaat. Jagers zien geen prooi in de das, ook al omdat die op de lijst van beschermde diersoorten staat. Het gebeurt af en toe wel dat een jager, als die met een teckel jaagt op een vos in een hol, per ongeluk een das te grazen neemt, maar dat zijn uitzonderingen.

„De echte vijand van de das is de auto. Dassen zijn nachtdieren die vrijelijk trekken. Daarbij steken ze wegen over. Het komt zeer geregeld voor dat ze daarbij worden aangereden. Ook belemmert het asfalt de beesten in hun bewegingsvrijheid. In een gebied dat wordt omgeven door wegen wordt de das beperkt in zijn mogelijkheden om op pad te gaan."

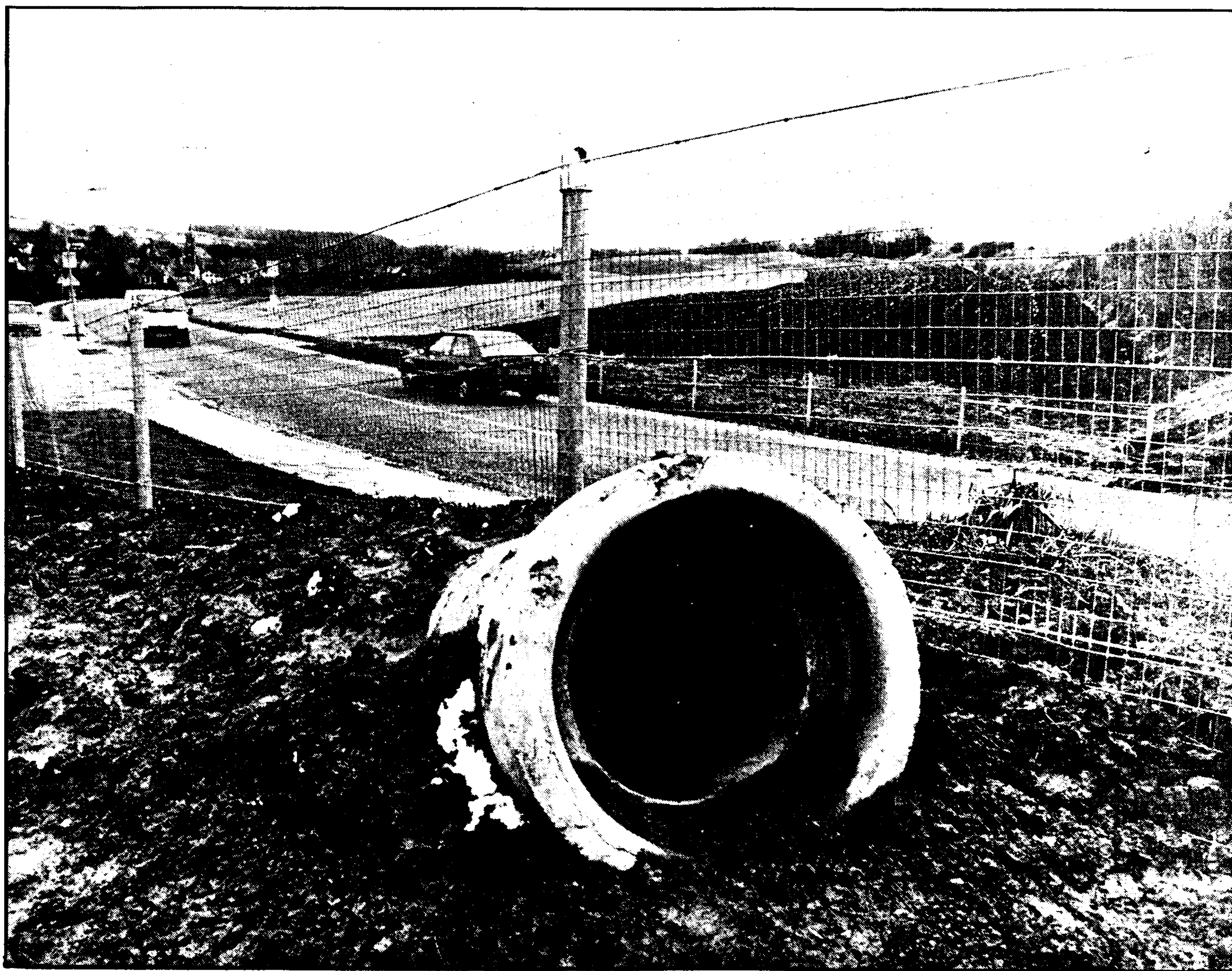
Een derde van de ongeveer 1600 Nederlandse dassen leeft in de provincie Limburg. De belangrijkste populatie is te vinden in het Heuvelland. Verder komen er veel dassen voor in het Swalm- en het Roerdal in Midden-Limburg en in het uiterste noorden van deze provincie.

Das & Boom is een kleine organisatie, met acht beroepskrachten en – verspreid door het hele land – zo'n honderd vrijwilligers. „Dat is mede de reden dat wij contact hebben gezocht met de jagers, want die zijn vertegenwoordigd in alle vierhonderd wildbeheerseenheden, waarin Nederland is opgedeeld. De jagers komen dagelijks in het veld. Zij kunnen de dassenburchten, de holen waarin de dassen leven, inventariseren en bijhouden wat de veranderingen zijn. Ook kunnen ze melden of er aangereden dassen zijn waargenomen," aldus Dirkmaat.

Das & Boom op haar beurt schoolt de leden van de jagersvereniging voor hun taak. Er komen onder meer cursussen waarin de jagers het verschil wordt geleerd tussen dassenburchten en vossenholen. Voorts deelt Das & Boom haar kennis van de dassen met de jagers en zijn er afspraken gemaakt om in bepaalde perioden niet te jagen in de buurt van de plaatsen waar de dassen zich – eventueel met jongen – ophouden.

De samenwerking biedt uitgesproken voordelen. Das & Boom ziet zich gesteund in haar streven de das voor uitsterven te behoeden en de Koninklijke Nederlandse Jagers Vereniging poetst haar imago op en verwerft zich het recht mee te praten over het inrichten van het landschap.

Het ijveren voor het behoud van de das is waarschijnlijk een eeuwig durende klus. Dirkmaat denkt dat de das 'ooit' weer voldoende groot in aantal wordt, maar als het zo ver is, zullen er weer andere bedreigende factoren zijn. Bijvoorbeeld omdat de milieukwaliteit steeds verder afneemt. Daarvan hebben straks allerlei in het wild levende dieren te lijden. De verwachting is dat er ook dan afspraken tussen diverse organisaties nodig zullen zijn om voor plant en dier negatieve ontwikkelingen te stoppen.

● *Een dassentunnel in Eys. De auto is de grootste bedreiging van de das.* Archieffoto: FRITS WIDDERSHOVEN

streeksgewijs

Heien voor nieuwbouw

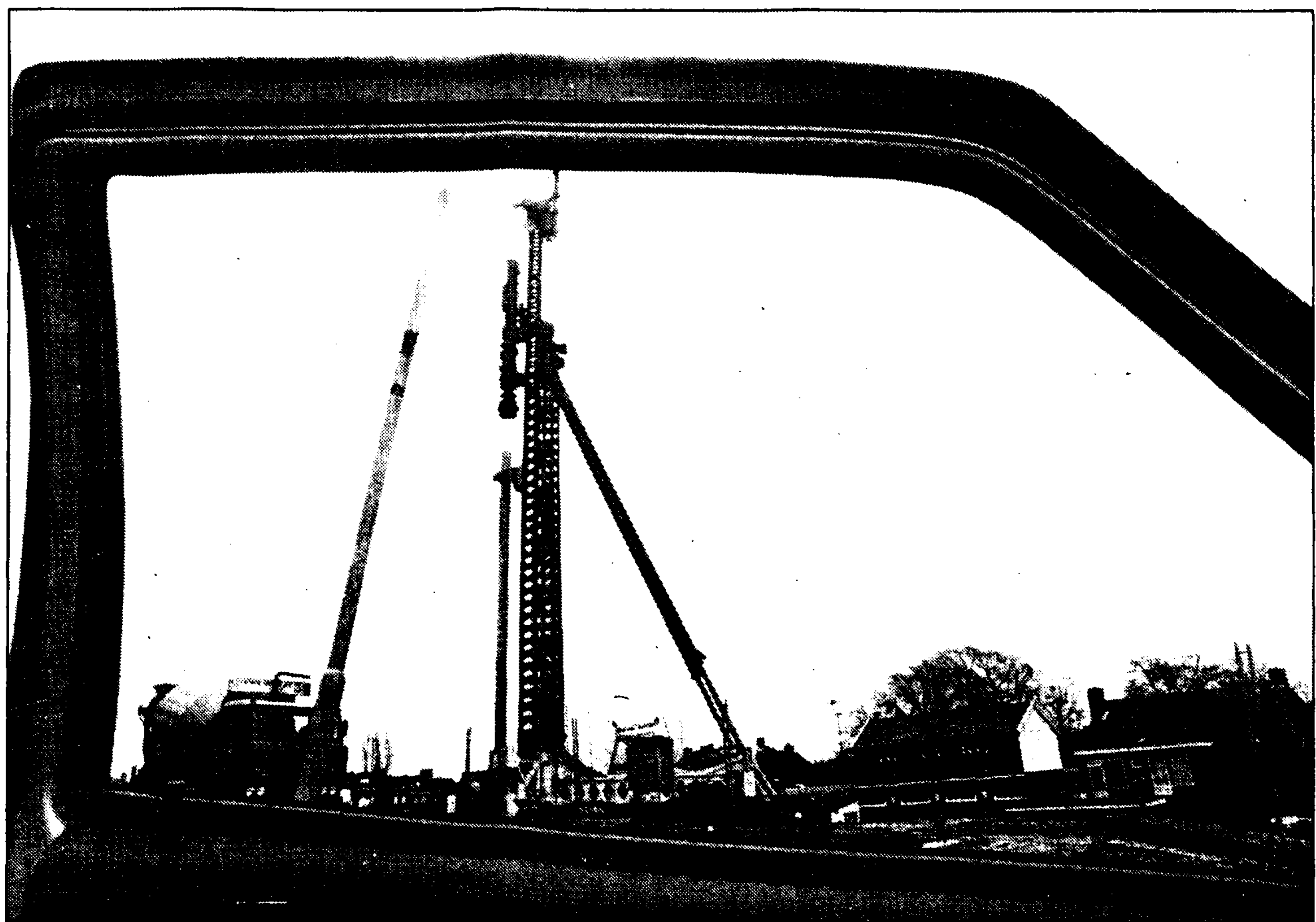
Muisberg wil schade aan huizen verhalen

DOOR LEON JEURISSEN

HOENSBROEK – De Muisberg in Hoensbroek beefde drie weken geleden op haar grondvesten. Niet door aardschokken, maar door het geweld waarmee heipalen in de grond werden geslagen.

De kritiek op het bouwplan Muisberg-Vloedsgraaf barstte los. De krachten werden in Hoensbroek gebundeld, een actiegroep opgericht. De heiwerkzaamheden zijn nu beëindigd, maar een belangrijke vraag bij de bewoners blijft: wie draait er op voor schade aan de woningen, ook in de toekomst?

De actiegroep vindt de bouw van 36 bejaardenwoningen in het Muisberg-complex zeer omstreden. Het gebied is zeer moerassig en vol met waterbronnen en kolenlagen. In het verleden heeft de buurt al te kampen gehad met mijnschade aan de woningen. De angst voor verzakkingen en scheuren in de gebouwen is nog steeds groot.

● *Het heien plus 'storingsvelden' baren de bewoners van de Muisberg-Vloedsgraaf in Hoensbroek zorgen.* Foto: CHRISTA HALBESMA

De manier waarop de gemeente Heerlen en woningvereniging Hoensbroek de burgers heeft voorgelicht, is in de ogen van de actiegroep bedroevend. Pas nadat de bewoners in actie waren gekomen, kwam er reactie van de zijde van de gemeente en bouwbedrijf Wilma, die het bouwproject uitvoert. Er werden trillingsmeters geplaatst. De eerste metingen waren volgens Wilma niet verontrustend.

Maar de bewoners zijn er allerminst gerust op. De gevolgen van de trillingen voor de kolenlagen moeten in de toekomst worden afgewacht. Dat de uitvoerder problemen had met de weerstand in de grond, bleek uit het feit dat de zeven meter lange heipalen vervangen moesten worden door palen van circa drie meter.

De volgende stap die de actiegroep ondernam, was bij de betrokken instanties een schriftelijke garantie los te weken over eventuele schade aan hun eigendom in de toekomst. De gemeente verklaarde dat Heerlen het maximale heeft gedaan om de overlast te voorkomen. Maar een garantie dat er geen schade is, kan ze niet geven.

Dat huizen schade hebben opgelopen, is na een bezoek aan enkele bewoners al duidelijk geworden. Peters heeft aan de linkerkant van zijn woonhuis een barst van circa 35 centimeter. Geraeds heeft waterschade in de kelder. Elke dag moet hij vierhonderd liter water wegpompen. Verder zit er een scheur in de linker zijgevel. Bij Van Leusden zijn de kozijnen van de dubbele beglazing gezakt.

Niet alleen de materiële, ook de immateriële schade moet niet worden onderschat. „In onze buurt wonen veel hartpatiënten. Deze hebben veel spanningen ondergaan," zegt Hart.

Natuurgeneeskundige Hart voegt daar nog een opmerkelijk argument bij: „De bio-energetische toestand van de bodem in het gebied Muisberg is zeer verontrustend. De aanwezige storingsvelden verzwakken het immuunsysteem van de mensen. Dat kan allerlei ziekten tot gevolg hebben."

Onderzoek

Deskundige John Hart heeft dit niet uit zijn duim gezogen. Hij gaf begin januari het Duits instituut voor geobiologie *Vereinigung Europaische Aktion für Therapiefreiheit, Recht auf Gesundheit* in Maastricht opdracht een onderzoek in te stellen naar de storingsvelden in de Muisberg.

Volgens Hart is de conclusie van het rapport: „De storingsvelden vormen een bedreiging voor de gezondheid van de mensen. Ze kunnen grote problemen krijgen zoals slapeloosheid, zenuwachtigheid en ernstige ziekten."

journaal kort

HEERLEN

● De Multiple Sclerose Vereniging Nederland houdt maandag van 20 tot 22.30 uur in de vergaderzaal van het De Weverziekenhuis een voorlichtingsavond over botontkalking.

● De Vrijwilligers Vakantiekrant van het Nederlands Centrum Vrijwilligerswerk is verkrijgbaar bij de Vrijwilligerscentrale, Van Grunsvenplein 2, ☎713971. Op werkdagen van 9 tot 12 en van 14 tot 17 uur.

● Woensdag van 14 tot 17 uur wordt een regionale Voorleeswedstrijd gehouden in de Openbare Biliotheek aan het Raadhuisplein 20.
Om 15.40 uur speelt het Kindertheater Bolhoed een bewerking van Die Zauberflöte van Mozart.

● De Telefooncirkel Heerlen Zuid zoekt nog deelnemers. De cirkel is bedoeld voor ouderen en alleenstaanden en dient om contacten te leggen en als controle op elkaars welzijn. De cirkel gaat iedere dag om 9 uur van start.
Dan wordt ieder lid door een medelid gebeld. Bij 'geen gehoor' wordt gecontroleerd of met de deelnemers alles in orde is.
Voor meer informatie: Vrijwilligerscentrale Heerlen, Van Grunsvenplein 2, ☎71.39.71.

● Mevrouw A. Bulle houdt maandag 28 februari een lezing over omgaan met de aandoening diabetes mellitus. Deze bijeenkomst van de Diabetes Vereniging Nederland, afdeling Heerlen begint om 20.00 uur in de vergaderzaal van het De Weverziekenhuis.

LANDGRAAF

● Rubens Kindertheater speelt zaterdag om 14 uur in het Ora te Lauradorp 'Allemaal Poppenkast'.

● IVN De Oude Landgraaf maakt zondag een middagwandeling van 12 kilometer door het Wormdal bij Rimburg. Verzamelen om 13.15 uur aan de kerk in de Brugstraat in Rimburg of om 12.45 uur aan het station in Schaesberg.

BRUNSSUM

● Het wandelcomité WKHD houdt zondag een wandeltocht vanaf peuterspeelzaal 't Vossehutje, Floribertusstraat 19 in Treebeek.
Starttijden: van 8 tot 14 uur (7 en 14 kilometer), van 8 tot 13 uur (21 kilometer) en van 8 tot 10 uur (42 kilometer).

● De FNV houdt maandag om 20.30 uur een discussie-avond in d'r Brikke-oave. Thema's zijn kwijtschelding, minima- en ouderenbeleid.

● De vereniging tot Bescherming en Behoud van het Vijverpark houdt dinsdag om acht uur in De Brikkeaove aan het Lindeplein een evaluatie-avond.
Als alles meezit, wordt de eerste dialezing over de vereniging gehouden.

KERKRADE

● In het CMW, Kloosterraderstraat 20, is maandag van 14 tot 16 uur spreekuur voor ex-mijnwerkers.

● Onder de naam 'Gilde Kerkrade' is een groep vrijwilligers actief, die kennis en ervaring kosteloos overdraagt aan ouderen en jongeren.
Er wordt informatie en praktijk gegeven in creativiteit en doe-het-zelf. Er kunnen zich zowel vrijwilligers als 'cursisten' aanmelden aan de Hoofdstraat 24b, ☎462444.
Het Gilde is donderdag van 14 tot 16 uur en vrijdag van 9 tot 11 uur open.

VOERENDAAL

● De VVV en het IVN houden zondag om 10 en om 13.30 uur thema-wandelingen 'Monumenten en Natuur'. Vertrekpunt is het VVV-kantoor aan het NS-station.

prikbord

● Symposium

De Nederlandse Vereniging voor Vrijwillige Euthanasie (NVVE) verzorgt op 24 februari een symposium met de titel 'Euthanasie tussen eerste hulp en laatste eer' in het Academisch Ziekenhuis Maastricht. De bijeenkomst duurt van 14.00 tot 17.00 uur. Het symposium is vooral bedoeld voor verpleegkundigen, medewerkers terminale thuiszorg en uitvaartbegeleiders. Juist deze mensen hebben in hun dagelijks werk contact met patienten die in een uitzichtloze toestand zijn komen te verkeren. Hoewel de arts verantwoordelijkheid draagt voor eventuele euthanasie, zijn de rechtstreekse zorgverleners vaak nauw bij de kwestie betrokken. Het symposium behandelt onder meer de wetgeving en gangbare handelswijze rond euthanasie. Zo komt aan bod wat zorgverleners te doen staat als de patiënt om euthanasie vraagt, maar de familieleden bezwaar hebben. De Maastrichtse bijeenkomst is een van de zes symposia die de NVVE in het land organiseert om haar twintigjarige jubileum onder de aandacht te brengen.

● Open dag

Het Universitair Centrum voor Theologie en Pastoraat (UTP) houdt zaterdag 26 februari open dag. Bezoekers kunnen dan tussen 11.00 en 16.00 uur spreken met studenten en afgestudeerden, rondkijken op de informatiemarkt en inlichtingen inwinnen over de verschillende studiemogelijkheden van het UTP aan de Oliemolenstraat 26 in Heerlen. 's Middags zullen een drietal proefcolleges worden gegeven. Belangstellenden dienen zich vooraf aan te melden.

● Expositie

In het Gemeentemuseum Roermond vindt tot en met 30 maart de tentoonstelling 'Van model naar postzegel' plaats. Te zien zijn de driedimensionale ontwerpen van verschillende kunstenaars die later werden gebruikt voor een postzegel. De ontwerpen zijn afkomstig uit het Haagse postmuseum.

● COC

Het COC Maastricht houdt aanstaande zaterdag een ontmoetingsdag voor migranten die zich homo- of biseksueel voelen, of die daar op de een of andere manier mee hebben te maken. Het COC heeft de indruk dat er in de Euregio - met een migrantenbestand van 250.000 personen – veel mensen rondlopen die, komend uit een homo-vijandige cultuur, graag 'gevoelsgenoten' uit diezelfde cultuur willen ontmoeten. De bijeenkomst in het gebouw van het COC aan de Bogaardenstraat 43 in Maastricht begint zaterdag om 16.00 uur. Het ligt in de bedoeling om te komen tot een gezelligheidsgroep van migranten, die eventueel een zelfhulpgroep kunnen oprichten. Het COC-café is open tot 19.00 uur. De thee en de toegang zijn gratis. Er zullen enkele films worden getoond over de positie van homoseksuele migranten. De organisatie is in handen van de werkgroep Multi-kultuur van het COC-Maastricht.

● Ruilavond

Filatelistenvereniging 't Fakteurke' Mergelland houdt dinsdagavond 22 februari een ruilavond met kleine veiling in de grote zaal van Gemeenschapshuis Op d'r Plats aan de Houtstraat 25 in Klimmen. Leden betalen slechts vijf procent opgeld bij de veiling. De zaal is open om 18.30 uur. De veiling begint op 20.30 uur.

● Lezing

Onder auspiciën van de vereniging Dante Alighieri Sittard wordt op dinsdag 22 februari een lezing gehouden in het Serviam College in die plaats met als titel 'Palladio en de reconstructie van de Romeinse oudheid'. Spreker is prof. dr. K. Ottenheym uit Utrecht. De lezing is gratis toegangelijk voor leden van Dante Alighieri. Niet-leden betalen vijf gulden.

● Videoclub

Videoclub '93 is een nog jonge vereniging voor Limburgse videofanaten. Het doel is om liefhebbers de werking van een camera bij te brengen en daarna filmpjes te vervaardigen. Voor de meer gevorderden bestaat de mogelijkheid om te filmen in competitieverband. Tweewekelijks is er een clubavond en wel op maandag in het Cultureel Centrum 'de Jreets' in Kerkrade. De aanvang is telkens om 20.00 uur. De kosten zijn gering en per kwartaal te voldoen. Belangstellenden kunnen meer informatie inwinnen bij J. Wetzelaer in Heerlen, telefoon 045-725162.

Dankbetuiging

Daar het ons onmogelijk is eenieder persoonlijk te bedanken voor de vele blijken van medeleven die wij mochten ontvangen bij het overlijden en de begrafenis van mijn lieve man, onze vader en opa

P.J. Jaskowiak

betuigen wij u hiermede onze oprechte dank.

Mevr. Jaskowiak-Mennink
kinderen en kleinkinderen

De zeswekendienst zal gehouden worden op zondag 20 februari aanstaande om 10.00 uur in de kerk H. Padua te Vrank-Heerlen.

Bij het overlijden van onze lieve moeder, schoonmoeder en oma

Johanna Savelberg-Consten

mochten wij vele blijken van deelneming ontvangen. Zij zijn ons tot troost geweest en wij betuigen daarvoor aan alle betrokkenen onze hartelijke dank.

Kinderen en kleinkinderen

Kerkrade, februari 1994

De plechtige zeswekendienst zal gehouden worden op zondag 20 februari a.s. om 10.00 uur in het bejaardencentrum Hoog Anstel te Kerkrade-Chevremont.

Voor de vele blijken van medeleven door ons ondervonden na het overlijden en de crematie van

Hub Linden

danken wij u van harte.

J. Linden-Senden
kinderen en kleinkinderen

De plechtige zeswekendienst wordt gehouden op zondag 20 februari om 11.00 uur in de parochiekerk St. Jozef te Heerlerbaan.

---

†

Op Aswoensdag was het een jaar geleden dat mijn echtgenote, onze moeder en onze oma

Apollonia Houben-van Can

van ons heenging om voor altijd glimlachend voort te leven bij de goede God.

Joseph Houben
kinderen en kleinkinderen

De eerste jaardienst zal plaatshebben aanstaande zondag 20 februari 1994 om 10.00 uur in de kerk H. Gerlachus te Banholt.

Tijdens deze dienst bidden wij dat alles wat haar heilig was mag blijven voortleven zodat haar naam in ere gehouden wordt tot in eeuwigheid.

---

† **Sjeng Coenen**, 66 jaar, weduwnaar van Mia Swinkels. Corr.adres, Gildelaan 28, 6093 GH Heythuysen. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op zaterdag 19 februari a.s. om 14.00 uur in de parochiekerk van de H. Nicolaas te Heythuysen.

† **Martinus van der Wiel**, 77 jaar, echtgenoot van Frieda Verstappen, L-Unionlaan 59, 6093 GE Heythuysen. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op zaterdag 19 februari a.s. om 10.30 uur in de kapel van het St. Elisabethklooster, Aan de Kreppel 1 te Heythuysen, waarna de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heeze, Somerenseweg 120.

† **Soo (Frans) Forschelen**, 74, echtgenoot van Bertha Levels, Wal 22, 6017 BE Thorn. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op zaterdag 19 februari a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Michaël te Thorn.

† **Johannes Kippers**, 86 jaar, echtgenoot van Jannie Kippers-van Laar, Willem Alexanderlaan 1, St. Odiliënberg. Corr.adres: J.G.W. Kippers, Lutetiahof 13, 6215 TL Maastricht. De uitvaartdienst zal plaatsvinden op zaterdag 19 februari a.s. om 13.00 uur in de Ursula-kapel, Voogdijstraat 24, te Roermond, waarna de crematie zal volgen in het crematorium Nedermaas te Geleen.

† **Lena Brouwer-Gorter**, 89 jaar, weduwe van Leo Brouwer, corr.adres: R. Brouwer, Fazantstraat 11, 6075 BM Herkenbosch. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op maandag 21 februari a.s. om 13.00 uur in de noodkerk De Harch, Schoolstraat 10 te Herkenbosch, waarna de crematie zal volgen in het crematorium Nedermaas te Geleen.

Dankbetuiging

In plaats van kaarten

Daar het ons onmogelijk is eenieder persoonlijk te bedanken voor de vele blijken van medeleven die wij mochten ontvangen bij de ziekte, het overlijden en de begrafenis van mijn lieve vrouw, onze zorgzame moeder, schoonmoeder, oma, zus, schoonzus, tante en nicht

Mia Höngens

betuigen wij u hiermede onze oprechte dank. Nogmaals danken wij het Groene Kruis, huize Agnetenberg, dr. Mekel en pastoor Peutz voor hun aandacht en liefdevolle verzorging.

Dhr. T. Stultiens
kinderen en kleinkinderen

De zeswekendienst zal gehouden worden op zaterdag 19 februari om 19.00 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw ten Hemelopneming te Einighausen.

Dankbetuiging

†

Bij deze willen wij iedereen bedanken voor de grote belangstelling bij het overlijden en de begrafenis van onze dierbare moeder en oma

Maria Josephina Bormans-Gerekens

Kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen

Gulpen, februari 1994

De plechtige zeswekendienst wordt gehouden op zondag 20 februari om 10.00 uur in de parochiekerk van de H. Petrus te Gulpen.

Dankbetuiging

Uw grote belangstelling, uw talrijke condoléances, uw aanwezigheid in de mis en de vele bloemen bij de uitvaartdienst van onze moeder, schoonmoeder en oma

Mia Breuls-Senden

zijn voor ons een grote steun geweest. Hiervoor willen wij u allen hartelijk danken.

Een speciaal woord van dank aan dr. Berendsen te Urmond en iedereen die Mia tijdens haar ziekbed steunde.

Will, Marina en Rowann Breuls
Luciënne, Math en Naomi Göbbels

De zeswekendienst zal a.s. zondag 20 februari om 11.00 uur gehouden worden in de kerk van Sint Antonius van Padua te Urmond-Oost.

Zeswekendienst

Daar het ons onmogelijk is eenieder persoonlijk te bedanken voor de vele blijken van medeleven die wij mochten ontvangen bij het overlijden en de begrafenis van mijn echtgenote, onze moeder en grootmoeder

Mien Klein-Joosten

betuigen wij u hiermede onze oprechte dank.

J.P. Klein
kinderen en kleinkinderen

Heerlen, februari 1994

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zondag 20 februari a.s. om 10.30 uur in de kerk H. Gerardus Majella te Heksenberg-Heerlen.

De plechtige eerste jaardienst voor

Marie Dormans-Willems

zal worden gehouden op zondag 20 februari om 11.45 uur in de St. Gregoriuskerk te Brunssum.

Familie Dormans
Familie Willems

Brunssum, februari 1994

---

† **Lida Maas**, 46 jaar, echtgenote van Hans Franken, Burg. Visschersstraat 56, Ulestraten. De uitvaartdienst vindt plaats op zaterdag 19 februari om 11.00 uur in de H. Catharinakerk te Ulestraten.

† **Leon Blanckers**, 72 jaar, bejaardencentrum Achter de Hoven, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats op zaterdag 19 februari om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Walburga te Amby-Maastricht.

† **Jacobus (Keube) Theunisz**, 86 jaar, echtgenoot van Netteke Schulkens, Proosdijweg 21B, Maastricht. De uitvaartdienst heeft in besloten familiekring plaatsgevonden.

† **Eit de Boer**, 81 jaar, echtgenoot van P.C. Dassen, Bourgognestraat 4A, Maastricht. Op verzoek van de overledene is zijn lichaam ter beschikking gesteld aan de medische wetenschap.

Bekendmaking

Het Dagelijks Bestuur van het Zuiveringschap Limburg maakt gelet op artikel 3.30, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht bekend, dat het voornemens is tot intrekking over te gaan van de op ... december 1992, nummer V92-10, aan Mora BV Fregatweg 53 te Maastricht verleende vergunning ingevolge de Wet verontreiniging oppervlaktewateren voor het lozen van bedrijfsafvalwater, huishoudelijk afvalwater, koelwater en hemelwater via de gemeentelijke riolering en de rioolwaterzuiveringsinstallatie Maastricht-Limmel op oppervlaktewater.

Door ingebruikname van een nieuwe afvalwaterzuiveringsinstallatie worden er door het bedrijf minder dan 5.000 inwonerequivalenten geloosd. Hierdoor valt het bedrijf niet meer onder het AMvB-inrichtingenbesluit en is derhalve niet meer vergunningplichtig ingevolge de WVO.

De stukken met betrekking tot het ontwerp-besluit tot intrekking van de vergunning liggen ter inzage van 21 februari 1994 tot en met 7 maart 1994 en wel:

- op het kantoor van genoemd zuiveringschap, Maria Theresialaan 99 te Roermond op werkdagen van 9.00 uur tot 12.00 uur en van 14.00 uur tot 16.00 uur (afdeling Vergunningen en Handhaving);
- ten gemeentehuize van de gemeente Maastricht, Stadhuisstraat 5 te Maastricht (stadskantoor begane grond) gedurende de kantooruren van 09.00 uur tot 16.00 uur en bovendien elke donderdag tot 19.00 uur.

Tot het einde van de termijn waarbinnen de stukken ter inzage liggen kunnen door een ieder tegen het ontwerp-besluit tot intrekking van de vergunning schriftelijke bedenkingen worden ingebracht bij het Dagelijks Bestuur van het Zuiveringschap Limburg, Postbus 314, 6040 AH ROERMOND.

Degene, die schriftelijke bedenkingen indient, kan verzoeken zijn persoonlijke gegevens niet bekend te maken.

Roermond, 18 februari 1994.

Het Dagelijks Bestuur vnd.

GEMEENTE GELEEN

De burgemeester van Geleen maakt, ter voldoening aan het bepaalde in artikel 22 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening bekend, dat de gemeenteraad in zijn vergadering van 3 februari 1994 heeft besloten te verklaren dat een bestemmingsplan wordt voorbereid voor:

- **het perceel Daniken 12,**

een en ander zoals nader in grijze kleur is aangeduid op de bij dit besluit behorende situatietekening. Voorts heeft de gemeenteraad besloten, dat voornoemd besluit in werking treedt op maandag 21 februari 1994.

Met ingang van eveneens maandag 21 februari 1994 ligt voornoemd besluit voor eenieder ter inzage ter gemeentesecretarie, kamer 235.

Geleen, 18 februari 1994.

De burgemeester van Geleen,
namens deze,
het hoofd van de afdeling Stadsontwikkeling,
J.H.M.G. Beckers.

weekend diensten

...avond- en weekenddiensten be... op vrijdagavond en eindigen ...olgende week vrijdag om 8.30

...SEN

...len: Voor spoedgevallen ...14.00 (brandweercentrale) bel-

...rade-Oost: Bij spoedgevallen te-...isch contact opnemen met de ...n huisarts.

...elveld/Bocholtz: Vrijdag en za-...g Mom, ☎44.39.38. Zondag Jeh-...44.03.33.

...graaf: Zaterdag Pieck, ...13.22. Zondag Kuypers, ...91.11.

...sbroek: Patiënten van Gezond-...centrum Hoensbroek-Noord ...en dag en nacht bellen, ...48.21. Uitsluitend voor spoedge-...n: ☎23.18.00. Anders eigen huis-...bellen.

...THEKEN

...ssum/Schinveld: Schoon-...dt, Rumpenerstraat 112, ...23.23.

...len: Ritzen, Stationstraat 24, ...32.69.

...graaf: Landgraaf, Pasweg 6 ...esberg, ☎32.69.00. Voor spoed-...llen dag en nacht bereikbaar.

...rade/Eygelshoven: Schönefeld, ...dstraat 2, ☎45.25.23.

...rade-West: Snijders, Kamp-...t 114, ☎42.07.77.

...erheide: Bleijerheide, Bleijer-...erstraat 52, ☎46.20.50. Dagelijks ...van 8 tot 22 uur.

...elveld/Bocholtz: Voncken, Dr. ...straat 6, ☎44.11.00. Zaterdag ... uur, zondag 13.30-14.30 uur. ... spoedgevallen van 22-22.30 uur ... telefonische afspraak.

...sbroek/Heerlerheide: Boswijk, ...straat Noord 43 Treebeek, ...7.73.

... Voor spoedgevallen eigen apo-... (b.g.g. ☎711400).

...DARTSEN

...en/Hulsberg/Voerendaal: Sij-... Bekkerweg 23 Heerlen, ...6.97. Spreekuur zaterdag en ...g van 11-12 uur. B.g.g. TIGH, ...4.00.

...rade/Ubach over Worms/Nieu-...gen/Eygelshoven: Reinders, ...n Sophiaplein 2 Kerkrade, ...7 00. Spreekuur 11.30-12 uur en ...30 uur.

...lveld/Bocholtz/Gulpen/Vaals/...Wittem: Kusen, Burg. Te-...weg 1 Gulpen, ☎04450-1436. ...kuur 11.30-12 uur en 17.30-18

...ssum/Schinveld/Nuth/Hoens-...k/Schinnen: Gerrits, Meijsstraat ...innandsrade, ☎24.50.80. Spreek-...11.30-12 uur en 17.30-18 uur.

...EOPATEN

... spoedgevallen dag en nacht be-...baar: R.Toussaint, Beekstraat 22 ...nveld, ☎25.44.34.

...ENE KRUIS

...tdienst voor spoedgevallen: ...len: ☎71.37.12. Nuth/Voeren-.../Simpelveld: ☎04405-2995. ...ssum/Schinveld/Jabeek/Merkel-.../Bingelrade: ☎25.90.90. Hoens-...k: ☎22.55.88. Landgraaf: ...30.30. Kerkrade/Eygelshoven: ...92.60.

...ERSEN

...H - Heerlen: ☎71.14.00. Informa-...over avond- en weekeinddiensten ...artsen, tandartsen, apothekers en Groene Kruis.

...dienst SOS: Dag en nacht be-...baar, ☎71.99.99.

...achtsziektenbestrijding: ...urs infolijn, ☎74.01.36.

Ambtenaren moeten rekening houden met nieuwe wet

Pleumeekers: sneller antwoord aan burger

Van onze verslaggever

HEERLEN – De gemeente Heerlen moet de burger sneller antwoord geven op brieven, verzoeken en dergelijke. De gemeente zal dat nog eens nadrukkelijk onder de aandacht brengen bij haar medewerkers. Dat heeft burgemeester Jef Pleumeekers gezegd tijdens de collegevergadering in Heerlen.

Pleumeekers reageerde daarmee op een brief van D66. De raadsfractie nam het op voor bewoners van de Geerstraat, Muzenlaan en Van Grunsvenplein.
Die protesteerden tegen de voorgenomen bouw van een torenflat op het schouwburgplein. Na negen maanden hadden de bewoners nog geen enkele reactie gehad van de gemeente.

Pleumeekers merkt op dat hij de laatste tijd meermalen ervaren heeft dat op brieven en verzoeken van burgers helemaal niet of te laat gereageerd wordt.

„Dat is volstrekt onacceptabel en het kan, zeker gezien de nieuwe Algemene Wet Bestuursrecht, niet langer geduld worden," stelt de burgemeester. „De medewerkers moeten een geheel andere houding aan de dag leggen, ze moeten zich terdege bewust zijn van termijnen en dergelijke van afhandeling."

De nieuwe wet verruimt de mogelijkheden voor de burgers om bezwaar te maken tegen gemeentelijke besluiten en eist ook dat gemeente snel reageert, in principe al binnen zes weken. Ook als er nog geen formeel besluit is genomen, kunnen al protesten worden ingediend.

De bewoners rond de schouwburg hebben onlangs alsnog antwoord ontvangen. Naast een verontschuldiging voor de trage afhandeling heeft Heerlen laten weten hun bezwaren te zullen meenemen bij de vaststelling van het bestemmingsplan.

Passagier maakt amok

NUTH – De politie heeft donderdagochtend om twee uur op de Daelderweg in Nuth een agressieve 34-jarige inwoner uit Nuth aangehouden. De man zat in een auto, bestuurd door een 43-jarige Kerkradenaar. Door het slechte rijgedrag en het rijden met dichtgevroren ruiten, vond de politie het verstandig de autobestuurder aan een alcoholcontrole te onderwerpen.

De passagier weigerde de auto te verlaten. Over en weer vielen klappen. De man uit Nuth raakte gewond aan zijn gezicht en moest zich bij de Eerste Hulp laten behandelen. Nadat tegen hem proces-verbaal was opgemaakt, kon hij huiswaarts keren.

De ademanalyse van de bestuurder wees uit dat hij niet te veel alcohol had genuttigd. Wel werd hij bekeurd voor het rijden met dichtgevroren ruiten.

Affiches en auto Beckers beklad

BOCHOLTZ – Met een spuitbus is in de nacht van zaterdag op zondag de auto van lijsttrekker Hein Beckers van de Politieke Groepering Burgerbelangen in Simpelveld met zwarte verf beklad. Ook alle affiches van de fractie, die in Bocholtz en Simpelveld hingen, zijn met zwarte verf bespoten.
Beckers heeft aangifte gedaan bij de politie. Tevens heeft hij een beloning van vijfhonderd gulden uitgeloofd voor de tip die de dader zal ontmaskeren.

Inbrekers zorgen voor grote ravage

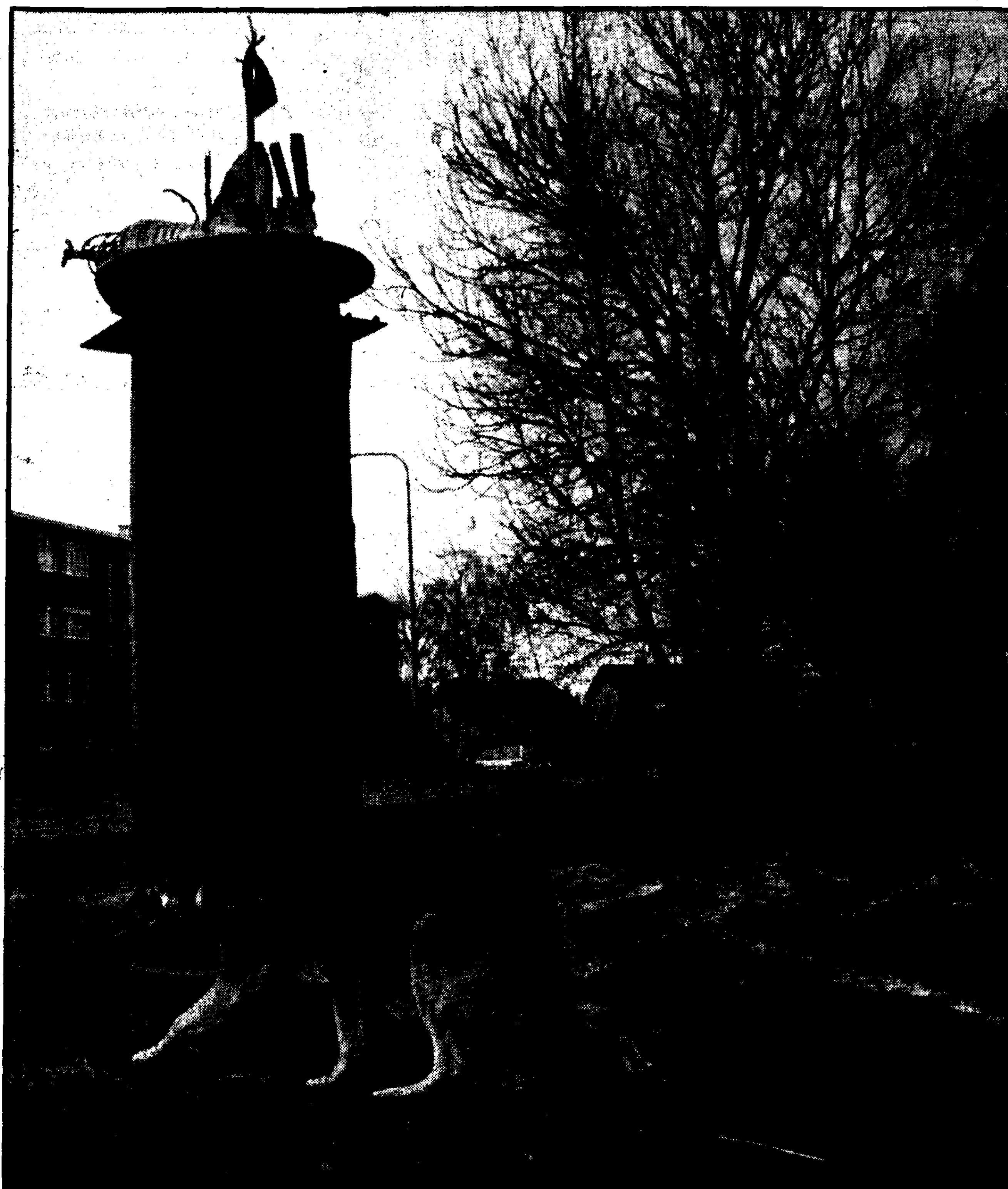
BRUNSSUM – Bij een inbraak in een woning aan de Op de Vaard in Brunssum hebben de daders een grote ravage achtergelaten.
De inhoud van de diepvriezers werd op de vloer gegooid en een fles ketchup stuk gegooid. Ook de televisie werd vernield. Wat er precies weg is, kon nog niet worden vastgesteld. Wel zijn sieraden verdwenen. De bewoners waren op vakantie.

in gesprek

● CDA-Landgraaf

Naar aanleiding van uw bericht van 9 februari 'Fracties tegen hoge post Heinrichs' moet mij het een en ander van het hart. Naast het feit dat de berichten weer uiterst negatief gekleurd zijn, stoort het mij bijzonder dat iemand die niet eens in de raad zit, zich aanmatigt op zo een toon te spreken over mensen. Als dit de wijze is waarop de heer (?) Van Bekkum de SP wil promoten, dan noem ik dat een verwerpelijke manier van doen. Alleen de inwoners van Landgraaf bepalen wie hen in raad of college vertegenwoordigen.

LANDGRAAF, Jo Schürmann, campagneleider CDA.

● *Zo kan het niet langer. Landgraaf gaat de toenemende overlast van hondepoep streng aanpakken.* Foto: DRIES LINSSEN

Landgraaf pakt hondepoep aan

Van onze verslaggeefster

LANDGRAAF – 'De grootste kleine ergernis', zo wordt hondepoep omschreven door de Landgraafse afdeling milieuzaken. Om de toenemende overlast van viervoeters in de gemeente te beperken, gaat Landgraaf een ontmoedigingsbeleid voeren. Hondewachters, zes speciale uitlaatplaatsen, een actie hond-in-de-goot en verhoging van de hondenbelasting zijn onderdeel van dit plan. Kosten: ruim twee ton.

Landgraaf gokt vooral op een mentaliteitsverandering bij hondebezitters. De gemeente wil door middel van strengere regels sturend optreden. „Want helemaal kun je het hondepoep-probleem nooit oplossen," schrijven de ambtenaren.

Vooral de vervuiling van stoepen, plantsoenen en speelterreinen is Landgraaf een doorn in het oog.
De gemeente gelooft heilig in de preventieve werking van een verscherpte controle op de nieuwe regels en wil daarom minimaal één of twee hondewachters aanstellen, mogelijk als onderdeel van de milieupolitie. Voor de nieuwe ambtenaar koopt Landgraaf een duidelijk herkenbare auto.

Elke kern in de gemeente krijgt twee speciale uitlaatplaatsen. In de wijk Brikkebekker en tussen de Veeweg en Europaweg-Noord zijn deze al aangelegd. Volgens de afdeling milieuzaken wordt hiervan zichtbaar veel gebruik gemaakt. Een puntje van kritiek: de uitwerpselen liggen nog tot dertig centimeter van de uitlaatplaats.

Of hondebezitters in Landgraaf ook met de hondepoepzak of -schep te maken krijgen, is nog onduidelijk.

De commissie Grondgebiedzaken laat maandag haar licht schijnen over de nota. De gemeenteraad moet uiteindelijk beslissen over een plan van aanpak.

Telekids

● *Een bijzonder populair programma van een zo mogelijk nog populairdere zender is Telekids. Twee Kerkraadse kids, Remco Sprooten (9) en Stijn Koster (10), zijn zo verzot op het programma dat ze de stoute schoenen aantrokken en een brief schreven naar de redactie. Resultaat: het duo verschijnt morgen, zaterdag dus, in beeld. Remco en Stijn gaan zich wagen aan de mega-blubber-power-race. Presentator Carlo Boshardt, zo'n heel druk baasje, is de afgelopen week ook in de Klankstad geweest. Bij Remco thuis zijn opnames gemaakt. Kijken dus, morgenvroeg tussen tien en twaalf.*

Watersnood

● *Nog een beetje watersnood in de regio, maar dan een beetje positiever als in december afgelopen jaar. Een benefietconcert in de Weltense St.-Martinuskerk heeft precies 3.394,41 gulden opgebracht. Wij kunnen alleen maar concluderen dat het Weltens familiekoor, Gemengd Kerkelijk Zangkoor St.-Joseph, Toneelgroep Expressie, Koperensemble Harmonie TOG en het jeugdorkest Welten het beste beentje hebben voorgezet.*

Bal

● *Een bal is rond, dat weten we allemaal. Een bowlingbal is ook rond, met dien verstande dat er drie gaten inzitten. Wie goed met deze bijzondere bal kan omgaan, oogst ook de nodige punten. Bowling Vereniging Heerlen (BVH) doet dat al heel wat jaartjes. Dus: tijd voor een reünie. Alle jeugd-bowlers van de voormalige Bowling Bond uit de jaren 1970-'79 kunnen zich aanmelden via 045-714935 of 045-742187. De hernieuwde kennismaking tussen al die bowlers gaat plaatsvinden op zondag 7 augustus. Dat u het vast weet.*

Carnaval

● *In Nuth laat de Lokale Omroep de inwoners nog wat langer genieten van carnaval. Sommigen genieten nog na van een kater, maar dat bedoelen we hier nadrukkelijk niet. Het feest is dus voorbij, maar de LON doet carnaval het komend weekeinde nog eens dunnetjes over: zaterdag van 19-20 uur en zondag van 10.30-11.30 uur is het dus kijken geblazen!*

Animatie

● *Jong en oud is erdoor gefascineerd. Ze duren maar kort. Soms niet langer dan vijf seconden, maar een impact dat ze hebben. Wat we bedoelen? Animatiefilmpjes natuurlijk. In Maastricht start woensdag 9 maart een cursus over het vervaardigen van deze korte filmpjes. De Vrije Akademie ZOM Kerkrade/Landgraaf (045-456468) weet er meer van. Belangstellenden of regisseurs-in-spe kunnen bellen.*

Tomaat

● *Die rode tomaat die menig verkiezingsaffiche siert, intrigeert ons wel. De politiek laten we even helemaal buiten beschouwing, maar die vrucht springt toch zó van de posters af. Je zou zowaar zin krijgen in een lekkere tomatensalade of een soepje. Wij zijn benieuwd of die affiches ook zorgen voor een 'revival' van de tomaat.*

Verkiezingsprogramma's 1994

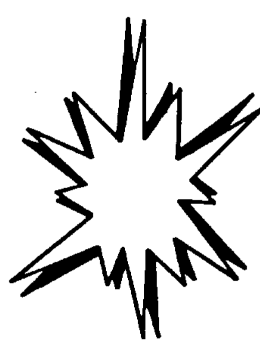
Op woensdag 2 maart zijn de gemeenteraadsverkiezingen. Dan kunnen de kiezers weer hun stem uitbrengen op een van de plaatselijke politici. Op deze plek volgt acht dagen lang een overzicht van wat de deelnemende partijen vinden van een aantal belangrijke onderwerpen. Oftewel: de verkiezingsprogramma's in de acht gemeenten van de Oostelijk Zuid-Limburg in een notedop. Vandaag Simpelveld.

SIMPELVELD	Seniorenbeleid	Masterplan	Industrieterrein Langveld	Jongerenbeleid	Verkeerssituatie	Milieuheffingen
CDA	Snel seniorenraad installeren. Voldoende seniorenwoningen bouwen. Aanpassen bestaande huizen. Verpleegvoorziening in Bocholtz.	Twijfels over haalbaarheid. Snel duidelijkheid over verplaatsing sportaccommodaties. In dit gebied ook toeristische attractie.	Niet enthousiast. Slechte zaak voor milieu, economisch gunstig. Gemeente moet garanties afdwingen.	Dringend renovatie jeugdcentrum Simpelveld. Extra aandacht 10- tot 16-jarigen. Beroepskracht voor jeugdwerk en welzijnswerk. Skateboardbaan.	Verkeersveiligheidplan opstellen. Meer aandacht fietsers/voetgangers (vooral schoolroutes). 30-km-zones. Geen definitief busstation Oranjeplein.	De vervuiler betaalt. Lager tarief voor kleine huishoudens. Goede voorlichting vermindert afvalberg.
PvdA	Meer seniorenwoningen, vooral in kern Simpelveld, verpleeginrichting in Bocholtz, goedkopere warmemaaltijdvoorziening.	Erg ambitieus. Verhuizing SV Simpelveld niet dringend. Wel reconstructie Nijswillerweg en toerisme. Voorstel: houd hier referendum over.	Moet er komen. Maar ook een eigen aansluitend industrieterrein in het Langveld voor Simpelveld.	Gemeente heeft jeugdcentrum failliet laten gaan. Ze moet het centrum in eigen handen nemen. Geld uit masterplan doorsluizen naar jeugdcentrum.	Veiligheid voor ouderen en kinderen staat voorop. Woonerven, inritverlagingen voor gehandicapten, fietsenstallingen en fietspaden.	Vervuiler betaalt. In komende jaren nog veel maatregelen nodig, gemeente moet goede voorbeeld geven.
Franssen-Frijns	Dertig procent burgers bestaat uit ouderen. Voortzetten bouwen seniorenwoningen, liefst in centra van Simpelveld en Bocholtz.	Voor verplaatsing naar Nijswillerweg voor voetbal, tennis en krachtsport.	Zeer positief voor werkgelegenheid. Alleen schone industrie, zonder aantasting van milieu en buitengebied.	Jeugdcentrum weer geschikt maken voor opgroeiende jeugd. Eens met investering van 250.000 gulden.	Uitvoering van verkeerscirculatieplan. Jaarlijks minstens drie ton voor uittrekken.	Vervuiler betaalt. De lasten nemen toe, omdat andere instanties verhoging van reinigings- en rioolrecht opleggen.
Onafhankelijke Groepering	Nota ouderenbeleid van wethouder Ewals uitvoeren. Ouderen moeten zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen.	Sport, recreatie en toersime bij het bij bungalowpark, daar staan we volledig achter. Grondig aanpak, inclusief zwembad.	Goed voor werkgelegenheid, opwaardering van de kern Bocholtz, echte op- en afrit autoweg. Extra aandacht voor milieurapport.	Voor breed onderzoek naar behoefte aan jeugd- en jongerenwerk. Jeugdcentrum, eventueel in andere vorm, behouden.	Duidelijke keuzes maken in verkeerscirculatieplan.	Alleen directe kosten in rekening brengen. Kritisch het effect van maatregelen bekijken.
Algemene ...langen Groepering	Bejaardenwoningen in/bij centrum. Ontspanningsruimte in cultureel centrum.	Goede idee, vergt nog veel studie. Investeringen van afgelopen jaren niet laten betalen door potentiële bouwers in het plan Molsberg.	Goed voor de werkgelegenheid, maar alleen schone industrie in verband met kern Bocholtz.	Grote behoefte aan, ondersteuning uit Simpelveldse bevolking ontbrak tot voor kort. Initiatiefnemers in Bocholtz al zeven jaar aan het lijntje gehouden.	Verkeerscirculatieplan uitvoeren. Meer inspraak bevolking. Kerkeveld aansluiten op openbaar vervoer.	Worden onaanvaardbaar. AVL-Sturing 30% duurder dan particuliere bedrijven: overheid moet stringenter toezicht houden op kosten.
Loozen	geen reactie ingeleverd.	geen reactie ingeleverd.	geen reactie ingeleverd.	geen reactie ingeleverd.	geen reactie ingeleverd.	geen reactie ingeleverd.
Starmans	Ouderen moeten op hun eigen wijze kunnen functioneren.	Zo snel mogelijk uitvoeren, zeker voor SV Simpelveld. Uitstel niet acceptabel.	Voor, mits schone industrie. Omwonenden mogen geen hinder ondervinden.	Jeugd niet in de kou laten staan.	Kern Bocholtz leefbaar maken door herinrichting. Minirotonde tussen Wilhelmina- en Dr. Nolensstraat.	Gefaseerde invoering.
Thewissen	Bouw moet aansluiten aan behoeften burgers, meer bouwen voor ouderen.	In fases uitvoeren, belangen goed afwegen.	Milieu-effecten gedegen onderzoeken. Alleen bedrijven/instituten die beperkte overlast veroorzaken.	Breed de behoefte peilen en totaalplan maken.	Meer aandacht voor ouderen en kinderen.	Zo goed mogelijk bijsturen ten gunste van burgers. Intergemeentelijke samenwerking.
Groepering Burgerbelangen	Aangepaste, betaalbare seniorenwoningen in de oude omgeving, waardoor bestaande contacten behouden blijven.	Kan lukken, maar alleen als het financieel verantwoord is. Geen kapitaalsvernietiging bestaande accommodaties.	Belangrijk voor werkgelegenheid. Voor, maar dan alleen schone en milieuvriendelijke bedrijven.	Ondersteunen jeugd- en jongerenwerk. Jeugdcentrum verdient goede huisvesting. Streven naar verbetering speelterreinen.	Verkeersstroom Dr. Poelsplein, Stampstraat, Dr. Ottenstraat naar Oranjeplein ongewenst. Verkeer Simpelveld afvoeren via Dorpstraat.	Rekening houden met draagkracht van de burgers. Heffingen betaalbaar houden.

Limburgs Dagblad
REGIONALE EDITIE
Chef editieredactie ...
KANTOREN
Heerlen
Hoofdkantoor, In de Cramer ...
6411 RS Heerlen
tel. 045-...
fax 045-...
Kerkrade
Rayonkantoor, Markt 42, ...
6461 ED Kerkrade
tel. 045-...
fax 045-...
Brunssum
Rayonkantoor, Rumpenerstraat ...
6443 CB Brunssum
tel. 045-256...
fax 045-...
Servicepunten
VVV Heerlen 045-716200
VVV Simpelveld 045-445...
VVV Landgraaf 045-32...

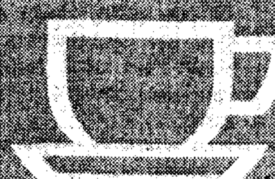
GEZELLIG UIT

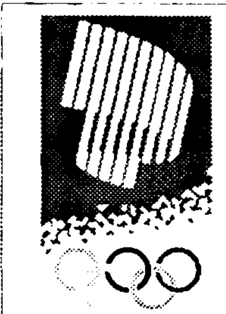
Voor inlichtingen/reservering advertenties op deze pagina. Margoth Collaris 045-739299.

GEZELLIG UIT

Satan laat Italianen beven

LILLEHAMMER – De Italiaanse ijshockeyers hebben bij het olympische toernooi van veel tegenstanders iets te vrezen, maar voor Satan beefden ze gisteren. De 19-jarige Slowaak, op dit niveau debuterend aan de zijde van onder anderen de doorgewinterde NHL-prof Stastny, scoorde driemaal. De bijna tweemaal zo oude aanvoerder Stastny, Palffy en Kontsek hadden der twee keer succes.

Miroslav Satan was evenwel uitblinker in het duel met de Azzurri, die maar vier treffers konden stellen tegenover de tien Slowaakse

In groep B bleef behalve Slowakije (twee gelijke spelen en nu winst) ook titelgegadigde Zweden ongeslagen. De Scandinaviërs, in 1991 en 1992 wereldkampioen, wonnen zonder veel moeite van Frankrijk: 7-1 (3-0 2-1 2-0).

Björn Daehlie onstuitbaar

LILLEHAMMER – De Noor Björn Daehlie is door 130.000 uitzinnige landgenoten naar een gouden medaille op de 10 kilometer skilopen, klassieke stijl, begeleid. De 26-jarige atleet uit Nes verum sleepte daarmee de vijfde hoofdprijs voor zijn land binnen. Voor Daehlie betekende de gouden medaille van gistermiddag al het vierde olympische goud in zijn carrière. Het zilver was voor Vladimir Smirnov uit Kazachstan, de Italiaan Albarello werd derde.

Tour 1995 start in Saint-Brieuc

SAINT-BRIEUC – De Tour de France start volgend jaar in de noordbretonse plaats Saint-Brieuc, de geboortestreek van Bernard Hinault. Daar wordt op 1 juli de proloog verreden. Gisteren werd in Parijs het contract getekend.

Beslissing over amateurvoetbal wellicht vandaag

HEERLEN – Of het amateurvoetbal gedurende het komende weekeinde in totaliteit wordt afgelast is nog niet duidelijk. Volgens competitieleider Toon Verkoyen zal vandaag het nodige overleg met de diverse gemeenten en het KNVB-district in Zeist plaatsvinden. Pas daarna wordt misschien tot een algehele afgelasting overgegaan. Ook bestaat de kans, dat de beslissing wordt overgelaten aan de consuls.

Schalken sterk

GUATEMALA CITY - In het derde toernooi van het Centraal Amerika Satellite tenniscircuit in Guatemala City komt Sjeng Schalken uitstekend voor de dag. Nadat hij eerst de Italiaan Francesco Michelotti had verslagen (6-1, 1-6, 7-6), versloeg de in Kinrooi woonachtige Schalken ook een andere Italiaan: Gabrio Castellucchella. Uitslag 7-6, 6-4. Hiermee bereikte hij de kwartfinale.

Val Gunda Niemann maakt einde aan jacht op goud

'Alsof ik een shock kreeg'

DOOR WYBREN DE BOER

HAMAR – In Calgary was ze het liefst gillend van de zenuwen het stadion uitgerend. Vier jaar later in Albertville spanden de weergoden tegen haar samen. Maar nu, in Hamar, pasten de stukjes van de puzzel feilloos in elkaar. Een mooie hal, supersnel ijs en zelf was ze in bloedvorm. Op 27-jarige leeftijd was Gunda Niemann klaar voor een olympische goldrush. Wat kon er mis gaan? Alles. „Ineens gleed mijn voet weg. Het was of ik een shock kreeg. Ik was radeloos, wist niet meer wat te doen," blikte Niemann later met betraande ogen terug op haar dramatische val.

Na een sterke opening was ze een volle ronde onderweg, toen ze een blokje raakte en onderuit gleed. Op vrijwel dezelfde plek waar Dan Jansen kapseisde, kwam een abrupt einde aan haar droom om goud te binnen te halen.

Opstaan en verder schaatsen, flitste het na de val door haar heen. Het zou haar ongetwijfeld nog op het erepodium hebben gebracht. Maar toen ze wilde aanzetten, zag ze tegenstander Seiko Hashimoto met een van pijn vertrokken gezicht in de kussens liggen. Dus schaatste Niemann terug, boog zich bezorgd over de Japanse, maar die zei slechts: „skate, skate, skate, go on."

Doorgaan

Coach Gaby Fuss repte zich naar de plek des onheils. „Doorgaan, doorgaan, doorgaan", schreeuwde ze tegen haar pupil. Maar Niemann was totaal ontredderd, wist niet eens meer in welke baan ze verder moest. De buitenbaan, gokte ze. Fout dus. Diskwalificatie was het gevolg.

De officials van de Duitse schaatsbond wisten maar al te goed hoe de kaarten lagen. Gunda Niemann zou niet bij de eerste zestien eindigen, waarmee de Duitsers een startplaats voor de vijf kilometer zouden verspelen.

Dank zij de knappe prestatie van Claudia Pechstein op de 3 km was weliswaar één ticket op de langste afstand veilig gesteld, maar het teleurstellende optreden van Heike Warnicke deed de DESG-bobo's het hart in de keel slaan.

● *Gunda Niemann: „Ik was radeloos, wist niet meer wat te doen."* Foto: REUTER

Als Warnicke niet de top-zestien zou halen, zou slechts een rijdster op de 5000 meter de eer van de Bondsrepubliek mogen verdedigen. En ze konden Pechstein, gistermiddag winnares van het brons, toch onmogelijk van de lijst halen ten faveure van titelkandidate Gunda Niemann. De val dreigde de drievoudig wereldkampioene op voorhand niet van één, maar zelfs van twee gouden medailles te beroven.

Voorzorg

Uit voorzorg dienden de Duitsers een protest in tegen de diskwalificatie van Niemann. Haar uitglijder zou te wijten zijn geweest aan een markeringsblokje dat binnen de baan lag. De Harense hoofdscheidsrechter Louw Hekkema draaide driemaal de videoband af, maar constateerde geen reglementaire en organisatorische onjuistheden. De diskwalificatie bleef van kracht. Ondertussen dook de ene na de andere rijdster onder de tijd van Warnicke door.

Opluchting

Twaalfde stond Warnicke en op dat moment telde Gaby Fuss nog zeker zes namen die de 'cruciale' tijd zouden kunnen verbeteren. „Ik probeerde Gunda al voorzichtig voor te berijden op een nieuwe klap, zelf had ik de moed al opgegeven", sprak de trainster naderhand. Tot haar grote opluchting zag ze, dat Warnicke uiteindelijk op een vijftiende plek bleef steken. Met dank ook aan de diskwalificatie van de Italiaanse Belci.

De Duitsers hadden hun twee startbewijzen en Gunda Niemann was gered. Want aangezien de bewuste vrijkaartjes niet naamsgebonden zijn, kan de Erfurtse de plaats innemen van Warnicke. Onder het mom van „de besten horen te rijden" stond die haar plaats af aan haar vriendin. Zoveel vriendschap, liet Niemann op haar beurt weten, wil ze over een week niet onbeantwoord laten. „Ik hoop dat ik mijn teamgenoten kan bedanken met een gouden medaille."

Titel

De val van Niemann maakte de weg naar de olympische titel vrij voor de Russische Svetlana Bashanova, eerder dit jaar al verrassend tweede bij het Europees kampioenschap. „Gunda is normaal gesproken de beste, maar vallen hoort nu eenmaal bij de sport", oordeelde de verrassende winnares. De medaille glom er voor haar niet minder om. „Goud is goud."

'Jongens, het spijt me, ik kan er niets aan doen'

Spanning blokkeert Zijlstra

HAMAR - Het is Henk Gemser niet gegund. Zes jaar geleden in Calgary dacht hij als bondscoach van de mannenploeg goud te kunnen delven met Leo Visser, Hein Vergeer en Gerard Kemkers. Het trio faalde. Als leider van de vrouwen in het Olympische Hamar glipte Gemser gisteren wederom het goud door de vingers. Door de tuimeling van Niemann had Carla Zijlstra historie kunnen schrijven voor Nederland. Maar opnieuw werd een schaatsdag met een rouwrand omlijnd.

Carla Zijlstra besefte dat maar al te goed. In plaats van een glas vol champagne, kreeg ze een gifbeker voorgeschoteld. Intense spanning blokkeerde de 24-jarige Groningse studente bewegingswetenschappen vanaf de start. De martelgang duurde 4.23,42 minuten.

Voor Zijlstra, Nederlands beste lange afstandsrijdster, een desillusie. De tranen stonden haar na afloop in de ogen toen enkele Nederlandse journalisten verhaal kwamen halen. „Jongens, het spijt me. Ik kan er ook niets aan doen."

Acht van de tien best geklasseerden verbeterden hun persoonlijk record. Wanneer Zijlstra (9e) dat had gepresteerd - ze reed in januari nog 4.17,36, gisteren goed voor goud - was er voor het NOC/NSF een èchte reden geweest om een gezellig samenzijn te vieren. Henk Gemser plaatste Zijlstra in het rijtje Dan Jansen en Gunda Niemann.

„Haar gedrag is te verklaren. Carla wordt blijkbaar zo beheerst door de spanning, dat ze niet meer zichzelf kon zijn. Je zag dat aan de lichaamstaal. Het was mat, die drie kilometer. Het is onbehoorlijk om dat als verwijt te gebruiken. Feit is gewoon, dat ze heeft gefaald."

Zijlstra zelf zei dat ze overvallen werd door te hoge verwachtingen. „Dat was voor het eerst dat ik zoiets voelde. Ik was aan de start nog vol vertrouwen. Maar ook ik ben blijkbaar maar een mens. Dit is een anti-climax, dit is het laatste wat ik verwacht had. Ik miste felheid in mijn slag. Pechstein ging hard weg, maar daar schrok ik niet van. Ik dacht dat ik haar via de binnenbochten wel weer bij kon halen. Als zoiets niet lukt, raak je toch wel van slag. Maar we kunnen er lang en breed over praten, ik heb gewoon gefaald. Dit is mijn eigen schuld."

En zo kon het gebeuren dat Annamarie Thomas de eerste Nederlandse werd, op de vijfde plaats. De Friezin, die medaillekansen worden toebedacht op de Olympische 1500 meter, snelde in 4.19,82 naar de finish. „Het verbaast me dat ik zo dicht bij het podium sta," sprak Thomas na afloop ontspannen.

Haar provinciegenote Tonny de Jong reed net als Zijlstra ook geen persoonlijk record en zij kwam uit op 4.25,88, waardoor ze als elfde werd geklasseerd.

Limburger vereerd met verzoek Jean-Marie Leblanc

Jos Bellemakers Tour-speaker

DOOR BENNIE CEULEN

STEIN – Jos Bellemakers uit Stein fungeert dit jaar als speaker in de Tour de France. Een primeur voor het internationale cyclisme, aangezien nooit eerder in de geschiedenis van de Ronde van Frankrijk een niet-Fransman omroeper was. Oud-renner Bellemakers hoefde zich geen seconde te bedenken om toe te stappen, toen de Nederlandse vertegenwoordiger van de Société du Tour de France hem namens directeur Jean-Marie Leblanc en diens assistent Jean-Francois Pescheux voor deze bijzondere functie benaderde. Zelfs de tijdens de Tour de France te verwachten geboorte van zijn eerste kindje kon hem er niet van weerhouden de uitnodiging te aanvaarden.

„Fantastisch. Deze kans kan ik niet laten liggen. Met de uitnodiging om als Nederlandse microfonist in de Tour te fungeren, schrijf ik een mooie bladzijde in de geschiedenis van mijn streek. Een erkenning voor mijn activiteiten als microfonist," reageerde Jos Bellemakers dolenthousiast. „Elke jonge wielrenner droomt van de Tour de France, als je komt er nooit in als je de kwaliteiten niet voor hebt. Om er als jurylid in te geraken, dien je het internationale UCI-brevet te hebben. Dit is voor mij dus een unieke kans. De Tour is het allerhoogste wat je in de wielersport kunt bereiken. Wellicht zal ik hierdoor mijn kennis voor de toekomst moeten bijstellen."

Bellemakers (36) is geen onbekende in de wielerwereld. Van 1969 tot 1982 doorliep hij als renner alle leeftijdsgroepen tot en met de amateurs. In laatstgenoemde categorie was hij zes jaar actief en verdedigde de kleuren van de ploegen Poolen, Motké, Van Eyck en Beckers Snacks. De tweede plaats in het Brabants kampioenschap en de overwinning in de Ronde van Ulestraten 1979 noemt hij zijn mooiste successen. In 1982 gaf hij als afgestudeerd HTS'er werktuigbouwkunde de voorkeur aan een maatschappelijke loopbaan en beëindigde zijn actieve wielercarrière. Momenteel is hij bij DSM in dienst als technisch adviseur voor de nylonindustrie, met Oost-Europa als werkterrein.

Niettemin bleef Bellemakers zijn sport trouw. Een verzoek van een vriend om tijdens het seizoen 1983 in de 'wilde' Ronde van Asten als speaker te fungeren, werd de aanzet van een nieuwe functie in het cyclisme. „Toen ik nog coureur was, hield ik me al bezig met het omroepersvak," vertelt hij. „Nadat ik in 1983 ook de triathlon van Stein had verslagen, werd ik gevraagd voor de Ronde van Meers. Omdat ik iets in het wielrennen wilde doen, heb ik me bij de KNWU voor de jurycursus aangemeld. Als je dat diploma hebt en je kunt goed praten, mag je bij wielerrondes als microfinist fungeren."

In die hoedanigheid en vaak ook als commissaris of wedstrijdleider, was de spraakwaterval uit Stein de afgelopen jaren veelvuldig actief in de Limburgse criteria en andere Nederlandse koersen. Vaak gelijktijdig met zijn echtgenote Miriam, die eveneens als jurylid aan de weg timmert.

Zijn eerste contacten met de Société du Tour de France dateren van 1990, toen hij bij de ritaankomsten van de Tour Féminin en de open EG-ronde in Valkenburg door de Franse organisatie als microfonist was ingehuurd. Toen de Tour Féminin het jaar nadien gedurende drie dagen door Nederland trok, was Bellemakers wederom present. In de Tour Féminin van afgelopen jaar verzorgde de vier talen (Frans, Engels, Duits en Nederlands) sprekende Limburger het commentaar bij start en finish in Nederland, Engeland, Duitsland en België.

Jos Bellemakers heeft ook reeds Tour-ervaring. Toen de Ronde van Frankrijk in 1992 in Valkenburg arriveerde, verzorgde hij als assistent van de vaste Tour-speaker Daniël Mangeas het Nederlandse commentaar bij de eindstreep en 's anderendaags bij de start van de etappe naar Koblenz.

In de Tour de France van dit jaar gaat Jos Bellemakers een vergelijkbare functie vervullen. Het accent ligt voor hem op de start van alle etappes, alwaar hij met de niet-Frans sprekende renners interviews dient af te nemen in het Nederlands, Duits en Engels. Daniël Mangeas zal als eerste speaker het Franstalige gedeelte bij start en finish voor zijn rekening nemen.

Jos Bellemakers neemt maar wat graag drie weken vakantie op om van 2 t/m 24 juli als assistent-microfonist van Daniël Mangeas in de Tour te fungeren. „Een geweldige uitdaging. Ik start meteen met het verzamelen van alle gegevens en resultaten van de Tourdeelnemers."

● *Jos Bellemakers: „Deze kans mag ik niet laten liggen."* Foto: PETER ROOZEN

Cruijff wil nieuw Barcelona

BARCELONA – Michael Laudrup wil Barcelona verlaten. Dat meldt het Spaanse persbureau Efe. Het bericht past in het kader van de opbouw van een nieuw Barcelona, waarover trainer Johan Cruijff sprak met het bestuur. De verlanglijst is imposant: Canizares, doelman van Celta Vigo; Aldana en Fran, aanvaller en spelverdeler van koploper Deportivo Coruna; Juanele en Albelardo, vleugelspeler en verdediger van Sporting Gijon; Alkiza, aanvaller van Real Sociedad; Caminero en Solozabal, middenvelder en verdediger van Atletico Madrid; Guerrero, aanvallende middenvelder van Athletic Bilbao en beschouwd als het grootste talent van Spanje. Nunez zou al aan Cruijff hebben laten weten dat hij slechts eenzesde deel van de honderd miljoen mag investeren.

Driebandploeg zoekt revanche

HOENSBROEK - De eredivisionisten van het driebanden komen zondag weer aan stoot. Fair Play Centers gaat op bezoek bij Zundert. Deze ploeg stuntte onlangs tegen Rovano. Het Limburgse kwartet wil revanche voor de nederlaag die het in de thuiswedstrijd leed tegen Zundert. De Brabanders De driebandspecialisten van Fair Play Centers bezetten momenteel de tweede plaats.

Trainingscentrum in Bocholtz

BOCHOLTZ – Ruitersportcentrum De Prickart in Bocholtz wordt verbouwd tot een trainingscentrum voor springpaarden. De nieuwe eigenaar, W. Falke uit Aken, heeft daarvoor een plan ingediend bij de gemeente Simpelveld. Hoewel de plannen niet overeenkomen met het bestemmingsplan wil het college van B en W toch akkoord gaan, omdat het trainingscentrum milieuvriendelijker zou zijn dan de huidige manege.

Koploper doet goede zaken

GELEEN – In de eerste divisie C van de zaalvoetbalcompetitie kende koploper H. Meyers een goede week zonder zelf in actie te komen. De naaste concurrenten de Haantjes en 't Brikske leden namelijk verlies. 't Brikske verloor bij de Geleense degradatiekandidaat Bouwfonds: 3-2. De Haantjes ging in Eindhoven onderuit tegen Sport Petit: 6-4.

Eaters op bezoek bij Panda's

GELEEN – Meetpoint Eaters en Gunco Panda's spelen vanavond om 20.00 uur in de Weenahal te Rotterdam het tweede duel in de halve finales van de ijshockeycompetitie. De ploeg uit Geleen won woensdag de eerste wedstrijd.

Hoge boete Birmingham

LONDEN – De Engelse voetbalclub Birmingham City, uitkomend in de tweede divisie, heeft van de bond (FA) een boete gekregen van ruim 130.000 gulden voor oneerlijke concurrentie. Birmingham kocht in december de huidige trainer Barry Fry en diens assistenten Edwin Stein en David Howell weg bij rivaal Southend.

Bokser vermoord in Algerije

ALGIERS – Said Azzedine, een Algerijnse amateurbokser, is gisteravond in Algiers vermoord. Azzedine werd doodgeschoten toen hij aan het begin van de avond een moskee verliet, waar hij het avondgebed van de Ramadan had gedaan.

Alflen somber over loopbaan

UTRECHT – Ajacied Rob Alflen vreest voor het einde van zijn loopbaan als profvoetballer. De 25-jarige Utrechter kampt opnieuw met een rugblessure. Hij onderging vorig jaar zomer al een operatie wegens een hernia. De middenvelder krijgt volgende week na medisch onderzoek uitsluitsel over de aard van de huidige kwaal, die hem sinds november aan de kant houdt. „Als het opnieuw een hernia betreft, is het afgelopen", verklaarde Alflen in het RTL-programma Barend en Van Dorp. „Een tweede operatie zie ik niet zitten."

Spartak traint op Papendal

MOSKOU – Russlands voetbalkampioen Spartak Moskou zal zich in Nederland voorbereiden op de nieuwe competitie en de resterende wedstrijden in de Champions League. Spartak arriveert vandaag voor een verblijf van een week op Papendal.

Tonya Harding en Nancy Kerrigan leven in aparte wereld

Boosaardig sprookje op ijs

HAMAR – Topspanning, ruim duizend journalisten, dreigtelefoontjes, een batterij fotografen en tientallen camera's. In dat decor speelde de eerste gezamenlijke training van de kunstrijdsters Nancy Kerrigan en Tonya Harding zich af. Ze oefenden een half uurtje op hetzelfde ijs, zonder ook maar een moment op elkaar te letten.

Gisteren was alles tussen Kerrigan en Harding verschillend: de ingangen van de trainingshal in Hamar, de tijden waarop werd ontbeten in het olympisch dorp, de auto's waarmee ze waren gekomen en de kamers waarin ze zich moesten verkleden. Hun trainers volgden de verrichtingen op eerbiedwaardige afstand van elkaar.

Om precies 13.25 uur zette Kerrigan, gekleed in smetteloos wit, haar schaatsen op het ijs. Acht minuten later volgde Harding, aan de hand van een fysiotherapeut, in een zwarte legging en een bontgekleurd pakje. Ze was pas woensdag uit de Verenigde Staten gearriveerd. Ondanks een verbod was de hal voor even een oase van licht door de flitslampen van de fototoestellen.

Gebeurtenis

De soap opera van fee Kerrigan en de boze heks Harding is dè mediagebeurtenis van de Olympische Winterspelen. Een boosaardig sprookje dat begon op 6 januari toen Kerrigan een klap tegen haar knie kreeg met een ijzeren staaf. Later bleek dat de clan van Harding en mogelijk Harding zelf bij de aanslag was betrokken. Ze kreeg pas toestemming deel te nemen toen ze, als onderdeel van een compromis, een tegen het Amerikaans Olympisch Comité gerichte schadeclaim van vijftig miljoen gulden introk.
Een verzoek de twee gescheiden te laten trainen werd afgewezen. De rivalen keurden elkaar geen blik waardig. Pas om 13.56 uur zagen de fotografen kans de Amerikaanse rijdsters samen op de plaat vast te leggen toen ze dicht langs elkaar fladderden. Verder zochten de twee verschillende hoeken van het ijs op.

Nerveus

De nerveuze Harding, die op muziek uit Spielbergs film Jurassic Park haar vrije oefening doornam, liet tegen het einde van haar sessie een aantal keer de drievoudige axel zien, de sprong die zij als enige vrouw beheerst. Haar sprongen waren, als gebruikelijk bij haar, krachtig; de landingen matig. Een paar keer viel ze.

Trainster Rawlinson zei: „Het liep voor Tonya beter dan verwacht. Tenslotte heeft ze de lange vlucht nog in de benen." Beiden weigerden na de training commentaar, hoewel Harding haar duim opstak voor de lenzen der fotografen.
Geregeld was ze tijdens haar oefening terug naar de kant geschaatst, voor overleg met haar coach, het snuiten van haar neus en het weghoesten van hardnekkig geprikkel in de keel. Harding heeft last van astma en maakte geregeld gebruik van medicijnen.

Keuvelen

De vroeger begonnen Kerrigan - zij schaatst op muziek van de film Jonathan Livingston Seagull - verliet het ijs ongeveer tien minuten eerder dan Harding. Ze keuvelde en grapte met haar trainer, terwijl ze met de rug naar het ijs gekeerd stond. Haar training was voorspoedig verlopen, de pijn in haar knie is verleden tijd.

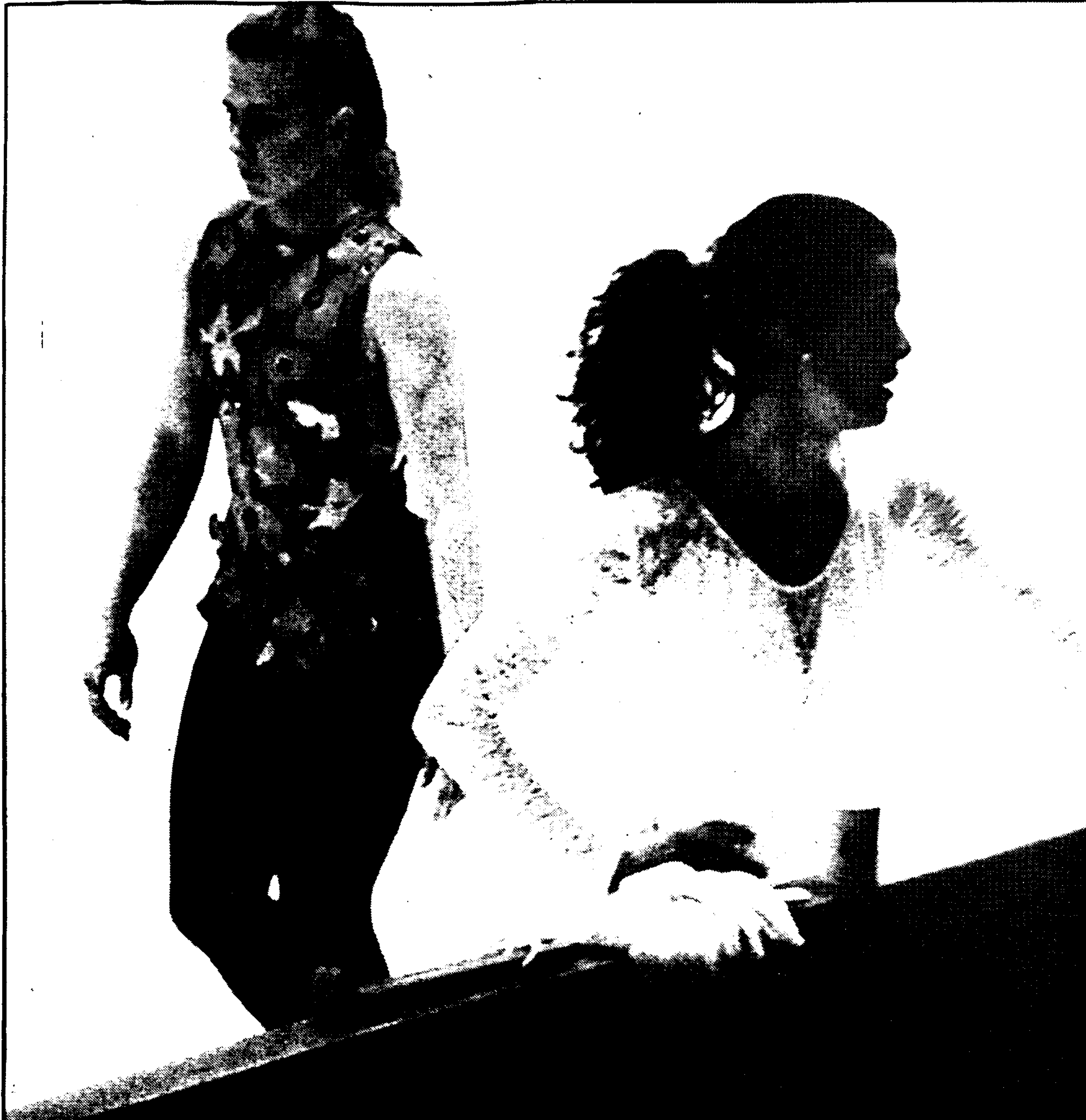
Eén keer had ze een sprong gemaakt vlakbij de plaats waar Harding, die toen nog niet was begonnen, stond. Maar ook die was op dat moment totaal niet geïnteresseerd in de verrichtingen van haar rivale.

Voor de sessie, waaraan ook enkele andere kunstrijdsters deelnamen, waren de veiligheidsvoorzieningen aangescherpt. De conciërge van het Amfitheater nam tot twee keer toe een dreigtelefoontje aan. Een gesprek richtte zich tegen Harding, het andere tegen Kerrigan.

Veiligheid

Het aantal veiligheidsmensen was voor de gelegenheid verviervoudigd tot zo'n 150 om de horde verslaggevers te scheiden. Sommige vertegenwoordigers van de media zaten zes uur voor aanvang al op hun plek.

De twee mijden contact zoveel mogelijk. Weliswaar overnachten ze in hetzelfde huis, doch op een verschillende verdieping. Op een teamfoto staat een van de twee helemaal links opgesteld, de ander helemaal rechts.
Woensdag hadden ze elkaar de hand gedrukt. Van een door Harding aangekondigde omhelzing is nog niets gekomen.

● *Hoofdrolspeelsters in dè mediagebeurtenis van de Olympische Winterspelen: Tonya Harding (links) en Nancy Kerrigan.* Foto: EPA

Bob van miljoen in achterhoede

LILLEHAMMER - Geld is ook niet alles. Dat ondervindt Brian Shimer, de Amerikaanse bobsleeër.

De 31-jarige houder van de wereldbeker heeft in Lillehammer de duurste bob van alle deelnemers aan de Olympische Winterspelen. De 'sigaar' kost liefst één miljoen gulden, maar raast langzamer door het ijskanaal, dan de ongeveer 40.000 gulden kostende bob van Rob Geurts.

De Nederlander liet gisteren tijdens de afsluitende trainingen de 21e (54,13) en 16e (54,14) tijd afdrukken.

De student uit de Verenigde Staten bleef met zijn peperdure slee steken op de 26e (54,22) en 19e (54,24) tijd steken.

● *Markus Wasmeier won goud, maar kreeg ook nog van de jarige Noorse opponent Atle Skaardal een gebak. Zo te zien smaakte het prima.* Foto: REUTER

Markus Wasmeier haalt zijn gram in Super G

Outsider verrast favorieten

KVITFJELL - Zijn ski's veroordeelden hem bijna tot de rolstoel. Het heeft lang geduurd voor Markus Wasmeier de crash van 1987 kon vergeten. „De jongeren riskeren meer en zijn sneller, omdat zij nog niet weten hoe het in het ziekenhuis is." Wasmeier, de 30-jarige Duitser, kent de risico's als geen ander. Sinds gisteren herinnert hij zich echter vooral hoe het in het paradijs is. Op de verjaardag van Tommy Moe (tweede), op het Noorse feest van Kjetil-Andre Aamodt (derde), nam 'Sunnyboy' Wasmeier brutaal plaats in de schijnwerpers als olympisch kampioen.

De 'Ex-We' wordt hij spottend genoemd, de ex-wereldkampioen. In 1985 verblufte hij de ski-wereld door in Bormio de reuzenslalom te winnen. Daarna ging het bergafwaarts met Wasmeier en nooit meer snel genoeg.

„Ik heb veel meegemaakt sindsdien," keek hij terug na zijn sensationele zege in de super G, een mix van afdaling en reuzenslalom. „Ben uitgelachen en afgeschreven. Maar ik heb het verleden kunnen vergeten. En nu is mijn geluk compleet."

Zes maanden bracht hij in 1987 door in een gipskorset, nadat hij bij een zware val twee ruggewervels brak. Mislukte seizoenen beleefde hij, zonder successen en sponsorcontracten.
„Maar zolang ik niet op mijn sterfbed lig, krijgt niemand mij eronder," zei hij eens. En inderdaad: in Kvitfjell had Wasmeier geen kans, maar hij benutte hem.

Het werd hem dan ook vergeven, dat hij het olympisch skiën opnieuw op zijn kop zette. Eindelijk zouden de Noren moeten toeslaan op de berg Kvitfjell. Maar niks hoor, gouddelver Aamodt moet het voorlopig doen met troostprijzen.

„En dat is een klap in mijn gezicht," sprak de held ontluisterd. Eindelijk zou Marc Girardelli zijn carrière moeten bekronen met de hoogst denkbare titel. Maar niks hoor, voor hem was niet eens een plaats op het erepodium gereserveerd. Alleen Tommy Moe deerde het niet dat hij met acht/honderdste werd verslagen door een outsider. „Ik gun het Markus wel. Hij heeft al zo veel pech gehad."

stand olympische medailles in Lillehammer

land	G	Z	B	T
Rusland	5	5	2	12
Noorwegen	5	3	1	9
Italië	2	2	4	8
Verenigde staten	2	2	0	4
Duitsland	2	1	1	4
Canada	1	0	2	3
Oostenrijk	0	2	1	3
Nederland	0	1	2	3
Kazachstan	0	1	0	1
Finland	0	0	2	2
Japan	0	0	1	1
Frankrijk	0	0	1	1

anp/LD

sport kort

● VOETBAL – Ruud Gullit heeft de Gouden Bal, die hij in 1987 opdroeg aan Nelson Mandela, gisteren werkelijk geschonken aan de ANC-leider. Mandela en Gullit zagen tijdens de thema-avond van de VARA onder de naam „Geef Zuid-Afrika een eerlijke kans" de lang gekoesterde wens om elkaar te ontmoeten in vervulling gaan.

● VOETBAL – Cambuur heeft de 27-jarige aanvaller Michel van Oostrum voor de rest van het seizoen verhuurd aan eerste-divisieclub De Graafschap. De vereniging uit Doetinchem heeft ook een optie tot koop bedongen.

agenda

Vrijdag 18 februari
● BILJARTEN. Maastricht, lokaal B.C.M., 19.30 uur: Distr. finale pers. kampioenschappen, vierde klas bandst. (vervolg zaterdag en zondag 13.00 uur)

Zaterdag 19 februari
● HANDBAL. Heren. Sittard, Stadssporthal, 19.45 uur: VGZ/Sittardia-Hirschmann/V&L. Beek, de Haamen, 20.30 uur: Revival/Blauw Wit-Esca.
● VOLLEYBAL. Horn, van Hornehal, 17.00 uur: Janssen & De Jong/HHC-Rijnmond 3 en Janssen & De Jong/HHC-Civitas (dames). Weert, microhal Moesel, 14.30 uur: Facopa/VCW 2-Nuvoc (heren), 17.00 uur: Facopa/VCW-Atalante (heren). Roermond, Jo Gerrishal, 17.00 uur: Henzo/Oikos-Nuvoc (dames). St. Odiliënberg, sporthal De Roerparel, 16.30 uur: Sondermeyer/SVL-VC Velden (dames). Landgraaf, sporthal Baneberg, 16.30 uur: Geevers/VCL-VCH 3 (dames). Maastricht, sporthal Geusselt, 15.30 uur: Rapid VC 2-ADC (dames) en Rapid VC-Maasbracht (heren). Valkenburg, sporthal De Wiegerd, 14.45 uur: SEC-Furos (heren). Sittard, Kleesjhal, 17.15 uur: VC Sittardia-Stravoc (heren). Reuver, sporthal De Schans, 17.00 uur: Revoc-VCH (heren).
● VOETBAL. Heerlen, sporthal Kaldeborn, 09.00 uur: Finales KNVB afd. Limburg.
● WORSTELEN. Landgraaf, sporthal Baneberg, 20.00 uur: Simson Landgraaf-Simson KDO.
● SCHAKEN. Geleen, 't Plenkhoes, 11.00 uur: AKAM Open LK Rapidschaak (inschr. tot 10.30 uur).

Zondag 20 februari
● HANDBAL. Dames: Roermond, Jo Gerrishal, 14.25 uur: Swift-Bollenstreek. Geleen, Glanerbrook, 14.00 uur: ADB/V&L 2-Zephyr; 15.15 uur: ADB/V&L-Hellas. Sittard, Sportcentrumlaan, 14.20 uur: Stauder Smeets/Sittard-UDSV. Venlo, sporthal, 13.20 uur: Loreal-UVG. Geleen, Glanerbrook, 16.35 uur: Blauw Wit-Dalfsen. Heel, Reutsdael, 13.40 uur: GHC-Comma/Rapiditas. Posterholt, de Wie, 13.30 uur: Posterholt-NOAV. Margraten, de Hoven, 14.10 uur: Plan Keukens/Margraten-HVN DES. Heren: Venlo, sporthal, 14.10 uur: Loreal-EMZ. Weert, Leuken, 14.30 uur: Comma/Rapiditas-Erica. Beek, de Haamen, 20.10 uur: Revival/Blauw Wit 2-VGZ/Sittardia 2. Roermond, Jo Gerrishal, 13.00 uur: Swift-UGHV. Heuthuysen, Aoreven, 14.10 uur: Vios-Hirschmann/V&L 2.

Alemannia Aken rekent op 15.000 toeschouwers

Van onze sportredactie

AKEN – In Aken is na de carnavalsdagen opnieuw een grote gekte losgebarsten. Reden: de voetbaltopper in de Oberliga tussen de nummers twee, Alemannia Aken en lijstaanvoerder Fortuna Düsseldorf.

In de voorverkoop gingen tot nu toe reeds 4.000 kaartjes als zoete broodjes over de toonbank. De Oberliga is te vergelijken met de hoofdklasse van het amateurvoetbal in Nederland.

Morgenmiddag om half vier worden op de Tivoli minstens 15.000 toeschouwers verwacht, waaronder Duitsland's succesvolste rockgroep 'Die Toten Hosen'. Karl-Heinz Assenmacher, na Nederland-Engeland een van Europa's meest bekende scheidsrechters, zal het duel leiden.

Aken deed overigens aan de vooravond van de topper prima financiële zaken door een zescijferig sponsorcontract af te sluiten met een verzekeringsmaatschappij.

cijfers olympische spelen

SCHAATSEN

Vrouwen, 3.000 meter: 1. Bazjanova 4.17,43, 2. Hunyady 4.18,14, 3. Pechstein 4.18,34, 4. Prokasjeva 4.19,33, 5. Thomas 4.19,82, 6. Hashimoto 4.21,07, 7. Yamamoto 4.22,37, 8. Dascalu 4.22,42, 9. Zijlstra 4.23,42, 10. Ogasawara 4.25,27, 11. De Jong 4.25,88, 12. Trapeznikova 4.27,82, 13. Antal 4.27,91, 14. Liepa 4.28,28, 15. Warnicke 4.28,43, 16. Wasilewska 4.28,86, 17. Hordobetiu 4.29,31, 18. Pizio 4.32,34, 19. Zuckerman 4.33,08, 20. Krohn 4.33,34, 21. Scheels 4.34,14, 22. Bailey 4.34,64, 23. Eun-Bi-Bak 4.34,86, 24. Sarsekenova 4.45,56, 25. Louse 4.47,75. Gediskwalificeerd: Niemann, Belci.

SKI

Alpine ski. Mannen, Super G: 1. Wasmeier 1.32,53, 2. Moe 1.32,61, 3. Aamodt 1.32,93, 4. Girardelli 1.33,07, 5. Perathoner 1.33,10, 6. Skaardal 1.33,31, 7. Thorsen 1.33,37, 8. Alphand 1.33,39, 9. Mader 1.33,50, 10. Hangl 1.33,75.

Skilopen. Mannen, 10 km klassiek: 1. Daehlie 24.20,1, 2. Smirnov 24.38,3, 3. Albarello 24.42,3, 4. Botvinov 24.58,9, 5. Sivertsen 24.59,7, 6. Myllylae 25.05,3, 7. Ulvang 25.08,0, 8. Fauner 25.08,1, 9. Kirvesniemi 25.13,2, 10. Stadlober 25.25,4. **Vrouwen, 10 km vrije stijl achtervolging:** 1. Jegorova 41.38,9 (14.08,8 + 27.30,1), 2. Di Centa 41.46,7 (14.28,3 + 27.18,4), 3. Belmondo 42.21,1 (15.04,0 + 27.17,1), 4. Lazoetina 42.36,8, 5. Gavriljoek 42.37,5, 6. Dybendahl 42.50,3, 7. Neumannova 42.50,4, 8. Moen 43.21,6, 9. Ordina 43.31,7, 10. Villeneuve 43.37,7.

IJSHOCKEY

Groep B, Slowakije-Italië 10-4 (6-2 3-1 1-1). Doelpuntenmakers Slowakije: Satan 3, Stastny, Kontsek en Palffy 2, Dano 1; Italië: Topatigh, Pavlu, Camazzola en Mansi. Strafminuten: Slowakije 18, Italië 18. **Frankrijk-Zweden 1-7 (0-3 1-2 0-2).** Doelpuntenmakers Zweden: Hansson 2, Loob, Forsberg, Oersnkog, Johansson en Stillman; Frankrijk: Lemarque. Strafminuten: Frankrijk 19, Zweden 24 (10 min. voor Juhlin). **Canada-VS 3-3 (1-0 1-2 1-1).** Doelpunten. Canada: Norris 2 en Nedved; Verenigde Staten: Rolston 2 en Marchant. Strafminuten: Canada 14, Verenigde Staten 14. **Stand:** 1. Zweden 3-5 (15-6), 2. Canada 3-5 (13-6), 3. Slowakije 3-4 (17-11), 4. Verenigde Staten 3-3 (10-10), 5. Frankrijk 3-1 (6-14), 6. Italië 3-0 (7-21).

KUNSTRIJDEN

Mannen, stand na technisch programma: 1. Oermanov , 2. Stojko, 3. Candeloro , 4. Davis, 5. Tataoerov , 6. Millot, 7. Cousins , 8. Boitano, 9. Petrenko , 10. Britten, 12. Browning.

sport in cijfers

TENNIS

Philadelphia. Mannen, 1,5 miljoen gulden. Eerste ronde: Chang-Adams 3-6 6-1 6-2, Martin-Reichel 6-1 1-6 6-4. Tweede ronde: Haarhuis-Furlan 7-6 4-6 6-1, Tsjesnokov-O'Brien 3-6 6-3 6-4, Stark-Lendl 6-3, Lendl geeft het op wegens rugblessure.
Stuttgart. Mannen, 4,5 miljoen gulden. Tweede ronde: Boetsch-Novacek 6-3 7-6, Bruguera -Kafelnikov 1-6 7-5 6-1, Stich-Tsjerkasov 6-2 6-1, Becker-Volkov 7-5 7-5, Ivanisevic-Costa 6-3 4-6 6-0.
Parijs. Vrouwen, 800.000 gulden. Tweede ronde: Vis-Pierce 3-6 6-4 6-1, Appelmans-Quentrec 6-2 6-1, Mesjki-Langrova 7-5 6-0, Katerina Maleeva-Kschwendt 6-2 6-2, Courtois-Begerow 6-3 4-6 7-6, Navratilova-Golarsa 6-0 6-2, Probst-Monami 6-3 6-0, Halard -Cecchini 6-4 6-4.
Oklahoma City. Vrouwen, 300.000 gulden. Tweede ronde: Garrison-Austin 7-6 6-3, Kelesi -Grossman 6-3 6-4.
Peking. Vrouwen, 300.000 gulden. Tweede ronde: Liyao-Nagatsuka 6-3 6-1, Meier-Mulej 6-2 6-2, Fang - Sung-Hee 6-3 6-4, Shriver-Li 6-4 6-0, Basuki-Zivec 6-4 6-1.
Breda. Krokustoernooi: Eerste ronde: Lemmens-D. Reijnders 6-3, 6-3; Sikkink-Van der Plasse 6-4, 6-2; Mensing-Van Aart 4-6, 4-6; Snijders-Bosman 6-4, 6-5; Dequelle-Neuten 6-4, 6-3; Creuwels-Oolshoorn 4-6, 4-6; Curfs-Pusone 6-1, 6-4; Hendriks-Snijders 6-1, 4-6, 6-4; Verhaag-Van Wijngaarden 6-4, 5-6, 3-6. Tweede ronde: Pechler-Westerveld 6-2, 6-4; Lemmens-Coenen 6-2, 2-6, 6-3; Sikkink-Rutten 3-6, 3-6; Snijders-Verhoeven 6-0, 6-2; Dequelle-Vitalis 1-6, 1-6; Curfs-Asselmans 5-6, 1-6; Hendriks-Van de Spoel 6-3, 6-2;

Meersen. Air Service Limburg toernooi: Kwartfinale: Kulmer-Van de Swan 0-6, 1-6; Meijer-Groenendaal 6-2, 6-2; Toulouse-Ribbens 6-2, 6-4; Hagenaars-Jansen 6-2, 6-1;

CRICKET

Nairobi. WK B-landen. Groep B: Ierland wint met zes wickets van Gibraltar. Ierland 138 voor 4, Gibraltar 136 voor 9. Papoea-Nieuw-Guinea wint met 50 runs van Maleisië. Papoea Nieuw-Guinea 168 all out, Maleisië 118 all out. **Stand:** Papoea NG 3-5, Nederland 2-4, Ierland 2-3, Maleisië 2-0, Gibraltar 3-0.

SCHAKEN

Aruba. Tweekamp. Poloegajevski-Piket 1-0. Stand: 2-1.

WIELRENNEN

Uzès, Frankrijk. Classic Haribo, Marseille-Uzès: 1. Zabel 162 km 3.59.59, 2. Abdoesjaparov, 3. Museeuw, 4. Hincapie, 5. Wilfried Nelissen, 6. Koerts, 7. Hoffman, 8. Bolay, 9. Leroscouet, 10. Van Steen.

GOLF

Bajadoz. Extremadura Open. Stand na de eerste ronde: 1. Jimenez 67; 2. Westwood en Coltart 68; 4. Price, Garbutt, Mitchell en Talbot 69.

ZAALHANDBAL

Kwartfinales beker. Vrouwen: E en O-Bollenstreek 6-22, Quintus-OSC 28-18. Loting halve finales: Swift Roermond - Quintus en Bollenstreek - winnaar V en L/Arnhem.

standplaats Lillehammer

Voettocht

DOOR PAUL BERKHOUT

LILLEHAMMER – Het LO (Lillehammer Olympisch Or nisatie Comité) is verontw digd over de gemakzucht van fans. Rond de bushalte naar Birkebeinerenstadion ontst den gisterochtend lange ri wachtenden. „Maar het is ook de bedoeling", wierp T Idsoe van de afdeling Transp tegen, „dat de toeschouwers laatste stuk te voet afleggen. bussen zijn bestemd voor geh dicapten en ouderen".

Vooralsnog is dat aan dovem soren gezegd. De fans zijn ui mate sportief en trotseren z der klagen de kou. Waarom zich echter te voet naar het s sationele ski-lopen moeten be ven, zien de toeschouwers in. „Ons systeem is daar ech wel op gebaseerd", aldus Ids „Per slot van rekening is vanuit het centrum van Lil hammer slechts drie-kwart lopen door de natuur".

Vlaggen

Voor welke vlag Vladimir Sm nov ook strijdt, geen leidt h naar goud. Smirnov stond voor de Sovjetunie (1988), Gemenebest van Onafhankeli Staten (1992), en nu voor zachstan. Maar een der beste lopers wacht nog steeds op olympische titel.
„De kleur van de vlag zal niet reden zijn", zei Smirnov, in Zweeds, zijn toekomstige vad land. „Ik ski voor Kazachst maar mijn genen zijn Russis Ik voel me een wereldburg Misschien moet mijn hart drieën gedeeld worden".

Vladimir Smirnov hulde zich zijn zilveren plak de 10 km kl sieke stijl in een zwart pak stropdas. Het was niet om missie ten grave te dragen. vloekte echter bij de woestel die zich vol woede door sneeuw worstelt. Bij de krach mens die opgroeide aan de gre met Siberië, in strenge kou armoede. Bij de avonturier samen met zijn kameraad gard Ulvang, bergen beklom Mongolië en daar in een cel landde. Die wekenlang per ka door de wildernis trok. D Smirnov kan soms ook een ke rige familie-man zijn, iemand zich verontschuldigt voor feit dat het Kazak hem machtig is. „Mijn hele leven ik Russisch gesproken, moet u begrip voor hebben".

In het Birkebeierenstadion v sperde Bjorn Daehlie hem gis ren in de sprint de weg na goud. En de supporters die 'loipe' omzoomden, treurd met Smirnov mee. De Kazak geliefd in Noorwegen.

Verliezer

Smirnov was niet de enige ve liezer in de sprint. Vegard U vang imponeerde niet, hij we zevende. De kampioen op de kilometer vrije stijl, Thomas A gaard, kan in de klassieke st (niet schaatsend maar lopen duidelijk nog niet zo goed uit voeten. Zij zullen ook in de rest rende afstanden op Daehlie stu ten.
Smirnov, een gevoelsmens maakt zich geen zorgen. „Al mensen streven doelen na, dat de zin van het leven. Mijn doel olympisch goud. Maar niet alti slagen wij...".

sport op tv

VANDAAG
09.35-09.55 Ned 2: Samenvatting van de rige dag en vooruitblik op vandaag.
09.50-17.50 Dld 2: Olympia-Studio: met delen (2 mans mannen), biathlon (15 vrouwen), Noordse combinatie (skisp gen 90m.), schaatsen (1000 m. mannen) ijshockey (Duitsland-Rusland).
09.55-12.30 Ned 2: Rodelen: 2 mans man en biathlon (15 km. vrouwen).
12.30-13.40 Ned 2: Noordse combinatie: springen 90m.
13.05-14.00 RTL 4: Barend en Van Dorp.
13.45-15.25 Ned 2: Schaatsen: 1000 m. mannen.
13.45-18.50 Dld 1: Sport Extra: tennis, A Toernooi van Stuttgart.
15.30-17.25 Ned 2: IJshockey: Duitsland Rusland en Noordse combinatie (skisp gen 90m., samenvatting).
17.25-22.30 Dld 2: Olympia Studio: hoog punten van vandaag, ijshockey (Finland Oostenrijk), kunstrijden op de schaats (i dansen, verplichte elementen) en ijshock (Tsjechië-Noorwegen).
18.40-18.50 Ned 2: Sportjournaal.
20.30-20.55 Ned 2: Hoogtepunten van dag.
21.00-21.55 Ned 2: IJshockey: Finland-Oos tenrijk (samenvatting), Tsjechië-Noorwe gen en kunstrijden op de schaats (ijsdan sen, verplichte elementen).
22.00-22.15 RTL 5: Sportnieuws.
22.15-22.45 Ned 2: Studio Lillehammer.
22.50-23.25 Ned 2: IJshockey: Tsjechië Noorwegen (samenvatting) en kunstrijden op de schaats (ijsdansen, verplichte elemen ten).
23.00-23.45 Dld 1: Sportschau: met Bundes ligavoetbal (Dynamo Dresden-B. Dort mund, MSV Duisburg-Werder Bremen, VfB Stuttgart-SG Wattenscheid) en ten (ATP Toernooi van Stuttgart).

Limburg traditiegetrouw sterk in top vertegenwoordigd

Tussenronde voor handballers

Van onze correspondent
MICHEL JANSSEN

SITTARD/ROERMOND – De handballers en handbalsters in de hoogste klasse hebben de reguliere competitie achter de rug en maken zich op voor een tussenronde. Daarin zal worden bepaald welke vier ploegen zich verder met de strijd om de nationale titels mogen bemoeien. Voor de onderste vier ploegen, met uit de Zuidlimburgse regio alleen Revival/Blauw Wit, gaat het de komende weken daarentegen echt om lijfsbehoud.

De afgelopen drie jaren begonnen de beste vier teams, meteen na beëindiging van de reguliere competitie, aan de kampioensronde. Maar het aantal ploegen in de eredivisie is van twaalf op tien gebracht en een wat ondoorzichtige constructie moet het aantal wedstrijden voor de ploegen op een aanvaardbaar peil brengen. Een tussenronde dus, waarin door de zes bestgeplaatste ploegen een halve competitie wordt gespeeld en waarbij alle reeds behaalde punten blijven staan.

Het vooraf vastgelegde wedstrijdschema, wie speelt tegen wie thuis, is arbitrair en niet iedereen is gelukkig met het schema dat de competitieleider presenteerde.

Met name de nummers twee aan het einde van de reguliere competitie (VGZ/Sittardia bij de heren; Quintus bij de vrouwen) lijken door het programma benadeeld. Een beter alternatief is echter nog niet gepresenteerd en alle discussies kunnen op z'n vroegst volgend jaar effect sorteren.

Niet in het minst door de geringe krachtsverschillen (drie ploegen eindigden met een gelijk punten aantal (E en O, Sittardia en Aalsmeer) is de spanning bij de heren optimaal.

Gelet op het verschil in punten lijkt nummer zes (Hirschmann/V&L) voor een schier onmogelijke taak zich alsnog in de top vier te kunnen nestelen. Maar de Geleense ploeg baarde afgelopen weken meer dan eens opzien, zodat enige voorzichtigheid op z'n plaats is.

Sittardia speelt drie thuiswedstrijden tegen V&L (6), Arnhem (4) en Tachos (5) en moet de naaste belagers in hun thuishal bestrijden. V&L speelt slechts twee keer thuis: tegen Arnhem en Aalsmeer.

De twee Limburgse vertegenwoordigers beginnen de tussenronde komende zaterdag in de Sittardse Stadssporthal (19.45 uur) en gelet op de resultaten in de gewone competitie - toen de kemphanen beide een partij wonnen - mag op het nodige vuurwerk worden gerekend.

De zeven punten die de ploegen (in het voordeel van Sittardia) scheiden zijn in een dergelijke derby geen enkele garantie voor betere papieren. Meer in het nadeel van de Geleners is de smalle wisselbank, die zo mogelijk nog smaller is dan die van Sittardia en beide coaches al maanden hoofdbrekens kost.

Overigens wordt de wedstrijd drie dagen later (dinsdag) op dezelfde plaats en tijd herhaald. Dan met als inzet een plaats in de finale van het nationale bekertoernooi.

Blauw Wit start met goede vooruitzichten thuis tegen ESCA (zaterdag, sporthal De Haamen, 20.30 uur) aan de strijd tegen de degradatie. De ploeg uit Beek hield veertien punten over aan de 'normale' competitie en dat is vijf punten meer dan ESCA en zelfs acht meer dan Olympia dat op een degradatieplaats vertoeft.

Bij de dames is de spanning niet zo groot. Swift Roermond steekt mijlenver boven de concurrentie uit en is nu al zeker van de beste plaats in de te vormen kampioensgroep. Daar moet de spanning dus komen van de strijd om de plaatsen twee, drie en vier.

ADB/V&L en Hellas hebben een gelijk aantal punten (21) en kijken tegen een achterstand van drie punten aan op de nummers twee en drie: Quintus en Bollenstreek.

Uitgerekend tegen de belangrijkste concurrent - het Haagse Hellas - openen de dames van V&L thuis de tussenronde (zondag, Glanerbrook, 15.15 uur). Swift opent eveneens in eigen huis tegen Bollenstreek (zondag, Jo Gerrishal, 14.25 uur).

Een klasse lager kunnen de dames van StockControl/SVM een belangrijke stap richting eredivisie zetten. Op bezoek bij AHF Arnhem, dat met twee punten achterstand op de naaste concurrent is, kan van een heus vierpunten-duel worden gesproken.

MVV'er Raymond Beerens knokt tegen PSV voor toekomst

Huurling wil vast onderkomen

DOOR FRED SOCHACKI

HERDEREN-RIEMST – In de serene rust van Hotel Malpertuus in Herderen bereidt Sef Vergoossen de MVV-selectie voor op de krachtmeting met PSV vanavond. Net over de Belgische grens, enkele kilometers verwijderd van het Maastrichtse carnaval en de naweeën daarvan, zoekt MVV de kracht om het passend antwoord te hebben op hetgeen PSV in de Geusselt van plan is. De thuisclub zal het moeten stellen zonder de geschorsten Maurice Hofman en Jeffrey van As. Raymond Beerens profiteert van die omstandigheid. De huurling van PSV mag tegen zijn feitelijke clubgenoten laten zien wat hij in zijn mars heeft.

Een kans en dát tegen eigen werkgever. Bijzonder voor de jeugdige verdediger, want echt veel mogelijkheden om zich in de kijker te spelen zijn er niet geweest tot nog toe.

"Ik heb een keer of twaalf in de basis gespeeld," telt Raymond Beerens snel. "Voor mijn gevoel te weinig, want als prof speel je het liefst elke wedstrijd. Enkele ongelukkige momenten en de moordende concurrentie aan de rechterkant zijn de oorzaak van het feit, dat ik geen vaste plaats heb. Als ik aan de andere kant zou spelen, was het misschien wat makkelijker geweest."

● *Vijf MVV'ers, die ooit voor PSV uitkwamen of door de Eindhovense club zijn verhuurd aan de club in Maastricht, bereiden zich voor op de strijd, die vanavond in de Geusselt plaatsvindt: v.l.n.r. Marc Verhoeven, Raymond Libregts, Roberto Lanckohr, Raymond Beerens en Twan Scheepers.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Verjaardag

De 22-jarige - afgelopen maandag vierde hij zijn verjaardag - moet de strijd aanbinden met Hans Linders, Marc Verhoeven en Ivo Joordens voor die twee posities.

Beerens' voorkeur gaat daarbij uit naar de stek rechts in het middenveld. Die voorkeur strookte niet met hetgeen trainer Sef Vergoossen meestal in zijn gedachte had.

Vandaag tegen PSV evenwel krijgt de Brabander zijn kans op de favoriete positie. Een wedstrijd om iets te bewijzen; een duel dat voor de nodige druk zorgt. Druk, die MVV zichzelf opgelegd heeft door het goede spel in de voorbije periode.

"Drie wedstrijden, vijf punten en ... tegenstander PSV kwakkelt. De verwachtingen zijn dus hoog gespannen; de Geusselt zit waarschijnlijk vol en is uit op sensatie."

Druk

„Met die druk kan ik wel omgaan," zegt Raymond Beerens. „Bij PSV speelde je elke wedstrijd onder soortgelijke spanning. Dat neemt niet weg dat het voor mij een speciale ontmoeting is. En voor meerdere spelers, die al eens in Eindhoven actief waren. Een soort spanning hebben Richard Roelofsen en Hans Visser twee weken geleden in Arnhem tegen Vitesse gevoeld."

En toch komt er voor Raymond Beerens een factor bij. Hij speelt op huurbasis in Maastricht en op het einde van deze competitie wordt gewikt en gewogen. Dan moet de rechterflank-speler niet te licht worden bevonden.

„De komende maanden zijn erg belangrijk voor me," erkent hij. „Aan de hand van die periode, moet ik mijn verdere voetbaltoekomst uitstippelen. Zaak is het zo goed mogelijk te presteren en te tonen wat ik kan. Als dat tegen PSV al zou lukken is dat een prima start."

Programma

eredivisie

Vandaag:
MVV-PSV 20.00 uur
Heerenveen-Cambuur 19.30 uur

Ajax	22	18	2	2	38	59 – 15
Feyenoord	20	13	6	1	32	41 – 15
PSV	22	11	8	3	30	41 – 20
Vitesse	22	13	2	7	28	47 – 22
NAC	22	11	4	7	26	43 – 31
Willem II	22	10	5	7	25	36 – 24
Roda JC	21	10	4	7	24	31 – 25
FC Twente	21	9	5	7	23	28 – 22
MVV	21	7	6	8	20	30 – 37
VVV	22	6	8	8	20	22 – 36
Sparta	22	6	7	9	19	30 – 34
GA Eagles	22	8	3	11	19	30 – 36
FC Utrecht	22	7	5	10	19	27 – 43
Heerenveen	22	6	7	9	19	20 – 40
Groningen	21	5	4	12	14	26 – 48
Volendam	22	5	3	14	13	27 – 44
RKC	21	2	6	13	10	21 – 43
Cambuur L	21	2	5	14	9	15 – 39

buitenland

BELGIË
Vandaag 20.00 uur:
Germinal Ekeren-Charleroi (beker)

DUITSLAND
Vandaag 20.00 uur:
Stuttgart-Wattenscheid
Dyn. Dresden-Bor. Dortmund
Duisburg-Werder Bremen 19.30 uur

mvv-psv

Vandaag 20.00 uur
Scheidsrechter Temmink

MVV (selectie): Van Grinsven, Heffels, Linders, Joordens, Beerens, Thal, Delahaye, Benneker, Verhoeven, Libregts, Lanckohr, Reijners, Scheepers, Roelofsen, Derksen, Visser.
PSV (opstelling): Van Breukelen, Van Aerle, Wouters, Popescu, Van Tiggelen, Linskens, Koeman, Numan, Lamptey, Kieft, Kalusha.

toto/lotto

HEERLEN – Cijfers sportprijsvragen. **Lotto** Eerste prijs: 2 winnaars, bruto elk fl. 937.253,30; tweede prijs: 6 winnaars, elk bruto fl. 10.509,90; derde prijs: 219 winnaars, elk fl. 431,90; vierde prijs: 4031 winnaars, elk fl. 23,40; vijfde prijs: 56.460 winnaars, elk fl. 5,00. **Cijferspel 6A.** Vaste prijzen. Zes cijfers en vijf cijfers goed: geen winnaar; vier cijfers goed: 20 winnaars; drie cijfers goed: 226 winnaars; twee cijfers goed: 2039 winnaars. **Lucky Ten** van donderdag 17 februari:
1-2-5-6-8-10-25-30-31-33-50-54-58-62-65-69-70--71-73-74. (onder voorbehoud).

LK dressuur in Beek, NKB-pony's in Wanroy

Ruiterstrijd op twee fronten

Van onze correspondent

BEEK – Zaterdag en zondag worden in Ruitersportcentrum 'Het Edele Ros' in Genhout/Beek de Limburgse indoor dressuurkampioenschappen georganiseerd. Via selektiewedstrijden hebben de combinaties in de diverse klassen zich weten te kwalificeren voor deze titelstrijd waarvan de organisatie in handen is van de LRV Bocholtz. Zaterdag gaan reeds om half tien de combinaties in de beginnersklasse van start gevolgd door de klassen Licht I, Midden I en Zwaar I. Zondag klinkt om tien uur het startschot voor de Licht II-combinaties, gevolgd door de deelnemers in de Midden II-categorie. Om half vijf is het dan de beurt aan de ruiters en amazones uit de hoogste dressuurklasse, de categorie Zwaar II.

In deze rubriek ontwikkelt zich ongetwijfeld een spannende strijd tussen Jos Nijsten en Roger Schulkens. Beide ruiters zijn lid van 'Het Edele Ros' en kennen de wedstrijdaccommodatie op hun duimpje. Of dit ook tijdens de titelstrijd een voordeel zal zijn, weet het publiek pas op zondagavond pas.

Eveneens op zaterdag 19 en zondag 20 febuari de NKB-kampioenschappen springen (indoor) voor ponyruiters gehouden. De titelstrijd vindt plaats in manege 'De Reebok' van het rekreatiepark De Bergen in Wanroy.

Zaterdag wordt vanaf tien uur gestreden in de klassen beginners en licht, zondag komen de klassen midden en zwaar aan de beurt.

Onder leiding van kampioen Mathijs van Asten (klasse zwaar) zal de Limburgse afvaardiging zich ongetwijfeld serieur mengen in de strijd om het eremetaal.

Zabel verslaat Abdoesjaparov

UZES – De Duitse beroepsrenner Erik Zabel uit de Telekomploeg heeft gisteren de Classic Haribo in Zuid-Frankrijk op zijn naam gebracht. Na een rit over 162 kilometer van Marseille naar Uzès versloeg hij de Oezbeekse krachtpatser Djamolidin Abdoesjaparov in een massale eindsprint. De Belg Johan Museeuw eindigde als derde.

Beste Nederlander was Jans Koerts uit de Festinaploeg, die als zesde over de eindstreep kwam. Tristan Hoffman en Martin van Steen (beiden TVM) behoorden ook nog tot de top tien.

Aan de nieuwe profkoers in het zuiden van Frankrijk deden 141 renners mee. Onder hen de Amerikaanse wereldkampioen Lance Amstrong en zijn landgenoot Greg LeMond, drievoudig Tour-winnaar. Het was een levendige wedstrijd, met een hoog tempo (ruim 40 km/uur) en tal van ontsnappingspogingen.

Televisie redt Van Tiggelen

ZEIST/EINDHOVEN – De televisiebeelden leken het gelijk van scheidsrechter Mario van der Ende aan te tonen: Adri van Tiggelen schopte onlangs Peter Remie van NAC tegen de hiel. Niet waar, beweerde donderdagavond PSV: Van Tiggelen schopte helemaal niet. Gisteren vonniste de tuchtcommissie: vrijspraak.

Tijdens de mondelinge behandeling liet PSV de televisiebeelden zien die zouden aantonen dat de beslissing van Van der Ende foutief was. KNVB-woordvoerder Rob van der Leede: „Van der Ende heeft in zijn rapport melding gemaakt van trappen van een tegenstander. Vervolgens hebben de televisiebeelden als aanvulend bewijs gediend en de bewijslast ontkracht. De tuchtcommissie was tenministe van oordeel dat het wettig en overtuigend bewijs uiteindelijk ontbrak."

Trainingsrit in Heythuysen

HEYTHUYSEN – De eerste trainingsrit van de gezamenlijke Limburgse wielerclubs wordt zondagmiddag verreden op het parcours 'Heide' in Heythuysen. Voor de organisatie zorgt de TWC Midden-Limburg.

Gestart wordt om elf uur met een 60 km-opgave voor junioren, twee minuten later gevolgd door de 40 km-rit voor nieuwelingen. Om half een beginnen de profs en amateurs aan een 80 km-rit, eveneens twee minuten later gevolgd door de B-amateurs en veteranen voor ook alweer 40 kilometer. De volgende trainingsritten zijn in Obbicht (27 februari) en Geleen (6 maart).

sport kort

● SKI – Gretchen Fraser, de eerste Amerikaanse die een gouden medaille veroverde bij Olympische skiwedstrijden, is gisteren in Sun Valley overleden. De Amerikaanse, die 75 jaar oud werd, veroverde in 1948 goud op de slalom in Sankt Moritz alsmede zilver in de combinatie.

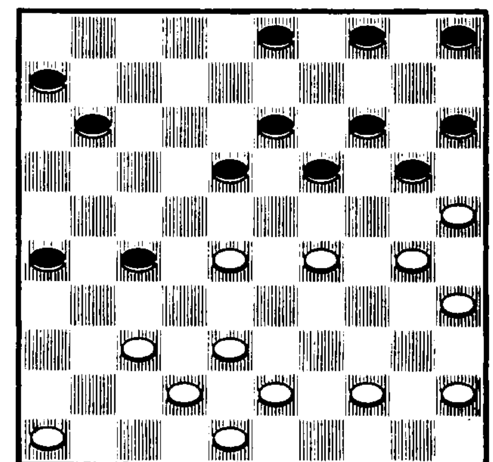
dammen

met john van den borst

Het moet voor D.V. Schaesberg wel heel gek lopen als ze dit jaar haar langverdiende kampioenschap niet zal vieren. In de laatste ronde van de nationale competitie won D.V.S. de belangrijke derby met De Kroonschijf uit Kerkrade en daarmee zit D.V.S. nu op rozen in IID.
CEMA/De Vaste Zet uit Geleen staat in klasse IA samen met PRIVA/De Lier riant aan kop. Gezien het nadelige verschil in bordpunten en het lichte slotprogramma voor De Lier zijn de kansen op een tweede kampioenschap voor een Limburgs team echter gering.
In de hoogste landelijke divisie zijn na de laatste ronde de bordjes verhangen. Lijstaanvoerder Hiltex uit Amsterdam ging onderuit tegen Witte van Moort waardoor veelvuldig landskampioen Huissen de kop kon overnemen. Het directe duel Hiltex-Huissen volgende week, moet nu beslissen over de landstitel. Spanning te over daar.

Het opvallendste wapenfeit uit Witte van Moort-Hiltex was de nederlaag van oud-wereldkampioen Anatoli Gantwarg tegen Jan Schippers. Gantwarg wilde in tijdnood te veel en kreeg de deksel hard op de neus. De beste partij uit de wedstrijd vond ik echter de volgende.

A. Scholma (Witte van Moort) - **M. Wiering** (Hiltex)
1. 32-28 19-23 2. 28×19 14×23 3. 37-32 10-14 4. 41-37 16-21 5. 33-28 13-19 6. 35-30 9-13 7. 47-41 21-26 8. 30-25 17-22 9. 28×17 11×22 10. 31-27 22×31 11. 36×27 6-11 12. 39-33 12-17 13. 44-39 7-12 14. 49-44 1-6 15. 34-29 23×34 16. 40×29 17-22 17. 41-36 22×31 18. 36×27 12-17 19. 27-22 18×27 20. 32×12 8×17 21. 45-40 2-8 22. 39-34 8-12 23. 34-30 12-18 24. 50-45 17-22 25. 40-35 22-27 26. 33-28! Zie diagram.

26. ...4-9 27. 29-23!
Dit verrassende offer splijt de zwarte stand in tweeën. Zwart kon in het diagram trouwens niet (27-31) doen wegens 38-32! met materiaalwinst.
27. ...18×29 28. 46-41! 20-24 29. 41-36 3-8 30. 37-31 26×37 31. 42×22 8-12 32. 38-32 12-17 33. 43-38 11-16 34. 22×11 6×17 35. 32-27 13-18 36. 38-32 17-21 37. 36-31 21-26 38. 44-40 26×37 39. 32×41 18-23 40. 27-22! 23×32 41. 22-18 16-21 42. 18-12 21-27 43. 12-7 27-31 44. 41-36 31-37 45. 7-2 5-10 46. 40-34 29×40 47. 35×44 24×35 48. 2×24 9-13 49. 24×2 32-38 50. 2-16 zwart geeft op.
Tenslotte de oplossing van vorige week. Er zat een klein zetfoutje in het diagram maar de welwillende lezer zal dit er ongetwijfeld zelf hebben uitgehaald. Het ging om de volgende stand:
Wit, tien schijven, op **25, 32, 34, 35, 38, 40, 44, 45, 47** en **48.**
Zwart, tien schijven, op **8, 12/14, 21, 23, 24, 27, 29** en **36.**
Winst via **1. 47-41 36×47 2. 25-20 47×50 3. 20×7 27×38 4. 48-43! 38×49 5. 35-30 24×44 6. 7-2 29×40 7. 2×16** met een ongelooflijke slotstelling. Zwart verliest zwart omdat hij na bijv. (49-27) 16×49 niet meer kan zetten!

bridge

met michel franssen

Het jongste Ridder Hoen-toernooi trok liefst 424 senioren naar kasteel Hoensbroek. Grootmeester Hans Kreijns en de heer Vogels uit Nijmegen wonnen de hoofdprijs met een score van 65.18%. De zilveren en bronzen sporen waren voor de regionale duo's Bakker-Joosten (63.10%) en Diederen-Van der Leeghte (57.54%).
Toernooileidster Riet Hendriks kreeg van Arie van der Zwan weer zeventig mooie computer-spellen. Spel 12 uit de eerste zondag-sessie beloonde de OW-koppels die Brozel of Multi-Landy hanteerden als verdediging tegen een 1SA-opening. West gever, NZ kwetsbaar:

♠ AQJ
♥ A763
♦ J7
♣ K432

♠ 874
♥ Q98
♦ T83
♣ AT76

N
W O
Z

♠ KT6532
♥ --
♦ AQ432
♣ J5

♠ 9
♥ KJT542
♦ K96
♣ Q98

Brozel doubleert de SA-opening met een 1-kleurenspel. Maatje vraagt verplicht naar de kleur met 2 ♣. Een 2 ♣ volgbod belooft 5+ ♥ en 4+ ♣, 2 ♦ toont 5+ ♥ en 4+ ♦, en 2 ♥ geeft 5+ ♥en 4+ ♠ aan. Het 2 ♠-bod staat voor 5+ ♠ en 4 laag. Partner mag op deze 2-biedingen passen. 2SA toont 5+/5+ in de lage kleuren.
Een Multi Landy-doublet is optional. Als partner minder dan een Heer en een Vrouw heeft, moet hij weglopen. Een 2 ♣-volgbod toont 5+/4+ in de hoge kleuren. Maatje kan afstoppen in 2 ♥ of 2 ♠, maar ook met 2 ♦ naar de langste kleur vragen. Het 2 ♦-volgbod garandeert een zeer goede 5-kaart hoog. Partner heeft dan 2 ♥ als zwaktebod. Een volgbod in een hoge kleur belooft 5+hoog en 4+laag. Het nadeel tegenover Brozel is, dat antwoorder ook bij een ♥-misfit naar 3-hoogte moet.
Op dit spel zal elke Oostspeler een 1SA-opening bestrijden met 2 ♠. De fans van Brozel en Multi-Landy hebben als plus dat ze daarmee ook hun lage kleur doorgeven. Een twee-kleurenbod scoort vooral wanneer de tegenpartij hoog in de touwen klimt, zoals hier. Zuid moet in deze kwetsbaarheid meteen 4 ♥ bieden. Als hij een Texastransfer kan geven, is het kassa. Zuid legt voor zijn sprongbod eerst een stop-bordje neer. Dat voorkomt een hoop narigheid wanneer er voor beide partijen een manche inzit. West moet na Zuids jump tien tellen wachten en dan direct bieden of passen. Anders werkt de stopregel in het voordeel van de overtreder.
West biedt na zijn verplichte aarzeling vlot 4 ♠. Hij is gemarkeerd met ♥-lengte maar hij heeft leuke dingen voor Oost in de andere kleuren. Noord heeft een 4-kaart ♥ mee. Een 5 ♥-bod is de enige ridderlijke manier om dat te vertellen. Als Noord eerst nadenkt en dan past, kan Oost zeggen dat hij zich het recht voorbehoudt na afloop van het spel schade te claimen. Zuid kan zijn hand na een trage pas van Noord nooit meer objectief beoordelen en moet maar hopen dat 75% van de experts zijn actie goedkeurt, welke dat ook is.
Oost is blij met het vlotte 4 ♠-bod van West. Nu mag hij 5 ♥ van elke arbiter met 5 ♠ uitnemen. Zuid heeft zijn hand verteld maar kan beter niet doubleren. Hij legt heel gauw een groen kaartje op tafel. Als Noord ♥AVXXX, ♠A, ♦A en ♣H zou hebben, heeft 6 ♥ alle kans, zeker na een Texas-transfer. Nu zal Noord doubleren. In Hoensbroek scoorden de Oosts die in 5 ♠ gedoubleerd één down gingen 50%.

schaken

met michiel bunnik

In de Oekraïne werd een rondentoernooi gespeeld met 10 deelnemers, waaronder vier grootmeesters. Het idee erachter is om het weggeëbde schaakgevoel in de Oekraïne nieuw leven in te blazen. Het initiatief zal in de zomer worden herhaald en ook in andere voormalige Sovjetstaten worden ingevoerd. Winnaar werd G. Kusmin. Hieronder twee leerzame grootmeesterpartijen uit het toernooi.

G. Kusmin-S. Nadirchanov Siciliaans
1. c4,c5 2. Pf3,d6 3. d4,c:d4 4. P:d4,Pf6 5. Pc3,g6 6. Le2,Lg7 7. 0-0,0-0 8. Lg5,Pc6 9. Pb3,Le6 10. Kh1,Dc8 Zwarts plan bestaat uit het druk uitoefenen in het centrum met e7-e5 en d6-d5. Wit zet hier een koningsaanval tegenover. **11. f4,Td8 12. Lf3,Lc4 13. Tf2,h6** Tot zover is alles nog terug te vinden in de theorieboeken. Het alternatief 13. ...,e6 14. Td2,Dc7 15. De1,h6 16. Lh4,Td7 17. Tad1,e5 18. L:f6,L:f6 19. Lg4 leidde in de partij Karpov-Miles, Bad Lauterberg 1977, tot wit voordeel. **14. Lh4,e5 15. L:f6,L:f6 16. f5,d5** De stelling die ontstaat na 16. ...,g5 17. Pd2 is gunstig voor wit. **17. P:d5,L:d5 18. e:d5,g:f5** Zwart kan niet met de dame op f5 slaan wegens 19. Df1! en materiaalwinst voor wit.
19. Le4,Pe7 20. d6! Manouvreert zwart naar een verloren positie; de witte dreiging is 21. Df3. Zwart heeft derhalve weinig keus. **20. ...,De6 21. L:b7,Tab8** Op 21. ...,T:d6 volgt 22. Df1,Tb8 23. Pc5 **22. Td2,Lg5** Slaan op b7 verliest snel: 22. ...,T:b7 23. Pc5. **23. Ld5** 23. d:e7,T:d2 24. P:d2,T:b7 brengt wit geen voordeel. **23. ...,P:d5 24. T:d5,Le3 25. c4,a5 26. P:a5,T:b2 27. Pc6,Td7 28. P:e5,T:d6** Zwart staat verloren en probeert nog een wanhoopsaanval. **29. T:d6,D:e5 30. Td5,Dg7 31. Df3!** De efficientste manier om de zwartaanval te pareren. Wit dreigt nu zelf 32. Ted8+,Kh7 33. D:f5+ exit. **31. ...,Tf2 32. Dg3,Lg5 33. Tad1,T:a2 34. T:f5,Dd4 35. Tdf1,D:c4 36. Db8+** En zwart geeft op: 36. ...,Kg7 37. T:f7+ ,D:f7 (37. ...,Kg6 38. De8) 38. T:f7+ ,K:f7 39. Db3+,**1-0**
A. Gipslis-A. Fominich Siciliaans
1. e4,c5 2. Pf3,Pc6 3. e6,Lb5 4. Lb5,Dc7 Een nieuwtje van twijfelachtige waarde. **5.0-0,a6 6. L:c6,D:c6 7. Te1!** Verhindert 7. ...,d5 en dreigt 8. Pd5 **7. ..,b5?!** Solider is 7. ...,d6 waarna wit een weinig beter staat **8. a4,b5 9. Pd5,Pe7** Nog het beste: op 9. ...,Lb7 volgt 12. Pe5,Dd6 (12. ...,Dc8 13. Pb6) 13. Dh5! 10. Pe5,Dd6 11. Pc4 Nu is 11. Dh5 niet zo duidelijk; 12. ...,c:d5 13. D:f7+ (13. P:f7,Dg6!) 13. ...,Kd8 **11. ...,Dc6 12. Pdb6,Tb8** Minder is 12. ...,d5 13. c:d5,e:d5 14. P:a8,d:c4 15. Df3. **13. a5,Pg6 14. d4,c:d4 15. D:d4,f6** Na 15 ...,d6 16. Ld2 is pion b4 niet meer te dekken. **16. Le3,Lb7 17. Tad1,Td8 18. f3,Le7 19. Pd6+,L:d6 20. D:d6,D:d6** Vooral niet 20. ...,D:c2 21. P:d7 **21 T:d6,h5** Zwart is er beroerd aan toe. Op 21. 0-0 volgt eenvoudig 22. Ld2. **22. Ld2,h4 23. L:b4,Th5 24. c4,Pe5 25. Lc3,h3 26. f4?!** Geeft zwart de gelegenheid tot een gevaarlijke tegenaanval. Veel beter is 26. g4!! Bijv.: 26 ...,P:f3+ 27. Kf2,P:e1 28. g:h5,Pg2 29. h6!,Lc6 (29. ...,Ke7 30. Lb4) 30. h7,Kf7 31. P:d7! en wint. **26. ...,Pc6 27. b4,h:g2 28. K:g2** Plotseling staan de zwarte stukken goed geposteerd en heeft zwart tegenkansen. Wit zag af van een verdere winstpoging en bood remise aan. ½-½.

Het duurt weliswaar een aantal zetten, maar uiteindelijk gaat zwart dan toch mat. Hoe! Oplossing volgende week.

Deze pagina wordt gecoördineerd door de afdeling PR en Promotie. Voor inlichtingen: 045-739366.

KIOSK IS ER VOOR U!

Op deze pagina brengen wij wekelijks reisaanbiedingen, mogelijkheden om uitstapjes te maken, een speciale rubriek voor de Vrienden van het Limburgs Dagblad en andere wetenswaardigheden, die voor u als lezer van belang kunnen zijn.

Heeft u ons iets te melden, schrijf ons dan minimaal 2 weken vóór het evenement.

LIMBURGS DAGBLAD, t.a.v. KIOSK, POSTBUS 3100, 6401 DP HEERLEN.

19 FEBRUARI

★ Maaseik (B) Kip Kap Tocht 6 - 12 - 20 km. Start: Kantine Honeenclub, Driebenweg 7.00-15.00 uur. Inlichtingen: 00.3289702118. Rummen-Geebets (B).

★ Pannekoekentocht 4 - 8 - 13 km. Start: Parochiezaal Rummen 8.00-15.00 uur. Inlichtingen: 00.3213444555.

19 + 20 FEBRUARI

★ Belfeld, wintertocht 7 - 12 - 25 km. Start: Café Maaszicht, Maasstraat 13, 8.00-14.00 uur. Inlichtingen: 04705-1676.

20 FEBRUARI

★ Gulpen, wintertocht 5 - 10 - 15 - 25 km. Start: Timpaan, Rosstraat 1, 8.00-14.00 uur. Inlichtingen: 045-445134.

★ Brunssum, Apres Carnavalstocht 7 - 14 - 21 - 42 km. Start: Peuterspeelzaal 't Vossehutje, Floribertusstraat 19 van 8.00-14.00 uur. Inlichtingen: 045-210819.

18 FEBRUARI

★ Voetbaldag S.V. Meerssen voor jongens en meisjes van 6 t/m 15 jaar. Gratis deelname.

MET CARITAS OP BUSBEDEVAART NAAR BANNEUX

Binnenkort zijn er twee mogelijkheden om mee te gaan op (bus)-bedevaart naar Banneux. De bussen vertrekken van het stationsplein in Maastricht in aansluiting op de Intercitytrein die om ca. 9.00 uur aankomt. Deelnemers uit de provincie Limburg worden - bij voldoende deelname - in hun woonplaats opgehaald.

2 maart

De herinneringsdag van de laatste verschijning. Deze wordt internationaal gevierd met een eucharistieviering om 10.30 uur en lof met ziekenzegening om 15.00 uur. Behalve een gezamenlijke busreis is er een programma in Banneux en nog voldoende gelegenheid voor eigen invulling van de tijd. De mogelijkheid bestaat om een bezoek te brengen aan het heiligdomspark met o.a. de Kruisweg, de Bron van Banneux en de vele kapellen waaronder de Verschijningskapel. Lunchen kunt u eventueel in een van de restaurants.

1 mei

Plechtige opening van het Bedevaartseizoen. De internationale eucharistieviering is weer om 10.30 uur. De verdere invulling van de dag is gelijk aan die van 2 maart.

De kosten bedragen per datum ƒ 30,- p.p. inclusief verzekering en dagprogramma. Voor meer informatie kunt u zich wenden tot Caritas Benelux N.D., telefoon 043-633606.

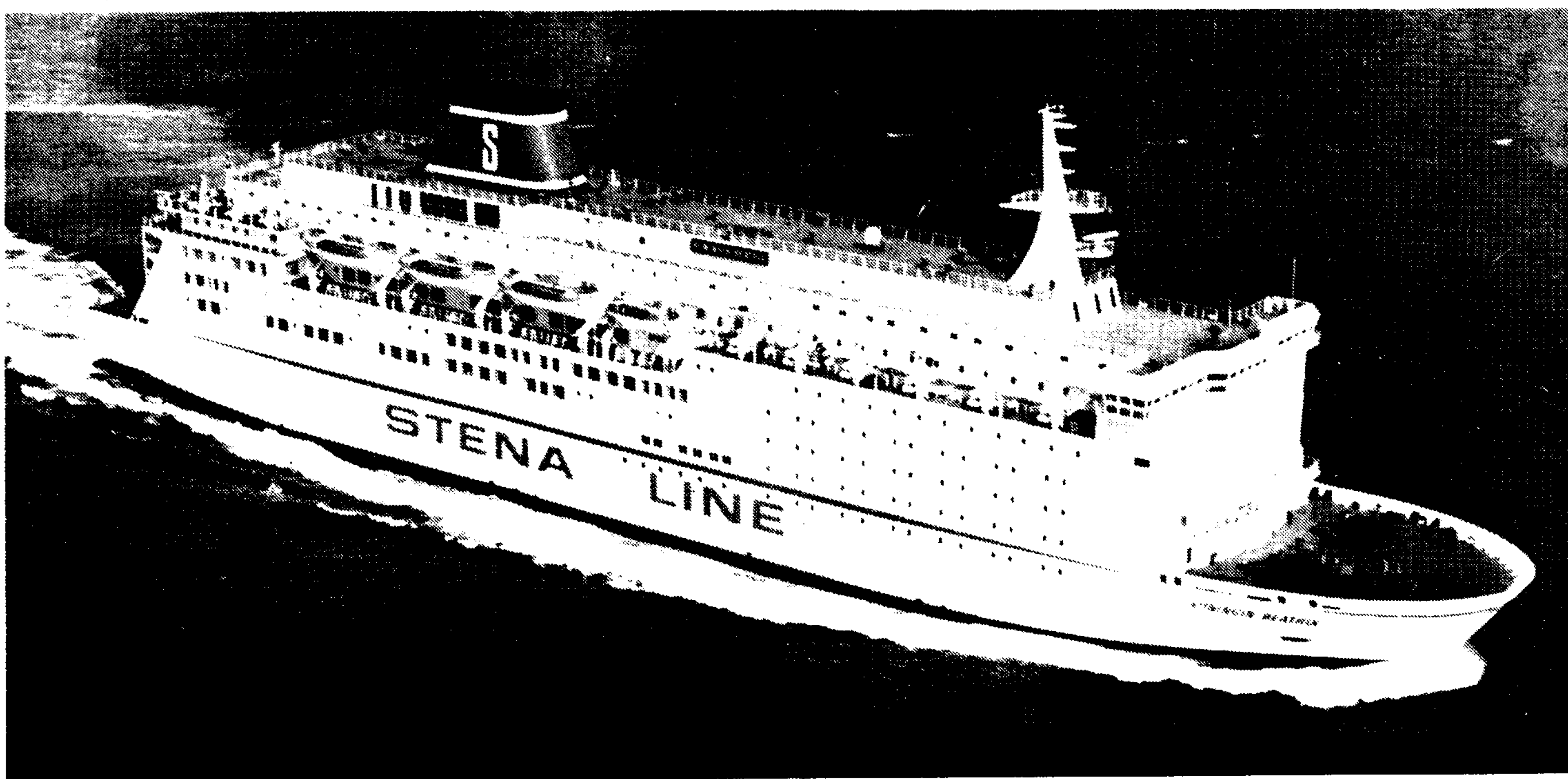
ALS DE LENTE BEGINT GAAN WE MET STENALINE NAAR ZWEDEN!

Heeft u zin een een bliksembezoek aan het prachtige Göteborg? Dan hebben wij voor u een unieke gelegenheid om te reserveren voor een 3-daagse bus/bootreis naar deze Zweedse stad, waarbij ook nog een elandsafarie op het programma staat! Het is een intensief reisje, maar daarvoor krijgt u dan ook waar voor uw geld.

In de vroege ochtend brengen wij u vanuit diverse opstapplaatsen in Limburg per luxe Jacobs-touringcar naar de Duitse grens. Van daaruit vervolgen we onze weg naar Bremen waar we een lunchstop (niet inbegrepen) gepland hebben. Via Hamburg komen we uiteindelijk in Kiel terecht waar om 18.00 uur wordt ingescheept op de luxe cruise-ferry van Stena Line. Op deze eerste avond wacht een uitgebreid Scandinavisch Smörgasbord (inbegrepen) op u. Dit wil zeggen een warm/koud buffet waarbij u uit maar liefst 60 verschillende gerechten kunt kiezen. Na het diner kunt u het schip verder verkennen. U zult er winkels, casino, bar, dansvloer enz. aantreffen. Aan boord is een 2- of 4-persoonshut (al naar gelang uw keuze) voor u gereserveerd. Uiteraard voorzien van douche, toilet en airconditioning.

De volgende ochtend wordt u omstreeks 8.00 uur voor het ontbijt (inbegrepen) verwacht. De ontscheping staat voor 9.00 uur gepland. Per bus vervolgen we de reis. Een Nederlandstalige gids heeft zich inmiddels bij het gezelschap gevoegd en neemt u mee naar buiten Göteborg voor een "elandsafari". Aansluitend gaan we terug naar de stad voor een korte stadstoer, waarna u de rest van de middag ter eigen invulling heeft. Rond half zes gaat u weer aan boord en uiteraard staan alle faciliteiten van het schip en de gereserveerde hut weer tot uw beschikking. In het restaurant kunt u terecht voor uw avondeten (niet inbegrepen).

De volgende ochtend ontschepen we na het ontbijt (inbegrepen) en wordt de terugreis aanvaard. Aan het eind van de middag arriveert uw weer in uw opstapplaats. Een bliksembezoek aan Zweden zit erop.

REISINFO: GÖTEBORG

Datum:	25-27 maart 1994
Prijs:	ƒ 295,- p.p. in 4-persoonsbinnenhut ƒ 35,- p.p. toeslag voor 2-persoonshut benedendek ƒ 85,- p.p. toeslag voor 2-persoonshut bovendek ƒ 55,- p.p. toeslag voor 4-persoonshut bovendek
Inclusief:	** vervoer per luxe touringcar Jacobs Reizen Limburg-Kiel v.v. en in Zweden ** 2 x nachtafvaart Kiel-Göteborg v.v. ** accommodatie aan boord in gekozen hut * 2 x ontbijtbuffet aan boord ** tijdens heenreis Scandinavisch Smörgasbord ** elandsafari en stadstoer Göteborg o.l.v. Nederlands sprekende gids.
Exclusief:	-reisverzekering ƒ 1,75 of ƒ 2,50 per dag p.p. -annuleringsverzekering ƒ 12,50 p.p. (niet verplicht, wel aangeven op reserveringsbon)
Opstapplaatsen en -tijden:	Maastricht (NS-station) 7.30 uur; Geleen (P-plaats Glanerbrook) 7.50 uur; Sittard (NS-station) 8.05 uur; Heerlen (voorzijde NS-station) 8.30 uur; Kerkrade (Rodahal) 8.45 uur.
Reserveren:	Via de bij dit artikel geplaatste reserveringsbon. Na inzending van de bon ontvangt u binnen 14 dagen de bevestiging en nota. U kunt de bon sturen naar: Limburgs Dagblad, afdeling KIOSK, postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Reserveringsbon: 3-DAAGSE REIS GÖTEBORG

Naam: ....

Adres .... Postkode: ....

Woonplaats: .... Tel.: ....(overdag)

Gewenste hut: .... toeslag ƒ .... p.p.

Aantal pers.: .... Gewenste opstappl.: ....

Annuleringsverzekering gewenst: ja / nee*

Reisverzekering gewenst: ja / nee ad ƒ 1,75 / ƒ 2,50*

Handtekening: ....

* Doorhalen wat niet van toepassing is

LAST MINUTE ARRANGEMENT DORINT HOTEL WALDBRUNNEN

U moet snel beslissen. De aanbieding van het luxe Dorint Sporthotel Waldbrunnen geldt namelijk van vandaag t/m aanstaande zondag en in het weekend van 25, 26, 27 februari 1994. Maar daar staat tegenover dat u niet echt ver hoeft te reizen. Op circa 1 uur rijden vanaf Aken ligt in Windhagen - bij Bad Honnef en dus in het Siebengebirge - het traditionele landhotel dat onze lezers zijn last-minute aanbieding doet. Een zeer smaakvol huis (107 kamers) ingericht met veel glas en hout.

In de omgeving vindt u talrijke burchten, wijnbergen en afwisselende oeverlandschappen. Juist in dit gebied liggen heel wat romantische wijnstadjes waar de tijd lijkt te hebben stil gestaan.

Men beschikt over drie overdekte tennisbanen, een eigen tennisschool, mountainbikeverhuur, binnen- en buitenzwembad, whirlpool, fitnessruimte, ruitercentrum met overdekte manege, spring-, dressuur- en militaryterrein, 30 km ruiterpaden naast het hotel, 9-holes golfbaan voor de deur en een kegelbaan.

Faciliteiten

Het Dorint Sporthotel Waldbrunnen is een van de meest luxe hotels van deze keten. Het biedt voor elke gast wat wils. Wilt u echter niet zo sportief bezig zijn dan zijn er ook volop ontspanningsmogelijkheden. Wat dacht u van een bezoek aan de aanwezige beautysalon (ook voor heren!), het solarium of stoombad? De wandelpaden die direkt naast het hotel beginnen, voeren u door een prachtig stuk natuur. Het moge duidelijk zijn dat het u op uw kamer ook aan niets ontbreekt: bad/douche, kleurentelevisie, radio, telefoon en minibar en vrijwel alle kamers beschikken over een balkon.

Normaal betaalt u voor een overnachting in dit luxe hotel pakweg honderdvijftig gulden per nacht per persoon. Voor dit arrangement betaalt u DM 75,- p.p. voor één nacht, terwijl een nacht verlenging slechts DM 50,- p.p. kost. Een weekend vrijdag/zondag kost dan DM 125,- p.p. (op basis van een 2-persoonskamer). De toeslag voor een 1-persoonskamer bedraagt DM 20,-. In deze prijs is behalve de overnachting begrepen: * een uitgebreid Dorint ontbijtbuffet * gratis gebruik van het binnen- en buitenbad (verwarmd) * whirlpool * sauna en fitnessruimte.

Last minute

Wilt u gebruik maken van deze last-minute aanbieding dan kunt u van maandag t/m vrijdag van 9.00 tot 17.30 uur bellen met Dorint Hotels International in Eindhoven, telefoon 040-326113 (Marleen Folkerts). Buiten deze dagen en tijden kunt u ook rechtstreeks naar Waldbrunnen bellen - telefoon 00.492645150. U vermeldt bij reservering: Limburgs Dagblad. U betaalt ter plaatse in Duitse Marken.

ARRANGEMENT: DORINT SPORTHOTEL WALDBRUNNEN
Brunnenstrasse 7, Windhagen-Rederscheid

Periode:	18-19-20 en 25-26-27 februari 1994
Prijs:	DM 75,- p.p. p.n. in 2-pers.kamer; DM 95,- p.p. p.n. in 1-pers.kamer
Verlenging:	DM 50,- p.p. p.n. in 2-pers.kamer; DM 75,- p.p. p.n. in 1-pers. kamer
Inclusief:	ontbijtbuffet.
Reserveren:	telefonisch - zie onder "last minute".

Woensdag 23 februari 1994, aanvang 20.00 uur
WIJNGRACHTTHEATER, KERKRADE

NAIDEN KIROV

- Bulgaars folkloristisch dansensemble -

Opzwepende dansen, kleurrijke met goud en zilver versierde kostuums en hoofdtooien en verrassende choreografieën. Dat zijn de kenmerken van dit uiterst gedisciplineerde, meeslepende en temperamentvol dansensemble. Naiden Kirov bezorgt het publiek keer op keer een onvergetelijke avond. In hun dansen weerspiegelt een duizenden jaren oude cultuur. Dansers en musici zijn volkomen één. Kortom, u kunt een hoogstaand optreden verwachten dat grote indruk achterlaat.

EXTRA VRIENDENKORTING

Op vertoon van de bon ontvangen Vrienden van het Limburgs Dagblad aan de kassa van het Wijngrachttheater een **korting van VIJF GULDEN**. U betaalt dan in plaats van ƒ 35,- slechts ƒ 30,-!

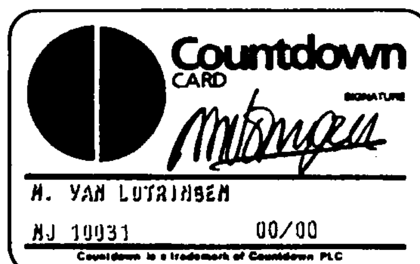
BON: NAIDEN KIROV Wijngrachttheater

Naam : .... KIOSK

Vriendenpasnummer: ....

Aantal personen: .... max. 4

Geldt niet voor passe-partout en abonnementhouders.

'dat de aanschaf van de nieuwe lentemode voordeliger kan zijn dan u denkt? Verschillende dames en herenmodezaken (ook in uw omgeving) verlenen 5%, soms zelfs 10% korting!

Heeft u nog geen Countdown-card? Voor Vrienden van het Limburgs Dagblad is de aanschaf extra voordelig. Zij betalen geen ƒ 25,- maar slechts voor een kaart, waarmee je het hele jaar lang korting krijgt. Dus niet alleen tijdens het verblijf op uw vakantiebestemming, maar ook bij ruim 500 winkels en restaurants in Zuid- en Miidden-Limburg.

U bent nog geen Vriend van het Limburgs Dagblad? Dát lidmaatschap, waarmee u ook jaarlijks allerlei kortingen - die het Limburgs Dagblad voor u uitzoekt - geniet, is zelfs geheel gratis.

en wij noteren u graag als Vriend van het Limburgs Dagblad. De gratis vriendenpas heeft u dan binnen enkele dagen in huis. Als u dat wenst, sturen wij u ook een bestelformulier, waarmee u voor slechts één tientje die voordelige Countdown-card kunt bestellen.